รายงาน

นวัตกรรมทางการศึกษา
ปีการศึกษา 2568

ปี 2568

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

โรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
(ฉบับปรับปรุง 2560)

คำนำ

ในปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพ ที่เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จึงจัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียน ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุน ส่งผลให้แบบรายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	**ก**
สารบัญ	**ข**
แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษา	**1**

1. ปฐมวัย
2. สาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
4. สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
6. สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
7. สาระการเรียนรู้ศิลปะ
8. สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
9. สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

แบบรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
ประจำปีงบประมาณ 2568

1. ปฐมวัย

1.1 เรื่อง กิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วย กระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach)

2. สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1 เรื่อง การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ลายมือสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้แบบฝึกหัด ภาษาไทย บัญชีคำพื้นฐาน แถบประโยค บัตรคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วย กระบวนการเรียนรู้ Active Learmimg 4 ขั้นตอน

2.2 เรื่อง การส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาถิ่น รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

3. สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

3.1 เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

4.1 เรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning : 5Es) บูรณาการร่วมกับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

4.2 เรื่อง Unplugged: สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ" สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

5. สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

5.1 การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

6. สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

6.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แอนิเมชั่นส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมที่พึง ประสงค์สำหรับวัยเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)

7. สาระการเรียนรู้ศิลปะ

7.1 การพัฒนาทักษะการคิดวาดภาพซายผ้าลูกแก้ว ลายทิว และลายปราสาทผึ้ง จากลากเส้นต่อจุด ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือของนักเรียนชั้นอนุบาล2 กิจกรรมสร้างสรรค์รายวิชาศิลปะ ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5ขั้นตอน (The 5Es of Inquiy-Based Learning : 5Es)

8. สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

8.1 การพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) "นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน"ของนักเรียนชั้นชั้นชั้นชั้ ประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

9. สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

9.1 การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้การสอนทฤษฎี Communicative Language Teaching - CLT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนปฐมวัย ประจำปี 2568

กิจกรรมสายใยรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ) งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อนุบาล 3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ด้วยกระบวนการการเรียนการสอนแบบโครงการ(Project Approach)

นางสาวมณฑญา พิมพ์ภักดี

ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

ในปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมถนะทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

รายงานนวัตกรรมการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ปฐมวัย ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เรื่อง กิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของโครงงาน 3 ระยะ จึงจัดขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียน ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นางสาวมณฑญา พิมพ์ภักดี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษา	1
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	1
5. วัตถุประสงค์	2
6. กลุ่มเป้าหมาย	2
7. เครื่องมือที่ใช้	2
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไป	5
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	7
12. ภาพกิจกรรม	9

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปฐมวัย ปีการศึกษา 2568
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

ชื่อนวัตกรรม กิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach)

ผู้จัดทำ นางสาวมณฑญา พิมพ์ภักดี
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
วิชาเอก การศึกษาปฐมวัย

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ปีการศึกษา 2568 (ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม ถึง 31 มีนาคม 2569)

ที่มาและความสำคัญ

ด้วยชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเองจึงเกิดแนวคิดกิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach)

การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กวัยนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยปูรากฐานชีวิต ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการจัดประสบการณ์ จัดให้เด็กได้เรียนรู้จากจากประสบการณ์จริง ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระ เอื้อต่อการเรียนรู้และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบ Project Approach หรือการเรียนแบบโครงการ โดยการเรียนจะเกิดจากความสนใจของเด็กเอง มีการแตกแขนงความคิดมากมาย เด็กมีโอกาสได้เรียนรู้ สืบค้นข้อมูล และสามารถบูรณาการได้กับทักษะทางคณิตศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์ เป็นต้น การสอบแบบโครงการ (Project Approach เป็นการให้เด็กๆได้ค้นหาคำตอบ ที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง เด็กๆได้มีโอกาสวางแผน สืบค้นด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เด็กๆได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยคุณครูเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือในการทำโครงงาน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบ Project Approach หรือการเรียนแบบโครงการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้จัดทำจึงได้พัฒนานวัตกรรมเรื่อง กิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) ผ่านการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี) โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านหนองบ่อ เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นการเลี้ยงไหม การทอผ้าไหม การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ (มะเกลือ) มาเป็นสื่อการเรียนการสอนและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาองค์ความรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที 3 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดประสบการณ์ การพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัยทักษะทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach)โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

แนวทางการดำเนินงานหรือการใช้นวัตกรรม

การสอนแบบโครงการ (Project Approach จะแบ่งออกเป็น 3 ระยะด้วยกัน

ระยะที่ 1 คือ ระยะเริ่มต้น เสนอชื่อเรื่องที่จะเรียน

ระยะที่ 2 คือ ระยะพัฒนา ระดมสมองคิดกิจกรรม และค้นหาคำตอบ

ระยะที่ 3 คือ สรุปผล และจัดแสดงนิทรรศการ

โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

1. การสอนแบบโครงการ (Project Approach จะแบ่งออกเป็น 3 ระยะด้วยกัน

ระยะที่ 1 คือ ระยะเริ่มต้น เสนอชื่อเรื่องที่จะเรียน

ระยะที่ 2 คือ ระยะพัฒนา ระดมสมองคิดกิจกรรม และค้นหาคำตอบ

ระยะที่ 3 คือ สรุปผล และจัดแสดงนิทรรศการ

2. บูรณาการกับหน่วยการเรียนรู้
3. เชื่อมโยงและบูรณาการกับชุมชน วัฒนธรรม ท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โครงงาน หนอนไหม

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/ สาระสำคัญ	ชั่วโมง
โครงงาน หนอนไหมเพื่อการศึกษา	ขั้นตอนที่ 1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ	เป็นการระดมความคิด ตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สิ่งที่เด็กอยากรู้ สิงที่เด็กๆสนใจเกี่ยวกับวงจรชีวิตของหนอนไหม เป็นการเชื่อมโยงไปสู่คำถามที่เด็กต้องการเรียนรู้ หาคำตอบ เราจะมีวิธีการเอาเส้นไหมออกมาจากรังไหมได้อย่างไร	2
	ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมความคิดและคาดคะเนคำตอบ	เป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดมความคิด และการคาดคะเนคำตอบของเด็กๆวิธีการทำให้เส้นไหมออกมาจากรังไหม การเจริญเติบโตของหนอนไหมจนเป็นรังไหม	2
	ขั้นตอนที่ 3 ทดลองและปฏิบัติการสืบเสาะ	เด็กๆลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อค้นหาคำตอบของวงจรชีวิตหนอนไหม วิธีการนำเส้นไหมออกมาจากรังไหม	3
	ขั้นตอนที่ 4 สังเกตและบรรยาย	เมื่อเด็กๆปฏิบัติกิจกรรมเสร็จแล้ว ครูคอยกระตุ้นตั้งคำถามให้เด็กๆได้สังเกตได้เรียนรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตหนอนไหม	2
	ขั้นตอนที่ 5 บันทึกผล	เด็กๆบันทึกผลโดยการบรรยายาดภาพ ทำMind Map	2
	ขั้นตอนที่ 6 สรุปและอภิปราย	เด็กๆและครูร่วมกันสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับผลการทดลอง คือ วงจรชีวิตหนอนไหม วิธีการนำเส้นไหมออกจากรังไหม จัดนิทรรศการ แสดงผลงานเด็ก	2

กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ด้วยชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเองจึงเกิดแนวคิดกิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) โดยมีขั้นตอนกระบวนการพัฒนา ดังนี้

การสอบแบบโครงการ (Project Approach จะแบ่งออกเป็น 3 ระยะด้วยกัน

ระยะที่ 1 คือ ระยะเริ่มต้น เสนอชื่อเรื่องที่จะเรียน

คุณครูจะร่วมกันอภิปรายหัวข้อกับเด็กๆเพื่อค้นหาประสบการณ์ที่เด็กมี ที่เด็กรู้แล้ว และสิ่งที่เด็กอยากรู้ เด็กๆจะได้เรียนรู้จากประสบการณ์และแสดงความเข้าใจแนวคิดที่เกี่ยวข้องจากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน คุณครูจะใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กตอบคำถาม และทำจดหมายเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องการเรียนรู้โครงงานส่งกลับบ้านถึงผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้พูดคุยเกี่ยวกับหัวข้อนั้นๆ เพื่อที่เด็กจะได้นำความรู้ใหม่ๆที่ได้มาพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนๆในห้องต่อไป

ซึ่งเด็กๆได้เลือกหัวข้อ หนอนไหม(กิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3) ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในหน่วยการจัดประสบการณ์ หน่วยผีเสื้อ กิจกรรมการเลี้ยงหนอนไหม เป็นกิจกรรมที่มีอยู่ในชุมชนบ้านหนองบ่ออยู่แล้ว เด็กๆช่วยกันตั้งคำถามที่อยากรู้

- หนอนไหมโตขึ้นจะเป็นอย่างไร
- หนอนไหมพอแก่ตัวไปทำไมกลายเป็นสีเหลือง
- หนอนไหมทำไมกลายเป็นดักแด้
- ทำไมหนอนไหมจึงเปลี่ยนเป็นเส้นด้าย
- ทำไมหนอนไหมกลายเป็นดักแด้

เด็กและครูจึงช่วยกันเลี้ยงหนอนไหมเพื่อหาคำตอบ

รูปภาพประกอบการเลี้ยงหนอนไหม

ระยะที่ 2 คือ ระยะพัฒนา ระดมสมองคิดกิจกรรม และค้นหาคำตอบ

ขั้นตอนนี้จะเป็นการจัดโอกาสให้เด็กๆได้ทำงานภาคสนามและพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่เด็กสนใจอยากรู้ โดยคุณครูจะเป็นผู้จัดหาทรัพยากรต่างๆ พร้อมทั้งแนะนำวิธีการตรวจสอบที่หลากหลายให้กับเด็กๆ เพื่อช่วยเด็กในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลด้วยวัตถุจริง เปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเป็นตัวแทนในสิ่งที่เค้ากำลังสืบค้นและช่วยให้เด็กทำงานตามความสามารถของตัวเอง
เด็กๆช่วยกันเลี้ยงหนอนไหม สังเกตการเจริญเติบโตของหนอนไหม พร้อมทั้งบันทึกการเจริญเติบโตของหนอนไหม

ระยะไข่จะใช้เวลา 10 วัน หลังจากนั้นไข่จะฟักตัวเป็นหนอนตัวสีดำ
ระยะหนอนไหม ใช้เวลา 25 วัน จะกินใบหม่อนเป็นอาหาร
ระยะทำรัง ใช้เวลา ใช้เวลา 2-3 วัน เมื่อหนอนไหมสุก ตัวจะใส หยุดกินอาหารจะพ่นใยทำรังไหม
ระยะดักแด้ ใช้เวลา 13 วัน หนอนจะกลายเป็นดักแด้อยู่ภายในรัง
ระยะผีเสื้อ ใช้เวลา 7-10วัน เจาะรังออกมาผสมพันธุ์และวางไข่

พอได้รังไหม เด็กๆก็ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสาวไหม การทำให้ได้เส้นไหมจากรังไหมโดยผ่านวิธีผ่านกระบวนการต่างๆ ขั้นตอนการสาวไหม

รูปภาพประกอบกิจกรรม

รูปภาพประกอบกิจกรรม

รูปภาพประกอบกิจกรรม

รูปภาพประกอบกิจกรรม

ระยะที่ 3 คือ สรุปผล และจัดแสดงนิทรรศการ

เด็กและครูร่วมกันจัดนิทรรศการ โดยให้เด็กแบ่งปันสิ่งที่เรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อ Project Approach ให้เด็กๆช่วยกันอภิปรายถึงหลักฐานที่สืบค้น เปรียบเทียบกับสมมติฐานว่าตรงกันหรือไม่ เล่าเรื่องโครงการของพวกเขาให้ผู้อื่นฟังโดยเน้นจุดเด่นของโครงการ คุณครูและผู้ปกครองช่วยกันวางแผนดำเนินการพร้อมเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กทำและค้นพบ อย่างเต็มความสามารถ คุณครูจดบันทึกความคิดเห็นและความสนใจของเด็กระหว่างการทำกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการหาหัวข้อต่อไป

รูปภาพประกอบกิจกรรม

รูปภาพประกอบกิจกรรม

. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Project Approach (การสอนแบบโครงการ) เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมและกระตุ้นให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง พร้อมเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ในสิ่งที่เด็กสนใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก และตอบสนองตามความต้องการที่หลากหลายของเด็ก ๆ โดยเป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่เน้นให้เด็กลงมือทำได้ด้วยตัวเอง การสอนแบบโครงการนี้ถือเป็นเครื่องมือการสอนที่ดีอย่างยิ่งสำหรับคุณครู เพราะจะแสดงให้เห็นถึงสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่แนวคิดในเรื่องแห่งความเป็นจริง การตั้งคำถามจากความสนใจที่แท้จริง และการค้นหาคำตอบในเชิงลึกของเด็กในหัวข้อหรือเรื่องที่เด็กสนใจ แล้วยังส่งเสริมทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ผ่านการสำรวจ การสืบค้น การจดบันทึก และการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ตามเรื่องที่เด็กสนใจ ผ่านประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย ตลอดจนการใช้ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะที่สรุปออกมาเป็นชิ้นงาน

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) ผู้สอนสามารถจัดเป็นนิทรรศการที่เป็นการสรุปความคิดรวบยอดของเด็ก ๆ ที่จะนำมาเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รู้ถึงวิธีการทำงานที่เป็นกระบวนการตามขั้นตอน นอกจากการเรียนรู้แล้ว Project Approach ยังเป็นการสอนเชิงลึกเกี่ยวกับหัวข้อในความเป็นจริงที่เด็ก ๆ มีความสนใจและพยายามสืบค้นด้วยตัวเอง ทั้งยังช่วยให้เด็กมีส่วนร่วมในสังคมที่เป็นประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี

กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

หน่วยการเรียนรู้ หนอนไหมเพื่อการศึกษา ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3

ปีการศึกษา 2568 ผู้สอน นางสาวมณฑญา พิมพ์ภักดี โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
1	หนอนไหมเพื่อการศึกษา	มารตรฐานที่ 9 .ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	กิจกรรมหนอนไหมเพื่อการศึกษา เป็นโครงงานที่ศึกษาเกี่ยวกับวงจรชีวิตของหนอนไหม การเจริญเติบโตและการสาวไหม (วิธีการนำเส้นไหมออกมาจากรังไหม)	14	1.เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) 2.เพื่อศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัยทักษะทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach)โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)	การสอบแบบโครงการ (Project Approach จะแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ด้วยกัน ระยะที่ 1 คือ ระยะเริ่มต้นเสนอชื่อเรื่องที่จะเรียน ระยะที่ 2 คือ ระยะพัฒนาระดมสมองคิดกิจกรรม และค้นหาคำตอบ ระยะที่ 3 คือ สรุปผล และจัดแสดงนิทรรศการ	1.ตัวหนอนไหม 2.ใบหม่อน 3.กระด้ง 4.จ่อ 5.หม้อสาวไหม อุปกรณ์สาวไหม 6.วิทยากรปราชญ์ชาวบ้าน

บูรณาการกับหน่วยการเรียนรู้

กิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) ได้บูรณาการกับหน่วยการจัดประสบการณ์ หน่วยผีเสื้อแสนสวย ซึ่งเด็กๆได้เรียนรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตของผีเสื้อ(หนอนไหม) ส่งเสริมพัฒนาการความสามรถพื้นฐานทั้ง 4 ด้าน

1.1 ด้านการเรียน
- เด็กรู้จักการตั้งคำถามในสิ่งที่ตนสงสัยอยากรู้
- เด็กได้ลงมือทำและทดลองด้วยตนเอง
- เด็กอธิบายการเรียนรู้ของตนเอง บอกได้ว่า วงจรชีวิตของหนอนไหมเป็นอย่างบ้าง การเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลงของหนอนไหม และการสาวไหม(ขั้นตอนวิธีการ
- เด็กสามารถสรุปและนำเสนอผลการทดลองให้ผู้อื่นฟังได้

1.2 ด้านภาษา
- เด็กอ่านบัตรคำ วัสดุอุปกรณ์ในการทดลองได้ บอกชื่อได้ถูกต้อง
- เด็กอธิบายสิ่งที่เห็นจากการทดลองได้
- เด็กมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้

1.3 ด้านสังคม
- เด็กทำงานกับผู้อื่นได้ดี มีความรับผิดชอบ รู้จักการช่วยเหลือแบ่งปัน การมีน้ำใจ
- เด็กแสดงความคิดเห็นของตนเอง และยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- เด็กเคารพกฎ กติกา และข้อตกลงของห้องเรียน

1.4 ด้านการเคลื่อนไหวและทักษะการรับรู้ของประสาทสัมผัส
- เด็กเคลื่อนไหวร่างกาย หยิบจับ ใช้อุปกรณ์ในการทดลองได้คล่องแคล่ว
- เด็กสังเกตมองเห็นและสังเกตการเจริญเติบโตของหนอนไหม วิธีการสาวไหม

2. การส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2.1 ทักษะการสังเกต
- เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5
- มีทักษะการสังเกตความเหมือนหรือความแตกต่าง สังเกตสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะทดลองและหลังทดลอง

2.2 ทักษะการวัด
- เด็กเลือกและสังเกต ให้อาหารหนอนไหม
- เด็กเปรียบเทียบตัวหนอน
- เด็กเรียงตามลำดับเหตุการณ์

2.3 ทักษะการคำนวณ
นับจำนวนใบหม่อนในการให้อาหาร นับรังไหม

2.4 ทักษะการจำแนกประเภท
- เด็กเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่างของการเจริญเติบโตแต่ละขั้นตอนของหนอนไหม
- เด็กเปรียบเทียบสีของหนอนไหมในแต่ละช่วงอายุ

2.5 ทักษะการพยากรณ์หรือการคาดคะเนคำตอบ
- เด็กคาดคะเนคำตอบได้ว่าเมื่อหนอนไหมโตขึ้นจะมีรูปร่างลักษณะเป็นอย่างไร จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
- เด็กสามารถคาดคะเนคำตอบเมื่อทำการสาวไหม

2.6 ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปสกับสเปส และสเปสกับเวลา
- เด็กสามารถบอกได้ว่าพื้นผิวของหนอนไหม รังไหม มีความแตกต่างกัน
- เด็กสามารถบอกได้ว่าเมื่อเทตัวรังไหมลงไปในน้ำร้อนก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลง
2.7 ทักษะการหาคำตอบและควบคุมตัวแปร
- เด็กบอกได้ว่า การเตรียมรังไหม น้ำร้อน ต้องมีวัสดุ-อุปกรณ์และมีสัดส่วนตามกำหนด เพื่อให้ได้คุณภาพตามต้องการ และเหมือนกัน
2.8 ทักษะการทดลอง
- เด็กช่วยกันกำหนดขั้นตอนการทดลองว่าจะทำอะไรก่อนหลัง ใช้อะไรบ้าง เมื่อทดลองแล้วต้องทำอย่างไรกับอุปกรณ์เหล่านั้น
- เด็กทดลองตามขั้นตอนที่กำหนดได้
- เด็กวาดภาพบันทึกผลการทดลองได้
2.9 ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล
- เด็กสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะทดลอง หรือทดลองและสรุปผลการทดลอง วาดภาพ นำเสนอข้อมูลให้ผู้อื่นเข้าใจได้

เชื่อมโยงและบูรณาการกับชุมชน วัฒนธรรม ท้องถิ่น

ด้วยชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเองจึงเกิดแนวคิดกิจกรรมสายใยแห่งรักถักทอด้วยตัวไหมเติมสีสันด้วยสีธรรมชาติ(มะเกลือ)งามล้นเหลือฝีมือนักเรียน อ.3 เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่3 ด้วยกระบวนการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project Approach) ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เด็กๆได้เรียนรู้และอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมของชุมชน ให้คงอยู่สืบไป

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ลายมือสวย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 โดยการใช้แบบฝึกหัดภาษาไทย บัญชีคำพื้นฐาน แถบประโยค บัตรคำ ด้วยกระบวนการเรียน ACTIVE LEARNING 4 ขั้นตอน

นางบุปผา จำปาทอง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ในปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพที่เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานีเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัยยัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา กลุ่มสามระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เรื่องการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ลายมือสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้แบบฝึกหัดภาษาไทย บัญชีคำพื้นฐาน แถบประโยค บัตรคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ Active Learmimg 4 จึงจัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียนตามนโยบายของโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคณะครูผู้ปกครองและชุมชนที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดีและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าหากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จำทำต้องขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นางบุปผา จำปาทอง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานนวัตกรรม	
1. ชื่อนวัตกรรม	4
2. ชื่อผู้จัดทำ	4
3. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม	4
4 . ประเภทของนวัตกรรม	4
5. หลักการและเหตุผลความเป็นมา	5
6. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	5
7. กลุ่มเป้าหมาย	5
8. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
9. การออกแบบการเรียนรู้	9
11. กระนวนการนำนวัตกรรมไปใช้	10
- เกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียง	11
- เกณฑ์การประเมินการคัดลายมือ	12
- เกณฑ์การประเมินการเขียนตามคำบอก	12
12. ผลการประเมินกลุ่มเป้าหมาย	13
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	15
14. ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน	16

แผนพัฒนานวัตกรมการเรียนรู้

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

ชื่อ – สกุล : นางบุปผา จำปาทอง

ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

วิชาเอก : เทคโนโลยีการเกษตร

2. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ ลายมือสวยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้แบบฝึกหัดภาษาไทย บัญชีคำพื้นฐาน แถบประโยค บัตรคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ Active Learmimg 4 ขั้นตอน

3. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจแลความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆเพื่อพัฒนาความรู้

พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ าค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 37)

5. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นการใช้วิธีระบบในการปรับปรุงและคิดค้นพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ๆ ที่สามารถตอบสนองการเรียนรายบุคคล การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนแบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีสอนจำเป็นต้องอาศัยวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาจัดการและสนับสนุนการเรียนการสอน

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านการเขียนทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆรวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านการเขียนจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง เช่น การอ่านการเขียนเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านหรือเขียนมากย่อมรู้มากและถ้านำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม สังคมย่อมมีประสิทธิภาพในการพัฒนาในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความส าคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเป็นศักยภาพ แต่ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันการแก้ไข ปัญหาการศึกษาของครูยังไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ และกระบวนการจัด การเรียนการสอนยังไม่มีวิธีการที่หลากหลายที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจึง ทำให้เด็กในวัยแรกเริ่มในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาด้านการอ่านการเขียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญเพราะถ้านักเรียนมีความบกพร่องด้านการอ่านและการเขียนแล้วจะทำให้กระบวนการ เรียนรู้และเข้าใจในบทเรียนทุกๆวิชานั้นมีปัญหาและทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย ไม่กระตือรือร้นที่จะเรียน ด้วยเหตุนี้ นโยบายการศึกษาจึงเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ยกระดับการอ่านการเขียนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงของการศึกษาของชาติ โดยเพราะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นวัยที่มีปัญหาด้านการอ่านมากกว่าระดับชั้นอื่น เพราะอยู่ในช่วงวัยที่เริ่มพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ทักษะสองด้านนี้จะส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอาจเพิ่มเติมขึ้นได้ ในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้สอนต้องจัดกระบวนการที่หลากหลาย

ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 คะแนนการประเมินความสามารถด้านการอ่านออกเสียงของผู้เรียน (Reading Test: RT) พบว่า ด้านการอ่านออกเสียงและด้าน การอ่านรู้เรื่อง มีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 80

จากปัญหาดังกล่าวข้าพเจ้าจึงได้คิดค้น นวัตกรรมพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกและเขียนได้และยกระดับผลสัมฤทธิ์การประเมินความสามารถ ด้านการอ่านออกของผู้เรียน(Reading Test: RT) ให้มากกว่าร้อยละ 85 ตามที่โรงเรียนได้กำหนดและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในรายวิชาอื่นๆได้สูงขึ้นแนวคิดในการดำเนินการ

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีในด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

8. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้าง บุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆเพื่อพัฒนาความรู้ 4 พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 37)

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพและเพื่อน าไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ 2551: 37-38)

- การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆการอ่านในใจเพื่อสร้างความ เข้าใจ และการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆของการเขียนซึ่งรวมถึง การเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิง สร้างสรรค์
- การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
- หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
- วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานปร ะพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และท าความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็กเพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มี คุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และ ความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

มาตรฐานการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อน าไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ด าเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

1. อ่านออกเสียงคำาคล้องจอง และข้อความสั้น
2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
3. ตอบค าถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน
6. อ่านหนังสือตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและนำเสนอเรื่องที่อ่าน
7. บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน
8. มีมารยาท ในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ
3. มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

1. ฟังคำแนะนำ คำสั่งง่ายๆ และปฏิบัติตาม
2. ตอบคำถามและเล่าเรื่องที่ฟังและดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง
3. พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
4. พูดสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์
5. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ พลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ มาตรฐานการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

1. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย

2. เขียนสะกดคำและบอกความหมาย ของคำ

3. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ

4. ต่อคำคล้องจองง่ายๆ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่าง เห็นคุณค่าและน ามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

1. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือการฟังวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสไหรับเด็ก

2. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองตามความสนใจ

ความสำคัญของการอ่านสะกดคำ

การอ่านสะกดคำมีความสำคัญและความจำเป็นต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนอ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ซึ่งจะต้องเริ่มฝึกทักษะตั้งแต่เริ่มเรียน เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ การอ่านสะกดคำจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านและเขียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายความส าคัญของการอ่านสะกดคำ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 133-134) กล่าวว่า การอ่านแจกลูกและการสะกดคำป็นกระบวนการขั้นพื้นฐาน ของการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด มาประสมกันทำให้ออกเสียงคำต่างๆ ที่มีความหมาย การแจกลูกและการสะกดคำบางครั้งรวมเรียกว่าการแจกลูกสะกดคำ จะเป็นการดำเนินไปด้วยกันอย่างกลมกลืน เพื่อให้นักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน และยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการแจกลูกสะกดคำว่าเป็นเรื่องที่จำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนการแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียนการอ่าน นักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ ทำให้เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้นจะเกิดความสับสนอ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมากของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านไม่ ออกเขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนวิชาอื่นๆ ด้วย ในขณะที่ทรงนาถ จันทร์กลับ (2550: 45) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านสะกดคำ การอ่านสะกดคำเป็นเรื่องที่จำเป็นมากถือว่าเป็นพื้นฐานของการอ่านที่สำคัญ ซึ่งทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดี และมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ ณัฐพงศ์ เชื้อเพชร (2560: 28) กล่าวว่า การอ่านสะกดคำมีความสำคัญที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่าน ซึ่งการอ่านทำให้เกิดความเข้าใจในสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่านเกิดความคิดและสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน สามารถพัฒนาไปสู่การอ่านในระดับที่สูงขึ้นไปเกิดประโยชน์ในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนต่อไปดังนั้นการอ่านสะกดคำจึงมีความ

สำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่าน ซึ่งการอ่านสะกดคำเพราะเป็นพื้นฐานที่จะสามารถพัฒนาไปสู่การอ่านในระดับที่สูงขึ้นไป และเกิดประโยชน์ในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองต่อไป

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ 4 ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้และใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วย Active Learning 4 ขั้นตอนมาใช้ในนวัตกรรม โดย 4 ขั้นตอนมีดังนี้

1. แจกลูกให้ผูกคำ
2. อ่านย้ำซ้ำวิถี
3. คัดลายมือซ้ำอีกที
4. เขียนตามคำบอกผูกจำ

การเรียนรู้โดยใช้ทักษะบันได 4 ขั้นสู่การอ่านออกเขียนได้มีขั้นตอนและวิธีการจัดการเรียนการสอนได้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูนำเด็กเปล่งเสียง อ่านแจกลูกสะกดคำ ผันเสียงวรรณยุกต์กระทำซ้ำๆประมาณ 2-3 ครั้ง หรือจนกว่าเด็กจะเกิดทักษะ

ขั้นที่ 2 ครูนำเด็กเปล่งเสียงอ่านคำ กลุ่มคำและข้อความที่ผูกไว้เป็นเรื่อง และแต่ละตอนกระทำซ้ำ 2-3 ครั้ง หนือจนกกว่าเด็กจะเกิดทักษะ

ขั้นที่ 3 ให้เด็กคัดลายมือจากคำ ข้อความที่ผูกไว้ในเรื่องแต่ละตอนลงในสมุดวิชาภาษาไทย เสร็จแล้วให้นำให้นำสมุดคัดลายมือนี้กลับไปอ่านให้ผู้ปกครองฟังที่บ้าน ข้อพึงระวังในขั้นตอนนี้ก็คือ ให้เด็กคัดลายมือเพียงคำ กลุ่มคำและเรื่องเท่านั้นอย่าให้เด็กคัดจากการแจกลูกคำ เพราะจะทำให้เด็กรู้สึกเบื่อกระทำซ้ำๆประมาณ 2-3 ครั้ง หรือจนกว่าเด็กจะเกิดทักษะ

ขั้นที่ 4 ทดสอบ “เขียนตามคำบอก”โดยครูเลือกคำจากคำหรือกลุ่มคำหรือข้อความที่ผูกไว้เป็นเรื่องซึ่งเด็กได้คัดลายมือแล้วนั้นมาเป็นคำตอบ โดยให้ครูเลือกคำ จากกลุ่มคำหรือข้อความที่ผูกไว้ในเรื่องซึ่งเด็กได้คักลายมือแล้วนั้นมาเป็นคำตอบโดยให้ครูบอกคำละ 2 ครั้งในแต่ละคำอาจมี 1 พยางค์ หรือ 2 พยางค์ หรือ 3 พยางค์ หรือ 4 พยางค์ก็ไดให้คำนึกถึงทักษะและลำดับขั้นตอนแห่งการเรียนรู้ของเด็กเป็นสำคัญ

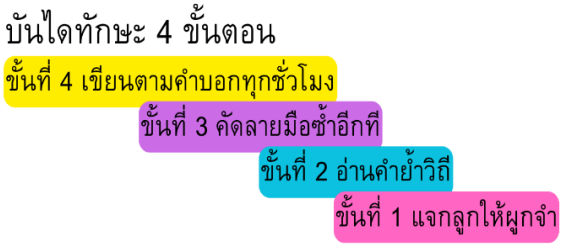

11. กระบวนการนำวัตกรรมไปใช้

1. การสร้างแผนจัดการเรียนรู้ เรื่อง มาตราตัวสะกด ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บันไดทักษะ 4 ขั้น โดยใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 8 แผน รวม 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้	ระยะเวลา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง มาตรตัวสำกดแม่กง	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มาตรตัวสำกดแม่กม	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง มาตรตัวสำกดแม่เกย	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง มาตรตัวสำกดแม่เกอว	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง มาตรตัวสำกดแม่กก	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง มาตรตัวสำกดแม่กด	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง มาตรตัวสำกดแม่กน	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง มาตรตัวสำกดแม่กบ	1 ชั่วโมง

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้วนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อการเรียนและการวัดผลประเมินผลนำข้อเสนอแนะจากแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ของผู้เชี่ยวชาญทำการปรับปรุงแก้ไขแผนการเรียนรู้ตามที่ได้รับการแนะนำ

3. สร้างแบบฝึกหัดภาษาไทย โดยใช้บันไดทักษะ 4 ขั้น

การจัดการเรียนการสอนโดยการใช้บันไดทักษะ 4 ขั้น จะเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ดังนั้นการออกแบบแบบฝึกทักษะภาษาไทย โดยใช้บันได 4 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 ชุด แบ่งตามมาตราตัวสะกด ได้แก่ มาตราตัวสะกดแม่กง แม่กม แม่เกย แม่เกอว แม่กก แม่กด แม่กน และแม่กบ แต่ละชุดประกอบด้วยแบบฝึกทักษะ ภาษาไทย ดังนี้

- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ไดแก่ จับคู่ภาพกับคำ
- แบบฝึกหัดอ่าน เป็นแบบฝึกหัดที่นำคำศัพท์พื้นฐานภาษาไทยชั้นป.1จำนวน 708 คำ มาจำแนกมาตราตัวสะกดทั้ง 8 แม่ ได้แก่ มาตราตัวสะกดแม่กง แม่กม แม่เกย แม่เกอว แม่กก แม่กด แม่กน และแม่กบ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอ่านโดยจะออกแบบให้เป็นคำที่มีภาพประกอบและเติมสีพญัมาตราตัวสะกดแม่กง แม่กม แม่เกย แม่เกอว แม่กก แม่กด แม่กน และแม่กบ และเต็มสีพญันชนะที่เป็นตัวสะกดให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

เกณฑ์การประเมินกิจกรรมการอ่านออกเสียง

รายการ	ระดับคะแนน	
	1 คะแนน	**0.5 คะแนน**
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตราตัวสะกด	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน	อ่านออกเสียงได้ถูกต้องไม่เกิน 5 คำ
2. การอ่านแจกลูกสะกดคำ	การกระตือรือร้นในการฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำอย่างสม่ำเสมอ	เหม่อลอย ไม่กระตือรือร้นในการฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำ
3. การอ่านคำ ข้อความ เรื่องสั้น	อ่านคำ ข้อควารม เรื่องสั้น แบบไม่สะกด ได้ทุกคำ	อ่านคำ ข้อความ เรื่องสั้นแบบไม่สะกดได้ไม่เกิน 5 คำ
4. อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกสียงมาตรตัวสะกด แม่กงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี	อ่านออกเสียงมาตราตัวสกดแม่กงได้ถูกต้องตามอัขรวิธีมากกว่า 5 คำ
5. การใช้น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงน่าฟัง ไม่ตะโกนหรือเสียงเบาเกินไป	น้ำเสียงไม่สม่ำเสมอ ตะโกนหรือเบาเกินไป

- แบบฝึกหัดคัดลายมือ เป็นแบบฝึกที่ให้นักเรียนฝึกคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด คำ/ประโยคในมาตราตัวสะกดที่กำหนดให้

เกณฑ์การประเมินแบบฝึกคัดลายมือ

รายการ	**ระดับคะแนน**	
	1 คะแนน	**2 คะแนน**
1. การเขียนพญัญชนะ สระ วรรณยุกต์	ใช้ตัวอักษรกระทรวงศึกษาธิการทุกตัว	ไม่ใช้ตัวอักษรกระทรวงศึกษาธิการบางตัว เช่น พ ฟ ผ ฝ ไม่ถูกต้อง
2. ถูกต้องตามอักขรวิธี	เขียนถูกต้องตามอักขรวิธีทุกคำ วางตำอหน่งพยัญชนะ สระ วีณยุกต์ถูกต้องทุกคำ	เขียนถูกต้องตามอักขรวิธีมากกว่า 5 คำ
3. ขนาดตัวอักษร	ตัวบรรจงเต็มบรรทัดทุกตัว	ตัวบรรจงเต็มบรรทัดบางตัว
4. การเว้นบรรทัด	เขียนเว้นบรรทัดถูกต้อง เว้นช่องไฟไม่ติดกัรหรือไม่ห่างกันเกินไปทุกคำ	เขียนเว้นบรรทัดถูกต้อง เว้นช่องไฟไม่ติดกันหรือไม่ห่างกันเกินไปบางคำ
5. ความสะอาด	อ่านมืออ่านง่าย เป็นระเบียบสะอาด เรียบร้อย	ลายมืออ่านง่าย ค่อนข้างเป็นระเบียบ

- แบบฝึกหัดเขียนตามคำบอก เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบว่านักเรียนสามารถสะกดคำ เขียนคำที่เรียนมาได้ถูกต้องหรือไม่

เกณฑ์การประเมินแบบฝึกหัดเขียนตามคำบอก

รายการ	**ระดับคะแนน**
เขียนถูก	1 คะแนน
เขียนผิด	0 คะแนน

- จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องมาตราตัวสะกด โดยใช้ขั้นบันไดทักษะ 4 ขั้น ที่สร้างขึ้นจำนวน 8 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง

- วัดและประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอนประกอบแบบฝึกทักษะภาษาไทย โดยใช้บันได ทักษะ 4 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ จากนั้นสุปผล

12. ผลการประเมินของการดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมาย

จากการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ด้วยนวัตกรรมแบบฝึกทักษะภาไทย โดยใช้บันได 4 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขอเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์จากการพัฒนาดังนี้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทยโดยใช้บันได 4 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องมาตราตัวสะกด

เลขที่	**ทดสอบก่อนเรียน (Per-test) คะแนนเต็ม 10 คะแนน**	**ทดสอบก่อนเรียน (Post-test) คะแนนเต็ม 10 คะแนน**
1	6	10
2	6	7
3	4	6
4	5	6
5	5	7
6	6	10
7	5	10
8	4	7
9	4	7
10	4	7
11	4	8
12	5	10
13	4	8
14	4	7
15	5	7
ค่าเฉลี่ย	5	8
ร้อยละ	47	86

จากตารางสรปได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักาะภาษาไทยโดยใช้บันไดทักษะ 4 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 40

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทยโดยใช้บันไดทักษะ 4 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตารางผลคะแนนของนักเรียน ระหว่างเรียน

เลขที่	**แบบฝึกหัดอ่าน คะแนนเต็ม 5 คะแนน**	**แบบฝึกหัดคัดลายมือ คะแนนเต็ม 5 คะแนน**	**เขียนตามคำบอก คะแนนเต็ม 10 คะแนน**
1	5	5	9
2	4	4	7
3	2	3	5
4	3	3	6
5	3	4	6
6	4	4	8
7	5	5	10
8	4	3	7
9	4	3	7
10	4	3	7
11	2	3	5
12	4	5	8
13	5	3	6
14	4	4	7
15	4	4	8

จากตารางนักเรียนทำแบบฝึกระหว่างเรียน ผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่กำหนดดังนี้

- เกณฑ์การวัดผลประเมินผลกิจกรรมการอ่านออกเสียง นักเรียนทำกิจกรรมการอ่านออกเสียงผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 คือเป็น 6 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80
- เกณฑ์การวัดผลประเมินนักเรียนทำแบบฝึกหัดคัดลายมือผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 คือเป็น 3 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100

- เกณฑ์การวัดผลประเมินผล นักเรียนนักเรียนเขียนตามคำบอก ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 คือเป็น 3 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 93

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูได้แนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และแนวทางการพัฒนานักเรียนในทักษะอื่น ๆ ต่อไป

2. เป็นแนวทางที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

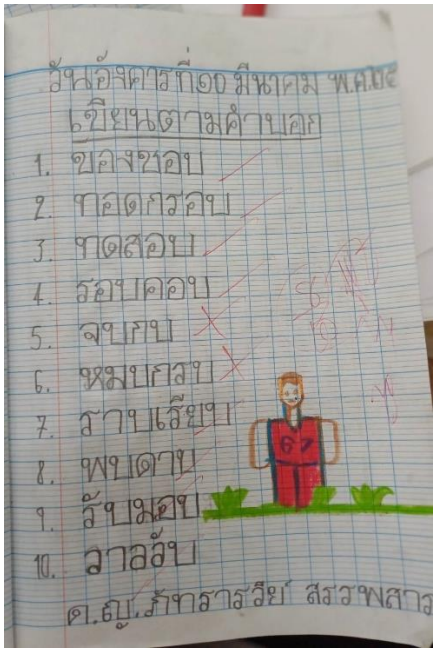

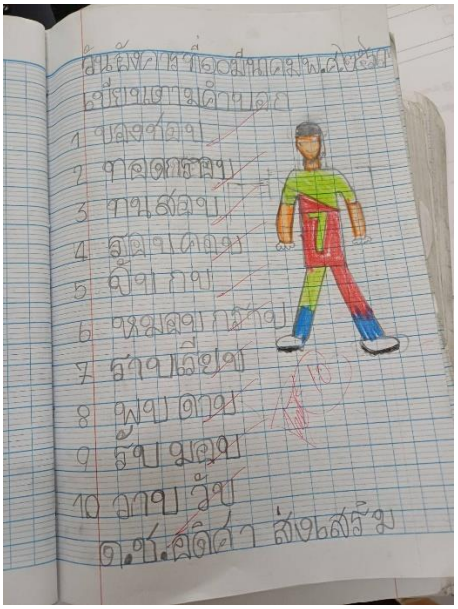

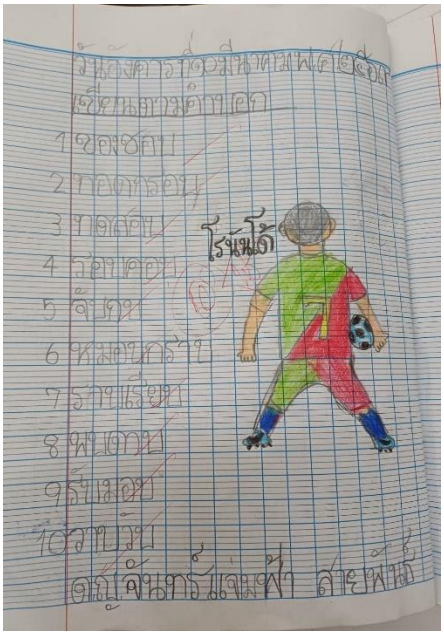

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

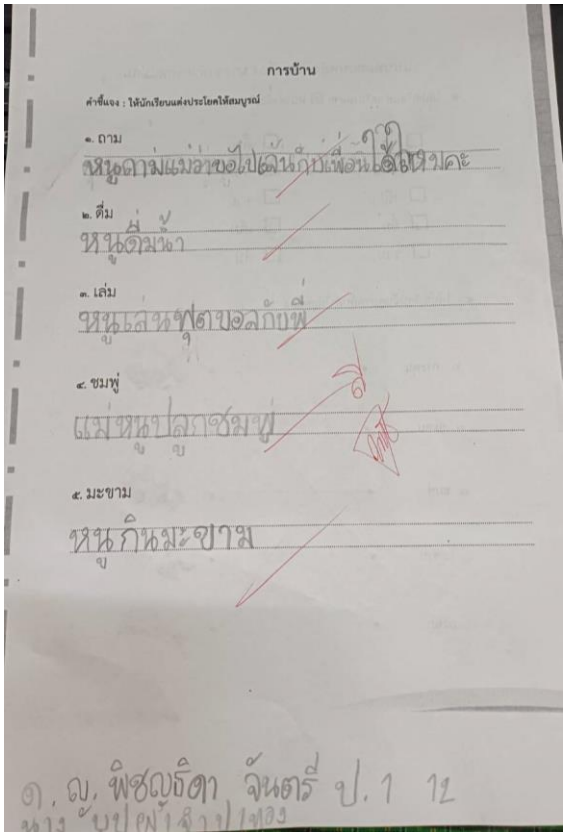

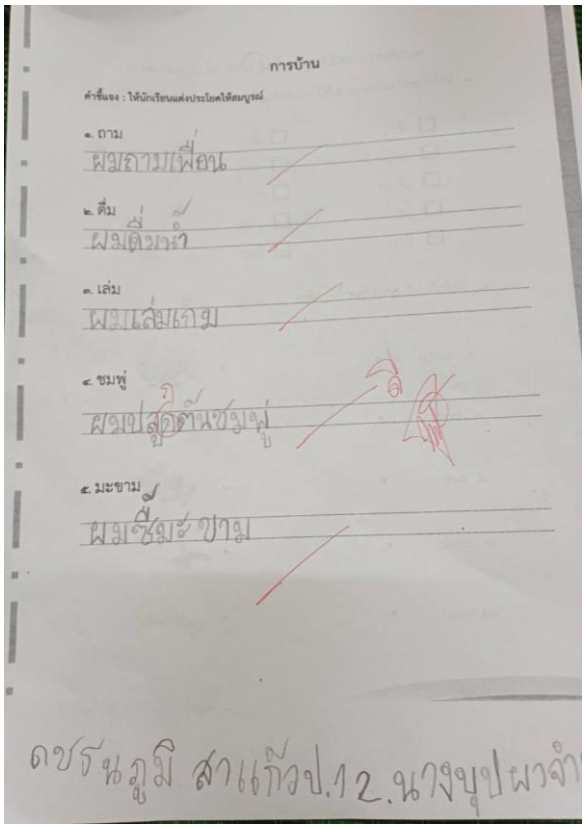

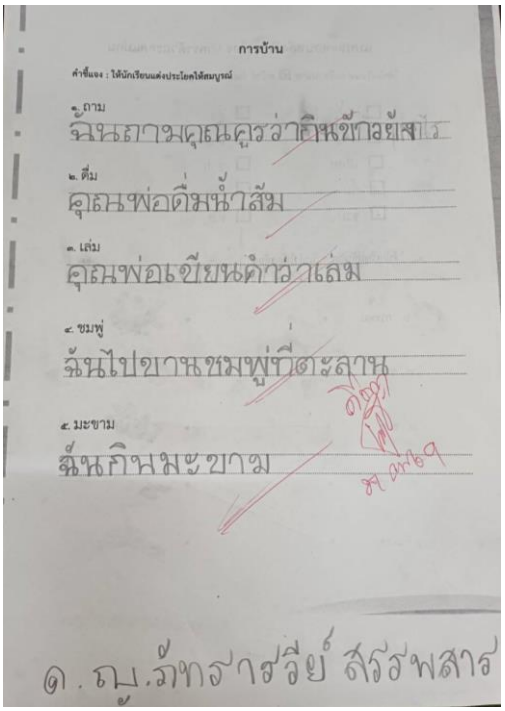

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

การส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาถิ่น รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้รายงาน

นายอานนท์ พิชญ์ประเสริฐ

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ปีการศึกษา 2568 เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนา หลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพ ที่ เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง “การส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาถิ่น รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย” โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์จริงในชีวิตประจำวันและบริบทของชุมชน การดำเนินงานนวัตกรรมประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาคำศัพท์ภาษาถิ่นจากแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ เปรียบเทียบ สร้างสื่อการเรียนรู้ และนำเสนอผลงานผ่านการทำงานเป็นทีม ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ภาษาไทยและภาษาถิ่น

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่สนใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อนวัตกรรม	1
ผู้จัดทำ	1
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	3
กลุ่มเป้าหมาย	3
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน	3
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	11
ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	12
บทเรียนที่ได้รับ	16
เงื่อนไขความสำเร็จ	17
ภาคผนวก	20

- แผนการจัดการเรียนรู้
- ใบกิจกรรม
- แบบทดสอบก่อน–หลังเรียน
- แบบประเมินผลการเรียนรู้

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2568

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

1. ชื่อนวัตกรรม

การส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาถิ่น รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

2. ผู้จัดทำ

ชื่อ-สกุล : นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ
ตำแหน่ง : ครูผู้ช่วย
วิชาเอก : ภาษาไทย

3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ปีการศึกษา 2568 (พฤษภาคม 2568 – มีนาคม 2569)

4. ที่มาและความสำคัญ

ภาษาเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ในการสื่อสาร การเรียนรู้ และการถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่สะท้อนอัตลักษณ์ ความเชื่อ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาของแต่ละชุมชน โดยเฉพาะ “ภาษาถิ่น” ซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า แสดงถึงรากเหง้าทางสังคมและความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประเทศไทย ภาษาถิ่นไม่เพียงเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือในการสร้างความผูกพันของคนในชุมชน และเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง การนำแนวคิดการเรียนรู้ร่วมมือมาใช้ช่วยเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากผู้รับความรู้เป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม อีกทั้งยังช่วยให้การเรียนรู้ภาษาไทยมีความเชื่อมโยงกับบริบทจริงของชุมชน ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น เห็นคุณค่าของภาษาถิ่น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม นวัตกรรมดังกล่าวยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี

สมรรถนะด้านการสื่อสาร มีความเป็นไทย รักท้องถิ่น และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษา

อย่างไรก็ตาม จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล และอิทธิพลของสื่อสมัยใหม่ ส่งผลให้รูปแบบการใช้ภาษาของเยาวชนเปลี่ยนแปลงไป นักเรียนส่วนใหญ่นิยมใช้ภาษาไทยกลางหรือภาษาที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อออนไลน์มากขึ้น ทำให้การใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวันลดลงอย่างเห็นได้ชัด ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภาษาท้องถิ่น อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่ภาษาถิ่นจะค่อย ๆ เลือนหาย หากไม่ได้รับการส่งเสริมและอนุรักษ์อย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการจัดการศึกษา

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนซึ่งยังคงมีวัฒนธรรมและการใช้ภาษาถิ่นเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น แต่จากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่สามารถเข้าใจภาษาถิ่นได้เพียงบางส่วน แต่ไม่กล้าใช้ในการสื่อสาร และมองว่าภาษาถิ่นเป็นภาษาที่ใช้เฉพาะผู้สูงอายุ ส่งผลให้การเรียนรู้ด้านภาษาไม่เชื่อมโยงกับบริบทชีวิตจริงของผู้เรียน นอกจากนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูเป็นหลัก ยังไม่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย จากสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว ผู้พัฒนานวัตกรรมจึงได้ออกแบบนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เรื่อง “การส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาถิ่น รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มขนาดเล็ก มีการพึ่งพาอาศัยกันทางบวก แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันสร้างองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การสืบค้นคำศัพท์ภาษาถิ่น การสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน การศึกษานิทานพื้นบ้าน และการสร้างสื่อภาษาถิ่นร่วมกัน ดังนั้น นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เรื่องการส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาถิ่น “รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย” จึงเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ให้มีความรู้คู่คุณค่า มีทักษะการทำงานร่วมกัน มีจิตสำนึกรักถิ่นฐาน และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภาษาไทยและภาษาถิ่นให้คงอยู่สืบไปอย่างยั่งยืน

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาถิ่นของนักเรียน
2. เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาไทยและภาษาถิ่น
3. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกรักท้องถิ่นและอนุรักษ์ภาษาไทย

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 14 คน ปีการศึกษา 2568

7. เครื่องมือที่ใช้

- แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน
- แบบทดสอบก่อน–หลังเรียน
- ใบกิจกรรมภาษาถิ่น
- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- สื่อ PowerPoint และสื่อดิจิทัล

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

นวัตกรรมการส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาถิ่น “รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย”โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมมือ (Cooperative Learning)โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)นวัตกรรมนี้พัฒนาขึ้นภายใต้รูปแบบ **RAKTHIN MODEL** ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การเรียนรู้จากบริบทจริง และการสร้างองค์ความรู้ร่วมกันผ่านการเรียนรู้ร่วมมือ (Cooperative Learning) โดยมีขั้นตอนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จำนวน 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 R : Research (ศึกษาบริบทและสำรวจข้อมูล)

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และบริบทด้านการใช้ภาษาถิ่นของผู้เรียนและชุมชน

วิธีดำเนินการ

1. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. สำรวจพื้นฐานความรู้ภาษาถิ่นของนักเรียนชั้น ป.6
3. สัมภาษณ์ครู ผู้ปกครอง และปราชญ์ชาวบ้านเกี่ยวกับการใช้ภาษาถิ่น
4. วิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน
5. ศึกษาแนวคิด Cooperative Learning และ Active Learning

ผลที่ได้

1. ทราบระดับความรู้ภาษาถิ่นของนักเรียน
2. ได้ข้อมูลคำศัพท์และวัฒนธรรมภาษาถิ่นในชุมชน
3. กำหนดแนวทางพัฒนานวัตกรรมได้ตรงบริบทจริง

ขั้นที่ 2 A : Activity Design (ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้)

วัตถุประสงค์

เพื่อออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกัน

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)
2. ออกแบบกิจกรรมตามแนว Cooperative Learning
3. จัดกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ
4. กำหนดบทบาทสมาชิกกลุ่ม เช่น
    - ผู้นำกลุ่ม
    - ผู้บันทึก
    - ผู้สืบค้น
    - ผู้นำเสนอ
5. พัฒนาใบกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ภาษาถิ่น

ผลที่ได้

- แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- กิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทชุมชน

ขั้นที่ 3 K : Knowledge Sharing (แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

วิธีดำเนินการ

1. ใช้เทคนิค Think–Pair–Share ให้ผู้เรียนอภิปรายคำศัพท์ภาษาถิ่น
2. ใช้ STAD ในการเรียนรู้ความหมายและการใช้ภาษา
3. ให้แต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ค้นคว้า
4. จัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มและสะท้อนความคิดเห็น

บทบาทครู

1. เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)
2. กระตุ้นคำถามเชิงคิดวิเคราะห์

ผลที่ได้

1. นักเรียนเข้าใจภาษาถิ่นผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน
2. เกิดการเรียนรู้เชิงลึก

ขั้นที่ 4 T : Teamwork Practice (ปฏิบัติงานร่วมมือ)

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและความรับผิดชอบร่วมกัน

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนทำโครงงานกลุ่มเกี่ยวกับภาษาถิ่น เช่น
    - พจนานุกรมภาษาถิ่น
    - นิทานพื้นบ้าน
    - บทสนทนาภาษาถิ่น
2. ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน
3. ฝึกการใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารจริง
4. ประเมินการทำงานกลุ่มระหว่างดำเนินกิจกรรม

ผลที่ได้

1. นักเรียนเกิดทักษะสังคมและความรับผิดชอบ
2. การเรียนรู้เชื่อมโยงชีวิตจริง

ขั้นที่ 5 H–I : Heritage & Innovation (สร้างผลงานนวัตกรรม)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนสร้างผลงานที่สะท้อนการอนุรักษ์ภาษาถิ่น

วิธีดำเนินการ

1. นักเรียนสร้างสื่อภาษาถิ่น เช่น
    - หนังสือคำศัพท์
    - โปสเตอร์ภาษา
    - คลิปวิดีโอภาษาถิ่น
2. นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
3. จัดนิทรรศการ “รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย”

ผลที่ได้

1. เกิดผลงานนวัตกรรมของผู้เรียน
2. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ขั้นที่ 6 N : New Identity & Evaluation (สะท้อนผลและประเมินผล)

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลลัพธ์และพัฒนาอัตลักษณ์ผู้เรียน

วิธีดำเนินการ

1. ทดสอบหลังเรียน
2. ประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน (Rubric)
3. ประเมินเจตคติรักท้องถิ่น
4. สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)
5. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ผลที่ได้

1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น
2. เกิดอัตลักษณ์ “รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย”

สรุปภาพรวมกระบวนการนวัตกรรม

เป็นกระบวนการที่พัฒนา **ความรู้ + ทักษะ + คุณค่า** ไปพร้อมกัน ทำให้การเรียนรู้ภาษาถิ่นไม่ใช่เพียงเนื้อหาวิชา แต่เป็นการสร้างตัวตนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียน

Research ⟶ Activity ⟶ Knowledge Sharing ⟶ Teamwork ⟶ Heritage & Innovation ⟶ New Identity

RAKTHIN MODEL
รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย
R
Realizing
ตระหนักรู้คุณค่าภาษาถิ่น
I
Identity & Integration
สะพ้อนผล & สร้างจิษล์กษณ์
U
Understanding
เรียนรู้เสะก๊าควาบเข๊าใจ
H
Heritage Creation
สร้างสรรค์มรดกภาษา
K
Knowledge Construction
สร้างองค์ความรู้ร่วมกัน
T
Team Practice
ผึกใผู้ผ้านการค้างานร่วมนือ
เรียนรู้ร่วมมือ อนุรักษ์ถิ่นฐาน สืบสานภาษาไทย

2. ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) อธิบายว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นจากประสบการณ์ของตนเอง ไม่ใช่การรับข้อมูลจากครูเพียงฝ่ายเดียว ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม สังคม และประสบการณ์จริงแนวคิดนี้เน้นว่า

- ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้
- การเรียนรู้เกิดจากการลงมือปฏิบัติ
- ความรู้ใหม่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม

ในนวัตกรรมนี้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาถิ่นผ่านการสำรวจชุมชน การสัมภาษณ์ และการสร้างผลงานจริง ทำให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Constructivism)

แนวคิดของการเรียนรู้เชิงสังคมอธิบายว่า ความรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานร่วมกันในสังคม การเรียนรู้จึงไม่ได้เกิดจากการคิดคนเดียว แต่เกิดจากการร่วมมือกันสร้างความเข้าใจ

การเรียนรู้แบบกลุ่มช่วยให้ผู้เรียน

- พัฒนาทักษะการสื่อสาร
- เรียนรู้จากเพื่อน
- เกิดการช่วยเหลือกันทางวิชาการ

ซึ่งสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม Cooperative Learning ที่ใช้ในนวัตกรรมนี้

4. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก โดยมีเป้าหมายร่วมกันและมีความรับผิดชอบทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

องค์ประกอบสำคัญของ Cooperative Learning ได้แก่

1. การพึ่งพาอาศัยกันทางบวก (Positive Interdependence)
2. ความรับผิดชอบรายบุคคล (Individual Accountability)
3. การมีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า
4. ทักษะทางสังคม
5. การประเมินกระบวนการกลุ่ม

การใช้ Cooperative Learning ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น ลดความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

5. แนวคิด Active Learning

Active Learning เป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการคิด การอภิปราย การแก้ปัญหา และการลงมือปฏิบัติจริง แทนการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว

ลักษณะสำคัญ ได้แก่

- ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเรียนรู้
- ใช้กิจกรรมหลากหลาย
- เน้นการคิดวิเคราะห์และการสร้างผลงาน

นวัตกรรมนี้ใช้กิจกรรม เช่น เกมภาษา การสัมภาษณ์ชุมชน การสร้างสื่อภาษาถิ่น ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึก

6. แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นแนวคิดที่นำแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประโยชน์ที่เกิดขึ้น ได้แก่

- เชื่อมโยงโรงเรียนกับชุมชน
- สร้างประสบการณ์จริง
- ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม

การให้นักเรียนสัมภาษณ์ผู้สูงอายุและรวบรวมคำภาษาถิ่นจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมาย

7. แนวคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสำคัญ ได้แก่

- การสื่อสาร (Communication)
- การทำงานร่วมกัน (Collaboration)
- การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking)
- ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

การเรียนรู้ผ่าน Cooperative Learning และการสร้างผลงานภาษาถิ่นช่วยพัฒนาทักษะดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

8. แนวคิดการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

การประเมินตามสภาพจริงเป็นการวัดผลจากการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน เช่น ชิ้นงาน โครงงาน การนำเสนอ และการทำงานกลุ่ม ไม่เน้นเฉพาะการสอบข้อเขียน

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

- Rubric ประเมินผลงาน
- การสังเกตพฤติกรรม
- การประเมินตนเองและเพื่อน

แนวคิดนี้ช่วยสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

สรุป

แนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนานวัตกรรม “รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย” โดยบูรณาการแนวคิดด้านภาษา การสร้างองค์ความรู้ การเรียนรู้ร่วมมือ และการเรียนรู้จากบริบทจริง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีทักษะการทำงานร่วมกัน และมีจิตสำนึกรักและอนุรักษ์ภาษาถิ่นอย่างยั่งยืน

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

จัดการเรียนรู้จำนวน 5 ชั่วโมง ดังนี้

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด (หลักสูตรแกนกลาง)	**จุดประสงค์การเรียนรู้**	**ขั้น RAKTHIN MODEL**	**รูปแบบ Cooperative Learning**	**กิจกรรมการเรียนรู้**	**หลักฐาน/เครื่องมือประเมิน**
ท 1.1 ป.6/1 อ่านและอธิบายความหมายคำ	อธิบายความหมายคำภาษาถิ่นได้	R – Realizing	Think–Pair–Share	วิเคราะห์คำภาษาถิ่นจากคลิปเสียง	ใบกิจกรรมที่ 1 / แบบสังเกต
ท 4.1 ป.6/1 เข้าใจธรรมชาติภาษา	เปรียบเทียบภาษาไทย–ภาษาถิ่น	U – Understanding	STAD	จับคู่คำศัพท์ภาษาถิ่น	ใบกิจกรรมที่ 2 / แบบทดสอบย่อย
ท 3.1 ป.6/2 พูดสื่อสารเหมาะสม	ใช้ภาษาถิ่นสื่อสารได้	K – Knowledge	Cooperative Group	สัมภาษณ์คนในชุมชน	ใบกิจกรรมที่ 3 / Rubric
ท 2.1 ป.6/3 เขียนสื่อสาร	สร้างบทสนทนาภาษาถิ่น	T – Team Practice	Jigsaw	เขียนบทบาทสมมติ	ใบกิจกรรมที่ 4 / ประเมินการแสดง
ท 5.1 ป.6/1 เห็นคุณค่าวัฒนธรรม	สร้างผลงานอนุรักษ์ภาษา	H–I – Heritage & Innovation	Project-Based Cooperative	สร้างโครงงานภาษาถิ่น	ใบกิจกรรมที่ 5 / Rubric ชิ้นงาน

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

11.1 **ผลการทดสอบก่อน – หลังการจัดการเรียนรู้**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 : รู้จักภาษาถิ่น รายวิชา : ภาษาไทย รหัสวิชา : ท16101

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เวลา : 4 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	แปลผล
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม	4	12	ดี
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	5	15	ดีมาก
3	เด็กชายธนกร มีแวว	7	17	ดีมาก
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	6	14	ดี
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	5	12	ดี
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	5	17	ดีมาก
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง	3	8	ปานกลาง
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	8	16	ดีมาก
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	7	17	ดีมาก
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	5	18	ดีมาก
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	6	16	ดีมาก
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	8	14	ดี
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	5	14	ดี
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	5	13	ดี
	รวมเฉลี่ย	**5.64**	**14.50**	**ดีมาก**

เกณฑ์การประเมิน

15 – 20	หมายถึง	ดีมาก
10 – 14	หมายถึง	ดี
5 – 9	หมายถึง	ปานกลาง
0 – 4	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

11.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การแสดงความคิดเห็น	การยอมรับฟังคนอื่น	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	ความมีน้ำใจ	การมีส่วนร่วม	
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	3	3	3	3	3	15
3	เด็กชายธนกร มีแวว	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	3	3	2	3	3	14
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	3	3	2	3	2	13
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	3	3	2	3	2	13
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง	3	3	3	3	2	14
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	3	3	3	3	3	15
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	3	3	2	3	2	13
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	3	3	3	3	2	14
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	3	3	3	3	3	15
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	3	3	3	3	3	15
	รวมเฉลี่ย						**14.44**

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี

8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

11.3 ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง	มีความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ	พูดชัดเจนสบตาผู้ฟัง	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม	การตรงต่อเวลา	
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	2	3	3	3	3	14
3	เด็กชายธนกร มีแวว	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	2	3	2	3	3	13
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	2	3	2	3	2	12
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	2	3	2	3	2	12
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง	3	3	3	3	2	14
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	3	3	3	3	3	15
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	2	3	2	3	2	12
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	3	3	3	3	2	14
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	3	3	3	3	3	15
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	3	3	3	3	3	15
	รวมเฉลี่ย						**14.11**

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี

8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

11.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่								คะแนนรวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	3	3	2	2	3	3	3	3	3
3	เด็กชายธนกร มีแวว	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	3	3	2	2	3	3	3	3	3
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	3	3	2	2	3	3	3	3	3
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	3	3	2	2	3	3	3	3	3
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	3	3	2	2	3	3	3	3	3
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12	เด็กหญิงระวีวรรณห์ เมืองปลื้ม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	3	3	3	3	3	3	3	3	3
									รวมเฉลี่ย	**3**

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ)

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

12. บทเรียนที่ได้รับ (Lessons Learned)

การดำเนินนวัตกรรมการส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาถิ่นโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (**Cooperative Learning**) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ **6** ทำให้เกิดองค์ความรู้และข้อค้นพบสำคัญทั้งด้านผู้เรียน ครู และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ด้านผู้เรียน

1. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น เมื่อได้เรียนรู้ภาษาถิ่นผ่านประสบการณ์จริงจากชุมชน
2. การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยลดความกลัวในการใช้ภาษา นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและสื่อสารมากขึ้น
3. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะภาษาไทยทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างชัดเจน เนื่องจากได้เปรียบเทียบภาษาถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน
4. นักเรียนเรียนรู้การทำงานเป็นทีม การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม
5. การเรียนรู้จากบริบทจริงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย (**Meaningful Learning**) มากกว่าการท่องจำ

ด้านครูผู้สอน

1. ครูเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้ถ่ายทอดความรู้” เป็น “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (**Facilitator**)”
2. การใช้ **Cooperative Learning** ช่วยให้ครูเห็นศักยภาพรายบุคคลของนักเรียนได้ชัดเจน
3. การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับหลักสูตรช่วยเพิ่มความน่าสนใจของบทเรียน
4. ครูได้พัฒนาทักษะการออกแบบกิจกรรม **Active Learning** และการประเมินตามสภาพจริง (**Authentic Assessment**)

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

1. การใช้โครงสร้างกิจกรรมแบบกลุ่ม (**STAD / Jigsaw**) ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง
2. การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงชุมชนช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. การใช้ใบกิจกรรมและภาระงานจริงช่วยสะท้อนการเรียนรู้ได้ดีกว่าการสอบเพียงอย่างเดียว
4. วงจร **PDCA** ช่วยให้สามารถปรับปรุงกิจกรรมระหว่างดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านชุมชนและวัฒนธรรม

1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ภาษาถิ่น
2. นักเรียนเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

3. โรงเรียนกลายเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของชุมชน

13. เงื่อนไขความสำเร็จ (Success Factors)

ความสำเร็จของนวัตกรรมเกิดจากปัจจัยสนับสนุนหลายด้านที่ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ

- ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนเชิงนโยบายและส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในชั้นเรียน
- มีการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวงจร PDCA
- มีการติดตาม นิเทศ และสะท้อนผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านครูผู้สอน

- ครูมีความเข้าใจหลักการ Cooperative Learning อย่างแท้จริง
- ครูออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
- มีการปรับกิจกรรมตามบริบทผู้เรียน

ด้านผู้เรียน

- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน
- การแบ่งกลุ่มแบบคละความสามารถช่วยให้เกิดการช่วยเหลือกัน
- ผู้เรียนได้รับบทบาทหน้าที่ชัดเจนภายในกลุ่ม

ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

- ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจริง เช่น ผู้รู้ท้องถิ่น ผู้สูงอายุ ภูมิปัญญาชาวบ้าน
- มีใบกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงชีวิตจริง
- ใช้เทคโนโลยีช่วยบันทึกและเผยแพร่ภาษาถิ่น

ด้านการประเมินผล

- ใช้การประเมินหลากหลายรูปแบบ ได้แก่
    - การประเมินผลงาน
    - การประเมินการทำงานกลุ่ม
    - การสังเกตพฤติกรรม
    - แบบทดสอบก่อน–หลังเรียน
- ใช้ Rubric ชัดเจน ทำให้การประเมินมีความยุติธรรมและตรวจสอบได้

14. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในอนาคต

- พัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่น (**Local Curriculum**) อย่างเป็นระบบ
- ขยายผลสู่วิชาอื่น เช่น สังคมศึกษา ศิลปะ และประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
- สร้างฐานข้อมูลภาษาถิ่นในรูปแบบดิจิทัล
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมากยิ่งขึ้น

15. ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 1 ภาพประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รู้จักภาษาถิ่นของเรา

ภาพที่ 2 ภาพประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-3 เรื่อง คำศัพท์ภาษาถิ่นใกล้ตัว และเปรียบเทียบภาษาถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน

ภาพที่ 3 ภาพประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง รู้จักภาษาถิ่นของเรา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 รู้จักภาษาถิ่นของเรา **รายวิชาภาษาไทย ภาษาไทยถิ่น**
ชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 **เวลา : 1 ชั่วโมง**
ครูผู้สอน นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ

1.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ : ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย

ตัวชี้วัด : ป.6/1 วิเคราะห์และอธิบายลักษณะภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐาน

2.สาระสำคัญ

ผู้เรียนเรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ และบทบาทของภาษาถิ่นในชุมชน
เพื่อสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ภาษา

3.จุดประสงค์การเรียนรู้

1) ด้านความรู้ (K) อธิบายความหมายและลักษณะของภาษาถิ่นได้

2) ด้านทักษะ (P) ทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

3) ด้านคุณลักษณะ (A) เห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	กระตุ้นความสนใจด้วยคลิปเสียง/คำถามเกี่ยวกับภาษาถิ่น	ร่วมแสดงความคิดเห็นและเชื่อมโยงประสบการณ์
ขั้นกิจกรรม (Think–Pair–Share)	แบ่งกลุ่ม 4–5 คน มอบหมายภารกิจ ศึกษาใบกิจกรรม	ร่วมกันค้นคว้า วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม

ขั้นนำเสนอ	ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและซักถาม	นำเสนอผลงานและตอบคำถาม
ขั้นสรุป	สรุปองค์ความรู้และเชื่อมโยงการอนุรักษ์ภาษา	ร่วมสรุปและสะท้อนการเรียนรู้
ขั้นประเมินผล	ประเมินจากแบบสังเกตและผลงาน	ทำแบบทดสอบและประเมินตนเอง

4.สื่อและแหล่งเรียนรู้

- ใบกิจกรรมภาษาถิ่น

- PowerPoint / คลิปเสียงภาษาถิ่น

- แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.การวัดและประเมินผล

1) แบบทดสอบก่อน–หลังเรียน

2) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

4) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ – สกุล	อธิบายความหมายและลักษณะของภาษาถิ่นได้				ทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้				เห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น				รวม 9คะแนน
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	9
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม		/				/				/			6
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	/				/				/				9
3	เด็กชายธนกร มีแวว	/				/				/				9
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	/				/				/				9
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	/				/				/				9
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	/				/				/				9
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง				/				/				/	0
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	/				/				/				9
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	/				/				/				9
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	/				/				/				9
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	/				/				/				9
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	/				/				/				9
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	/				/				/				9
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	/				/				/				9

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

(คุณลักษณะอันพึงประสงค์)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	2. ซื่อสัตย์ สุจริต	3. มีวินัย	4. ใฝ่เรียนรู้	5. อยู่อย่าง พอเพียง	6. มุ่งมั่น ในการ ทำงาน	7. รักความ เป็นไทย	8. มีจิต สาธารณะ	รวม 9 คะแนน
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม	/	/			/		/	/	6
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9
3	เด็กชายธนกร มีแวว	/	/			/		/	/	6
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	/	/		/			/	/	6
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	/	/			/		/	/	6
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง	/	/	/		/		/	/	8
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	/	/	/	/	/	/	/	/	9
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	/	/	/		/	/	/	/	8
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้ 3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้ 2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง	ให้ 1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง คำศัพท์ภาษาถิ่นใกล้ตัว

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คำศัพท์ภาษาถิ่นใกล้ตัว **รายวิชาภาษาไทย ภาษาไทยถิ่น**

ชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 **เวลา : 1 ชั่วโมง**

ครูผู้สอน นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ

1.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ : ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย

ตัวชี้วัด : ป.6/1 วิเคราะห์และอธิบายลักษณะภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐาน

2.สาระสำคัญ

ผู้เรียนรวบรวมคำศัพท์ภาษาถิ่นจากครอบครัวและชุมชน และเรียนรู้ความหมายผ่านการทำงานกลุ่ม

3.จุดประสงค์การเรียนรู้

1) ด้านความรู้ (K) อธิบายความหมายและลักษณะของภาษาถิ่นได้

2) ด้านทักษะ (P) ทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

3) ด้านคุณลักษณะ (A) เห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	กระตุ้นความสนใจด้วยคลิปเสียง/คำถามเกี่ยวกับภาษาถิ่น	ร่วมแสดงความคิดเห็นและเชื่อมโยงประสบการณ์
ขั้นกิจกรรม (Jigsaw)	แบ่งกลุ่ม 4–5 คน มอบหมายภารกิจ ศึกษาใบกิจกรรม	ร่วมกันค้นคว้า วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม
ขั้นนำเสนอ	ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและซักถาม	นำเสนอผลงานและตอบคำถาม

ขั้นสรุป	สรุปองค์ความรู้และเชื่อมโยงการอนุรักษ์ภาษา	ร่วมสรุปและสะท้อนการเรียนรู้
ขั้นประเมินผล	ประเมินจากแบบสังเกตและผลงาน	ทำแบบทดสอบและประเมินตนเอง

4.สื่อและแหล่งเรียนรู้

- ใบกิจกรรมภาษาถิ่น

- PowerPoint / คลิปเสียงภาษาถิ่น

- แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.การวัดและประเมินผล

1) แบบทดสอบก่อน–หลังเรียน

2) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

4) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ – สกุล	อธิบายความหมายและลักษณะของภาษาถิ่นได้				ทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้				เห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น				รวม 9คะแนน
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	9
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม		/				/				/			6
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	/				/				/				9
3	เด็กชายธนกร มีแวว	/				/				/				9
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	/				/				/				9
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	/				/				/				9
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	/				/				/				9
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง				/				/				/	0
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	/				/				/				9
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	/				/				/				9
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	/				/				/				9
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	/				/				/				9
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	/				/				/				9
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	/				/				/				9
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	/				/				/				9

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

(คุณลักษณะอันพึงประสงค์)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	2. ซื่อสัตย์ สุจริต	3. มีวินัย	4. ใฝ่เรียนรู้	5. อยู่อย่าง พอเพียง	6. มุ่งมั่น ในการ ทำงาน	7. รักความ เป็นไทย	8. มีจิต สาธารณะ	รวม 9 คะแนน
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม	/	/			/		/	/	6
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9
3	เด็กชายธนกร มีแวว	/	/			/		/	/	6
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	/	/		/			/	/	6
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	/	/			/		/	/	6
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง	/	/	/		/		/	/	8
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	/	/	/	/	/	/	/	/	9
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	/	/	/		/	/	/	/	8
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้ 3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้ 2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง	ให้ 1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง เปรียบเทียบภาษาถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เปรียบเทียบภาษาถิ่นกับภาษาไทยมาตรฐาน รายวิชาภาษาไทย ภาษาไทยถิ่น

ชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 เวลา : 1 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ

1.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ : ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย

ตัวชี้วัด : ป.6/1 วิเคราะห์และอธิบายลักษณะภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐาน

2.สาระสำคัญ

ผู้เรียนวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐาน

3.จุดประสงค์การเรียนรู้

1) ด้านความรู้ (K) อธิบายความหมายและลักษณะของภาษาถิ่นได้

2) ด้านทักษะ (P) ทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

3) ด้านคุณลักษณะ (A) เห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	กระตุ้นความสนใจด้วยคลิปเสียง/คำถามเกี่ยวกับภาษาถิ่น	ร่วมแสดงความคิดเห็นและเชื่อมโยงประสบการณ์
ขั้นกิจกรรม (STAD)	แบ่งกลุ่ม 4–5 คน มอบหมายภารกิจ ศึกษาใบกิจกรรม	ร่วมกันค้นคว้า วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม
ขั้นนำเสนอ	ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและซักถาม	นำเสนอผลงานและตอบคำถาม

ขั้นสรุป	สรุปองค์ความรู้และเชื่อมโยงการอนุรักษ์ภาษา	ร่วมสรุปและสะท้อนการเรียนรู้
ขั้นประเมินผล	ประเมินจากแบบสังเกตและผลงาน	ทำแบบทดสอบและประเมินตนเอง

4.สื่อและแหล่งเรียนรู้

- ใบกิจกรรมภาษาถิ่น

- PowerPoint / คลิปเสียงภาษาถิ่น

- แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.การวัดและประเมินผล

1) แบบทดสอบก่อน–หลังเรียน

2) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

4) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ – สกุล	อธิบายความหมายและลักษณะของภาษาถิ่นได้				ทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้				เห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น				รวม 9คะแนน
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	9
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม		/				/				/			6
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	/				/				/				9
3	เด็กชายธนกร มีแวว	/				/				/				9
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	/				/				/				9
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	/				/				/				9
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	/				/				/				9
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง				/				/				/	0
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	/				/				/				9
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	/				/				/				9
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	/				/				/				9
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	/				/				/				9
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	/				/				/				9
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	/				/				/				9
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	/				/				/				9

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

(คุณลักษณะอันพึงประสงค์)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	2. ซื่อสัตย์ สุจริต	3. มีวินัย	4. ใฝ่เรียนรู้	5. อยู่อย่าง พอเพียง	6. มุ่งมั่น ในการ ทำงาน	7. รักความ เป็นไทย	8. มีจิต สาธารณะ	รวม 9 คะแนน
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม	/	/			/		/	/	6
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9
3	เด็กชายธนกร มีแวว	/	/			/		/	/	6
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	/	/		/			/	/	6
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	/	/			/		/	/	6
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง	/	/	/		/		/	/	8
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	/	/	/	/	/	/	/	/	9
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	/	/	/		/	/	/	/	8
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้ 3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้ 2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง	ให้ 1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง นำเสนอผลงาน รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นำเสนอผลงาน รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ภาษาไทยถิ่น

ชั้น : ประถมศึกษาปีที่ 6 เวลา : 1 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นายอานันท์ พิชญ์ประเสริฐ

1.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ : ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการใช้ภาษาไทย

ตัวชี้วัด : ป.6/1 วิเคราะห์และอธิบายลักษณะภาษาถิ่นและภาษาไทยมาตรฐาน

2.สาระสำคัญ

ผู้เรียนนำเสนอผลงานและสะท้อนคุณค่าของการอนุรักษ์ภาษาถิ่นผ่านการทำงานร่วมมือ

3.จุดประสงค์การเรียนรู้

1) ด้านความรู้ (K) อธิบายความหมายและลักษณะของภาษาถิ่นได้

2) ด้านทักษะ (P) ทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้

3) ด้านคุณลักษณะ (A) เห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	บทบาทครู	บทบาทผู้เรียน
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	กระตุ้นความสนใจด้วยคลิปเสียง/คำถามเกี่ยวกับภาษาถิ่น	ร่วมแสดงความคิดเห็นและเชื่อมโยงประสบการณ์
ขั้นกิจกรรม (Group Presentation)	แบ่งกลุ่ม 4–5 คน มอบหมายภารกิจ ศึกษาใบกิจกรรม	ร่วมกันค้นคว้า วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม
ขั้นนำเสนอ	ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและซักถาม	นำเสนอผลงานและตอบคำถาม

ขั้นสรุป	สรุปองค์ความรู้และเชื่อมโยงการอนุรักษ์ภาษา	ร่วมสรุปและสะท้อนการเรียนรู้
ขั้นประเมินผล	ประเมินจากแบบสังเกตและผลงาน	ทำแบบทดสอบและประเมินตนเอง

4.สื่อและแหล่งเรียนรู้

- ใบกิจกรรมภาษาถิ่น

- PowerPoint / คลิปเสียงภาษาถิ่น

- แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.การวัดและประเมินผล

1) แบบทดสอบก่อน–หลังเรียน

2) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

4) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ – สกุล	อธิบายความหมายและลักษณะของภาษาถิ่นได้				ทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้				เห็นคุณค่าและตระหนักในการอนุรักษ์ภาษาถิ่น				รวม 9คะแนน
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	9
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม		/				/				/			6
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	/				/				/				9
3	เด็กชายธนกร มีแวว	/				/				/				9
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	/				/				/				9
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	/				/				/				9
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	/				/				/				9
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง				/				/				/	0
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	/				/				/				9
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	/				/				/				9
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	/				/				/				9
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	/				/				/				9
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	/				/				/				9
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	/				/				/				9
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	/				/				/				9

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

(คุณลักษณะอันพึงประสงค์)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	2. ซื่อสัตย์ สุจริต	3. มีวินัย	4. ใฝ่เรียนรู้	5. อยู่อย่าง พอเพียง	6. มุ่งมั่น ในการ ทำงาน	7. รักความ เป็นไทย	8. มีจิต สาธารณะ	รวม 9 คะแนน
1	เด็กชายเพชรทาย บุญประชม	/	/			/		/	/	6
2	เด็กชายกิตติศักดิ์ สรรพสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9
3	เด็กชายธนกร มีแวว	/	/			/		/	/	6
4	เด็กชายณัฐพงศ์ ถิรจรัสพงศ์	/	/		/			/	/	6
5	เด็กชายนันทวัฒน์ จันทร์พวง	/	/			/		/	/	6
6	เด็กชายภานุวัฒน์ ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
7	เด็กหญิงพัชรา โซ่ทอง	/	/	/		/		/	/	8
8	เด็กหญิงวริศรา ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
9	เด็กหญิงธัญจิรา จัทราภรณ์	/	/	/	/	/	/	/	/	9
10	เด็กหญิงณิชนันทร์ นนทคำจันทร์	/	/	/		/	/	/	/	8
11	เด็กหญิงณัฐธิดา สรรพสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9
12	เด็กหญิงระวีวรรณพ์ เมืองปลื้ม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
13	เด็กหญิงศิริภรณ์ ส่งเสริม	/	/	/	/	/	/	/	/	9
14	เด็กหญิงปณิดา แสงประสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	9

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้ 3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้ 2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง	ให้ 1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
5	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้: นวัตกรรม “รักษ์ถิ่น รักษ์ภาษาไทย” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

<u>คำชี้แจง :</u> ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ภาษาถิ่นหมายถึงข้อใด

ก. ภาษาที่ใช้ทั่วประเทศ
ข. ภาษาที่ใช้เฉพาะในท้องถิ่น
ค. ภาษาต่างประเทศ
ง. ภาษาทางราชการ

2. จุดประสงค์ของการอนุรักษ์ภาษาถิ่นคืออะไร

ก. เพื่อความทันสมัย
ข. เพื่อรักษาเอกลักษณ์วัฒนธรรม
ค. เพื่อสอบแข่งขัน
ง. เพื่อใช้แทนภาษาไทย

3. คำว่า **“แซ่บ”** ในภาษาถิ่นอีสานหมายถึงอะไร

ก. หวาน
ข. อร่อย
ค. ขม
ง. เปรี้ยว

4. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เน้นสิ่งใดมากที่สุด

ก. การแข่งขัน
ข. การทำงานคนเดียว
ค. การช่วยเหลือกันในกลุ่ม
ง. การท่องจำ

5. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการเรียนรู้ภาษาถิ่น

ก. เข้าใจวัฒนธรรมชุมชน
ข. ลืมภาษาไทยมาตรฐาน
ค. ใช้สอบอย่างเดียว
ง. ไม่มีประโยชน์

6. ภาษาไทยมาตรฐานใช้ในสถานการณ์ใด

ก. การสื่อสารทางการ
ข.คุยกับเพื่อนสนิทเท่านั้น
ค. ใช้เฉพาะในบ้าน
ง. ใช้เฉพาะในตลาด

7.สัมภาษณ์ผู้สูงอายุในชุมชนช่วยให้เกิดอะไร

ก. ได้ความรู้จากประสบการณ์จริง ข. เสียเวลา

ค. ไม่เกี่ยวกับการเรียน ง. ทำให้เรียนยาก

8. การทำงานกลุ่มที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

ก. คนเก่งทำคนเดียว ข. ทุกคนมีส่วนร่วม

ค. ไม่มีการแบ่งงาน ง. เงียบตลอดเวลา

9. คำภาษาถิ่นสะท้อนสิ่งใด

ก. วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ข. กฎหมาย

ค. วิทยาศาสตร์เท่านั้น ง. เทคโนโลยีสมัยใหม่

10.การอนุรักษ์ภาษาไทยและภาษาถิ่นช่วยส่งเสริมสิ่งใด

ก. ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ข. การลืมอดีต

ค. ความขัดแย้ง ง. การแข่งขัน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ข
2. ข
3. ข
4. ค
5. ก
6. ก
7. ก
8. ข
9. ก
10. ก

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

ประจำปีการศึกษา 2568

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นายวินัย ดอกดวง

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตตราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพ ที่เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการใช้นวัตกรรมที่ข้าพเจ้าได้พัฒนาขึ้น ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครอง และชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า นวัตกรรมทางการศึกษาที่ข้าพเจ้าได้พัฒนาขึ้น จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้เรียนและผู้ที่นำไปใช้หรือพัฒนานวัตกรรม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกต่อไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้

วินัย ดอกดวง
ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	**หน้า**
ชื่อนวัตกรรม	๑
ผู้จัดทำ	๑
ระยะเวลาในการพัฒนานวัตกรรม	๑
ที่มาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๔
กลุ่มเป้าหมาย	๔
เครื่องมือที่ใช้	๔
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	๔
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๗
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	๒๑
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	๒๒
บทเรียนที่ได้รับ	๒๕
เงื่อนไขความสำเร็จ	๓๒
ภาพกิจกรรม	๓๓
ภาคผนวก	๙๑
- แผนการจัดการเรียนรู้	
- ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์	

แบบรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๑. ชื่อนวัตกรรม : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๒. ผู้จัดทำ : นายวินัย ดอกดวง
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

๓. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม
ปีการศึกษา ๒๕๖๘ (๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๙)

๔. ที่มาและความสำคัญ :

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้บัญญัติไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการ ศึกษา คือการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต แนวการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียน เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๒ ได้กล่าวว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ กระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม ให้สอดคลองกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ เผชิญสถานการณและประยุกต์ใช้ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๗ : ๑๒-๑๓)

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีระเบียบแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓ : ๕๖) ดังนั้น คณิตศาสตร์จึงถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑

สภาพปัจจุบันโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) มีการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ยังไม่มีกิจกรรมของโรงเรียนอย่างชัดเจน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมและไม่ได้เกิดจากความต้องการ ขาดการมีส่วนร่วม ส่วนความต้องการจัดกิจกรรม พบว่า ต้องการพัฒนา ๔ ด้านร่วมกันได้แก่ การพัฒนาสมอง การพัฒนาจิตใจ การพัฒนาทักษะการปฏิบัติ และการพัฒนาสุขภาพ ประกอบกับรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ และปีการศึกษา ๒๕๖๕ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด สาเหตุอาจเกิดจากวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมรวมถึงสื่อที่นำมาใช้ด้วย และอาจรวมไปถึงการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ซึ่งทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้พัฒนานวัตกรรมได้ศึกษาแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ คือ ครูผู้สอนต้องปรับวิธีสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓ : ๒๕)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เพราะเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และเป็นวิธีการที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม (วัฒนาพร ระงับทุกข์, ๒๕๔๒ : ๓๔) นอกจากนี้การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือสมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะต้องได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์, ๒๕๔๕ : ๓) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือมีหลายเทคนิค เช่น เทคนิคการเรียนรู้แบบ CO-OP CO-OP เทคนิคการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวนเป็นกลุ่ม (GI) เทคนิคการเรียนรู้แบบการแข่งขันเป็นทีม (TGT) เทคนิคการเรียนรู้แบบวิธีการติดต่อภาพ (Jigsaw) เทคนิคการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ร่วมกัน (LT) เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นกลุ่ม (TAI) เทคนิคการเรียนรู้แบบการประสบความสำเร็จเป็นทีม (STAD) เป็นต้น

การเรียนรู้แบบการร่วมมือกันเรียนรู้เป็นกลุ่ม เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ TAI (Team Assisted Individualization : TAI) เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่ม เหมาะสำหรับการสอนคณิตศาสตร์ การจัดกลุ่มผู้เรียนจะคล้ายกับเทคนิค TGT และเทคนิค STAD แต่ในเทคนิคนี้ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้และทำงานตามระดับความสามารถของตนเอง เมื่อทำงานเสร็จในส่วนของตนแล้วจึงไปจับคู่หรือเข้ากลุ่มทำงาน โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยเด็กที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง อ่อน ใน

อัตราส่วน ๑ : ๒ : ๑ ผลการทดสอบของนักเรียนจะถูกแบ่งออกเป็นสองตอนคือคะแนนสอบเป็นรายบุคคล และคะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม อีกทั้งยังให้ผลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียนทันที ซึ่งเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ และเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ดังนั้นจุดเด่นของการสอนแบบนี้คือ การสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและการส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, ๒๕๕๕ : ๗๗) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเพียบ เล่าลา (๒๕๕๔ : ๗๓-๘๔) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เรื่อง การคูณ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เบญญาพร หนันจันทา (๒๕๕๖ : ๗๖-๘๗) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรูแบบร่วมมือ เทคนิค TAI กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เรื่อง บทประยุกต์ และปรียา สุภาจันทร์ (๒๕๕๗ : ๑๑๑-๑๒๕) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง สมการ และการแก้สมการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับวิธีการสอนแบบ TAI พบว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยกลุ่มแบบ TAI มีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีและประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการคิดคำนวณและการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เกิดการพัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและมีการช่วยเหลือกันในกลุ่ม มีการยอมรับและเห็นความสำคัญของเพื่อนมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

จากความสำคัญของปัญหาและแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น ผู้พัฒนานวัตกรรมในฐานะครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จึงต้องการที่จะนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI มาใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เพราะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้นักเรียนช่วยเหลือกัน สามารถพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เกิดขึ้นทั้งด้าน พุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียน นักเรียนได้ปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบกับงานที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ที่นำมาพัฒนาผู้เรียน ผู้พัฒนานวัตกรรมใช้ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งชุดกิจกรรมถือเป็นนวัตกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ศึกษาและใช้สื่อต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน (สุคนธ์ สินธพานนท์, ๒๕๕๓ : ๑๔) ทั้งนี้ชุดฝึกทักษะยังมีประโยชน์มากมาย อาทิ เร้าความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดฝึกทักษะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพิ่มแรงจูงใจในการ เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำมากขึ้น แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียนด้าน เวลาและโอกาสที่แตกต่างกัน ช่วยให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายในการเรียนชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งรู้วิธีการที่จะ บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน และชุดฝึกทักษะจะกำหนดบทบาทครูและนักเรียนไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียน รู้จักทำงานร่วมกัน ผู้เรียนรู้การกระทำและสร้างแรงจูงใจให้ ตนเองและที่สำคัญชุดฝึกทักษะเกิดจากการนำวิธีเชิงระบบมาใช้ และได้ผ่านการทดลองใช้จึงทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ (บุญเกื้อ ควรหาเวช ๒๕๔๒ : ๗)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้พัฒนานวัตกรรมจึงเห็นว่า การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี) โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI เป็นกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและแสดงออกทางการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพต่อไป

๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๒. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ที่ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI กับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

๖. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๑๘ คน

๗. เครื่องมือที่ใช้

๗.๑ แผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ๑ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ จำนวน ๑๔ แผน

๗.๒ ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๖ ชุด

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ผู้พัฒนานวัตกรรมได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังภาพ

ภาพ กรอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรม

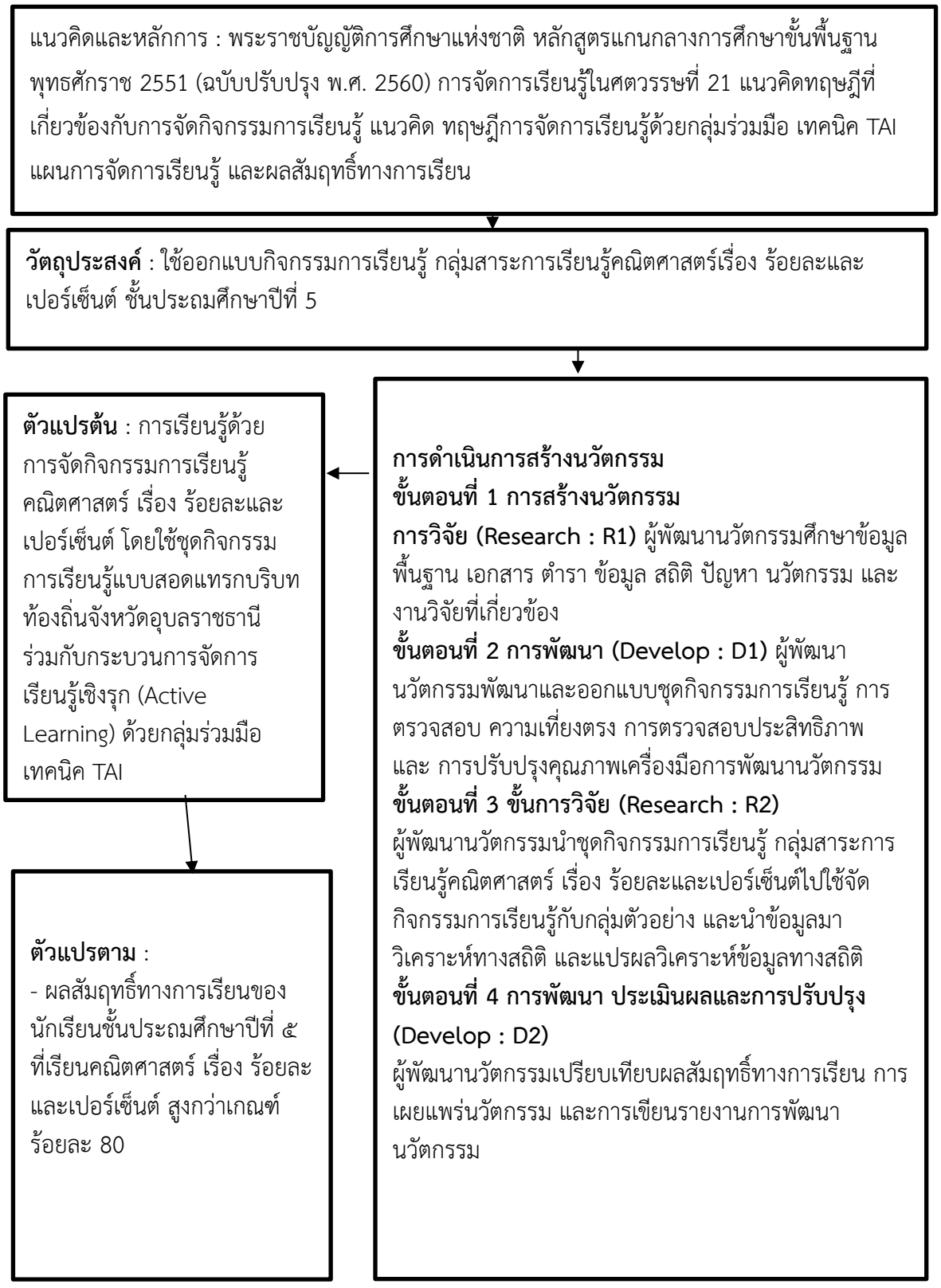

ขั้นตอนหรือวิธีการสร้าง/พัฒนานวัตกรรม

๑. ขั้นเตรียมการ(Plan)

๑.๑ ศึกษาสภาพปัญหา

๑.๒ กำหนดเป้าหมาย และขอบเขตการเรียนรู้

๑.๓ วางแผนการทำงาน ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่สำคัญ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการทำงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์

๑.๔ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

๒. ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน(Do)

๒.๑ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะ

ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกทักษะที่เป็นนวัตกรรมการสอน ในรายวิชาคณิตศาสตร์ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ๕ ขั้น ดังนี้

๑. ขั้นเตรียมเข้าสู่บทเรียน

๒. ขั้นให้ความรู้/การนำเสนอให้กับผู้เรียน

๓. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

๔. ขั้นสรุปบทเรียน

๕. ขั้นประเมินผล

๒.๒ จัดการเรียนการสอน

ครูจัดการเรียนการสอน โดยนำสื่อ/นวัตกรรมมาประกอบการเรียนการสอน และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดทำ

๓. ขั้นการตรวจสอบและประเมินผล(Check)

๓.๑ สนับสนุนและส่งเสริม

ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามแบบฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้น ให้กำลังใจและเสริมแรง เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะได้ดีขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

๓.๒ ติดตามและประเมินผล

- ประเมินก่อน-หลังการเรียนรู้
- ประเมินผลพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ
- ประเมินผลงานนักเรียน
- ประเมินพฤติกรรม

๔. ขั้นการนำผลการประเมินมาปรับปรุง(Action)

ครูนำผลวิเคราะห์มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะให้เหมาะสมกับบริบทของห้องเรียนยิ่งขึ้น เช่น ออกแบบกิจกรรมให้ครอบคลุมบริบทของจังหวัดอุบลราชธานี พัฒนาสื่อให้มีความน่าสนใจ เพิ่มกิจกรรมให้หลากหลาย รวมถึงการกำหนดระยะเวลาในการทำกิจกรรมและเล่นเกมอย่างเหมาะสม เป็นต้น

๙. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning)

๑. ความหมายของการเรียนด้วยกลุ่มร่วมมือ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทัศนคติและค่านิยมในตัวผู้เรียน พฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ในห้องเรียน การเสนอและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลายระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (๒๕๔๒ : ๓๔) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าสมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (๒๕๔๔ : ๖) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไว้ว่า เป็นวิธีสอนแบบหนึ่ง โดยกำหนดให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันทำงานพร้อมกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก โดยทุกคนมีความรับผิดชอบงานของตนเองและงานส่วนรวมมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และมีทักษะการทำงานกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ส่งผลให้เกิดความพอใจอันเป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มร่วมมือ

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (๒๕๔๗ : ๑๓๔) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทิศนา แขมมณี (๒๕๕๓ : ๙๘) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไว้ว่า เป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ ๓-๖ คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (๒๕๕๕ : ๙๓) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไว้ว่า เป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน โดยการจัดสถานการณ์และบรรยากาศให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีลักษณะแตกต่างกันในด้านสติปัญญาหรือความถนัด สมาชิกแต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเองและของสมาชิกในกลุ่ม รับผิดชอบความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน

อาจสรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือหมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนในห้องออกเป็นกลุ่มย่อย ประมาณ ๓-๖ คน โดยกลุ่มละ ๔ คน คือกลุ่มที่เหมาะสมที่สุด โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพราะความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ สามารถนำมาบูรณาการใช้ได้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกระดับชั้น และจะมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เมื่อนำไปใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การคิดที่หลากหลาย การมีคุณธรรมและมีความร่วมมือภายในกลุ่ม

๒. ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning)

ทิศนา แขมมณี (๒๕๕๓ : ๙๘-๑๐๒) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือคือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ ๓-๖ คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้แบบนี้คือ สลาวิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และรอเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) ซึ่งจอห์นสันและจอห์นสันเขากล่าวไว้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป เรามักจะไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นมิติที่มักถูกละเลยหรือมองข้ามไป ทั้งๆ ที่มีผลการวิจัยชี้ชัดเจนว่า ความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ครูและเพื่อนร่วมชั้นมีผลต่อการเรียนมาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี ๓ ลักษณะคือ

๑. ลักษณะแข่งขันกันในการศึกษาเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนให้ได้ดีกว่าคนอื่นเพื่อให้ได้คะแนนดี ได้รับการยกย่อง หรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่างๆ

๒. ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือแต่ละคนต่างก็รับผิดชอบดูแลตนเองให้เกิด การเรียนรู้ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น

๓. ลักษณะร่วมมือกัน หรือช่วยกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย

๓. ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ

วัชรา เล่าเรียนดี (๒๕๔๗ : ๒) กล่าวสรุปว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning Methods) เป็นกระบวนการที่นักเรียนมีความสามารถแตกต่างกันมารวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน โดยที่การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ จะต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญดังนี้

๑. การพึ่งพาอาศัยกัน

๒. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างใกล้ชิด

๓. ความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม ต่อตนเองและต่อสมาชิกของกลุ่ม

๔. การใช้ทักษะทางสังคม

๕. การใช้ทักษะกระบวนการกลุ่ม

ยุพิน พิพิธกุล (๒๕๔๕: ๓๓) ได้เสนอลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ดังนี้

๑. ต้องมีการเรียนรู้พึ่งพาอาศัยกันในทางบวก (Positive Interdependence) ซึ่งถือว่าความสำเร็จของนักเรียนแต่ละคนขึ้นอยู่กับความสำเร็จของนักเรียนคนอื่นๆ ในกลุ่มด้วยนักเรียนแต่ละคนจึงต้องช่วยเหลือกันเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

๒. การเรียนรู้ต้องมีการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนช่วยเหลือกันอย่างใกล้ชิด (Face to Face Promotive Interaction)

๓. ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ ทีศึกษา ทำหน้าที่แลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือให้ผู้อื่นในกลุ่มมีความรู้เรื่องนั้นเท่าๆ กันอย่างแท้จริง (Individual Accountability)

๔. นักเรียนทุกคนต้องสามารถที่จะทำงานร่วมกันเข้ากันได้ทุกคน และสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยได้ (Interpersonal and Small Group Skills) ครูผู้ฝึกต้องให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย โดยนักเรียนต้องทำสิ่งนี้

๔.๑ ต้องทำความรู้จักกัน และไว้วางใจกัน

๔.๒ พูดสื่อความหมายกันได้อย่างชัดเจน

๔.๓ ยอมรับและให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน

๔.๔ ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้ง

๕. นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์อภิปรายการทำงานกลุ่ม และสามารถหาวิธีปรับปรุงการทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Group Processing)

๔. องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (๒๕๔๗ : ๑๓๔-๑๓๕) ได้ให้องค์ประกอบสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไว้ ๕ ประการ ดังนี้

๑. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทางบวก (Positive Interdependence) ผู้เรียนต้องตระหนักว่างานที่ทำด้วยกันเป็นงานกลุ่ม มีการแข่งขันมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จ ร่วมกัน การที่งานจะบรรลุจุดประสงค์หรือประสบความสำเร็จหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนใน กลุ่มต้องช่วยเหลือกันทางการเรียน ทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของกลุ่ม ดังนั้นผลงานของกลุ่มคือผลสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน และเช่นเดียวกันกับผลงานของผู้เรียนแต่ละคนก็เป็นผลสำเร็จของกลุ่มด้วย ซึ่งความสำเร็จนี้จะขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกทุกคน จะไม่มีการยอมรับความสำคัญหรือความสามารถของบุคคลเพียงคนเดียว

๒. การปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างกลุ่มทำงาน (Face – to – Face Promotion Interaction) การปฏิสัมพันธ์จะเกิดขึ้นเมื่อทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือกันและให้กำลังใจซึ่ง กันและกัน มีการสนับสนุนผลงานของสมาชิก การอธิบาย ขยายความในบทเรียนที่เรียนมาให้แก่เพื่อนในกลุ่มเข้าใจ การทำความเข้าใจ การสรุปเรื่องและการให้เหตุผลต่างๆ ตลอดจนมีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เสนอแนวคิดใหม่ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดี ถูกต้องและเหมาะสมที่สุด

๓. การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือนั้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถและความรู้ที่แต่ละคนจะได้รับกล่าวคือ การ

เรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือจะถือว่าความสำเร็จเมื่อทุกคนในกลุ่มเข้าใจในบทเรียนตรงกันหรือได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในบทเรียนนั้น ดังนั้นเป็นหน้าที่ของแต่ละกลุ่มที่ต้องคอยตรวจสอบดูว่าสมาชิกทุกคนเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ และครูอาจทำการทดสอบแต่ละกลุ่มได้โดยใช้วิธีสุ่มตัวแทนจากแต่ละกลุ่ม

๔. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานย่อย (Interpersonal and Small Group Skill) ผู้เรียนทุกคนต้องสามารถที่จะทำงานร่วมกัน เข้ากันได้ทุกคน และสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยได้ เพื่อให้งานของกลุ่มบรรลุจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพ ครูต้องฝึกให้ ผู้เรียนทำความรู้จักกันและไว้วางใจกัน พูดสื่อความหมายกันได้อย่างชัดเจน ยอมรับความคิดเห็น และให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ช่วยกันแก้ปัญหาของความขัดแย้ง

๕. กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) ทุกคนในกลุ่มต้องช่วยกันทำงาน อภิปราย ออกความคิดเห็น เมื่องานเสร็จแล้วผู้เรียนในกลุ่มสามารถบอกที่มาของผลลัพธ์ได้ สามารถ วิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและหาวิธีปรับปรุงการทำงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทิศนา แขมมณี (๒๕๕๓ : ๙๘-๑๐๑) ได้ให้องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไว้ ๕ ประการ ดังนี้

๑. การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive Interdependence) กลุ่มการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือจะต้องมีความตระหนักว่า สมาชิกทุกคนมีความสำคัญ และความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ในขณะเดียวกันสมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของบุคคลและกลุ่มขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน และในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่นๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ร่วมกัน การจัดกลุ่มเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันนี้ทำได้หลายทาง เช่น การให้ผู้เรียนมีเป้าหมายเดียวกัน หรือให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการทำงาน/การเรียนรู้ร่วมกัน (Positive Goal Interdependence) การให้รางวัลตามผลงานของกลุ่ม (Positive Reward Interdependence) การให้งานหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน (Positive Resource Interdependence) การมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกันให้แต่ละคน (Positive Role Interdependence)

๒. การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (Face – to - Face Promotive Interaction) การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในทางที่จะช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริม และช่วยเหลือกันและกันในการทำงานต่างๆ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

๓. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ และพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ไม่มีใครที่จะได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้น กลุ่มจึงจำเป็นต้องมีระบบการตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถ ส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่มีหลายวิธี เช่น การจัดกลุ่มให้เล็กเพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง การทดสอบเป็น

รายบุคคล การสุ่มเรียกชื่อให้รายงาน ครูสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม การจัดให้กลุ่มมีผู้สังเกตการณ์ การให้ผู้เรียนสอนกันและกัน เป็นต้น

๔. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small - Group Skills) การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญๆ หลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพ การยอมรับ และไว้วางใจกันและกัน ซึ่งครูควรสอนและฝึกให้แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ดำเนินงานไปได้

๕. การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) กลุ่มการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม ครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม การวิเคราะห์การเรียนรู้นี้อาจทำโดยครู หรือผู้เรียน หรือทั้งสองฝ่าย การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มนี้เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้กลุ่มตั้งใจทำงาน เพราะรู้ว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับและช่วยฝึกทักษะการรู้คิด (Metacognition) คือสามารถที่จะประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนที่ได้ทำไป

อาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ ต้องการให้เกิดกระบวนการทำงานกลุ่มที่ต้องพึ่งพาและเกื้อกูลกัน มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่มอย่างใกล้ชิด แต่ละคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ต้องการให้ใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย เน้นกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถพัฒนาลักษณะของผู้เรียนให้รู้จักตนเองและเพิ่มคุณค่าของตนเอง จะทำให้ผู้เรียนสามารถออกไปสู่สังคมภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

๕. ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ

ทิศนา แขมมณี (๒๕๕๒ : ๑๐๒–๑๐๓) ได้แบ่งกลุ่มการเรียนรู้ที่ใช้อยู่โดยทั่วไปมี ๓ ประเภท ดังนี้

๕.๑ การเรียนรู้กลุ่มร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning Group) กลุ่มประเภทนี้ ครูจัดขึ้นโดยการวางแผน จัดระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการและเทคนิคต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สาระต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นหลายๆ ชั่วโมงติดต่อกัน หรือหลายสัปดาห์ติดต่อกัน จนกระทั่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนด

๕.๒ การเรียนรู้กลุ่มร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning Group) กลุ่มประเภทนี้ ครูจัดขึ้นเฉพาะกิจเป็นครั้งคราวโดยสอดแทรกอยู่ในการสอนปกติอื่นๆโดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย ครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือสอดแทรกเข้าไป เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจหรือใช้ความคิดเป็นพิเศษในสาระบางจุด

๕.๓ การเรียนรู้กลุ่มร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Group) หรือ Long – Term Group กลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์การทำงาน/การเรียนรู้ร่วมกันมานานมากกว่า ๑ หลักสูตร หรือภาคการศึกษาจนกระทั่งเกิดสัมพันธภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพันห่วงใยช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่อง ในการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือมักจะมีกระบวนการดำเนินงานที่ต้องทำเป็นประจำ เช่น การเขียนรายงานการเสนอผลงานของกลุ่ม การตรวจผลงาน เป็นต้น ในกระบวนการที่ใช้หรือ

การดำเนินการเป็นกิจวัตรในการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือนี้ เรียกว่า Cooperative Learning Scripts ซึ่งหากสมาชิกกลุ่มปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานจะเกิดเป็นทักษะที่ชำนาญในที่สุด

๖. รูปแบบการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ

ทิศนา แขมมณี (๒๕๕๒ : ๒๖๕-๒๗๒) ได้กล่าวไว้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือพัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือของจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson) ได้มีการพัฒนาขึ้นมาเป็นเวลานานโดยเน้นที่การมีจุดมุ่งหมายของการเรียนร่วมกันของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความร่วมมือกันของสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อความเหมาะสมกับการเรียนรู้ในลักษณะต่างๆ สรุปเป็นรูปแบบได้ดังนี้

๑. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบการต่อบทเรียน (Jigsaw) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรรมที่ส่งเสริมให้มีการร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างกลุ่ม เหมาะสำหรับการเรียนการสอนในเนื้อหาจากตำราซึ่งไม่ยากเกินไปนัก ผู้เรียนสามารถร่วมมือกันศึกษาหาความรู้ได้ ผู้เรียนจะถูกแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ แต่ละคนจะแยกกันไปศึกษาร่วมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาในเนื้อหาเดียวกัน จากนั้นกลับไปที่กลุ่มของตนเอง นำข้อมูลที่ได้มาให้ความรู้กับเพื่อนสมาชิก เมื่อจบบทเรียนมีการทดสอบย่อย นำคะแนนที่ได้มาเป็นคะแนนกลุ่ม

๒. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเหลือเพื่อนเป็นรายบุคคล (TAI : Team Assisted Individualization) เป็นการเรียนโดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ ๔ คนโดยผู้เรียนมีระดับความสามารถแตกต่างกันครูจะสอนบทเรียนให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องที่เรียนอย่างเพียงพอ แต่เนื่องจากผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาไม่พร้อมกัน ทำให้ผู้เรียนบางคนที่ไม่มีทักษะพื้นฐาน ไม่ เข้าใจบทเรียน ในขณะที่บางคนมีความสามารถเรียนรู้อย่างรวดเร็วมากเมื่อครูสอนเนื้อหาจบ ผู้เรียน จะต้องทำแบบฝึกหัดเป็นรายกลุ่ม โดยจับคู่กันในกลุ่มของตนเพื่อตรวจสอบคำถามซึ่งกันและกัน ทำความเข้าใจกับบทเรียน ถ้ายังไม่เข้าใจก็ให้ถามครู

๓. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบแบ่งตามผลสัมฤทธิ์ (STAD : Student Team - Achievement Divisions) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมฤทธิ์ เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนให้เป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ ๔ คน แบบคละความสามารถด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้จัดการเรียนรู้จะต้องจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน ในสัดส่วนผู้เรียนเก่ง ผู้เรียนปานกลาง และผู้เรียนอ่อน เป็นสัดส่วน ๑ : ๒ : ๑ ตามลำดับ ผู้เรียนทุกคนจะมีคะแนนฐานของแต่ละคน ผู้สอนจะเสนอสาระสำคัญของบทเรียน แล้วให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือทำงานร่วมกัน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบหมุนเวียนกัน เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้วจะทำแบบฝึกทักษะเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียน แล้วทำการทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้รายบุคคลจะถูกเปลี่ยนไปเป็นคะแนนกลุ่มเรียกว่า กลุ่มสัมฤทธิ์ (Achievement Division) หลักสำคัญของการเรียนคือ การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน และช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้เรียนรู้อย่างแจ่มแจ้ง ถ้าหากผู้เรียนต้องการให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลก็ต้องช่วยเหลือกันและกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มทำให้ดีที่สุด

๔. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (TGT : Team Games Tournament) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่จัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่มการเรียนวิธีนี้มีลักษณะคล้ายการเรียนกลุ่มร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์แต่มีการใช้เกมเป็นกิจกรรมในการร่วมมือ โดยสมาชิกทุกคนจะต้องช่วยกัน

๕. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบการเรียนด้วยกัน (LT : Learning Together) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ช่วยกันทำงานหรือแบบฝึกหัด โดยมีการแบ่งหน้าที่กันคนละอย่าง ซึ่งแตกต่างกัน และหมุนเวียนกันทำหน้าที่จนครบทุกหน้าที่

๖. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบการสืบสวนสอบสวนเป็นกลุ่ม (GI : Group Investigation) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่จัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม เพื่อเตรียมทำงานหรือทำโครงงาน ที่ผู้สอนมอบหมาย เหมาะสำหรับการฝึกผู้เรียนให้รู้จักสืบค้นความรู้หรือการวางแผนสืบสวนเพื่อแก้ปัญหา หรือการหาคำตอบในประเด็นที่สนใจ ก่อนการดำเนินกิจกรรมผู้สอนควรฝึกทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิด ตลอดจนทักษะทางสังคมให้แก่ผู้เรียนก่อน

๗. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบร่วมมือผสมผสานการอ่านและการเขียน (CIRC : Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นการเรียนที่จัดขึ้นเฉพาะการอ่านและการเขียนให้แก่ผู้เรียนในระดับที่สูงกว่าประถมศึกษา ในการเรียนกลุ่มร่วมมือแบบวิธี CIRC กิจกรรมส่วนมากผู้เรียนจะทำตามลำดับขั้นตอนการสอนของครูรวมทั้งทำตามขั้นตอนการฝึกปฏิบัติของทีม วิธีนี้มักจะใช้ในวิชาที่เกี่ยวกับภาษาเป็นส่วนใหญ่ อีกประการหนึ่งเนื่องจากผู้เรียนได้ทำงานในเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถในการอ่านของเขา จึงมีโอกาสพบกับความสำเร็จได้เท่าเทียมกัน การมีส่วนช่วยของผู้เรียนต่อทีมของเขานั้นย่อมขึ้นอยู่กับคะแนนการทดสอบย่อยของเขาและการเขียนเรียงความโดยอิสระ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองแสดงถึงความรับผิดชอบส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นแก่สมาชิกของทีม

๘. การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Instruction) เป็น รูปแบบที่คล้ายคลึงกับรูปแบบ จีไอ. เพียงแต่จะเน้นการสืบเสาะหาความรู้เป็นกลุ่มมากกว่าการทำเป็นรายบุคคล นอกจากนั้นงานที่ให้ยังมีลักษณะของการประสานสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทักษะ หลายประเภท และเน้นการให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการจัดงานให้เหมาะสมกับ ความสามารถและความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือที่กล่าวข้างต้น สามารถจัดได้หลากหลายแต่ทุกรูปแบบมีลักษณะที่สำคัญร่วมกันคือ การจัดแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ ประมาณ ๒-๖ คน โดยสมาชิกทุกคนช่วยเหลือกัน มีการฝึกฝนการทำงานกลุ่ม กระบวนการกลุ่มและการประเมินผลเป็นรายบุคคล ซึ่งแต่ละรูปแบบผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนเนื้อหาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่าไม่มีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือรูปแบบใดรูปหนึ่งที่จะสามารถใช้กับบทเรียนได้ทุกลักษณะ ในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาบทหนึ่งๆ ผู้สอนอาจต้องใช้รูปแบบมากกว่าหนึ่งรูปแบบ

๗. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือในการเรียนการสอน

ครูสามารถนำทฤษฎีของการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือไปจัดการเรียนการสอนของตนได้ โดยพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มีองค์ประกอบครบ ๕ ประการดังกล่าวข้างต้น และใช้เทคนิควิธีการจัดต่างๆ ในการช่วยให้องค์ประกอบทั้ง ๕ สัมฤทธิ์ผล โดยทั่วไปการวางแผนบทเรียนและจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ มีประเด็นสำคัญดังนี้ (ทิศนา แขมมณี ๒๕๕๓ : ๑๐๓-๑๐๕)

๗.๑ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

๗.๑.๑ กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะกระบวนการต่างๆ

๗.๑.๒ กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนากเล็กประมาณ ๓-๖ คน กลุ่มขนาด ๔ คนจะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด

๗.๑.๓ กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม หมายถึงการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม ซึ่งอาจทำโดยการสุ่มหรือการเลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปกลุ่มจะต้องประกอบไปด้วยสมาชิกที่คละกันในด้านต่างๆ เช่น เพศ ความสามารถ ความถนัด

๗.๑.๔ กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนในการทำงานอย่างทั่วถึง ครูควรมอบหมายบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ทุกคน และบทบาทหน้าที่นั้นๆ จะต้องเป็นส่วนหนึ่งของงานอันเป็นจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ครูควรจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูล บทบาทหน้าที่ในการทำงานเพื่อการเรียนรู้มีจำนวนมาก เช่น บทบาทผู้นำกลุ่ม ผู้สังเกตการณ์ เลขานุการ ผู้เสนอผลงาน ผู้ตรวจสอบผลงาน เป็นต้น

๗.๑.๕ จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงานและการมีปฏิสัมพันธ์กัน ครู จำเป็นต้องคิดออกแบบการจัดห้องเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวกต่อการทำงานของกลุ่ม

๗.๑.๖ จัดสาระ วัสดุ หรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ/งาน/หรือวัสดุที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแบ่งสาระหรืองานนั้นในลักษณะที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนในการช่วยกลุ่มและพึ่งพากันในการเรียนรู้

๗.๒ ด้านการสอน ครูควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันดังนี้

๗.๒.๑ อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ครูควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของ บทเรียน เหตุผลในการดำเนินการต่าง รายละเอียดของงาน และขั้นตอนในการทำงาน

๗.๒.๒ อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันว่าความสำเร็จของงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังจะมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการวัดความสำเร็จของงานคืออะไร

๗.๒.๓ อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ครูควรอธิบายกฎเกณฑ์ ระเบียบ กติกา บทบาทหน้าที่และระบบการให้รางวัลหรือประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับในการร่วมมือกันเรียนรู้

๗.๒.๔ อธิบายวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม

๗.๒.๕ อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนอผลงาน การทดสอบ การตรวจสอบ ผลงาน เป็นต้น

๗.๒.๖ ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง ว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม อะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้แสดงความคาดหวังที่มีต่อตนและพยายามแสดงพฤติกรรมนั้น

๗.๓ ด้านการควบคุมกำกับและช่วยเหลือกลุ่ม

๗.๓.๑ ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

๗.๓.๒ สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่า สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในงาน หรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของสมาชิก ให้ข้อมูลป้อนกลับ ให้แรงเสริม และบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของกลุ่ม

๗.๓.๓ เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานและการทำงาน เมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ครูสามารถเข้าไปชี้แจง สอนซ้ำ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นๆ

๗.๓.๔ สรุปการเรียนรู้ ครูควรให้กลุ่มสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีความชัดเจนขึ้น

๗.๔ ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

๗.๔.๑ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

๗.๔.๒ วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงการเรียนรู้ในส่วนที่บกพร่องของกลุ่ม ครูแต่ละคนสามารถคิดวางแผน ออกแบบการเรียนการสอนของตนโดยอาศัยวิธีการและเทคนิคต่างๆ เข้ามาช่วยอย่างหลากหลายและแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามได้มีนักการศึกษาและนักคิดหลายคนที่ได้ค้นคิดวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือที่มีรูปแบบ ลักษณะหรือขั้นตอนแตกต่างกัน

๘. ขั้นตอนการสอนโดยใช้การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (๒๕๔๒ : ๓๔-๓๕) ได้เสนอขั้นตอนของการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ดังนี้

๘.๑ ขั้นเตรียม กิจกรรมในขั้นเตรียมประกอบด้วย ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน และจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ ๒–๖ คน ครูควรแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม แจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียน การทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

๘.๒ ขั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหา แนะนำแหล่งข้อมูล และมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

๘.๓ ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย โดยที่แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นขั้นที่สมาชิกในกลุ่มจะได้ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลงานของกลุ่ม
ในขั้นนี้ครูอาจกำหนดให้นักเรียนใช้เทคนิคต่างๆ เช่น แบบ JIGSAW, TGT, STAD, TAI, GI, LT, NHT, CO-OP CO-OP เป็นต้น ในการทำกิจกรรมของนักเรียนแต่ละครั้ง อาจจะต้องใช้เทคนิคการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือหลาๆ เทคนิคมาประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียน

๘.๔ ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนแล้วหรือยัง ผลการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่ม และรายบุคคลในบางกรณีผู้เรียนอาจต้องซ่อมเสริมส่วนที่ยังขาดตกบกพร่อง ต่อจากนั้นเป็นการทดสอบความรู้ของผู้เรียน

๘.๕ ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้าทีสิงใดที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ ครูควรอธิบายเพิ่มเติม จากนั้นผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มและพิจารณาว่าอะไรคือจุดเด่นของงาน และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุง

๙. บทบาทของผู้สอน

บุญชม ศรีสะอาด (๒๕๔๑ : ๑๒๒-๑๒๓) ได้เสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ ไว้ดังนี้

๑. จัดกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ ๔ คน ให้มีคนเก่ง ๑ คน คนอ่อน ๑ คน อีก ๒ คน มีความสามารถปานกลาง

๒. จะต้องเลือกและกำหนดงานให้เหมาะสมกับการทำงานเป็นกลุ่ม มีแบบฝึกหัด ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้มากพอ

๓. ช่วยให้ทุกคนเข้าใจและตระหนักว่า ผลงานของตนเป็นส่วนหนึ่งของผลงานกลุ่ม การทำงานของตนเพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

๔. นอกจากนี้จะชมเชยผู้ที่ได้คะแนนดีขึ้น หรือกลุ่มที่ได้คะแนนเพิ่มขึ้น ควรชมเชย บุคคลหรือกลุ่มที่ทำคะแนนได้บรรลุผลในระดับสูง เช่น ได้ระหว่าง ๘๐ % ถึง เต็ม ๑๐๐ %

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (๒๕๕๕ : ๙๔) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ ผู้สอนควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดขนาดของกลุ่ม (โดยปกติประมาณ ๓-๕ คนต่อกลุ่ม) และลักษณะของ กลุ่มที่คละความสามารถ (มีทั้งผู้ที่เรียนเก่ง เรียนปานกลาง และเรียนอ่อน)

๒. ดูแลการจัดลักษณะการนั่งของสมาชิกกลุ่มให้ทำงานร่วมกันได้สะดวก และง่ายต่อการสังเกตและติดตามความก้าวหน้าของกลุ่ม

๓. ชี้แจงกรอบกิจกรรมให้ผู้เรียนแต่ละคนเข้าใจวิธีการและกฎเกณฑ์การทำงาน

๔. สร้างบรรยากาศที่เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และกำหนดหน้าที่ รับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม

๕. เป็นที่ปรึกษาของทุกกลุ่ม และคอยติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของกลุ่ม และสมาชิก

๖. ยกย่องเมื่อผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รางวัล คำชมเชยในลักษณะกลุ่ม

๗. กำหนดว่าผู้เรียนควรทำงานร่วมกันแบบกลุ่มนานเพียงใด

อาจสรุปได้ว่า บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือที่กล่าวมานี้ จะช่วยให้ผู้สอนรู้จักวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเตรียมการและการเลือกใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๐. ผลดีของการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ

การเรียนกลุ่มร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้ผู้เรียนได้ทำงาน ร่วมกัน มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้มีทักษะในการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีนักการศึกษาได้ กล่าวถึงผลดีของการเรียนกลุ่มร่วมมือไว้ ดังนี้

วันเพ็ญ จันทร์เจริญ (๒๕๔๒ : ๑๑๙) กล่าวถึงผลดีของการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ ดังนี้

๑. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกๆ คนร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ทุกๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน

๒. สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูดแสดงออก แสดงความคิดเห็น ลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน

๓. เสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจ รู้จักสละเวลา ส่วนเด็กที่ไม่เก่งเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

๔. ร่วมกันคิดทุกคน ทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาก และวิเคราะห์และตัดสินใจเลือก

๕. ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน อีกทั้งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

ทิศนา แขมมณี (๒๕๕๒ : ๑๐๑) กล่าวถึงการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือส่งผลดีต่อผู้เรียนในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. มีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Greater Efforts to Achieve) การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (Long –Term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจสัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาว่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผลดีขึ้น และคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น

๒. มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationships Among Student) การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจในผู้เรียนมากขึ้น เห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลาย การประสานสัมพันธ์และการร่วมมือ

๓. มีสุขภาพจิตที่ดี (Greater Psychological Health) การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ ช่วยให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองและมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและความสามารถในการเผชิญกับความเครียดและความผันแปรต่างๆ ชัดเจน

จากการพิจารณาข้อดีของการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ สรุปได้ว่าการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นของผู้เรียน พัฒนาความคิดของผู้เรียน เกิดเจตคติที่ดีในการเรียน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนสมาชิก ส่งเสริมทักษะในการทำงานร่วมกัน ฝึกให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์หรือมุมมองกว้างขึ้น ส่งเสริมทักษะทางสังคม ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนมีการปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้น

การจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

๑. ความหมายของการสอนแบบ TAI

นงลักษณ์ ระงับภัย (๒๕๓๙ : ๓๑–๓๒ ; อ้างอิงมาจาก Slavin ๑๙๙๐ : ๒๒–๒๔) กล่าวว่า TAI (Team Assisted Individualization) หมายถึง วิธีสอนที่ผสมระหว่างการเรียนแบบร่วมมือและการสอนรายบุคคลเข้าด้วยกัน เป็นวิธีการเรียนการสอนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมการเรียนด้วยตนเองจากแบบฝึกทักษะตามความสามารถ ส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม กำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยปกติจะมี ๔ คน นักเรียนเก่ง ๑ คน นักเรียนปานกลาง ๒ คน และนักเรียนอ่อน ๑ คน ผลการทดสอบของนักเรียนจะถูกแบ่งเป็น ๒ ตอน คือ คะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม และคะแนนสอบรายบุคคล การทดสอบนักเรียนต่างคนต่างทำ เพราะจะทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มดีขึ้นและนักเรียนที่เรียนอ่อนก็จะพยายามช่วยเหลือตนเองเพื่อไม่ให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำลง ครูมีรางวัลเป็นการสริมแรง โดยรางวัลจะได้รับเป็นรายกลุ่ม ซึ่งคาดหวังว่าวิธีการสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล และวิธีการที่เกี่ยวข้องน่าจะเป็นการปฏิวัติในการเรียนการสอน วิธีการสอนแบบนี้ไม่มีอะไรที่แตกต่างไปจากวิธีสอนแบบในแง่ของความมีประสิทธิผล ทั้งนี้เป็นเพราะครูใช้เวลาในการบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่าที่เน้นตัวครูในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน

สิริพร ทิพย์คง (๒๕๔๕ : ๑๗๐–๑๗๑) กล่าวถึงการสอนแบบ TAI ว่า เป็นการจัดกิจกรรมที่ใช้กับการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ แต่วิชาอื่นๆ ก็สามารถนำไปปรับใช้ได้ โดยเฉพาะในเรื่องที่ต้องการเน้นการพัฒนาทักษะให้กับนักเรียน ครูจะใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่างๆ ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่เรียน โดยอาจทำการสอนนักเรียนรวมกันทั้งชั้นแล้วทำการทดสอบว่านักเรียนคนใดเข้าใจหรือไม่เข้าใจอย่างไร แล้วครูจึงจัดกลุ่มออกเป็น ๒ ลักษณะคือ จัดนักเรียนเป็นกลุ่มที่คละความสามารถกลุ่มละ ๔ คน และจัดนักเรียนเป็นกลุ่มที่มีระดับความสามารถใกล้เคียงกัน สำหรับการทำงานกลุ่มแบบ TAI นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่กันทำงานและผลัดกันตรวจงานในคู่ของตนเมื่อได้ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น ทำแบบฝึกหัดครบทุกชุดแล้วให้สมาชิกในกลุ่มทั้ง ๔ คน ต่างคนต่างทำแบบฝึกหัดรวมชุด แล้วแลกเปลี่ยนกันตรวจและตรวจดูเฉลยที่ครูจัดเตรียมไว้ หากนักเรียนคนใดทำคะแนนได้ไม่ถึงเกณฑ์ เช่น กำหนดเกณฑ์ ๗๕% ก็ต้องทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม สำหรับนักเรียนที่สอบได้คะแนนถึงเกณฑ์หลังจากมารับการทดสอบกับครูแล้ว ครูจะจัดให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกันมาจัดกลุ่มอยู่ด้วยกัน ครูอธิบายในเรื่องที่ได้สอนไปแล้ว โดยใช้เวลา ๕–๑๐ นาที แล้วให้นักเรียนแยกย้ายเข้ากลุ่มของตน แล้วไปอธิบายชี้แจงให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง และทำงานกับคู่ของตนตามเดิมต่อไป

๒. เทคนิคการเรียนรู้แบบการร่วมมือกันเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Team Assisted Individualization : TAI)

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (๒๕๕๕ : ๑๑๕) กล่าวว่า เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ TAI นี้ เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคลมากกว่าการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่ม เหมาะสำหรับการสอนคณิตศาสตร์ การจัดกลุ่มผู้เรียนจะคล้ายกับเทคนิค TGT และ STAD แต่ในเทคนิคนี้ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้และทำงานตามระดับความสามารถของตน เมื่อทำงานในส่วนของตนเสร็จแล้วจึงจะไปจับคู่หรือเข้ากลุ่มทำงาน ขั้นตอนของกิจกรรมประกอบด้วย

๑. จัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ แบบคละความสามารถ กลุ่มละ ๒–๔ คน

๒. ผู้เรียนทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว หรือศึกษาประเด็นใหม่ เนื้อหาใหม่ โดยการอภิปรายสรุปข้อความรู้หรือคำถาม

๓. ผู้เรียนแต่ละคนทำใบงานที่ ๑ แล้วจับคู่ภายในกลุ่มของตนเพื่อ

- แลกเปลี่ยนกันตรวจใบงานที่ ๑ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
- อธิบายข้อสงสัยและข้อผิดพลาดของคู่ตนเอง

หากผู้เรียนคู่ใดทำใบงานที่ ๑ ได้ถูกต้องร้อยละ ๗๕ ขึ้นไป ให้ทำใบงานชุดที่ ๒ แต่หากคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่ได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ให้ผู้เรียนทั้งคู่ทำใบงานชุดที่ ๓ หรือ ๔ จนกว่าจะทำได้ถูกต้องร้อยละ ๗๕ ขึ้นไปจึงจะผ่านได้

๔. ผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบ (Quit)

๕. นำคะแนนผลการทดสอบของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม หรือใช้คะแนนเฉลี่ย (กรณีจำนวนคนแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน)

๖. กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัลหรือติดประกาศชมเชย

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการแบ่งกลุ่มเล็กๆ กลุ่มละ ๒–๔ คน แบบคละความสามารถ เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน มีหน้าที่ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ช่วยกันอธิบายข้องสงสัย และหาคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อสมาชิกในกลุ่ม และเห็นคุณค่าของการช่วยเหลือกัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

นงลักษณ์ ระงับภัย (๒๕๓๙ : ๓๖) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI สามารถเขียนเป็นขั้นตอน ดังนี้

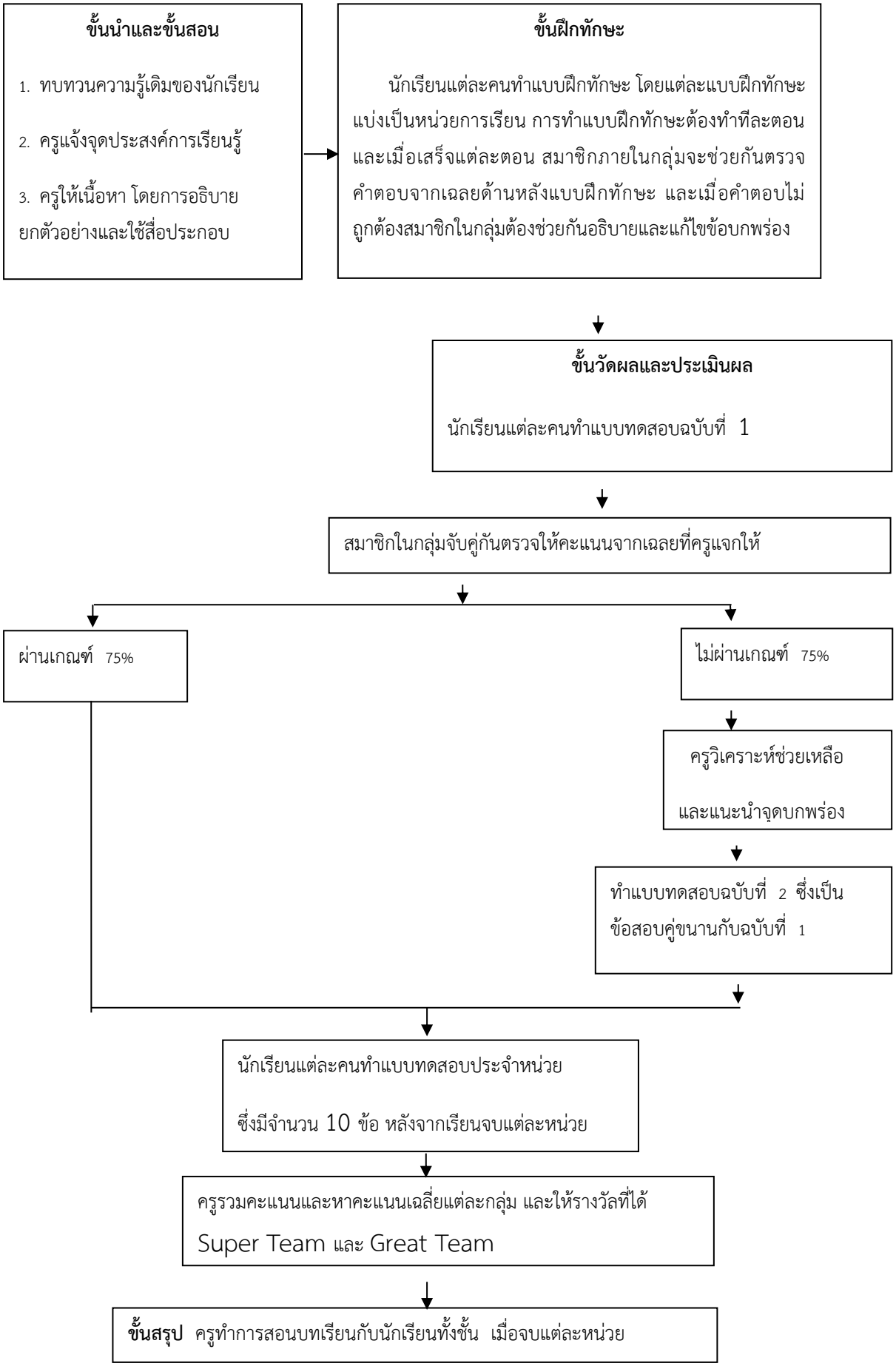
ขั้นนำและขั้นสอน
1. ทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
3. ครูให้เนื้อหา โดยการอธิบาย ยกตัวอย่างและใช้สื่อประกอบ
ขั้นฝึกทักษะ
นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกทักษะ โดยแต่ละแบบฝึกทักษะแบ่งเป็นหน่วยการเรียน การทำแบบฝึกทักษะต้องทำทีละตอน และเมื่อเสร็จแต่ละตอน สมาชิกภายในกลุ่มจะช่วยกันตรวจคำตอบจากเฉลยด้านหลังแบบฝึกทักษะ และเมื่อคำตอบไม่ถูกต้องสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยกันอธิบายและแก้ไขข้อบกพร่อง
ขั้นวัดผลและประเมินผล
นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบฉบับที่ 1
สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันตรวจให้คะแนนจากเฉลยที่ครูแจกให้
ผ่านเกณฑ์ 75%
ไม่ผ่านเกณฑ์ 75%
ครูวิเคราะห์ช่วยเหลือ และแนะนำจุดบกพร่อง
ทำแบบทดสอบฉบับที่ 2 ซึ่งเป็นข้อสอบคู่ขนานกับฉบับที่ 1
นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบประจำหน่วย ซึ่งมีจำนวน 10 ข้อ หลังจากเรียนจบแต่ละหน่วย
ครูรวมคะแนนและหาคะแนนเฉลี่ยแต่ละกลุ่ม และให้รางวัลที่ได้ Super Team และ Great Team
ขั้นสรุป ครูทำการสอนบทเรียนกับนักเรียนทั้งชั้น เมื่อจบแต่ละหน่วย

ที่มา : นงลักษณ์ ระงับภัย (๒๕๓๙ : ๓๖-๓๗)
ภาพที่ ๒.๑ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

๔. ข้อดีของการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

สลาวิน (Slavin, ๑๙๙๐ : ๔๐๙–๔๒๒) กล่าวว่า จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI สรุปข้อดี ได้ดังนี้

๑. ช่วยให้เกิดแรงจูงใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตนเอง

๒. ช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดความช่วยเหลือกันในกลุ่มของผู้เรียน

๓. สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาเด็กเรียนอ่อนในห้องเรียนได้

๔. สนองความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี เด็กที่เรียนช้ามีเวลาศึกษาและฝึกฝนเรื่องที่ไม่เข้าใจมากขึ้น เด็กที่เรียนเร็วใช้เวลาศึกษาน้อยและมีเวลาไปทำงานอย่างอื่น เช่น ช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนในกลุ่ม เป็นต้น

๕. ช่วยให้เกิดการยอมรับในกลุ่ม โดยเด็กเรียนเก่งยอมรับเด็กเรียนอ่อนและเด็กเรียนอ่อนเห็นคุณค่าของเด็กเรียนเก่ง

๖. ช่วยแบ่งเบาภาระงานของครูในการสอนเพื่อนในกลุ่มหาข้อเท็จจริงต่างๆ ทำให้ครูมีเวลาสร้างสรรค์และปรับปรุงงานสอนมากขึ้น รวมทั้งยังมีเวลาที่จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม เร้าความสนใจหรืออภิปรายปัญหากับนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย

๗. ปลูกฝังนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม

๘. มีการเสริมแรงให้เกิดขึ้นทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ซึ่งจะช่วยสร้างแรงจูงใจและความสนใจแก่ผู้เรียน

๙. ช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น และทราบความก้าวหน้าของตนเองตลอดเวลา

๑๐. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

ชุดฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ รายวิชา ค๑๕๑๐๑ คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จัดทำขึ้นตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งมีทั้งหมด ๖ ชุด ดังนี้

ชุดที่ ๑ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ชุดที่ ๒ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

ชุดที่ ๓ เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

ชุดที่ ๔ เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

ชุดที่ ๕ เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

ชุดที่ ๖ เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

ชุดฝึกทักษะแต่ละชุดประกอบด้วย แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ใบความรู้ ชุดฝึกทักษะย่อย จำนวน ๔ ชุด และแบบทดสอบย่อยหลังเรียน ซึ่งนำมาใช้ประกอบกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน ๑๔ แผน ประกอบด้วย

แผนที่ ๑ ทดสอบก่อนเรียนและทบทวนการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

แผนที่ ๒ การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

แผนที่ ๓ การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

แผนที่ ๔ การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

แผนที่ ๕ การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

แผนที่ ๖ โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

แผนที่ ๗ โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

แผนที่ ๘ โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

แผนที่ ๙ โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

แผนที่ ๑๐ โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

แผนที่ ๑๑ โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

แผนที่ ๑๒ โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

แผนที่ ๑๓ โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

แผนที่ ๑๔ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

ผลการใช้นวัตกรรม

นวัตกรรมการพัฒนาผู้เรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ตาราง ๑ สรุปคะแนนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบททท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI

คนที่	**คะแนนการทดสอบก่อนเรียน คะแนนการทดสอบหลังเรียน**	
	ก่อนเรียน (๓๐)	**หลังเรียน (๓๐)**
๑	๖	๒๐
๒	๘	๒๖
๓	๘	๒๒
๔	๑๐	๒๖
๕	๑๒	๒๔
๖	๑๐	๒๘
๗	๖	๒๔
๘	๒	๒๔
๙	๔	๒๒
๑๐	๘	๒๔
๑๑	๑๐	๒๐
๑๒	๑๒	๒๐
๑๓	๑๒	๒๖
๑๔	๖	๒๒
๑๕	๘	๒๔
๑๖	๑๒	๒๘
๑๗	๑๐	๒๔
๑๘	๘	๒๘
รวม	**๑๕๒**	**๔๔๐**
เฉลี่ย	**๘.๔๔**	**๒๔.๔๔**
S.D.	**๒.๘๗**	**๒.๒๓**
ร้อยละ	**๒๘.๑๕**	**๘๑.๔๘**

จากตาราง ๑ พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เท่ากับ ๘.๔๔ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๕ และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เท่ากับ ๒๔.๔๔ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔๘

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสอดแทรกบริบทท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น สามารถเข้าใจความหมายของร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ สามารถแก้โจทย์ปัญหาไม่เกินสองขั้นตอนเกี่ยวกับร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ได้ถูกต้อง

จากผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน จากตาราง ๑ แสดงว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้เรียนได้รับทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม เรียนรู้ด้วยตนเองได้ มีปฏิสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียนในห้องเรียน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ

๑๓.๑ ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้ได้แสดงออกตามความสามารถของตนเอง ทุกคนได้ฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ มีเพื่อนในห้องเรียนเป็นผู้ร่วมคิดร่วมทำ เพื่อนในกลุ่มสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ครูผู้สอนเป็นที่ปรึกษาในการจัดการเรียนรู้ เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนสามารถสอบถามครูผู้สอนได้ ทำให้นักเรียนมีผมสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องร้อยละและเปอร์เซ็นต์สูงขึ้น

๑๓.๒ ด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ความรู้เพิ่มเติม เพราะครอบครัวคือสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักของสังคม เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนและสังคม โดยทำหน้าที่ หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วยการอบรมเลี้ยงดู พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกครอบครัว เพราะความร่วมมือจากท่านผู้ปกครองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๑๓.๓ ด้านชุมชน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วัด ชุมชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็นหนึ่งในเงื่อนไขความสำเร็จที่จะขาดไม่ได้ เพราะเปรียบเสมือนพลัง (บวร) บ้าน วัด โรงเรียน ที่เป็นฟันเฟืองช่วยกัน ในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้กับลูกหลานในชุมชน ได้ร่วมสืบสาน ให้ความรู้เพิ่มเติมและสนับสนุนทรัพยากรให้กับนักเรียน

๑๓.๔ ด้านโรงเรียน

โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนั้นได้ทำนวัตกรรมทางการศึกษา ส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรมอยู่เสมอ และสนับสนุนงบประมาณในการจัดการชั้นเรียนและพัฒนาสื่อนวัตกรรม

๑๔. ภาพกิจกรรม :

ขยุยุ้ยไตรยางค์

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนว Backward Design
โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ **จำนวน 14 ชั่วโมง**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ทดสอบก่อนเรียนและทบทวนการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ **จำนวน 1 ชั่วโมง**
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

โจทย์ปัญหาการคูณและการหารที่แสดงความสัมพันธ์ของจำนวน 3 จำนวน ซึ่งเป็นสิ่งเดียวกัน 2 จำนวน และเป็นสิ่งเดียวกันกับโจทย์ถามอีก 1 จำนวน อาจใช้บัญญัติไตรยางศ์ในการหาคำตอบ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับโจทย์ปัญหาการคูณและการหารโดยใช้การเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้ พร้อมถึงตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

สาระการเรียนรู้

การแก้โจทย์ปัญหาการคูณและการหารโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

1. ฟังด้วยความตั้งใจ
2. ตอบคำถามในชั้นเรียน
3. ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ
4. งานเสร็จทันเวลา
5. สรุปเนื้อหาที่เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้

5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน บทที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
2. หนังสือเรียนประจำวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
3. แถบโจทย์ปัญหา

การวัดผล/ประเมินผล

1. ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ จำนวน 15 ข้อ 30 คะแนน	แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ จำนวน 15 ข้อ 30 คะแนน	นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้กี่คะแนนก็ได้

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

-

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
สังเกตนักเรียนที่เข้าเรียนในชั่วโมงเรียน เรื่อง ทดสอบก่อนเรียนและทบทวนการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ (พฤติกรรมการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน)	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน	- นักเรียนต้องมีคะแนนประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 (11 คะแนน) - นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป

กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

ขั้นเตรียม

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่นักเรียนนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สมุด ดินสอ ปากกา สบู่ ยาสีฟัน น้ำดื่ม เป็นต้น แล้วถามนักเรียนเกี่ยวกับราคาของสินค้าเหล่านั้น ว่ามีราคาเป็นอย่างไร หรือถามว่านักเรียนคนใดเคยซื้อสินค้าเหล่านี้บ้าง เป็นต้น

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
2. ทบทวนความรู้เดิมที่ได้เรียนมาแล้วในภาคเรียนที่ 1 โดยการสนทนากับนักเรียนถึงการซื้อสิ่งของเครื่องใช้ เช่น นักเรียนซื้อสมุด 4 เล่ม ราคา 8 บาท นักเรียนจะบอกได้หรือไม่ว่า สมุด 1 เล่มราคากี่บาท นักเรียนควรตอบได้ว่าราคา 2 บาท ทำได้โดยเอา 4 หาร 8 เมื่อนักเรียนทราบราคาสมุด 1 เล่ม แล้วนักเรียนจะหาราคาสมุด 6 เล่มได้หรือไม่ นักเรียนควรตอบได้ว่าราคา 12 บาท ได้มาจาก $2 \times 6 = 12$ บาท
3. ครูทบทวนโจทย์ปัญหาการคูณและการหาร โดยติดแถบโจทย์ปัญหาบนกระดาน แล้วให้นักเรียนพิจารณาว่าโจทย์ปัญหาใดสามารถหาคำตอบได้ด้วยการคูณและโจทย์ปัญหาใดสามารถหาคำตอบได้ด้วยการหาร โดยครูให้นักเรียนตอบคำถามจากแถบโจทย์ปัญหา ดังนี้

1) พริกไทยป่น 650 กรัม แบ่งใส่ถุง ถุงละ 50 กรัม จะได้กี่ถุง	2) น้ำปลาราคาลังละ 192 บาท ขายไป 9 ลัง จะขายได้เงินเท่าไร

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

-

ขั้นสรุปบทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า ***โจทย์ปัญหาการคูณและการหารที่แสดงความสัมพันธ์ของจำนวน 3 จำนวน ซึ่งเป็นสิ่งเดียวกัน 2 จำนวน และเป็นสิ่งเดียวกันกับโจทย์ถามอีก 1 จำนวน อาจใช้บัญญัติไตรยางศ์ในการหาคำตอบ*** (ครูเขียนสรุปบนกระดานดำ) โดยยกตัวอย่างจากโจทย์ปัญหาที่ครูและนักเรียนร่วมกันหาคำตอบบนกระดาน

ขั้นประเมินผล

1. ครูประเมินผลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างเรียนเป็นรายบุคคล โดยบันทึกลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล แล้วกล่าวยกย่องชมเชยนักเรียนที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมสูง และแจ้งนักเรียนที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมต่ำ ปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสมในการเรียนในชั่วโมงต่อไป
2. ครูบันทึกคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนลงในแบบบันทึกคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ตรวจการทำแบบทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนและบันทึกคะแนนไว้เพื่อเปรียบเทียบกับคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

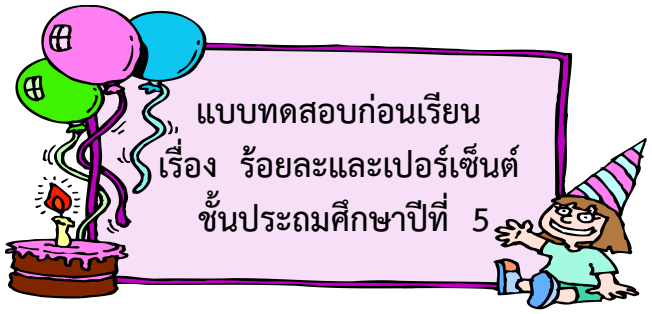

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีจำนวน 15 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 30 นาที
3. ให้นักเรียนกา X ทับตัวเลือกที่ถูกต้องเพียงตัวเลือกเดียว

1. ชาวนาทำนาปลูกข้าวหอมมะลิ 5 ไร่ ได้ข้าวเปลือก 3,000 กิโลกรัม ถ้าปีหน้าขยายพื้นที่ทำนาเป็น 12 ไร่ จะได้ข้าวเปลือกกี่กิโลกรัม

   ก. 6,000 กิโลกรัม

   ข. 7,200 กิโลกรัม

   ค. 8,400 กิโลกรัม

   ง. 9,000 กิโลกรัม

2. แก๊งสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้**จอ**มป่วน 4 ตัว กินอาหารสุนัขหมด 12 กิโลกรัมในหนึ่งสัปดาห์ ถ้ามีไซบีเรียนฮัสกี้เพิ่มมาเป็น 7 ตัว จะต้องใช้อาหารสุนัขกี่กิโลกรัมในหนึ่งสัปดาห์

   ก. 15 กิโลกรัม

   ข. 18 กิโลกรัม

   ค. 21 กิโลกรัม

   ง. 24 กิโลกรัม

3. คุณลุงจับปลาในแม่น้ำชีได้ทั้งหมด 40 กิโลกรัม นำไปทำปลาส้ม 60% ของปลาที่จับได้ทั้งหมด ลุงนำปลาไปทำปลาส้มกี่กิโลกรัม

   ก. 16 กิโลกรัม

   ข. 20 กิโลกรัม

   ค. 24 กิโลกรัม

   ง. 28 กิโลกรัม

4. ขบวนแห่ในประเพณีบุญบั้งไฟมีนางรำทั้งหมด 150 คน เป็นนักเรียนชั้น ป.5 จำนวนร้อยละ 20 ของนางรำทั้งหมด มีนักเรียนชั้น ป.5 ในขบวนแห่กี่คน

   ก. 20 คน

   ข. 30 คน

   ค. 40 คน

   ง. 50 คน

5. แม่ค้าที่ตลาดนัดลงทุนทำข้าวต้มมัด 200 บาท ต้องการกำไร 30% แม่ค้าต้องขายข้าวต้มมัดทั้งหมดให้ได้เงินกี่บาท

   ก. 230 บาท

   ข. 240 บาท

   ค. 260 บาท

   ง. 280 บาท

6. กลุ่มแม่บ้านหนองบ่อมีต้นทุนในการทอผ้าไหมลายดอกแก้ว 1,500 บาทต่อผืน ถ้าต้องการขายให้ได้กำไร 40% จะต้องติดราคาขายผ้าไหมผืนละกี่บาท

   ก. 1,900 บาท

   ข. 2,000 บาท

   ค. 2,100 บาท

   ง. 2,200 บาท

7. ร้านขายอุปกรณ์สัตว์เลี้ยง ขายเสื้อชุดไทยสำหรับสุนัขชิวาวาไปในราคา 360 บาท ซึ่งได้กำไร 20% ร้านค้าซื้อเสื้อชุดนี้มาในราคาทุนกี่บาท

   ก. 280 บาท

   ข. 300 บาท

   ค. 320 บาท

   ง. 340 บาท

8. พ่อค้าขายแคร่ไม้ไผ่ไปในราคา 850 บาท ปรากฏว่าขาดทุน 15% ต้นทุนของแคร่ไม้ไผ่ตัวนี้คือกี่บาท

   ก. 900 บาท

   ข. 950 บาท

   ค. 1,000 บาท

   ง. 1,150 บาท

9. สหกรณ์การเกษตรขายปุ๋ยอินทรีย์ได้เงิน 4,600 บาท คิดเป็นกำไร 15% สหกรณ์ลงทุนซื้อปุ๋ยมาในราคากี่บาท

ก. 3,800 บาท

ข. 4,000 บาท

ค. 4,200 บาท

ง. 4,500 บาท

10. ร้านขายอาหารสัตว์ติดราคาอาหารสุนัขพันธุ์ไทยหลังอานไว้กระสอบละ 900 บาท จัดโปรโมชันลดราคาให้ลูกค้า 10% ลูกค้าจะต้องจ่ายเงินกี่บาท

ก. 800 บาท

ข. 810 บาท

ค. 850 บาท

ง. 890 บาท

11. ผ้าไหมลายดอกแก้วผืนหนึ่งติดราคาไว้ 3,000 บาท ในช่วงเทศกาลปีใหม่แม่ค้าลดราคาลง 15% จะขายผ้าไหมผืนนี้ในราคากี่บาท

ก. 2,450 บาท

ข. 2,500 บาท

ค. 2,550 บาท

ง. 2,600 บาท

12. ร้านเครื่องใช้ไฟฟ้าในชุมชนติดราคาพัดลม 1,200 บาท ประกาศลดราคา 20% พัดลมเครื่องนี้ "ลดราคา" ไปกี่บาท

ก. 120 บาท

ข. 240 บาท

ค. 960 บาท

ง. 1,000 บาท

13. ปลานิลในบ่อกระชังมีทั้งหมด 500 ตัว คุณพ่อจับไปขายที่ตลาด 400 ตัว คุณพ่อจับปลานิลไปขายคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของปลาทั้งหมด

ก. 60%

ข. 70%

ค. 80%

ง. 90%

14. แม่ค้าซื้อหมูปิ้งมา 50 ไม้ เจ้าชิวาวาจอมซนแอบคาบไปกิน 5 ไม้ หมูปิ้งที่หายไปคิดเป็นร้อยละเท่าใดของหมูปิ้งทั้งหมด

    ก. ร้อยละ 5

    ข. ร้อยละ 10

    ค. ร้อยละ 15

    ง. ร้อยละ 20

15. คุณลุงลงทุนปลูกผักสวนครัว 2,000 บาท เมื่อนำไปขายได้เงินมาทั้งหมด 2,500 บาท คุณลุงขายผักได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์

    ก. 15%

    ข. 20%

    ค. 25%

    ง. 30%

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ทำไม่ได้ก็ไม่เป็นไรนะ แก้ตัวใหม่ตอนสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนนะจ๊ะ

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ทดสอบก่อนเรียนและทบทวนการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

เลขที่	**ชื่อ-สกุล**	**คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน (30)**	**หมายเหตุ**
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ทดสอบก่อนเรียนและทบทวนการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย **√** (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมตามรายการประเมิน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมิน															รวม (15)	สรุป	
		ฟังด้วยความตั้งใจ			ตอบคำถามในชั้นเรียน			ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ			งานสะอาดเรียบร้อย			สรุปเนื้อหาที่เรียน				ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
13																			
14																			
15																			

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนแต่ละคนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 (11 คะแนน)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	3	2	1
ฟังด้วยความตั้งใจ	ฟังครูสอนอย่างตั้งใจและมีสมาธิ ไม่ส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน	ฟังครูสอนบ้าง มีสมาธิไม่ส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน	ฟังครูสอนบ้าง แต่ไม่มีมีสมาธิ อาจส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน
ตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามครูได้ถูกต้องทุกครั้ง	ตอบคำถามครูได้ถูกต้องบ้างเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถามครู หรือตอบคำถามไม่ถูกเลย
ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ	ทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำอย่างตั้งใจและประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว	ทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำและประสบผลสำเร็จ	ไม่ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำ หรือไม่ประสบผลสำเร็จ
งานเสร็จทันเวลา	ทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จไม่ทันเวลาที่กำหนด หรือส่งงานช้า
สรุปเนื้อหาที่เรียน	สรุปเนื้อหาที่เรียนได้ถูกต้อง ชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด	สรุปเนื้อหาที่เรียนได้ถูกต้อง ชัดเจนแต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด	สรุปเนื้อหาที่เรียนไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน หรือไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

คำชี้แจง : ให้เขียนเครื่องหมาย √ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรายการประเมิน

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 มีความรักและภูมิใจในความเป็นชาติ			
	1.2 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา			
	1.3 แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์			
2. ซื่อสัตย์สุจริต	2.1 ปฏิบัติตามระเบียบการสอนและไม่ลอกงานเพื่อน			
	2.2 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง			
	2.3 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น			
3. มีวินัย	3.1 เข้าเรียนตรงเวลา			
	3.2 แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ			
	3.3 ปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ			
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สิน น้ำ ไฟฟ้าของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความพยายามและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อความสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักการให้เพื่อส่วนรวม และเพื่อผู้อื่น			
	8.2 แสดงออกถึงความมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น			
	8.3 เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส			
รวมคะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน				

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 33 คะแนนขึ้นไป

สรุปผลการประเมิน ◯ **ผ่าน** ◯ **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน

55 – 66	คะแนน	ดีมาก
44 – 54	คะแนน	ดี
33 – 43	คะแนน	พอใช้
23 – 32	คะแนน	ควรปรับปรุง
0 – 22	คะแนน	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ผลการตรวจแผน

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอุบลวรรณ หอมสิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตตราษฎร์สามัคคี)

บันทึกผลหลังสอน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาที่พบระหว่างเรียน

คือ.....

.....

.....

วิธีแก้ปัญหา

คือ.....

.....

.....

ผลของการปัญหา

พบว่า.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้สอน

(นายวินัย ดอกดวง)

ครู

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนว Backward Design
โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ **จำนวน 14 ชั่วโมง**
แผนการเรียนรู้ที่ 2 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ **จำนวน 1 ชั่วโมง**
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

โจทย์ปัญหาการคูณการหารที่แสดงความสัมพันธ์องจำนวน 3 จำนวน ซึ่งเป็นสิ่งเดียวกัน 2 จำนวน และเป็นสิ่งเดียวกันกับที่โจทย์ถามอีก 1 จำนวน อาจใช้บัญญัติไตรยางศ์ในการหาคำตอบ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับโจทย์ปัญหาการคูณและการหาร โดยใช้การเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้ พร้อมถึงตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

สาระการเรียนรู้

การแก้โจทย์ปัญหาการคูณและการหารโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

1. ฟังด้วยความตั้งใจ
2. ตอบคำถามในชั้นเรียน
3. ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ
4. งานเสร็จทันเวลา
5. สรุปเนื้อหาที่เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้

5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
2. ใบเฉลยแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
3. หนังสือเรียนประจำวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
4. แบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ เล่ม 2 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
5. แถบโจทย์ปัญหา

การวัดผล/ประเมินผล

1. ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ จำนวน 10 ข้อ	แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ จำนวน 10 ข้อ	นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียนได้กี่คะแนนก็ได้

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

-

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
สังเกตนักเรียนที่เข้าเรียนในชั่วโมงเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ (พฤติกรรมการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน)	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน	- นักเรียนต้องมีคะแนนประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 (11 คะแนน) - นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป

กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

ขั้นเตรียม

1. ทบทวนความรู้เดิม โดยครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่นักเรียนนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สมุด ดินสอ ปากกา สบู่ ยาสีฟัน น้ำดื่ม เป็นต้น แล้วถามนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการคิดราคาของสินค้าเหล่านั้น ว่ามีราคาเป็นอย่างไร เช่น ซื้อดินสอ 5 แท่ง ราคา 15 บาท ถ้ามีเงิน 75 บาท จะซื้อดินสอได้กี่แท่ง เป็นต้น โดยครูยังไม่เฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบ
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับบัญญัติไตรยางศ์ดังนี้ ***บัญญัติไตรยางศ์*** *เป็นวิธีการหาคำตอบโดยการกำหนดองค์ประกอบ 3 ส่วน โดยส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองถูกกำหนดให้ และอีกส่วนหนึ่งคือส่วนที่สามให้หาหรือเป็นส่วนที่ต้องการทราบ*
2. ครูยกตัวอย่างการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ โดยแสดงแถบโจทย์ปัญหาบนกระดานหรือในตำแหน่งที่นักเรียนมองเห็นชัดเจน จากแถบโจทย์ปัญหา

ไข่ไก่โหลละ 46 บาท ถ้าซื้อ 30 ฟอง ต้องจ่ายเงินกี่บาท

จากนั้นครูแสดงวิธีการแก้โจทย์ปัญหา พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนฟังจนเข้าใจ ดังนี้

ตัวอย่าง *ไข่ไก่โหลละ 46 บาท ถ้าซื้อ 30 ฟอง ต้องจ่ายเงินกี่บาท*

วิธีทำ ไข่ไก่ 12 ฟอง ราคา 46 บาท

ไข่ไก่ 1 ฟอง ราคา $\frac{46}{12}$ บาท

ไข่ไก่ 30 ฟอง ราคา $\frac{46}{12} \times 30 = 115$ บาท

ดังนั้น ถ้าซื้อ 30 ฟอง ต้องจ่ายเงิน 115 บาท

ตอบ *ถ้าซื้อ 30 ฟอง ต้องจ่ายเงิน 115 บาท*

การเขียนแสดงวิธีทำ อาจลดขั้นตอนการเขียนหาราคาไข่ไก่ 1 ฟอง ดังนี้

ไข่ไก่ 12 ฟอง ราคา 46 บาท

ไข่ไก่ 30 ฟอง ราคา

$30 \times \frac{46}{12} = 115$ *บาท*

3. ครูอธิบายว่า *จากตัวอย่างข้างต้น เราพบว่า โจทย์จะกำหนดจำนวนสองจำนวนที่มีความสัมพันธ์กันมาให้ แล้วกำหนดจำนวนที่สาม เพื่อให้เราทราบจำนวนที่สี่ จึงขอสรุปวิธีคิดไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้*

ขั้นที่ 1 โจทย์ให้หาอะไรให้เขียนจำนวนของสิ่งเดียวกันกับสิ่งที่โจทย์ถามไว้ทางขวามือเสมอ
ขั้นที่ 2 เขียนจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับ 1 หน่วย
ขั้นที่ 3 เทียบจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับจำนวนที่โจทย์ต้องการ

3. ครูยกตัวอย่างการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์อีก 1 โจทย์จากแถบโจทย์ปัญหา ครูแสดงแถบโจทย์ปัญหาบนกระดานหรือในตำแหน่งที่นักเรียนมองเห็นชัดเจน ดังนี้

รถยนต์คันหนึ่งใช้น้ำมัน 2 ลิตร แล่นได้ระยะทาง 25 กิโลเมตร
ถ้าแล่นได้เป็นระยะทาง 375 กิโลเมตร จะใช้น้ำมันกี่ลิตร

4. ครูแสดงวิธีการแก้โจทย์ปัญหา พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนฟังจนเข้าใจ หรืออาจสุ่มให้นักเรียนออกมาแสดงวิธีทำบนกระดาน โดยมีครูคอยแนะนำ ดังนี้

ขั้นที่ 1 โจทย์ให้หาจำนวนน้ำมันที่จะใช้ จึงเอาจำนวนการใช้น้ำมันไว้ทางขวามือ (สามารถเรียบเรียงประโยคใหม่ได้)
"รถแล่นได้ระยะทาง 25 กิโลเมตร ใช้น้ำมัน 2 ลิตร"
ขั้นที่ 2 เทียบจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับ 1 หน่วย
"รถแล่นได้ระยะทาง 1 กิโลเมตร ใช้น้ำมัน $\frac{2}{25}$ ลิตร"
ขั้นที่ 3 เทียบจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับจำนวนที่โจทย์ต้องการ
"รถแล่นได้ระยะทาง 375 กิโลเมตร ใช้น้ำมัน $\frac{2}{25} \times 375 = 30$ ลิตร"
ดังนั้น จะใช้น้ำมัน 30 ลิตร
ตอบ จะใช้น้ำมัน ๓๐ ลิตร

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มให้มีคนเรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน ใช้คะแนนผลการเรียนของวิชาคณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปประชุมปรึกษาหารือเพื่อตั้งชื่อกลุ่มและแบ่งหน้าที่กันในกลุ่มของตน (ทำนอกเวลาเรียน) เพื่อเตรียมไว้สำหรับการเรียนในแผนการเรียนรู้ถัดไป

ขั้นสรุปบทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ซึ่งสรุปได้ว่า ***บัญญัติไตรยางศ์ เป็นวิธีการหาคำตอบโดยการกำหนดองค์ประกอบ 3 ส่วน โดยส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองถูกกำหนดให้ และอีกส่วนหนึ่งคือส่วนที่สามให้หาหรือเป็นส่วนที่ต้องการทราบ*** โดยยกตัวอย่างจากโจทย์ปัญหาที่ครูและนักเรียนร่วมกันหาคำตอบบนกระดาน

ขั้นประเมินผล

1. ครูประเมินผลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างเรียนเป็นรายบุคคล โดยบันทึกลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล แล้วกล่าวยกย่องชมเชยนักเรียนที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมสูง และแจ้งนักเรียนที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมต่ำ ปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสมในการเรียนในชั่วโมงต่อไป

2. ครูบันทึกคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนลงในแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยก่อนเรียน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	คะแนนที่ได้ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	หมายเหตุ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย **√** (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมตามรายการประเมิน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมิน															รวม (15)	สรุป	
		ฟังด้วยความตั้งใจ			ตอบคำถามในชั้นเรียน			ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ			นำเสนอผลงาน			สรุปเนื้อหาที่เรียน				ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
13																			
14																			
15																			

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนแต่ละคนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 (11 คะแนน)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	3	2	1
ฟังด้วยความตั้งใจ	ฟังครูสอนอย่างตั้งใจและมีสมาธิ ไม่ส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน	ฟังครูสอนบ้าง มีสมาธิไม่ส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน	ฟังครูสอนบ้าง แต่ไม่มีมีสมาธิ อาจส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน
ตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามครูได้ถูกต้องทุกครั้ง	ตอบคำถามครูได้ถูกต้องบ้างเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถามครู หรือตอบคำถามไม่ถูกเลย
ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ	ทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำอย่างตั้งใจและประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว	ทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำและประสบผลสำเร็จ	ไม่ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำ หรือไม่ประสบผลสำเร็จ
งานเสร็จทันเวลา	ทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จไม่ทันเวลาที่กำหนด หรือส่งงานช้า
สรุปเนื้อหาที่เรียน	สรุปเนื้อหาที่เรียนได้ถูกต้อง ชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด	สรุปเนื้อหาที่เรียนได้ถูกต้อง ชัดเจนแต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด	สรุปเนื้อหาที่เรียนไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน หรือไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

คำชี้แจง : ให้เขียนเครื่องหมาย √ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรายการประเมิน

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 มีความรักและภูมิใจในความเป็นชาติ			
	1.2 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา			
	1.3 แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์			
2. ซื่อสัตย์สุจริต	2.1 ปฏิบัติตามระเบียบการสอนและไม่ลอกงานเพื่อน			
	2.2 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง			
	2.3 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น			
3. มีวินัย	3.1 เข้าเรียนตรงเวลา			
	3.2 แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ			
	3.3 ปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ			
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สิน น้ำ ไฟฟ้าของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความพยายามและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อความสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักการให้เพื่อส่วนรวม และเพื่อผู้อื่น			
	8.2 แสดงออกถึงความมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น			
	8.3 เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส			
รวมคะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน				

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 33 คะแนนขึ้นไป

สรุปผลการประเมิน ◯ **ผ่าน** ◯ **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน

55 – 66	คะแนน	ดีมาก
44 – 54	คะแนน	ดี
33 – 43	คะแนน	พอใช้
23 – 32	คะแนน	ควรปรับปรุง
0 – 22	คะแนน	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ผลการตรวจแผน

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอุบลวรรณ หอมสิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตตราษฎร์สามัคคี)

บันทึกผลหลังสอน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาที่พบระหว่างเรียน

คือ.....

.....

.....

วิธีแก้ปัญหา

คือ.....

.....

.....

ผลของการปัญหา

พบว่า.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้สอน

(นายวินัย ดอกดวง)

ครู

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนว Backward Design
โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ **จำนวน 14 ชั่วโมง**
แผนการเรียนรู้ที่ 3 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ **จำนวน 1 ชั่วโมง**
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

โจทย์ปัญหาการคูณการหารที่แสดงความสัมพันธ์องจำนวน 3 จำนวน ซึ่งเป็นสิ่งเดียวกัน 2 จำนวน และเป็นสิ่งเดียวกันกับที่โจทย์ถามอีก 1 จำนวน อาจใช้บัญญัติไตรยางศ์ในการหาคำตอบ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับโจทย์ปัญหาการคูณและการหาร โดยใช้การเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้ พร้อมถึงตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

สาระการเรียนรู้

การแก้โจทย์ปัญหาการคูณและการหารโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง
3. สมาชิกร่วมมือกันทำงาน
4. งานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้

5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
2. ชุดฝึกทักษะเรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชุดที่ 1 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
3. ใบเฉลยชุดฝึกทักษะเรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชุดที่ 1 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
4. แบบทดสอบย่อยหลังเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
5. ใบเฉลยแบบทดสอบย่อยหลังเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
6. หนังสือเรียนประจำวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
7. แบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ เล่ม 2 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ

การวัดผล/ประเมินผล

1. ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ จำนวน 10 ข้อ	แบบทดสอบย่อยหลังเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ จำนวน 10 ข้อ	นักเรียนแต่ละคนได้คะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนและคะแนนประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรวมเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
นักเรียนทำชุดฝึกทักษะเรื่องการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ โดยเริ่มต้นทำชุดฝึกทักษะชุดที่ 1.1 ก่อน ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์ให้ทำชุดที่ 1.2 ชุดที่ 1.3 และชุดที่ 1.4 ต่อไป	ชุดฝึกทักษะเรื่อง บทประยุกต์ ชุดที่ 1 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์	นักเรียนแต่ละคนทำชุดฝึกทักษะย่อยชุดใดชุดหนึ่งได้ถูกต้อง 4 ข้อขึ้นไป

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
สังเกตนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ศึกษาและทำชุดฝึกทักษะเรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชุดที่ 1 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ (พฤติกรรมกลุ่มและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน)	- แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน	- นักเรียนแต่ละคนได้คะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนและคะแนนประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรวมเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป - นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป

กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

ขั้นเตรียม

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการเรียนรู้ที่ 2 โดยการสนทนากับนักเรียนถึงการซื้อสิ่งของเครื่องใช้ประจำวัน เช่น นักเรียนซื้อขนม 5 ห่อ ราคา 20 บาท นักเรียนจะบอกได้หรือไม่ว่าขนม 1 ห่อราคากี่บาท นักเรียนควรตอบได้ว่าราคา 4 บาท ทำได้โดยเอา 5 ไปหาร 20 และเมื่อนักเรียนทราบราคาขนม 1 ห่อ แล้วนักเรียนจะหาราคาขนม 12 ห่อได้หรือไม่ นักเรียนควรตอบได้ว่าราคา 48 บาท ได้มาจาก 4 x 12 = 48 บาท

ครูบอกนักเรียนว่า ต้องศึกษาเพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ครูจะแจกให้ เพื่อเป็นแนวทางในการทำชุดฝึกทักษะในกิจกรรมการเรียนรู้

2. ครูแจ้งมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอนการเรียนด้วยเทคนิค TAI โดยใช้ชุดฝึกทักษะชุดที่ 1 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ และเกณฑ์การวัดผล/ประเมินผลอย่างละเอียด

ขั้นสอน

-

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 - 5 คน โดยจัดกลุ่มตามที่ครูได้แจ้งนักเรียนให้รับทราบแล้ว ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

2. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม ตามกลุ่มที่จัดไว้แล้ว ครูแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน และอธิบายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มให้เข้าใจว่าแต่ละกลุ่มจะต้องทำกิจกรรมร่วมกันและคอยช่วยเหลือกัน

3. ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ ให้นักเรียนทุกกลุ่มเพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวน โดยนักเรียนเก่งช่วยอธิบายให้นักเรียนอ่อนฟังจนเข้าใจ และครูอาจอธิบายเพิ่มเติมในบางกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจ

4. ครูแจกชุดฝึกทักษะชุดที่ 1.1 ให้นักเรียนทุกคน แล้วให้จับคู่และช่วยกันทำแบบฝึกทักษะ โดยให้คนเก่งจับคู่กับคนอ่อนและคนปานกลางจับคู่กับคนปานกลาง ส่วนกลุ่มที่มีนักเรียนมากกว่า 4 คนและไม่มีคู่ ให้จับกลุ่มทำชุดฝึกทักษะกับคู่ใดก็ได้ โดยมีครูคอยแนะนำนักเรียนและคอยควบคุมการทำชุดฝึกทักษะ เพื่อไม่ให้นักเรียนลอกเพื่อนในกลุ่ม

5. เมื่อแต่ละกลุ่มทำชุดฝึกทักษะเสร็จแล้ว ครูแจกใบเฉลยชุดฝึกทักษะที่ 1.1 ให้ทุกกลุ่มแล้วให้แต่ละคู่ตรวจคำตอบจากใบเฉลย

6. นักเรียนแต่ละคู่ตรวจสอบคะแนนที่ได้ ถ้านักเรียนทั้งคู่ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 (ทำถูก 4 ข้อขึ้นไป) ให้มารับแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากครูแล้วลงมือทำ แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทำการซ่อมเสริม โดยให้ศึกษาจากใบงานและนักเรียนเก่งในกลุ่มอธิบายให้นักเรียนที่ทำชุดฝึกทักษะไม่ผ่านฟังจนเข้าใจ จากนั้นให้มารับชุดฝึกทักษะชุดที่ 1.2 จากครูแล้วลงมือทำ เมื่อทำเสร็จให้มารับใบเฉลยจากครูเพื่อตรวจสอบคำตอบ

7. ถ้านักเรียนคู่ใดที่ทำชุดฝึกทักษะชุดที่ 1.2 ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 (ทำถูก 4 ข้อขึ้นไป) ให้มารับแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากครูแล้วลงมือทำ แต่ถ้ายังไม่ผ่านให้ทำการซ่อมเสริมโดยให้ศึกษาจากใบงานและนักเรียนเก่งในกลุ่มหรือครูอธิบายให้นักเรียนที่ทำชุดฝึกทักษะไม่ผ่านฟังจนเข้าใจ และให้ทำชุดฝึกทักษะชุดที่ 1.3 ชุดที่ 1.4 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 แล้วให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนตามลำดับ

8. เมื่อนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเสร็จแล้ว ให้ตรวจคำตอบจากใบเฉลยที่ครูแจก แล้วให้รวมคะแนนเป็นรายกลุ่ม

ขั้นสรุปบทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ซึ่งสรุปได้ว่า ***บัญญัติไตรยางศ์*** *เป็นวิธีการหาคำตอบโดยการกำหนดองค์ประกอบ 3 ส่วน โดยส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองถูกกำหนดให้ และอีกส่วนหนึ่งคือส่วนที่สามให้หาหรือเป็นส่วนที่ต้องการทราบ* โดยครูอาจยกตัวอย่างจากโจทย์ในแบบฝึกทักษะชุดใดก็ได้

ขั้นประเมินผล

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลงานจากการทำชุดฝึกทักษะ

2. ครูให้นักเรียนนำคะแนนจากการทดสอบย่อยหลังเรียนแต่ละคนมารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม โดยทำการบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียน รวมและเฉลี่ยคะแนน จากนั้นนำไปส่งให้ครู

3. ครูทำการเปรียบเทียบคะแนนแต่ละกลุ่ม เรียงลำดับคะแนนมากน้อย ครูชมเชยนักเรียนและกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดี ให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงสุด ให้ข้อเสนอแนะ ข้อดี ข้อเสียและวิธีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ผลงานของแต่ละกลุ่มมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

4. ครูบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียนและคะแนนพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรายบุคคล แล้วรวมเฉลี่ยพร้อมบันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียนและพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรายบุคคล

5. ครูบันทึกคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนลงในแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ชื่อกลุ่ม.....วันที่บันทึก.....

สมาชิก	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้
1		
2		
3		
4		
5		
6		
คะแนนรวมเฉลี่ย		

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย √ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมกลุ่มตามรายการประเมิน

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน																รวม (15)	สรุป	
		มีความรับผิดชอบในการทำงาน			นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง			สมาชิกร่วมมือกันทำงาน			งานเสร็จตามกำหนดเวลา			การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม				ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนแต่ละกลุ่มผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 (11 คะแนน)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

รายการประเมิน	3	2	1
การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	มีการวางแผนร่วมกันทำงานเป็นระบบ แบ่งงานและทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้	มีการวางแผนร่วมกันทำงานเป็นระบบ แบ่งงานและทำงานแต่ไม่ได้ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้	มีการวางแผนร่วมกันทำงานเป็นระบบ แต่ไม่แบ่งงานและทำงานแต่ไม่ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้
นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง	ขณะทำงานมีการอธิบายให้เพื่อนฟังเป็นอย่างดี	ขณะทำงานมีการอธิบายให้เพื่อนฟังค่อนข้างดี	ขณะทำงานมีการอธิบายให้เพื่อนฟังเป็นบางครั้ง
สมาชิกร่วมมือกันทำงาน	ขณะทำงานสมาชิกภายในกลุ่มให้ความร่วมมือกันทำงานเป็นอย่างดีทุกคน	ขณะทำงานสมาชิกภายในกลุ่มให้ความร่วมมือกันทำงานค่อนข้างดีทุกคน	ขณะทำงานสมาชิกภายในกลุ่มให้ความร่วมมือกันทำงานเป็นบางคนทุกคน
งานเสร็จตามกำหนดเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยและส่งตรงเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยแต่ส่งช้ากว่าเวลาที่กำหนดเล็กน้อย	ส่งผลงานล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด
การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม	สมาชิกทุกคนมีการแสดงความคิดเห็นและให้การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	มีสมาชิกบางคนมีการแสดงความคิดเห็นและให้การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	สมาชิกไม่ได้มีการแสดงความคิดเห็นและให้การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียน
และพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
วันที่บันทึก.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนแบบทดสอบย่อยหลังเรียน (10)	คะแนนพฤติกรรมกลุ่ม (15)	รวมเฉลี่ยร้อยละ	สรุป	
					ผ่าน	ไม่ผ่าน
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						

เกณฑ์สรุปการประเมิน
นักเรียนแต่ละคนผ่านเกณฑ์การประเมินเมื่อได้คะแนนรวมเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

คำชี้แจง : ให้เขียนเครื่องหมาย √ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรายการประเมิน

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 มีความรักและภูมิใจในความเป็นชาติ			
	1.2 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา			
	1.3 แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์			
2. ซื่อสัตย์สุจริต	2.1 ปฏิบัติตามระเบียบการสอนและไม่ลอกงานเพื่อน			
	2.2 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง			
	2.3 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น			
3. มีวินัย	3.1 เข้าเรียนตรงเวลา			
	3.2 แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ			
	3.3 ปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ			
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สิน น้ำ ไฟฟ้าของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความพยายามและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อความสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักการให้เพื่อส่วนรวม และเพื่อผู้อื่น			
	8.2 แสดงออกถึงความมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น			
	8.3 เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส			
รวมคะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน				

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 33 คะแนนขึ้นไป

สรุปผลการประเมิน ◯ **ผ่าน** ◯ **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

55 – 66	คะแนน	ดีมาก
44 – 54	คะแนน	ดี
33 – 43	คะแนน	พอใช้
23 – 32	คะแนน	ควรปรับปรุง
0 – 22	คะแนน	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ผลการตรวจแผน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(นางอุบลวรรณ หอมสิน)
ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตตราษฎร์สามัคคี)

บันทึกผลหลังสอน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหาที่พบระหว่างเรียน

คือ.....
.....
.....

วิธีแก้ปัญหา

คือ.....
.....
.....

ผลของการปัญหา

พบว่า.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ผู้สอน
(นายวินัย ดอกดวง)
ครู
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนว Backward Design
โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ **จำนวน 14 ชั่วโมง**
แผนการเรียนรู้ที่ 4 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ **จำนวน 1 ชั่วโมง**
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

ร้อยละ เป็นการบอกจำนวนของสิ่งของต่าง โดยเทียบจาก 100 ส่วน โดยอาจใช้คำว่าเปอร์เซ็นต์ (%) แทนได้ การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละกับการซื้อขาย ต้องเข้าใจความหมายของร้อยละและการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อนำมาช่วยในการแก้โจทย์ปัญหา

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาร้อยละให้ นักเรียนสามารถแสดงวิธีหาคำตอบได้ พร้อมถึงตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

สาระการเรียนรู้

การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

1. ฟังด้วยความตั้งใจ
2. ตอบคำถามในชั้นเรียน
3. ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ
4. งานเสร็จทันเวลา
5. สรุปเนื้อหาที่เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย

4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ
2. ใบเฉลยแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ
3. หนังสือเรียนประจำวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
4. แบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ เล่ม 2 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
5. แถบโจทย์ปัญหา

การวัดผล/ประเมินผล

1. ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละ จำนวน 10 ข้อ	แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละ จำนวน 10 ข้อ	นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียนได้กี่ข้อก็ได้

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
สังเกตนักเรียนที่เข้าเรียนในชั่วโมงเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละ (พฤติกรรมการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน)	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน	- นักเรียนต้องมีคะแนนประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 (11 คะแนน) - นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป

กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

ขั้นเตรียม

1. ทบทวนความรู้เดิมโดยครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการซื้อสินค้าที่นักเรียนนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สมุด ดินสอ ปากกา สบู่ ยาสีฟัน น้ำดื่ม เป็นต้น แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ เช่น ถ้าซื้อปากกา 5 ด้าม ราคา 30 บาท ปากกาด้ามละกี่บาท และถ้ามีเงิน 120 บาท จะซื้อปากกาได้กี่ด้าม เป็นต้น นักเรียนควรตอบได้ว่า ปากกาด้ามละ 6 บาท และจะซื้อปากกาได้ 20 ด้าม

2. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ให้นักเรียนคิดวิธีการหาคำตอบ เช่น วันนี้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มาเรียนกี่คน และคิดเป็นร้อยละเท่าใดของนักเรียนทั้งห้อง โดยครูสุ่มถามนักเรียน 2 – 4 คน เกี่ยวกับวิธีการคิดหาคำตอบ โดยยังไม่เฉลยว่าถูกหรือผิด

ขั้นสอน

1. ครูยกตัวอย่างโจทย์ปัญหาที่เคยถามนักเรียนไว้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2. ครูแสดงแถบโจทย์ปัญหาบนกระดานหรือในตำแหน่งที่นักเรียนมองเห็นชัดเจน โดยใช้แถบโจทย์ปัญหา

นทีทำข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง รูปสี่เหลี่ยม ได้ร้อยละ 80
ถ้ามีข้อสอบ 60 ข้อ นทีทำข้อสอบได้กี่ข้อ

3. ครูแสดงวิธีการแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนฟังจนเข้าใจ โดยยกตัวอย่างวิธีการแก้โจทย์ปัญหา 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 แปลความหมายของร้อยละแล้วโจทย์ปัญหาจะมีลักษณะดังนี้
ข้อสอบ 100 ข้อ นทีทำได้ 80 ข้อ
ถ้ามีข้อสอบ 60 ข้อ นทีทำได้กี่ข้อ
ดังนั้น ข้อสอบทั้งหมด 100 ข้อ นทีทำได้ 80 ข้อ
ข้อสอบทั้งหมด 60 ข้อ นทีทำได้ $60 \times \frac{80}{100} = 48$ ข้อ
ตอบ นทีทำข้อสอบได้ ๔๘ ข้อ

วิธีที่ 2 เมื่อเขียนร้อยละให้อยู่ในรูปเศษส่วนแล้วโจทย์ปัญหาจะมีลักษณะดังนี้
นทีทำข้อสอบได้ $\frac{80}{100}$ ของข้อสอบทั้งหมด
ถ้ามีข้อสอบ 60 ข้อ นทีทำได้กี่ข้อ
ดังนั้น มีข้อสอบทั้งหมด 60 ข้อ
นทีทำได้ร้อยละ 80 ของข้อสอบทั้งหมด
ดังนั้น นทีทำข้อสอบได้ $\frac{80}{100} \times 60 = 48$ ข้อ
ตอบ นทีทำข้อสอบได้ ๔๘ ข้อ

4. ครูยกตัวอย่างโจทย์ปัญหาที่ต้องการหาคำตอบในรูปของร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์อีก 1 ตัวอย่าง โดยครูแสดงแถบโจทย์ปัญหาบนกระดานหรือในตำแหน่งที่นักเรียนมองเห็นชัดเจน ดังนี้

การสอบวิชาสังคมศึกษา คะแนนเต็ม 40 คะแนน วิภาสอบได้ 28 คะแนน วิภาสอบได้ร้อยละเท่าใดของคะแนนเต็ม

5. ครูแสดงวิธีการแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนฟังจนเข้าใจ ดังนี้

คำถามในโจทย์หมายความว่า ถ้าคะแนนเต็ม 100 คะแนน

วิภาจะสอบได้กี่คะแนน

ดังนั้น เมื่อแปลความหมายของคำถามแล้ว โจทย์ปัญหาจะมีลักษณะดังนี้

ถ้าคะแนนเต็ม 100 คะแนน วิภาจะสอบได้กี่คะแนน

วิธีทำ คะแนนเต็ม 40 คะแนน วิภาสอบได้ 28 คะแนน

ถ้าคะแนนเต็ม 100 คะแนน วิภาสอบได้ $100 \times \frac{28}{40} = 70$ คะแนน

ดังนั้น วิภาสอบได้ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

ตอบ วิภาสอบได้ร้อยละ ๗๐ ของคะแนนเต็ม

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มให้มีคนเรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน ใช้คะแนนผลการเรียนของวิชาคณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม อาจสลับนักเรียนไปอยู่กลุ่มใหม่ได้

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปประชุมปรึกษาหารือเพื่อตั้งชื่อกลุ่ม และแบ่งหน้าที่กันในกลุ่มของตน (ให้ทำนอกเวลาเรียน) เพื่อเตรียมไว้สำหรับการเรียนในแผนการเรียนรู้ถัดไป

ขั้นสรุปบทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อสรุปของร้อยละ โดยครูจะเป็นผู้แนะนำ และเติมเต็มในส่วนที่ขาดหายไปของสาระสำคัญจนได้ข้อสรุปว่า **ร้อยละ เป็นการบอกจำนวนของสิ่งของต่างๆ โดยเทียบจาก 100 ส่วน โดยอาจจะใช้คำว่าเปอร์เซ็นต์ (%) แทนได้ และคำตอบของร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ไม่ต้องระบุหน่วย** โดยยกตัวอย่างจากโจทย์ปัญหาที่ครูและนักเรียนร่วมกันหาคำตอบบนกระดาน

ขั้นประเมินผล

1. ครูประเมินผลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างเรียนเป็นรายบุคคล โดยบันทึกลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล แล้วกล่าวยกย่องชมเชยนักเรียนที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมสูง และแจ้งนักเรียนที่ได้คะแนนประเมินพฤติกรรมต่ำ ปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสมในการเรียนในชั่วโมงต่อไป

2. ครูบันทึกคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนลงในแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

กิจกรรมเสนอแนะ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย **√** (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมตามรายการประเมิน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมิน															รวม (15)	สรุป	
		ฟังด้วยความตั้งใจ			ตอบคำถามในชั้นเรียน			ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ			งานเสร็จทันเวลา			สรุปเนื้อหาที่เรียน				ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
13																			
14																			
15																			
16																			
17																			
18																			

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนแต่ละคนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 (11 คะแนน)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	3	2	1
ฟังด้วยความตั้งใจ	ฟังครูสอนอย่างตั้งใจและมีสมาธิ ไม่ส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน	ฟังครูสอนบ้าง มีสมาธิไม่ส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน	ฟังครูสอนบ้าง แต่ไม่มีมีสมาธิ อาจส่งเสียงดังหรือคุยกันกับเพื่อนเวลาครูสอน
ตอบคำถามในชั้นเรียน	ตอบคำถามครูได้ถูกต้องทุกครั้ง	ตอบคำถามครูได้ถูกต้องบ้างเป็นบางครั้ง	ไม่ตอบคำถามครู หรือตอบคำถามไม่ถูกเลย
ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ	ทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำอย่างตั้งใจและประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว	ทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำและประสบผลสำเร็จ	ไม่ตั้งใจทำงานที่ครูมอบหมายให้ทำ หรือไม่ประสบผลสำเร็จ
งานเสร็จทันเวลา	ทำงานเสร็จก่อนเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จไม่ทันเวลาที่กำหนด หรือส่งงานช้า
สรุปเนื้อหาที่เรียน	สรุปเนื้อหาที่เรียนได้ถูกต้อง ชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด	สรุปเนื้อหาที่เรียนได้ถูกต้อง ชัดเจนแต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด	สรุปเนื้อหาที่เรียนไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน หรือไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

คำชี้แจง : ให้เขียนเครื่องหมาย √ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรายการประเมิน

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 มีความรักและภูมิใจในความเป็นชาติ			
	1.2 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา			
	1.3 แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์			
2. ซื่อสัตย์สุจริต	2.1 ปฏิบัติตามระเบียบการสอนและไม่ลอกงานเพื่อน			
	2.2 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง			
	2.3 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น			
3. มีวินัย	3.1 เข้าเรียนตรงเวลา			
	3.2 แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ			
	3.3 ปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ			
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สิน น้ำ ไฟฟ้าของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความพยายามและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อความสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักการให้เพื่อส่วนรวม และเพื่อผู้อื่น			
	8.2 แสดงออกถึงความมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น			
	8.3 เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส			
รวมคะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน				

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 33 คะแนนขึ้นไป

สรุปผลการประเมิน ◯ **ผ่าน** ◯ **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน

55 – 66	คะแนน	ดีมาก
44 – 54	คะแนน	ดี
33 – 43	คะแนน	พอใช้
23 – 32	คะแนน	ควรปรับปรุง
0 – 22	คะแนน	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ผลการตรวจแผน

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(นางอุบลวรรณ หอมสิน)
ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตตราษฎร์สามัคคี)

บันทึกผลหลังสอน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหาที่พบระหว่างเรียน

คือ.....
.....
.....

วิธีแก้ปัญหา

คือ.....
.....
.....

ผลของการปัญหา

พบว่า.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

.....
.....
.....

(ลงชื่อ) ผู้สอน
(นายวินัย ดอกดวง)
ครู
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนว Backward Design
โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ **จำนวน 14 ชั่วโมง**
แผนการเรียนรู้ที่ 5 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ **จำนวน 1 ชั่วโมง**
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระสำคัญ

ร้อยละ เป็นการบอกจำนวนของสิ่งของต่าง โดยเทียบจาก 100 ส่วน โดยอาจใช้คำว่า เปอร์เซ็นต์ (%) แทนได้ การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละกับการซื้อขาย ต้องเข้าใจความหมายของร้อยละ และการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อนำมาช่วยในการแก้โจทย์ปัญหา

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ให้ นักเรียนสามารถแสดงวิธีหาคำตอบได้ พร้อมถึงตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

สาระการเรียนรู้

การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ

พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง
3. สมาชิกร่วมมือกันทำงาน
4. งานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้

5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ
2. ชุดฝึกทักษะเรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชุดที่ 2 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์
3. ใบเฉลยชุดฝึกทักษะเรื่อง บทประยุกต์ ชุดที่ 2 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์
4. แบบทดสอบย่อยหลังเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์
5. ใบเฉลยแบบทดสอบย่อยหลังเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์
6. หนังสือเรียนประจำวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
7. แบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ เล่ม 2 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ

การวัดผล/ประเมินผล

1. ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ จำนวน 10 ข้อ	แบบทดสอบย่อยหลังเรียน เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ จำนวน 10 ข้อ	นักเรียนแต่ละคนได้คะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนและคะแนนประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรวมเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
นักเรียนทำชุดฝึกทักษะเรื่องการแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ โดยเริ่มต้นทำชุดฝึกทักษะชุดที่ 2.1 ก่อน ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์ให้ทำชุดที่ 2.2 ชุดที่ 2.3 และชุดที่ 2.4 ต่อไป	ชุดฝึกทักษะเรื่องบทประยุกต์ ชุดที่ 2 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชุดที่ 2.1 ชุดที่ 2.2 ชุดที่ 2.3 และชุดที่ 2.4	นักเรียนแต่ละคนทำชุดฝึกทักษะชุดใดชุดหนึ่งได้ถูกต้อง 4 ข้อขึ้นไป

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
สังเกตนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ศึกษาและทำชุดฝึกทักษะเรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ (พฤติกรรมกลุ่มและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน)	- แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน	- นักเรียนแต่ละคนได้คะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนและคะแนนประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรวมเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป - นักเรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้านอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป

กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI

ขั้นเตรียม

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ทบทวนความรู้เดิมโดยครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนในห้องเรียน เช่น *วันนี้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาเรียนกี่คน และคิดเป็นร้อยละเท่าใดของนักเรียนทั้งห้อง* โดยครูสุ่มถามนักเรียน และนักเรียนควรตอบได้ หรืออาจให้ช่วยกันตอบ และอาจถามคำถามเพิ่มว่า *ถ้ามีการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ 5 ข้อ ทำถูก 3 ข้อ คิดเป็นร้อยละเท่าใด* โดยครูสุ่มถามนักเรียนในห้องเพื่อให้ตอบคำถาม นักเรียนควรตอบได้ว่า ร้อยละ 60

ครูบอกนักเรียนว่า ต้องศึกษาเพิ่มเติมจากใบความรู้ที่ครูจะแจกให้ เพื่อเป็นแนวทางในการทำชุดฝึกทักษะในกิจกรรมการเรียนรู้

2. ครูแจ้งมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นตอนการเรียนด้วยเทคนิค TAI โดยใช้ชุดฝึกทักษะชุดที่ 2 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ และเกณฑ์การวัดผล/ประเมินผลอย่างละเอียด

ขั้นสอน

-

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

1. ครูจัดกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 - 5 คน โดยจัดกลุ่มตามที่ครูได้แจ้งนักเรียนให้รับทราบแล้ว ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

2. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม ตามกลุ่มที่จัดไว้แล้ว ครูแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน และอธิบายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มให้เข้าใจว่าแต่ละกลุ่มจะต้องทำกิจกรรมร่วมกันและคอยช่วยเหลือกัน

3. ครูแจกใบความรู้ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ ให้นักเรียนทุกกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวน โดยนักเรียนเก่งช่วยอธิบายให้นักเรียนอ่อนฟังจนเข้าใจ และครูอาจอธิบายเพิ่มเติมในบางกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจ

4. ครูแจกชุดฝึกทักษะชุดที่ 2.1 ให้นักเรียนทุกคน แล้วให้จับคู่และช่วยกันทำชุดฝึกทักษะ โดยให้คนเก่งจับคู่กับคนอ่อนและคนปานกลางจับคู่กับคนปานกลาง ส่วนกลุ่มที่มีนักเรียนมากกว่า 4 คนและไม่มีคู่ ให้จับกลุ่มทำชุดฝึกทักษะกับคู่ใดก็ได้ โดยมีครูคอยแนะนำนักเรียนและคอยควบคุมการทำชุดฝึกทักษะ เพื่อไม่ให้นักเรียนลอกเพื่อนในกลุ่ม

5. เมื่อแต่ละกลุ่มทำชุดฝึกทักษะเสร็จแล้ว ครูแจกใบเฉลยชุดฝึกทักษะที่ 2.1 ให้ทุกกลุ่ม แล้วให้แต่ละคู่ตรวจคำตอบจากใบเฉลย

6. นักเรียนแต่ละคู่ตรวจสอบคะแนนที่ได้ ถ้านักเรียนทั้งคู่ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 (ทำถูก 4 ข้อขึ้นไป) ให้มารับแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากครูแล้วลงมือทำ แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทำการซ่อมเสริม โดยให้ศึกษาจากใบงานและนักเรียนเก่งในกลุ่มอธิบายให้นักเรียนที่ทำชุดฝึกทักษะไม่ผ่านฟังจนเข้าใจ จากนั้นให้มารับชุดฝึกทักษะชุดที่ 2.2 จากครูแล้วลงมือทำ เมื่อทำเสร็จให้มารับใบเฉลยจากครูเพื่อตรวจสอบคำตอบ

7. ถ้านักเรียนคู่ใดที่ทำชุดฝึกทักษะชุดที่ 2.2 ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 (ทำถูก 4 ข้อขึ้นไป) ให้มารับแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากครูแล้วลงมือทำ แต่ถ้ายังไม่ผ่านให้ทำการซ่อมเสริมโดยให้ศึกษาจากใบงานและนักเรียนเก่งในกลุ่มหรือครูอธิบายให้นักเรียนที่ทำชุดฝึกทักษะไม่ผ่านฟังจนเข้าใจ และให้ทำชุดฝึกทักษะชุดที่ 2.3 ชุดที่ 2.4 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 แล้วให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนตามลำดับ

8. เมื่อนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเสร็จแล้ว ให้ตรวจคำตอบจากใบเฉลยที่ครูแจก แล้วให้รวมคะแนนเป็นรายกลุ่ม

ขั้นสรุปบทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อสรุปของร้อยละ โดยครูจะเป็นผู้แนะนำ และเติมเต็มในส่วนที่ขาดหายไปของสาระสำคัญจนได้ข้อสรุปว่า ***ร้อยละ เป็นการบอกจำนวนของสิ่งของต่างๆ โดยเทียบจาก 100 ส่วน โดยอาจจะใช้คำว่าเปอร์เซ็นต์ (%) แทนได้ และคำตอบของร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ไม่ต้องระบุหน่วย*** โดยยกตัวอย่างจากโจทย์ปัญหาในชุดฝึกทักษะชุดที่ 2.1

ขั้นประเมินผล

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลงานจากการทำชุดฝึกทักษะ

2. ครูให้นักเรียนนำคะแนนจากการทดสอบย่อยหลังเรียนแต่ละคนมารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม โดยทำการบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียน รวมและเฉลี่ยคะแนน จากนั้นนำไปส่งให้ครู

3. ครูทำการเปรียบเทียบคะแนนแต่ละกลุ่ม เรียงลำดับคะแนนมากน้อย ครูชมเชยนักเรียนและกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดี ให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงสุด ให้ข้อเสนอแนะ ข้อดี ข้อเสียและวิธีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ผลงานของแต่ละกลุ่มมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

4. ครูบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียนและคะแนนพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรายบุคคล แล้วรวมเฉลี่ยพร้อมบันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียนและพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรายบุคคล

5. ครูบันทึกคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนลงในแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

กิจกรรมเสนอแนะ

-

แบบบันทึกคะแนนการตรวจแบบทดสอบย่อยหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

ชื่อกลุ่ม.....วันที่บันทึก.....

สมาชิก	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้
1		
2		
3		
4		
5		
6		
คะแนนรวมเฉลี่ย		

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย √ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมกลุ่มตามรายการประเมิน

กลุ่มที่	ชื่อกลุ่ม	รายการประเมิน																รวม (15)	สรุป	
		มีความรับผิดชอบในการทำงาน			นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง			สมาชิกร่วมมือกันทำงาน			งานเสร็จตามกำหนดเวลา			การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม				ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนแต่ละกลุ่มผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 (11 คะแนน)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

รายการประเมิน	3	2	1
การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	มีการวางแผนร่วมกันทำงานเป็นระบบ แบ่งงานและทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้	มีการวางแผนร่วมกันทำงานเป็นระบบ แบ่งงานและทำงานแต่ไม่ได้ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้	มีการวางแผนร่วมกันทำงานเป็นระบบ แต่ไม่แบ่งงานและทำงานแต่ไม่ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้
นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง	ขณะทำงานมีการอธิบายให้เพื่อนฟังเป็นอย่างดี	ขณะทำงานมีการอธิบายให้เพื่อนฟังค่อนข้างดี	ขณะทำงานมีการอธิบายให้เพื่อนฟังเป็นบางครั้ง
สมาชิกร่วมมือกันทำงาน	ขณะทำงานสมาชิกภายในกลุ่มให้ความร่วมมือกันทำงานเป็นอย่างดีทุกคน	ขณะทำงานสมาชิกภายในกลุ่มให้ความร่วมมือกันทำงานค่อนข้างดีทุกคน	ขณะทำงานสมาชิกภายในกลุ่มให้ความร่วมมือกันทำงานเป็นบางคนทุกคน
งานเสร็จตามกำหนดเวลา	ผลงานเสร็จเรียบร้อยและส่งตรงเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จเรียบร้อยแต่ส่งช้ากว่าเวลาที่กำหนดเล็กน้อย	ส่งผลงานล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด
การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม	สมาชิกทุกคนมีการแสดงความคิดเห็นและให้การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	มีสมาชิกบางคนมีการแสดงความคิดเห็นและให้การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	สมาชิกไม่ได้มีการแสดงความคิดเห็นและให้การยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบย่อยหลังเรียน
และพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนรายบุคคล

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนแบบทดสอบย่อยหลังเรียน (10)	คะแนนพฤติกรรมกลุ่ม (15)	รวมเฉลี่ยร้อยละ	สรุป	
					ผ่าน	ไม่ผ่าน
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

เกณฑ์สรุปการประเมิน
นักเรียนแต่ละคนผ่านเกณฑ์การประเมินเมื่อได้คะแนนรวมเฉลี่ยร้อยละ 75 ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน

คำชี้แจง : ให้เขียนเครื่องหมาย √ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรายการประเมิน

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 มีความรักและภูมิใจในความเป็นชาติ			
	1.2 ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนา			
	1.3 แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์			
2. ซื่อสัตย์สุจริต	2.1 ปฏิบัติตามระเบียบการสอนและไม่ลอกงานเพื่อน			
	2.2 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง			
	2.3 ประพฤติ ปฏิบัติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น			
3. มีวินัย	3.1 เข้าเรียนตรงเวลา			
	3.2 แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ			
	3.3 ปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ			
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สิน น้ำ ไฟฟ้าของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความพยายามและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อความสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักการให้เพื่อส่วนรวม และเพื่อผู้อื่น			
	8.2 แสดงออกถึงความมีน้ำใจหรือการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น			
	8.3 เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส			
รวมคะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ด้าน				

เกณฑ์สรุปการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 33 คะแนนขึ้นไป

สรุปผลการประเมิน ◯ **ผ่าน** ◯ **ไม่ผ่าน**

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

55 – 66	คะแนน	ดีมาก
44 – 54	คะแนน	ดี
33 – 43	คะแนน	พอใช้
23 – 32	คะแนน	ควรปรับปรุง
0 – 22	คะแนน	ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ผลการตรวจแผน

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอุบลวรรณ หอมสิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตตราษฎร์สามัคคี)

บันทึกผลหลังสอน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาที่พบระหว่างเรียน

คือ.....

.....

.....

วิธีแก้ปัญหา

คือ.....

.....

.....

ผลของการปัญหา

พบว่า.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้สอน

(นายวินัย ดอกดวง)

ครู

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชุดฝึกทักษะ 6 ชุด

คำชี้แจง

ชุดฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จัดทำขึ้นตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) พุทธศักราช 2567 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ซึ่งมีทั้งหมด 6 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ชุดที่ 2 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

ชุดที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

ชุดที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

ชุดที่ 5 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

ชุดที่ 6 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

ชุดฝึกทักษะแต่ละชุดประกอบด้วย แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ใบความรู้ ชุดฝึกทักษะย่อย จำนวน 4 ชุด และแบบทดสอบย่อยหลังเรียน

คำแนะนำในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชุดที่ 1 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 1 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ชุดนี้ ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้เข้าใจ โดยชุดฝึกทักษะชุดนี้ จะใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 - 3 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ที่ผู้จัดทำได้สร้างขึ้นมาใช้จัดการเรียนการสอน

2. ชี้แจงขั้นตอนการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เมื่อศึกษาจนเข้าใจแล้วให้ทำชุดฝึกทักษะที่ 1.1 และตรวจคำตอบจากใบเฉลย

4. ควบคุมดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนและให้คำแนะนำ เมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนหรือปฏิบัติไม่ถูกขั้นตอน ครูต้องคอยช่วยเหลือและอธิบายเสริมให้นักเรียน

5. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและให้แรงเสริมในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน หลังจากที่นักเรียนคู่นั้นศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และทำชุดฝึกทักษะที่ 1.1 ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แต่ถ้าคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่นั้นทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทั้งคู่ศึกษาใบความรู้ซ้ำอีกครั้ง อาจให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งหรือครูอธิบายบทเรียนจนเข้าใจ จากนั้นให้ทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะที่ 1.2 ต่อไป ถ้ายังทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ปฏิบัติเช่นนี้ซ้ำไปเรื่อย ๆ จนถึงชุดฝึกทักษะที่ 1.4 แล้ววนกลับไปทำชุดฝึกทักษะที่ 1.1, 1.2, 1.3 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

7. บันทึกผลการประเมินหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ทุกครั้ง

1. ศึกษาขั้นตอนการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ให้เข้าใจ
2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้
3. ทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ตรวจคำตอบจากใบเฉลย
4. จับคู่กับเพื่อนในกลุ่มเพื่อศึกษา ทำความเข้าใจเนื้อหา และทำชุดฝึกทักษะที่ 1.1 ด้วยตนเอง จากนั้นตรวจคำตอบจากใบเฉลยตามลำดับ เมื่อพบปัญหาให้ขอคำแนะนำจากครูทันที
5. ถ้าตรวจชุดฝึกทักษะที่ 1.1 แล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ จากนั้นทำชุดฝึกทักษะที่ 1.2 ถ้าตรวจแล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 1.3, 1.4 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แล้วทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน
6. เมื่อทุกคนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเสร็จ ให้ตรวจคำตอบจากใบเฉลย รวบรวมคะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากเพื่อนในกลุ่ม แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตนเอง จากนั้นส่งคะแนนให้ครูเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ ครูจะได้จัดอันดับของแต่ละกลุ่มและให้รางวัล

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับโจทย์ปัญหาการคูณและการหาร โดยใช้การเทียบบัญญัติไตรยางศ์ได้ พร้อมถึงตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง
3. สมาชิกร่วมมือกันทำงาน
4. งานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

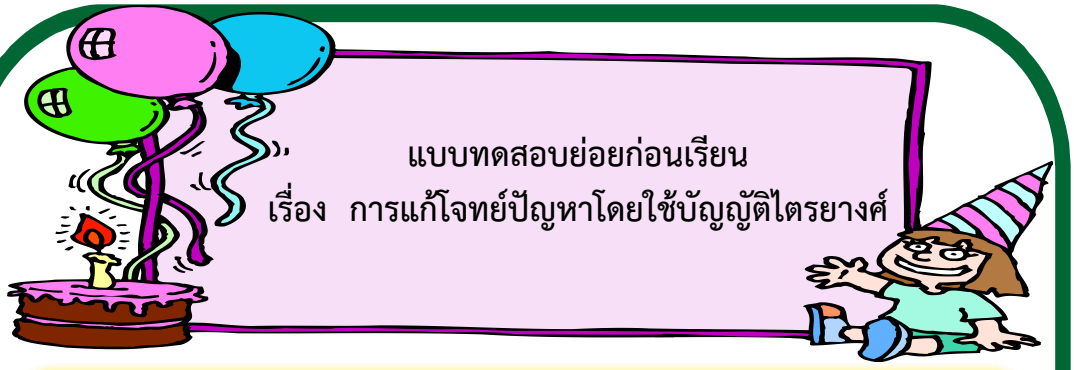

แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ปลาส้มของฝากบ้านหนองบ่อ 12 ถุง ราคา 540 บาท

   ปลาส้ม 5 ถุง ราคา..... บาท

2. ขนมครกที่ตลาดนัด 3 กล่อง ราคา 120 บาท

   ขนมครก 15 กล่อง ราคา ..... บาท

3. ไม้ไผ่สำหรับทำแคร่ 4 ลำ ราคา 200 บาท

   ไม้ไผ่สำหรับทำแคร่ 6 ลำ ราคา ..... บาท

4. ผ้าฝ้ายทอมือ 2 ผืน ราคา 450 บาท

   ผ้าฝ้ายทอมือ 3 ผืน ราคา .....บาท

5. อาหารสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้ 3 ถุง ราคา 570 บาท

   อาหารสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้ 4 ถุง ราคา ..... บาท

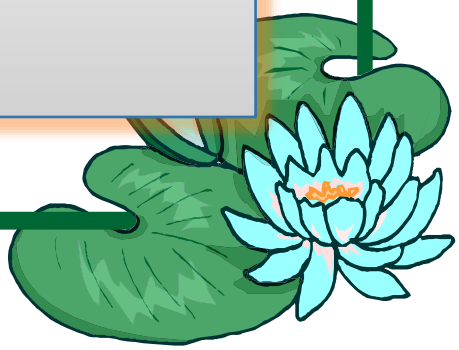

6. ไข่เป็ดจากริมแม่น้ำชี 10 ฟอง ราคา 45 บาท

ไข่เป็ด 24 ฟอง ราคา ..... บาท

7. ข้ามต้มมัด 4 มัด ราคา 48 บาท

ข้ามขวต้มมัด 6 มัด ราคา ..... บาท

8. เจ้าชิวาวาวิ่งเล่นในทุ่งนา 5 รอบ ใช้เวลา 20 นาที

ถ้าชิวาวาวิ่งรอบสนามด้วยความเร็วเท่าเดิม 8 รอบ

ใช้เวลา..... นาที

9. ปุ๋ยอินทรีย์ 3 กระสอบ ใช้โรยแปลงผักได้ 114 ตารางเมตร

ปุ๋ยอินทรีย์ 7 กระสอบ ใช้โรยแปลงผักได้.....

ตารางเมตร

10. เชือกประดับขบวนบุญบั้งไฟ 5 ม้วน ยาว 150 เมตร

เชือกประดับขบวนบุญบั้งไฟ 7 ม้วน ยาว ..... เมตร

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

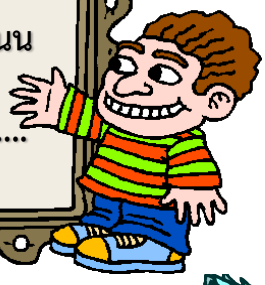

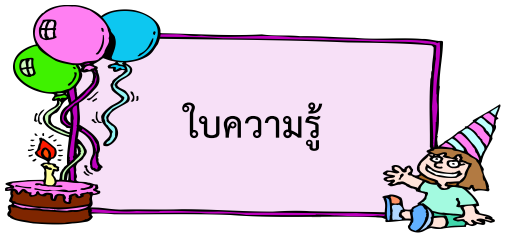

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

บัญญัติไตรยางศ์ เป็นวิธีการหาคำตอบโดยการกำหนดองค์ประกอบ 3 ส่วน โดยส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองถูกกำหนดให้ และอีกส่วนหนึ่งคือส่วนที่สามให้หาหรือเป็นส่วนที่ต้องการทราบ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง ปากกา 5 ด้าม ราคา 35 บาท ถ้าซื้อปากกา 8 ด้าม จะต้องจ่ายเงินกี่บาท

วิธีทำ ปากกา 5 ด้าม ราคา 35 บาท

ปากกา 1 ด้าม ราคา $\frac{35}{5}$ บาท

ปากกา 8 ด้าม ราคา $\frac{35}{5} \times 8 = 56$ บาท

ดังนั้น ถ้าซื้อปากกา 8 ด้าม จะต้องจ่ายเงิน ๕๖ บาท

ตอบ ถ้าซื้อปากกา 8 ด้าม จะต้องจ่ายเงิน ๕๖ บาท

จากตัวอย่างข้างต้น เราพบว่า โจทย์จะกำหนดจำนวนสองจำนวนที่มีความสัมพันธ์กันมาให้ แล้วกำหนดจำนวนเพื่อนมาอีกจำนวนหนึ่งเพื่อให้สามารถหาจำนวนที่สี่ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 โจทย์ให้หาอะไรให้เขียนจำนวนของสิ่งเดียวกันกับสิ่งที่โจทย์ถามไว้ทางขวามือเสมอ
ขั้นที่ 2 เขียนจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับ 1 หน่วย
ขั้นที่ 3 เทียบจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับจำนวนที่โจทย์ต้องการ

ขั้นตอนที่กล่าวมาทั้ง 3 ขั้นตอน สามารถนำไปแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์ได้ ดังตัวอย่างหน้าถัดไป

ตัวอย่าง สมุด 3 เล่ม ราคา 36 บาท ถ้ามีเงิน 84 บาท จะซื้อสมุดได้กี่เล่ม

ขั้นที่ 1 โจทย์ให้หาจำนวนสมุดที่จะซื้อได้ จึงเอาจำนวนสมุดไว้ทางขวามือ
(สามารถเรียบเรียงประโยคใหม่ได้)
"มีเงิน 36 บาท จะซื้อสมุดได้ 3 เล่ม"

ขั้นที่ 2 เทียบจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับ 1 หน่วย
"มีเงิน 1 บาทจะซื้อสมุดได้ $\frac{3}{36}$ เล่ม"

ขั้นที่ 3 เทียบจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับจำนวนที่โจทย์ต้องการ
"มีเงิน 84 บาท จะซื้อสมุดได้ $\frac{3}{36} \times 84 = 7$ เล่ม"
ดังนั้น จะซื้อสมุดได้ 7 เล่ม

ตอบ จะซื้อสมุดได้ ๗ เล่ม

จากตัวอย่างนักเรียนอาจจะสงสัยว่า ในขั้นตอนที่ 2 ทำไมต้องนำ 36 ไปหาร 3 และในขั้นตอนที่ 3 ทำไมต้องนำ 84 ไปคูณ $\frac{3}{36}$ ซึ่งต้องอาศัยแนวคิดดังต่อไปนี้

แนวคิด มีเงิน 36 บาท ยังซื้อสมุดได้เพียง 3 เล่ม
ถ้ามีเงินแค่ 1 บาท นักเรียนคิดว่าจะซื้อสมุดได้มากขึ้น
หรือน้อยลงจากเดิม 3 เล่ม ?
- ถ้านักเรียนคิดว่า **มากขึ้น** ให้ใช้ 3×36
- ถ้านักเรียนคิดว่า **น้อยลง** ให้ใช้ $3 \div 36$ หรือ $\frac{3}{36}$

คำตอบ ซื้อได้น้อยลง จึงใช้ $3 \div 36$ หรือ $\frac{3}{36}$

ถ้ามีความเข้าใจดีแล้ว อาจข้ามขั้นที่ 2 เทียบจำนวนที่อยู่ทางซ้ายมือให้เท่ากับ 1 หน่วย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง ดินสอ 4 แท่ง ราคา 14 บาท ถ้าซื้อดินสอ 12 แท่ง ต้องจ่ายเงินเท่าไร

<u>วิธีทำ</u> ดินสอ 4 แท่ง ราคา 14 บาท
ดินสอ 12 แท่ง ราคา $\frac{14}{4} \times 12 = 42$ บาท
ดังนั้น ต้องจ่ายเงิน 42 บาท

<u>ตอบ</u> จะต้องจ่ายเงิน ๔๒ บาท

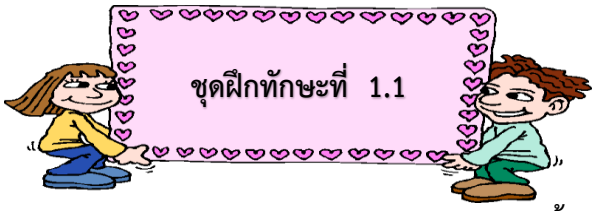

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. จาน 1 โหล ราคา 96 บาท ถ้าคุณแม่ซื้อ 8 ใบ ต้องจ่ายเงินเท่าไร

วิธีทำ จาน .....ใบ ราคา .....บาท

จาน .....ใบ ราคา .....บาท

จาน .....ใบ ราคา ..... = ...บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. ในเวลา 4 ชั่วโมง รถยนต์คันหนึ่งแล่นได้ 160 กิโลเมตร ถ้าระยะทาง 720 กิโลเมตร รถคันนี้ใช้เวลาแล่นนานกี่ชั่วโมง

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

สองข้อนี้ ง่ายไหมจ๊ะเพื่อนๆ
ข้อต่อไปก็ไม่ยากหรอกนะ.....จะบอกให้

3. ซื้อส้มเขียวหวาน 2 กิโลกรัม จะได้ส้ม 15 ผล ถ้าต้องการซื้อส้มขนาดเดียวกันนี้ 90 ผล ต้องซื้อส้มกี่กิโลกรัม

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. สุดาซื้อดินสอ 12 แท่ง ราคา 42 บาท ถ้าสุดาซื้อดินสอ 4 แท่ง จะต้องจ่ายเงินกี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ เพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนนะจ๊ะ.....

5. ส้มสายน้ำผึ้ง 4 กิโลกรัม ราคา 200 บาท อ้อมซื้อ 12 กิโลกรัม ต้องจ่ายเงินเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอน หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียนแล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 1.2 ต่อนะจ๊ะ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

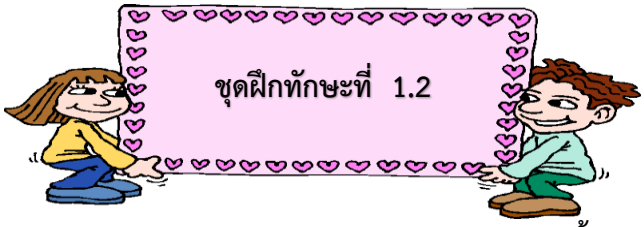

ชุดฝึกทักษะที่ 1.2

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ล้อจักรยานหมุน 10 รอบ ได้ระยะทาง 15 เมตร ถ้าระยะทาง 120 เมตร ล้อรถจักรยานจะหมุนได้กี่รอบ

วิธีทำ ระยะทาง ..... เมตร ล้อจักรยานหมุนได้ ..... รอบ

ระยะทาง ..... เมตร ล้อจักรยานหมุนได้ ..... รอบ

ระยะทาง ..... เมตร ล้อจักรยานหมุนได้ ..... =..... รอบ

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. แก้ว 1 โหล ราคา 108 บาท ถ้าสุเมธซื้อแก้ว 9 ใบ ต้องจ่ายเงินเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าทำสองข้อนี้เสร็จแล้ว ทำข้อต่อไปได้เลยจ้า..

3. สมุด 10 เล่ม ราคา 75 บาท สมุด 12 เล่ม ราคากี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ริบบิ้น 6 ม้วน ยาว 180 เมตร ริบบิ้น 4 ม้วน ยาวกี่เมตร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ไม่ยากใช่ไหมล่ะเพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไปแล้ว ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนนะครับ

5. ไอศกรีม 5 กล่อง หนัก 1.5 กิโลกรัม ไอศกรีมชนิดเดียวกัน 7 กล่อง หนักกี่กิโลกรัม

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอน หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 1.3 ต่อครับ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

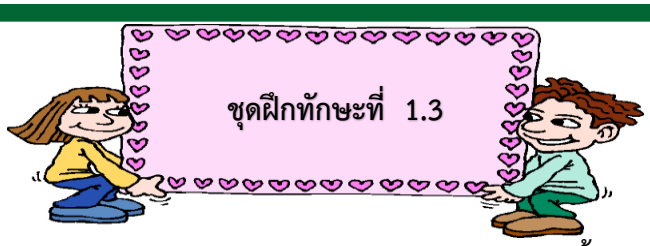

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. นมสด 4 กล่อง มีปริมาตร 1,000 มิลลิลิตร ถ้าซื้อนมสด 6 กล่อง จะมีปริมาตรเท่าไร

วิธีทำ นม .....กล่อง มีปริมาตร .....มิลลิลิตร

นม .....กล่อง มีปริมาตร .....มิลลิลิตร

นม .....กล่อง มีปริมาตร ..... = ... มิลลิลิตร

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. ไข่ไก่ราคาโหลละ 48 บาท ถ้าซื้อไข่ไก่ 30 ฟอง จะต้องจ่ายเงินเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายๆ เอง ใช่ไหมจ๊ะ เพื่อนๆ

3. เสื้อยืด 3 ตัว ราคา 1,200 บาท ถ้าซื้อเสื้อยืด 5 ตัว ราคากี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ซื้อผ้าฝ้าย 15 เมตร ราคา 1,800 บาท ถ้าซื้อผ้าฝ้าย 25 เมตร ต้องจ่ายเงินเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายใช่ไหมล่ะ เพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนนะจ๊ะ

5. ผักกาดแก้ว 5 ขีด ราคา 15 บาท แจ๋วซื้อผักกาดแก้ว 1 กิโลกรัม ต้องจ่ายเงินเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอน หรือปรึกษาครู แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 1.4 ต่อไปนะครับ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

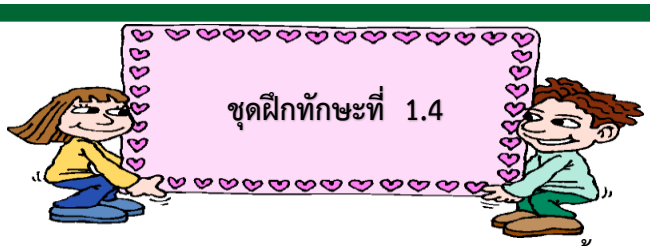

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. พื้นที่ 6 ตารางเมตร ต้องใช้กระเบื้องปูพื้น 96 แผ่น ถ้าห้องนี้มีพื้นที่ 10.5 ตารางเมตร จะต้องใช้กระเบื้องปูพื้นอย่างน้อยกี่แผ่น

วิธีทำ พื้นที่..... ตารางเมตร ต้องใช้กระเบื้องปูพื้น ..... แผ่น

พื้นที่..... ตารางเมตร ต้องใช้กระเบื้องปูพื้น ..... แผ่น

ถ้าห้องมีพื้นที่ ..... ตารางเมตร ต้องใช้กระเบื้องปูพื้น .....=..... แผ่น

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. พลอยทำการบ้าน 8 ข้อ ใช้เวลา 25 นาที ถ้าใช้เวลา 50 นาที จะทำการบ้านได้ทั้งหมดกี่ข้อ

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

3. เสื้อยืดคอกลม 1 โหล ราคา 2,000 บาท ปกรณ์มีเงินอยู่ 500 บาท จะซื้อเสื้อได้กี่ตัว

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. น้ำประปา 3 ลูกบาศก์เมตร โดยเฉลี่ยจะใช้ได้ 12 วัน เดือนเมษายนจะใช้น้ำประปากี่ลูกบาศก์เมตร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายมากเลยนะเพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนนะจ๊ะ

5. พอเพียงรองน้ำจากก๊อกได้น้ำ 5 ถัง ในเวลา 40 นาที ถ้าพอเพียงรองน้ำจากก๊อกนาน 1 ชั่วโมง ได้น้ำกี่ถัง

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ และให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอน หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียนแล้วย้อนไปทำชุดฝึกทักษะที่ 1.1 ต่อไปนะครับ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

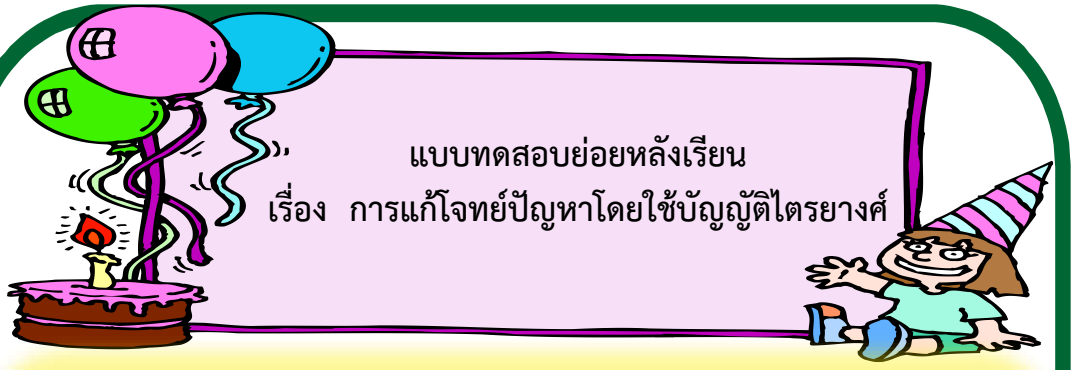

แบบทดสอบย่อยหลังเรียน
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ปลาส้มของฝากบ้านหนองบ่อ 12 ถุง ราคา 540 บาท

   ปลาส้ม 5 ถุง ราคา..... บาท

2. ขนมครกที่ตลาดนัด 3 กล่อง ราคา 120 บาท

   ขนมครก 15 กล่อง ราคา ..... บาท

3. ไม้ไผ่สำหรับทำแคร่ 4 ลำ ราคา 200 บาท

   ไม้ไผ่สำหรับทำแคร่ 6 ลำ ราคา ..... บาท

4. ผ้าฝ้ายทอมือ 2 ผืน ราคา 450 บาท

   ผ้าฝ้ายทอมือ 3 ผืน ราคา .....บาท

5. อาหารสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้ 3 ถุง ราคา 570 บาท

   อาหารสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้ 4 ถุง ราคา ..... บาท

6. ไข่เป็ดจากริมแม่น้ำชี 10 ฟอง ราคา 45 บาท

ไข่เป็ด 24 ฟอง ราคา ..... บาท

7. ข้ามต้มมัด 4 มัด ราคา 48 บาท

ข้ามขวต้มมัด 6 มัด ราคา ..... บาท

8. เจ้าชิวาวาวิ่งเล่นในทุ่งนา 5 รอบ ใช้เวลา 20 นาที

ถ้าชิวาวาวิ่งรอบสนามด้วยความเร็วเท่าเดิม 8 รอบ

ใช้เวลา..... นาที

9. ปุ๋ยอินทรีย์ 3 กระสอบ ใช้โรยแปลงผักได้ 114 ตารางเมตร

ปุ๋ยอินทรีย์ 7 กระสอบ ใช้โรยแปลงผักได้.....

ตารางเมตร

10. เชือกประดับขบวนบุญบั้งไฟ 5 ม้วน ยาว 150 เมตร

เชือกประดับขบวนบุญบั้งไฟ 7 ม้วน ยาว ..... เมตร

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

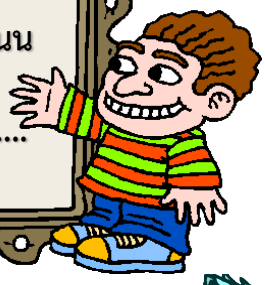

คำชี้แจง

ชุดฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จัดทำขึ้นตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) พุทธศักราช 2567 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ซึ่งมีทั้งหมด 6 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ชุดที่ 2 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

ชุดที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

ชุดที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

ชุดที่ 5 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

ชุดที่ 6 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

ชุดฝึกทักษะแต่ละชุดประกอบด้วย แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ใบความรู้ ชุดฝึกทักษะย่อย จำนวน 4 ชุด และแบบทดสอบย่อยหลังเรียน

คำแนะนำในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชุดที่ 2 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 2 การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ชุดนี้ ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้เข้าใจ โดยชุดฝึกทักษะชุดนี้ จะใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 - 3 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ที่ผู้จัดทำได้สร้างขึ้นมาใช้จัดการเรียนการสอน

2. ชี้แจงขั้นตอนการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เมื่อศึกษาจนเข้าใจแล้วให้ทำชุดฝึกทักษะที่ 2.1 และตรวจคำตอบจากใบเฉลย

4. ควบคุมดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนและให้คำแนะนำ เมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนหรือปฏิบัติไม่ถูกขั้นตอน ครูต้องคอยช่วยเหลือและอธิบายเสริมให้นักเรียน

5. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและให้แรงเสริมในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน หลังจากที่นักเรียนคู่นั้นศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และทำชุดฝึกทักษะที่ 2.1 ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แต่ถ้าคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่นั้นทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทั้งคู่ศึกษาใบความรู้ซ้ำอีกครั้ง อาจให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งหรือครูอธิบายบทเรียนจนเข้าใจ จากนั้นให้ทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะที่ 2.2 ต่อไป ถ้ายังทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ปฏิบัติเช่นนี้ซ้ำไปเรื่อย ๆ จนถึงชุดฝึกทักษะที่ 2.4 แล้ววนกลับไปทำชุดฝึกทักษะที่ 2.1, 2.2, 2.3 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

7. บันทึกผลการประเมินหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ทุกครั้ง

1. ศึกษาขั้นตอนการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ให้เข้าใจ
2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้
3. ทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ตรวจคำตอบจากใบเฉลย
4. จับคู่กับเพื่อนในกลุ่มเพื่อศึกษา ทำความเข้าใจเนื้อหา และทำชุดฝึกทักษะที่ 2.1 ด้วยตนเอง จากนั้นตรวจคำตอบจากใบเฉลยตามลำดับ เมื่อพบปัญหาให้ขอคำแนะนำจากครูทันที
5. ถ้าตรวจชุดฝึกทักษะที่ 2.1 แล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ จากนั้นทำชุดฝึกทักษะที่ 2.2 ถ้าตรวจแล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 2.3, 2.4 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แล้วทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน
6. เมื่อทุกคนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเสร็จ ให้ตรวจคำตอบจากใบเฉลย รวบรวมคะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากเพื่อนในกลุ่ม แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตนเอง จากนั้นส่งคะแนนให้ครูเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ ครูจะได้จัดอันดับของแต่ละกลุ่มและให้รางวัลต่อ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์ให้ นักเรียนสามารถแสดงวิธีหาคำตอบได้ พร้อมถึงตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง
3. สมาชิกร่วมมือกันทำงาน
4. งานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. มะม่วงแก้วขมิ้น 250 ผล โดนแมลงวันทองเจาะจนเน่าเสีย 8%

   จะเหลือมะม่วงดี ..... ผล

2. นักเรียนในห้องมี 60 คน ขาดเรียน 5%

   จะมีนักเรียนมาเรียน ..... คน

3. กลุ่มแม่บ้านขายผ้าไหมลายดอกแก้วได้เงินมา 8,000 บาท นำไปซื้ออุปกรณ์ทอผ้า 65% กลุ่มแม่บ้านยังเหลือเงินอีก ..... บาท

4. สหกรณ์ชุมชนขายข้าวหอมมะลิล็อตใหญ่ได้เงิน 675,000 บาท ถูกหักเป็นค่าบำรุงลานตากข้าว 5%

   สหกรณ์จะได้รับเงินสุทธิ .....บาท

5. สมุดลายหน้าปกสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้ 75 โหล ขายให้เด็กๆ ในหมู่บ้านไป 30% จะเหลือสมุด ..... เล่ม (ระวังหน่วยให้ดีนะ!)

เพื่อนๆ ทำได้บ้างไหมจ๊ะ

6. คุณลุงเลี้ยงปลาช่อน 28 ตัว ปลาดุก 12 ตัว และปลานิล 30 ตัว ในกระชังริมแม่น้ำชี

คุณลุงเลี้ยงปลาช่อนคิดเป็นร้อยละ ..... ของปลาที่ลุงเลี้ยงทั้งหมด

7. พ่อมีเงินค่าหุ้นในสหกรณ์การเกษตรบ้านหนองบ่อ 2,000 บาท สิ้นปีได้รับเงินปันผล 80 บาท พ่อได้รับเงินปันผลคิดเป็นร้อยละ .....

8. น้องข้าวฟ่างตอบคำถามเรื่องประเพณีบุญบั้งไฟถูก 18 ข้อ จากคำถามทั้งหมด 20 ข้อ น้องข้าวฟ่างตอบคำถามถูก ..... เปอร์เซ็นต์

9. แม่ค้าขายผักและปลาส้มที่ตลาดนัดได้เงิน 1,280 บาท นำไปฝากธนาคาร 384 บาท แม่ค้าฝากเงินธนาคารคิดเป็นร้อยละ .....

10. น้าสมศรีมีรายได้จากการทอผ้าไหมเดือนละ 15,000 บาท แบ่งไปซื้อเส้นไหมและสีย้อม 675 บาท น้าสมศรีจ่ายค่าเส้นไหมคิดเป็น ..... เปอร์เซ็นต์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

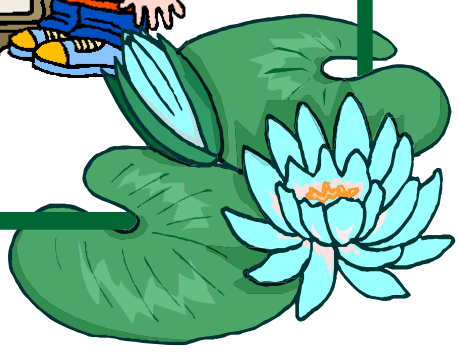

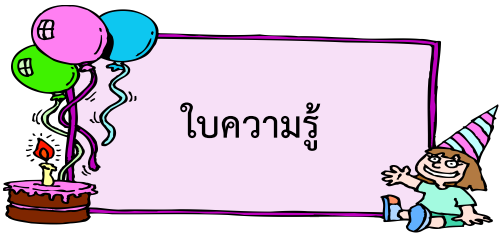

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

ร้อยละ เป็นการบอกจำนวนของสิ่งของต่างๆ โดยเทียบจาก 100 ส่วน โดยอาจจะใช้คำว่าเปอร์เซ็นต์ (%) แทนได้ และคำตอบของร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ไม่ต้องระบุหน่วย

การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ ต้องเข้าใจความหมายของร้อยละ การเทียบบัญญัติไตรยางศ์ และการใช้ความรู้เรื่องเศษส่วนของจำนวนนับ เพื่อนำมาช่วยในการแก้โจทย์ปัญหา

ตัวอย่างที่ 1 ลุงพรขายปุ๋ยไปร้อยละ 45 ของปุ๋ยทั้งหมด ถ้าลุงพรผลิตปุ๋ย 480 ถุง ลุงพรจะเหลือปุ๋ยกี่ถุง

วิธีที่ 1 แปลความหมายของร้อยละแล้วโจทย์ปัญหาจะมีลักษณะดังนี้

ลุงพรผลิตปุ๋ยไป 100 ถุง ขายปุ๋ยไป 45 ถุง เหลือปุ๋ย 55 ถุง

ถ้าลุงพรผลิตปุ๋ยไป 480 ถุง ขายปุ๋ยไปร้อยละ 45 เหลือปุ๋ยกี่ถุง

ผลิตปุ๋ยทั้งหมด 100 ถุง ขายไปแล้วคงเหลือ 55 ถุง

ผลิตปุ๋ยทั้งหมด 480 ถุง ขายไปแล้วคงเหลือ $\frac{55}{100} \times 480 = 264$ ถุง

ตอบ ลุงพรเหลือปุ๋ย ๒๖๔ ถุง

วิธีที่ 2 เมื่อเขียนร้อยละให้อยู่ในรูปเศษส่วนแล้วโจทย์ปัญหาจะมีลักษณะดังนี้

ลุงพรเหลือปุ๋ย $\frac{55}{100}$ ของปุ๋ยที่ผลิตทั้งหมด

ถ้าผลิตปุ๋ยทั้งหมด 480 ถุง ลุงพรเหลือปุ๋ยกี่ถุง

ลงพรผลิตปุ๋ยทั้งหมด 480 ถุง

ลุงพรขายไปร้อยละ 45 เหลือปุ๋ยร้อยละ 55 ของปุ๋ยที่ผลิตทั้งหมด

ดังนั้น ลุงพรเหลือปุ๋ย $\frac{55}{100} \times 480 = 264$ ถุง

ตอบ ลุงพรเหลือปุ๋ย ๒๖๔ ถุง

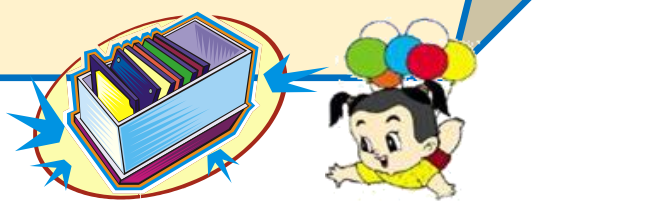

ตัวอย่างที่ 2 การสอบวิชาภาษาไทย คะแนนเต็ม 50 คะแนน มานะสอบได้ 40 คะแนน มานะสอบได้ร้อยละเท่าใดของคะแนนเต็ม

เมื่อแปลความหมายของคำถามแล้ว โจทย์ปัญหาจะมีลักษณะดังนี้
การสอบวิชาภาษาไทย คะแนนเต็ม 50 คะแนน มานะสอบได้ 40 คะแนน
ถ้าคะแนนเต็ม 100 คะแนน มานะสอบได้ร้อยละเท่าใดของคะแนนเต็ม

วิธีทำ คะแนนเต็ม 50 คะแนน มานะสอบได้ 40 คะแนน

ถ้าคะแนนเต็ม 100 คะแนน มานะสอบได้ $100 \times \frac{40}{50} = 80$ คะแนน

ดังนั้น มานะสอบได้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

ตอบ มานะสอบได้ร้อยละ ๘๐ ของคะแนนเต็ม

ตัวอย่างที่ 3 วสันต์ใช้เงินไปร้อยละ 70 ของเงินที่มี ถ้ามีเงินอยู่ 300 บาท วสันต์ใช้เงินไปเท่าใด

วิธีที่ 1 วสันต์ใช้เงินไปร้อยละ 70 ของเงินที่มี หมายความว่า

วสันต์มีเงิน 100 บาท ใช้ไป 70 บาท

วสันต์มีเงิน 1 บาท ใช้ไป $\frac{70}{100}$ บาท

วสันต์มีเงิน 300 บาท ใช้ไป $\frac{70}{100} \times 300 = 210$ บาท

ดังนั้น วสันต์ใช้เงินไป 210 บาท

ตอบ วสันต์ใช้เงินไป ๒๑๐ บาท

วิธีที่ 2 วสันต์มีเงิน 100 บาท

วสันต์ใช้เงินไปร้อยละ 70 ของเงินที่มี

วสันต์ใช้เงินไป $\frac{70}{100} \times 300 = 210$ บาท

ดังนั้น วสันต์ใช้เงินไป 210 บาท

ตอบ วสันต์ใช้เงินไป ๒๑๐ บาท

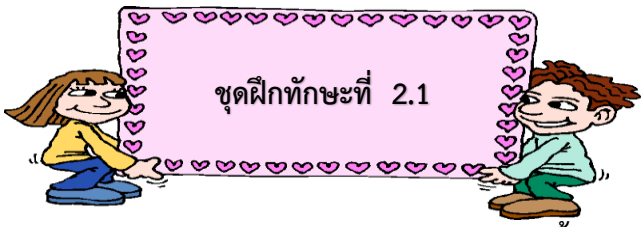

ชุดฝึกทักษะที่ 2.1

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. มนูญมีที่ดิน 120 ไร่ แบ่งปลูกข้าวโพด 48 ไร่ เนื้อที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมดคิดเป็นร้อยละเท่าใดของที่ดินทั้งหมด

วิธีทำ มนูญมีที่ดิน ..... ไร่ แบ่งปลูกข้าวโพด ..... ไร่

ถ้ามนูญมีที่ดิน ..... ไร่ แบ่งปลูกข้าวโพด ..... ไร่

ดังนั้น เนื้อที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ ..... ของที่ดินทั้งหมด

ตอบ .....

2. มีผู้สมัครสอบชิงทุนการศึกษาจำนวน 200 คน ผ่านเข้ารอบที่สอง 40 คน คิดเป็นร้อยละเท่าใดของผู้สอบทั้งหมด

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

3. คาดว่าปีหน้าน้ำมันพืชจะขึ้นราคา 20% ของราคาขาย ถ้าปีนี้น้ำมันพืชราคาลิตรละ 47 บาท ปีหน้าน้ำมันพืชจะขึ้นราคาลิตรละกี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ธงชัยเลี้ยงเป็ด 1,500 ตัว ขายเป็ดไป 75% ของจำนวนเป็ดทั้งหมด ธงชัยเหลือเป็ดกี่ตัว

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะเพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนนะจ๊ะ.....

5. คุณครูเก็บดินสอใส่กล่องไว้ 50 แท่ง นักเรียนขอยืมไปร้อยละ 12 นักเรียนขอยืมดินสอไปกี่แท่ง

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 2.2 ต่อนะจ๊ะ.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

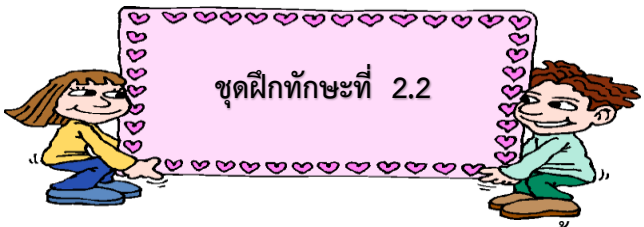

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ปลากระป๋องหนึ่งกระป๋องหนัก 150 กรัม มีเนื้อปลาอยู่ 90 กรัม มีเนื้อปลาอยู่ร้อยละเท่าใดของน้ำหนัก

วิธีทำ ปลากระป๋องหนึ่งกระป๋องหนัก ..... กรัม มีเนื้อปลาอยู่ ..... กรัม

ถ้าปลากระป๋องหนึ่งกระป๋องหนัก ..... กรัม

มีเนื้อปลาอยู่ .....กรัม

ดังนั้น มีเนื้อปลาอยู่..... ของน้ำหนัก

ตอบ .....

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 25 คน วันนี้มาเรียน 20 คน นักเรียนที่ไม่มาเรียนคิดเป็นร้อยละเท่าใดของนักเรียนทั้งหมด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. บ้านหลังหนึ่งราคา 1,250,000 บาท ธนาคารอนุมัติให้อัมพรกู้เงินซื้อบ้านร้อยละ 90 ของราคาบ้าน อัมพรกู้เงินซื้อบ้านได้กี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. อมรซื้อรถต่อจากเพื่อน โดยเพื่อนขายให้ในราคา 55% ของราคาเดิม ถ้าเดิมรถยนต์ราคา 659,000 บาท อมรซื้อรถยนต์ราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะเพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป สามารถให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ.....

5. รัชนีมีกระดาษ 500 แผ่น ใช้ทำรายงานไป 45% ของกระดาษที่มี รัชนีเหลือกระดาษกี่แผ่น

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 2.3 ต่อครับ.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

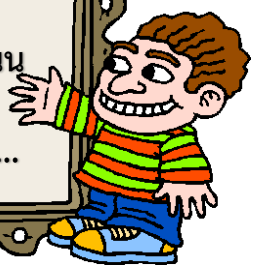

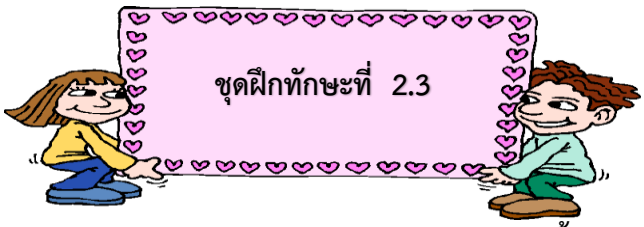

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. แก้วตากวนมะม่วงสุกจำนวน 840 ผล จากมะม่วงสุกทั้งหมด 1,200 ผล แก้วตากวนมะม่วงสุกคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของมะม่วงสุกทั้งหมด

วิธีทำ มะม่วงสุกทั้งหมด ..... ผล แก้วตากวนมะม่วงสุกจำนวน ..... ผล
ถ้ามะม่วงสุกทั้งหมด ..... ผล
แก้วตากวนมะม่วงสุกจำนวน ..... ผล
ดังนั้น แก้วตากวนมะม่วงสุกคิดเป็น .....ของมะม่วงสุกทั้งหมด

ตอบ แก้วตากวนมะม่วงสุกคิดเป็น ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของมะม่วงสุกทั้งหมด

2. นิดหน่อยมีน้ำ 5 ขวด เธอดื่มน้ำจนเหลือน้ำอยู่ 2 ขวด อยากทราบว่าน้ำที่เหลือคิดเป็นร้อยละเท่าไรของน้ำทั้งหมด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สมหมายมาโรงเรียนร้อยละ 98 ของจำนวนวันที่เปิดเรียน ถ้าปีนี้โรงเรียนเปิดเรียน 200 วัน สมหมายมาโรงเรียนกี่วัน

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. สุดาทำข้อสอบได้ร้อยละ 85 ของข้อสอบทั้งหมด ถ้ามีข้อสอบ 200 ข้อ สุดาทำข้อสอบได้กี่ข้อ

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายใช่ไหมล่ะ เพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจ้า.....

5. วิภาซื้อรถยนต์ราคา 680,000 บาท จ่ายเป็นเงินสด 35% ของราคารถยนต์ ที่เหลือผ่อนชำระเป็นรายเดือน วิภาจ่ายเงินสดเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอนหรือปรึกษาครู แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 2.4

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

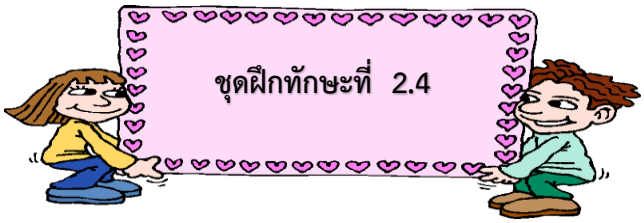

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ถังใบหนึ่งมีน้ำอยู่ 150 ลิตร คนงานใช้น้ำในถังรดน้ำต้นไม้ 30 ลิตร เหลือน้ำอยู่ในถังกี่เปอร์เซ็นต์ของปริมาณน้ำที่มีอยู่เดิม

วิธีทำ ถังใบหนึ่งมีน้ำอยู่ ..... ลิตร คนงานใช้น้ำในถังรดน้ำต้นไม้ ..... ลิตร

ดังนั้น เหลือน้ำอยู่ในถัง ..... ลิตร

ถ้าถังใบหนึ่งมีน้ำอยู่ ..... ลิตร เหลือน้ำอยู่ในถัง ..... ลิตร

ดังนั้น.....

ตอบ

2. ป้อมใช้เงินไป 384 บาท จากเงินที่มีอยู่ 480 บาท ป้อมใช้เงินร้อยละเท่าใด

วิธีท.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 275 คน เป็นนักเรียนชายร้อยละ 48 เป็นนักเรียนชายกี่คน

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. พ่อมีรายได้เดือนละ 34,000 บาท เก็บเป็นเงินออมร้อยละ 30 พ่อออมเงินได้เดือนละเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายมากเลยนะเพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ....

5. จากการแข่งขันตอบปัญหาคณิตศาสตร์จำนวน 50 ข้อ รุจิราตอบถูก 43 ข้อ รุจิราตอบถูกร้อยละเท่าไรของจำนวนข้อสอบทั้งหมด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ และให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอน หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วย้อนไปทำชุดฝึกทักษะที่ 2.1 ต่อไปนะ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

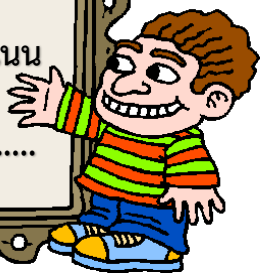

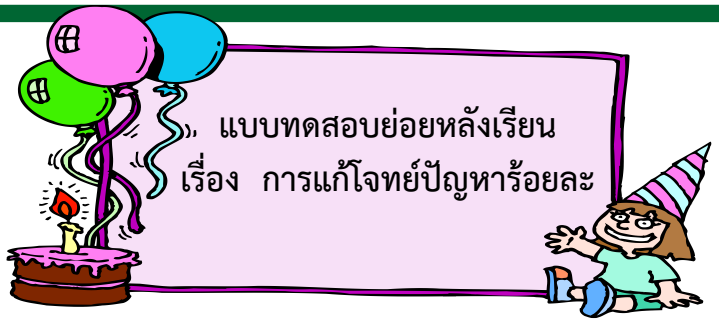

แบบทดสอบย่อยหลังเรียน
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. มะม่วงแก้วขมิ้น 250 ผล โดนแมลงวันทองเจาะจนเน่าเสีย 8%

   จะเหลือมะม่วงดี ..... ผล

2. นักเรียนในห้องมี 60 คน ขาดเรียน 5%

   จะมีนักเรียนมาเรียน ..... คน

3. กลุ่มแม่บ้านขายผ้าไหมลายดอกแก้วได้เงินมา 8,000 บาท นำไปซื้ออุปกรณ์ทอผ้า 65% กลุ่มแม่บ้านยังเหลือเงินอีก ..... บาท

4. สหกรณ์ชุมชนขายข้าวหอมมะลิล็อตใหญ่ได้เงิน 675,000 บาท ถูกหักเป็นค่าบำรุงลานตากข้าว 5%

   สหกรณ์จะได้รับเงินสุทธิ .....บาท

5. สมุดลายหน้าปกสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้ 75 โหล ขายให้เด็กๆ ในหมู่บ้านไป 30% จะเหลือสมุด ..... เล่ม (ระวังหน่วยให้ดีนะ!)

ทำด้วยตั้งใจนะครับ .... กลุ่มของเราจะได้มีคะแนนเยอะๆ

6. คุณลุงเลี้ยงปลาช่อน 28 ตัว ปลาดุก 12 ตัว และปลานิล 30 ตัว ในกระชังริมแม่น้ำชี

คุณลุงเลี้ยงปลาช่อนคิดเป็นร้อยละ ..... ของปลาที่ลุงเลี้ยงทั้งหมด

7. พ่อมีเงินค่าหุ้นในสหกรณ์การเกษตรบ้านหนองบ่อ 2,000 บาท สิ้นปีได้รับเงินปันผล 80 บาท พ่อได้รับเงินปันผลคิดเป็นร้อยละ .....
8. น้องข้าวฟ่างตอบคำถามเรื่องประเพณีบุญบั้งไฟถูก 18 ข้อ จากคำถามทั้งหมด 20 ข้อ น้องข้าวฟ่างตอบคำถามถูก ..... เปอร์เซ็นต์
9. แม่ค้าขายผักและปลาส้มที่ตลาดนัดได้เงิน 1,280 บาท นำไปฝากธนาคาร 384 บาท แม่ค้าฝากเงินธนาคารคิดเป็นร้อยละ .....
10. น้าสมศรีมีรายได้จากการทอผ้าไหมเดือนละ 15,000 บาท แบ่งไปซื้อเส้นไหมและสีย้อม 675 บาท น้าสมศรีจ่ายค่าเส้นไหมคิดเป็น ..... เปอร์เซ็นต์

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำแนะนำในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์
เรื่อง บทประยุกต์ ชุดที่ 3
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 3 โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน) จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ชุดนี้ ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้เข้าใจ โดยชุดฝึกทักษะชุดนี้ จะใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 - 7 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ที่ผู้จัดทำได้สร้างขึ้นมาใช้จัดการเรียนการสอน

2. ชี้แจงขั้นตอนการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เมื่อศึกษาจนเข้าใจแล้วให้ทำชุดฝึกทักษะที่ 3.1 และตรวจคำตอบจากใบเฉลย

4. ควบคุมดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนและให้คำแนะนำ เมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนหรือปฏิบัติไม่ถูกขั้นตอน ครูต้องคอยช่วยเหลือและอธิบายเสริมให้นักเรียน

5. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและให้แรงเสริมในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน หลังจากที่นักเรียนคู่นั้นศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และทำชุดฝึกทักษะที่ 3.1 ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แต่ถ้าคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่นั้นทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทั้งคู่ศึกษาใบความรู้ซ้ำอีกครั้ง อาจให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งหรือครูอธิบายบทเรียนจนเข้าใจ จากนั้นให้ทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะที่ 3.2 ต่อไป ถ้ายังทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ปฏิบัติเช่นนี้ซ้ำไปเรื่อย ๆ จนถึงชุดฝึกทักษะที่ 3.4 แล้ววนกลับไปทำชุดฝึกทักษะที่ 3.1, 3.2, 3.3 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

7. บันทึกผลการประเมินหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ทุกครั้ง

1. ศึกษาขั้นตอนการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ให้เข้าใจ
2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้
3. ทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ตรวจคำตอบจากใบเฉลย
4. จับคู่กับเพื่อนในกลุ่มเพื่อศึกษา ทำความเข้าใจเนื้อหา และทำชุดฝึกทักษะที่ 3.1 ด้วยตนเอง จากนั้นตรวจคำตอบจากใบเฉลยตามลำดับ เมื่อพบปัญหาให้ขอคำแนะนำจากครูทันที
5. ถ้าตรวจชุดฝึกทักษะที่ 3.1 แล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ จากนั้นทำชุดฝึกทักษะที่ 3.2 ถ้าตรวจแล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 3.3, 3.4 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แล้วทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน
6. เมื่อทุกคนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเสร็จ ให้ตรวจคำตอบจากใบเฉลย รวบรวมคะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากเพื่อนในกลุ่ม แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตนเอง จากนั้นส่งคะแนนให้ครูเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ ครูจะได้จัดอันดับของแต่ละกลุ่มและให้รางวัล

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขายเกี่ยวกับการหากำไรและขาดทุนให้ นักเรียนสามารถแสดงวิธีหาคำตอบได้ถูกต้อง

พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง
3. สมาชิกร่วมมือกันทำงาน
4. งานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน
เรื่อง
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย
(การหาราคาขายจากทุน)

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. คุณยายซื้อที่ดินติดแม่น้ำชีราคา 1,500,000 บาท ต่อมาขายให้เพื่อนบ้านได้กำไร 13% คุณยายขายที่ดินราคา ..... บาท

2. กลุ่มแม่บ้านซื้อกางเกงผ้าฝ้ายทอมือมาตัวละ 180 บาท ต้องการนำไปขายที่ตลาดนัดให้ได้กำไร 25% จะต้องขายกางเกงราคาตัวละ ..... บาท

3. พ่อไปดูรถกระบะคันใหม่เพื่อนำมาใช้ขนส่งข้าวหอมมะลิ รถติดราคาขาย 758,000 บาท ถ้าต้องจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% พ่อต้องจ่ายเงินซื้อรถกระบะคันนี้รวม ..... บาท

4. แม่ค้าลงทุนทำกับข้าวและปลาส้มไปขายในงานบุญบั้งไฟ 4,570 บาท เมื่อขายหมดได้กำไร 50% แม่ค้าขายกับข้าวได้เงินทั้งหมด ..... บาท

5. พี่สาวซื้อโทรศัพท์มือถือมาราคา 8,500 บาท แต่ทำตกพื้นเพราะตกใจเจ้าชิวาวาที่วิ่งมาเห่าหยอกล้อ จึงขายต่อให้เพื่อนโดยยอมขาดทุน 40% พี่สาวขายโทรศัพท์ขาดทุน ..... บาท และขายไปในราคา ..... บาท

ทำได้ไหมจ๊ะ เพื่อนๆ

6. พ่อซื้อเครื่องสีข้าวขนาดเล็กมา 15,450 บาท แต่เปลี่ยนใจไปใช้บริการโรงสีชุมชนแทน จึงขายต่อให้เพื่อนบ้านยอมขาดทุน 18%
พ่อขายเครื่องสีข้าวไปราคา ..... บาท
7. ร้านเครื่องใช้ไฟฟ้าในหมู่บ้านซื้อพัดลมมาราคา 640 บาท ต้องการขายให้ได้กำไร 25% ต้องขายพัดลมราคา ..... บาท
8. น้าอรอุมาซื้อสร้อยคอเงินลายโบราณมา 9,500 บาท แต่ต้องการใช้เงิน จึงขายต่อให้เพื่อนขาดทุนร้อยละ 20
น้าอรอุมาขายสร้อยคอเงินไปราคา ..... บาท
9. น้าสมศรีซื้อสร้อยทองมา 1 เส้น ราคา 17,900 บาท เพื่อใส่ไปรำในขบวนแห่บุญบั้งไฟ ต่อมานำไปขายที่ร้านทองขาดทุน 5%
ขายสร้อยทองไปราคา ..... บาท
10. สหกรณ์ชุมชนซื้อตู้แช่ปลาส้มมาราคา 12,000 บาท ต่อมาต้องการเปลี่ยนรุ่นจึงขายต่อยอมขาดทุนร้อยละ 6
ขายขาดทุน ..... บาท
และขายไปราคา ..... บาท

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

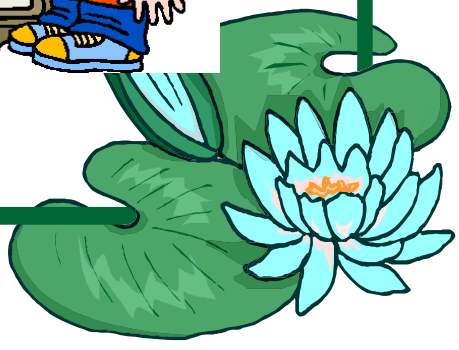

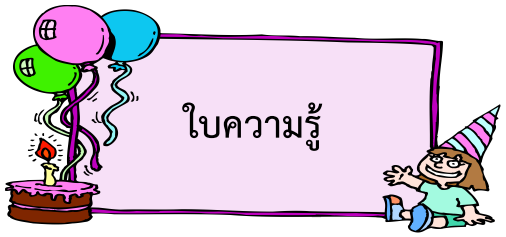

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

ในการซื้อขาย มีหลายคำที่นักเรียนต้องรู้จักความหมาย เช่น ราคาทุน (หรือทุน) ราคาขาย กำไร ขาดทุน ราคาที่บอกขาย หรือราคาที่ติดไว้ ราคาที่ลดให้ และในการซื้อขาย มีทั้งกำไรและขาดทุนตลอดเวลา ถ้ามีของขายมากเกินไปหรือราคาแพงเกินไป ทำให้ไม่มีผู้ซื้อ ผู้ขายก็จำเป็นต้องลดราคาลงจากเดิมที่กำหนดไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างคำต่างๆ ที่ใช้ในการซื้อขาย

กำไร	**=**	**ราคาขาย – ราคาทุน**
ขาดทุน	**=**	**ราคาทุน – ราคาขาย**
ราคาทุน	**=**	**ราคาขาย – กำไร หรือ ราคาขาย + ขาดทุน**
ราคาขาย	**=**	**ราคาที่บอกไว้ – ราคาที่ลดให้**
ราคาขาย	**=**	**ราคาทุน + กำไร หรือ ราคาทุน – ขาดทุน**

ตัวอย่างที่ 1 ราคาทุนของหนังสือคณิตศาสตร์ชุดหนึ่งเท่ากับ 1,300 บาท เมื่อขายไปได้กำไรร้อยละ 25 จงหาราคาขาย

แปลความหมายของ กำไรร้อยละ 25 ดังนี้

ถ้าทุน 100 บาท ขายได้กำไร 25 บาท

หรือ ถ้าทุน 100 บาท ขายไป 100 + 25 = 125 บาท

หรือ กำไร $\frac{25}{100}$ ของราคาทุน

<u>วิธีที่ 1</u> ทุน 100 บาท ขายได้กำไร 25 บาท

ทุน 1,300 บาท ขายได้กำไร $\frac{25}{100} \times 1,300 = 325$ บาท

ดังนั้น ราคาขายคือ $1,300 + 325 = 1,625$ บาท

<u>ตอบ</u> ราคาขายคือ ๑,๖๒๕ บาท

ตัวอย่างที่ 1 (ต่อ) ราคาทุนของหนังสือคณิตศาสตร์ชุดหนึ่งเท่ากับ 1,300 บาท เมื่อขายไปได้กำไรร้อยละ 25 จงหาราคาขาย

แปลความหมายของ กำไรร้อยละ 25 ดังนี้

ถ้าทุน 100 บาท ขายได้กำไร 25 บาท

หรือ ถ้าทุน 100 บาท ขายไป 100 + 25 = 125 บาท

หรือ กำไร $\frac{25}{100}$ ของราคาทุน

วิธีที่ 2 ทุน 100 บาท ขายไป 125 บาท

ทุน 1,300 บาท ขายไป $\frac{125}{100} \times 1,300 = 1,625$ บาท

ดังนั้น ราคาขายคือ 1,625 บาท

ตอบ ราคาขายคือ ๑,๖๒๕ บาท

วิธีที่ 3 กำไรร้อยละ 25 หมายความว่า ได้กำไร $\frac{25}{100}$ ของราคาทุน

ถ้าทุนเท่ากับ 1,300 บาท ได้กำไร $\frac{25}{100} \times 1,300 = 325$ บาท

ราคาขายคือ 1,300 + 325 = 1,625 บาท

ตอบ ราคาขายคือ ๑,๖๒๕ บาท

ราคาทุนของหนังสือคณิตศาสตร์ชุดหนึ่งเท่ากับ 1,300 บาท เมื่อขายไปได้กำไร แสดงว่าราคาขายต้องมากกว่า 1,300 บาท ดังนั้นคำตอบ 1,625 บาท เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

ANUBIAS AFZELLII

ตัวอย่างที่ 2 นิภาซื้อกระโปรงราคา 270 บาท แต่เอวประโปรงมีขนาดเล็กไป จึงขายให้เพื่อน โดยยอมขาดทุน 20% นิภาขายกระโปรงราคาเท่าไร

ราคาขาย = ราคาทุน – ขาดทุน

แปลความหมายของขาดทุน 20% ดังนี้

ถ้าทุน 100 บาท ขายขาดทุน 20 บาท

หรือ ถ้าทุน 100 บาท ขายไป 100 – 20 = 80 บาท

หรือ ขาดทุน $\frac{20}{100}$ ***ของราคาทุน***

<u>วิธีที่ 1</u> ทุน 100 บาท ขายขาดทุน 20 บาท

ทุน 270 บาท ขายขาดทุน $\frac{20}{100} \times 270 = 54$ บาท

ดังนั้น นิภาขายกระโปรงราคา $270 - 54 = 216$ บาท

<u>วิธีที่ 2</u> ทุน 100 บาท ขายไป 80 บาท

ทุน 270 บาท ขายไป $\frac{80}{100} \times 270 = 216$ บาท

ดังนั้น นิภาขายกระโปรงราคา 216 บาท

<u>วิธีที่ 3</u> ขาดทุน 20% หมายความว่า ขาดทุน $\frac{20}{100}$ ของราคาทุน

ถ้าราคาทุนเท่ากับ 270 บาท

ขาดทุน $\frac{20}{100} \times 270 = 54$ บาท

ดังนั้น นิภาขายกระโปรงราคา $270 - 54 = 216$ บาท

<u>ตอบ</u> นิภาขายกระโปรงราคา ๒๑๖ บาท

ซื้อกระโปรงราคา 270 บาท ขายขาดทุน แสดงว่า ราคาขายต้องน้อยกว่า 270 บาท ดังนั้น คำตอบ 216 บาท เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล.....นะจ๊ะ

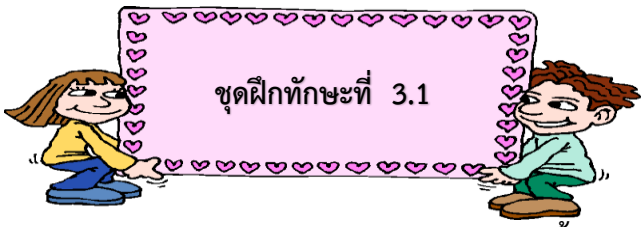

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ซื้อหมวก 3 ใบ เป็นเงิน 450 บาท ต้องขายใบละเท่าไรจึงจะได้กำไร 34%

วิธีทำ ซื้อหมวก ..... ใบ ราคา ..... บาท

ซื้อหมวก ..... ใบ ราคาใบละ ..... บาท

ซื้อหมวกราคาใบละ ..... บาท ขายไป ..... บาท

ซื้อหมวกใบละ ..... บาท ขายไป ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. กางเกงราคา 400 บาท ต้องการกำไร 17% ขายเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. มะลิซื้อรถยนต์คันหนึ่งมาราคา 650,000 บาท ต่อมาขายให้เพื่อนขาดทุนร้อยละ 15 มะลิขายรถยนต์ให้เพื่อนราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. นาฬิกาเรือนหนึ่งราคา 20,000 บาท ขายไปขาดทุน 16% อยากทราบว่าขายไปในราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะเพื่อนๆ
ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำ
แบบทดสอบย่อยหลังเรียนนะจ๊ะ.....

5. แม่ค้าผลไม้ลงทุนซื้อผลไม้เป็นเงิน 3,200 บาท ขายหมดได้กำไร 25% แม่ค้าได้เงินเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอน หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 3.2 ต่อนะจ๊ะ....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

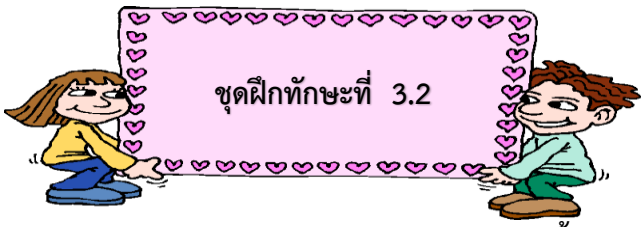

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ซื้อบ้านราคา 560,000 บาท ขายขาดทุนร้อยละ 7 ขายขาดทุนกี่บาท และขายราคากี่บาท

วิธีทำ ขาดทุนร้อยละ 7 หมายความว่า ลงทุน 100 บาท ขายขาดทุนไป 7 บาท

หรือ ลงทุน ..... บาท ขายไป ..... บาท

ซื้อบ้านราคา ..... บาท ขายไป ..... บาท

ซื้อบ้านราคา.....บาท ขายไป ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. พ่อซื้อที่ดินราคา 145,000 บาท ขายขาดทุน 5% พ่อขายขาดทุนกี่บาท และขายราคากี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. อนงค์ซื้อเข็มกลัดทองราคา 6,900 บาท ขายขาดทุน 3.25% อนงค์ขายเข็มกลัดทองราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. กิ๊บซื้อกระโปรงราคา 1,400 บาท ขายได้กำไร 5.5% กิ๊บขายกระโปรงราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทำแบบฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ
เพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป
ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อย
หลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ.....

5. สารินซื้อเครื่องออกกำลังกาย 3,600 บาท ขายขาดทุน 7.5% สารินขายเครื่องออกกำลังกายกี่บาท และขาดทุนกี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 3.3 ต่อครับ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

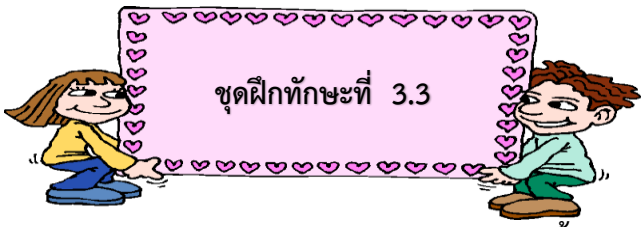

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ซื้อเสื้อตัวละ 240 บาท ขายได้กำไร 15% ขายเสื้อตัวละกี่บาท

วิธีทำ กำไร 15% หมายความว่า ลงทุน 100 บาท ขายได้กำไร 15 บาท

หรือ ลงทุน ..... บาท ขายไป ..... บาท

ซื้อเสื้อตัวละ ..... บาท ขายไป ..... บาท

ซื้อเสื้อตัวละ ..... บาท ขายไป ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. ซื้อโทรศัพท์มาราคาเครื่องละ 13,000 บาท ขายไปขาดทุน 25% ขายโทรศัพท์ไปราคากี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สุทธิดาซื้อผ้าห่มราคา 350 บาท ขายได้กำไรร้อยละ 18 สุทธิดาขายผ้าห่มได้กำไรกี่บาท และขายไปราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ซื้อเตารีดมาราคา 540 บาท ขายไปขาดทุน 75% ขายเตารีดไปราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายใช่ไหมล่ะเพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ.....

5. แม่ค้าซื้อผลไม้เป็นเงิน 2,400 บาท เมื่อขายหมดปรากฏว่าขาดทุนร้อยละ 12.5 แม่ค้าได้เงินทั้งหมดเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอนหรือปรึกษาครู แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 3.4 ต่อไปนะครับ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

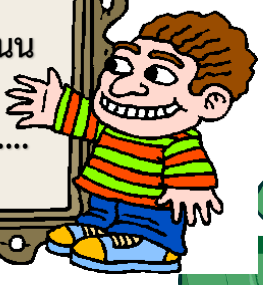

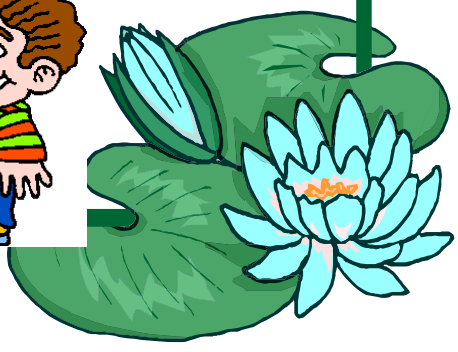

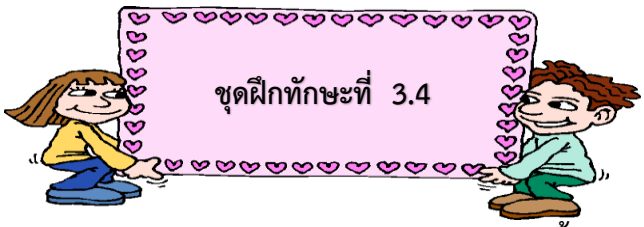

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. นาฬิกาเรือนหนึ่งราคา 2,700 บาท ต้องการขายให้ได้กำไร 25% อยากทราบว่าต้องขายนาฬิการาคาเรือนละเท่าไร

วิธีทำ กำไร 25% หมายความว่า ลงทุน 100 บาท ขายได้กำไร 25 บาท

หรือ ลงทุน ..... บาท ขายไป ..... บาท

นาฬิกาเรือนหนึ่งราคา ..... บาท ขายไป ..... บาท

นาฬิกาเรือนหนึ่งราคา ..... บาท ขายไป ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. แหวนเพชรวงหนึ่งราคา 26,700 บาท ขายขาดทุน 8 เปอร์เซ็นต์ ขายไปราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ซื้อกล้วยไม้ 25 ต้น ราคาต้นละ 180 บาท ขายไปได้กำไรร้อยละ 15 ขายกล้วยไม้ไปทั้งหมดกี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. น้อยซื้อเครื่องออกกำลังกาย 3,600 บาท ขายขาดทุน 7.5% น้อยขายเครื่องออกกำลังกายกี่บาท และขาดทุนกี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ....

5. ตุ้มซื้อตู้ใบหนึ่งราคา 1,000 บาท ขายได้กำไรร้อยละ 50 ตุ้มขายตู้ราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้และให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอน หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วย้อนกลับไปทำชุดฝึกทักษะที่ 3.1 ซ้ำอีกครั้งนะครับ...

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

แบบทดสอบย่อยหลังเรียน
เรื่อง
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย
(การหาราคาขายจากทุน)

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. คุณยายซื้อที่ดินติดแม่น้ำชีราคา 1,500,000 บาท ต่อมาขายให้เพื่อนบ้านได้กำไร 13% คุณยายขายที่ดินราคา ..... บาท

2. กลุ่มแม่บ้านซื้อกางเกงผ้าฝ้ายทอมือมาตัวละ 180 บาท ต้องการนำไปขายที่ตลาดนัดให้ได้กำไร 25% จะต้องขายกางเกงราคาตัวละ ..... บาท

3. พ่อไปดูรถกระบะคันใหม่เพื่อนำมาใช้ขนส่งข้าวหอมมะลิ รถติดราคาขาย 758,000 บาท ถ้าต้องจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% พ่อต้องจ่ายเงินซื้อรถกระบะคันนี้รวม ..... บาท

4. แม่ค้าลงทุนทำกับข้าวและปลาส้มไปขายในงานบุญบั้งไฟ 4,570 บาท เมื่อขายหมดได้กำไร 50% แม่ค้าขายกับข้าวได้เงินทั้งหมด ..... บาท

5. พี่สาวซื้อโทรศัพท์มือถือมาราคา 8,500 บาท แต่ทำตกพื้นเพราะตกใจเจ้าชิวาวาที่วิ่งมาเห่าหยอกล้อ จึงขายต่อให้เพื่อนโดยยอมขาดทุน 40% พี่สาวขายโทรศัพท์ขาดทุน ..... บาท และขายไปในราคา ..... บาท

เก่งจัง... ทำหน้าถัดไปด้วยนะจ๊ะ.....

6. พ่อซื้อเครื่องสีข้าวขนาดเล็กมา 15,450 บาท แต่เปลี่ยนใจไปใช้บริการโรงสีชุมชนแทน จึงขายต่อให้เพื่อนบ้านยอมขาดทุน 18%
พ่อขายเครื่องสีข้าวไปราคา ..... บาท
7. ร้านเครื่องใช้ไฟฟ้าในหมู่บ้านซื้อพัดลมมาราคา 640 บาท ต้องการขายให้ได้กำไร 25% ต้องขายพัดลมราคา ..... บาท
8. น้าอรอุมาซื้อสร้อยคอเงินลายโบราณมา 9,500 บาท แต่ต้องการใช้เงิน จึงขายต่อให้เพื่อนขาดทุนร้อยละ 20
น้าอรอุมาขายสร้อยคอเงินไปราคา ..... บาท
9. น้าสมศรีซื้อสร้อยทองมา 1 เส้น ราคา 17,900 บาท เพื่อใส่ไปรำในขบวนแห่บุญบั้งไฟ ต่อมานำไปขายที่ร้านทองขาดทุน 5%
ขายสร้อยทองไปราคา ..... บาท
10. สหกรณ์ชุมชนซื้อตู้แช่ปลาส้มมาราคา 12,000 บาท ต่อมาต้องการเปลี่ยนรุ่นจึงขายต่อยอมขาดทุนร้อยละ 6
ขายขาดทุน ..... บาท
และขายไปราคา ..... บาท

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

คำแนะนำในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์
เรื่อง บทประยุกต์ ชุดที่ 4
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 4 โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน) จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ชุดนี้ ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้เข้าใจ โดยชุดฝึกทักษะชุดนี้จะใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 - 9 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ที่ผู้จัดทำได้สร้างขึ้นมาใช้จัดการเรียนการสอน

2. ชี้แจงขั้นตอนการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เมื่อศึกษาจนเข้าใจแล้วให้ทำชุดฝึกทักษะที่ 4.1 และตรวจคำตอบจากใบเฉลย

4. ควบคุมดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนและให้คำแนะนำ เมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนหรือปฏิบัติไม่ถูกขั้นตอน ครูต้องคอยช่วยเหลือและอธิบายเสริมให้นักเรียน

5. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและให้แรงเสริมในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน หลังจากที่นักเรียนคู่นั้นศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และทำชุดฝึกทักษะที่ 4.1 ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แต่ถ้าคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่นั้นทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทั้งคู่ศึกษาใบความรู้ซ้ำอีกครั้ง อาจให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งหรือครูอธิบายบทเรียนจนเข้าใจ จากนั้นให้ทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะที่ 4.2 ต่อไป ถ้ายังทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ปฏิบัติเช่นนี้ซ้ำไปเรื่อยๆ จนถึงชุดฝึกทักษะที่ 4.4 แล้ววนกลับไปทำชุดฝึกทักษะที่ 4.1, 4.2, 4.3 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

7. บันทึกผลการประเมินหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ทุกครั้ง

1. ศึกษาขั้นตอนการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ให้เข้าใจ
2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้
3. ทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ตรวจคำตอบจากใบเฉลย
4. จับคู่กับเพื่อนในกลุ่มเพื่อศึกษา ทำความเข้าใจเนื้อหา และทำชุดฝึกทักษะที่ 4.1 ด้วยตนเอง จากนั้นตรวจคำตอบจากใบเฉลยตามลำดับ เมื่อพบปัญหาให้ขอคำแนะนำจากครูทันที
5. ถ้าตรวจชุดฝึกทักษะที่ 4.1 แล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ จากนั้นทำชุดฝึกทักษะที่ 4.2 ถ้าตรวจแล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 4.3, 4.4 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แล้วทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน
6. เมื่อทุกคนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเสร็จ ให้ตรวจคำตอบจากใบเฉลย รวบรวมคะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากเพื่อนในกลุ่ม แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตนเอง จากนั้นส่งคะแนนให้ครูเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ ครูจะได้จัดอันดับของแต่ละกลุ่มและให้รางวัล

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขายเกี่ยวกับการหาราคาซื้อหรือทุนให้ นักเรียนสามารถแสดงวิธีหาคำตอบได้ถูกต้อง

พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง
3. สมาชิกร่วมมือกันทำงาน
4. งานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน
เรื่อง
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย
(การหาราคาซื้อทุน)

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ป้าสมศรีขายขนมครกและปลาส้มที่ตลาดนัดหนองบ่อได้เงินทั้งหมด 1,950 บาท ได้กำไร 30% ป้าสมศรีลงทุนทำขนมและปลาส้ม ..... บาท
2. กลุ่มแม่บ้านขายผ้าฝ้ายทอมือ 1 ล็อต ได้เงิน 1,152 บาท ได้กำไรร้อยละ 28 กลุ่มแม่บ้านมีต้นทุนค่าเส้นฝ้ายและสีย้อม ..... บาท
3. น้าสมหมายขายเรือหาปลาพื้นบ้านไป 20,736 บาท ขาดทุนไปร้อยละ 4 น้าสมหมายซื้อหรือลงทุนทำเรือหาปลาลำนี้มาราคา ..... บาท
4. พี่ชายขายกรงสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้มือสองไปราคา 1,500 บาท ขาดทุน 70% พี่ชายซื้อกรงสุนัขมาราคา ..... บาท
5. คุณลุงขายกระบุงไม้ไผ่สานราคา 583 บาท ได้กำไร 10% คุณลุงลงทุนทำกระบุงไม้ไผ่สานราคา .....บาท

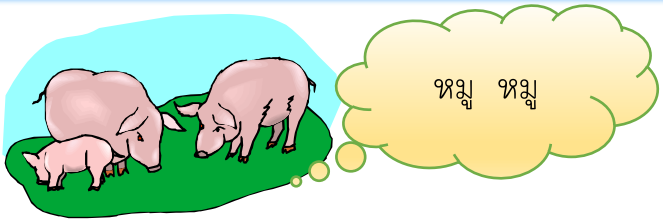

6. ร้านค้าในชุมชนติดราคาขายอาหารสุนัขชิวาวากระสอบใหญ่ 5,400 บาท โดยคิดกำไรไว้ 8% ร้านค้าซื้ออาหารสุนัขกระสอบใหญ่มาราคา ..... บาท
7. พ่อขายรถจักรยานพ่วงข้างสำหรับบรรทุกผักไปตลาดให้เพื่อนบ้านราคา 2,200 บาท ปรากฏว่ามีกำไร 25% ราคาทุนของรถจักรยานพ่วงข้างเป็นเงิน ..... บาท
8. ผู้ใหญ่บ้านขายที่ดินใกล้แม่น้ำชีราคา 1,356,000 บาท ได้กำไร 13% ผู้ใหญ่บ้านซื้อที่ดินแปลงนี้มาราคา ..... บาท
9. คณะกรรมการหมู่บ้านขายเต็นท์จัดงานบุญบั้งไฟไปราคา 18,500 บาท ขาดทุนร้อยละ 7.5 คณะกรรมการหมู่บ้านซื้อเต็นท์มาราคา .....บาท
10. สหกรณ์การเกษตรขายรถไถนาคันเก่าไปราคา 476,250 บาท ขาดทุน 36.5% สหกรณ์การเกษตรซื้อรถไถนามาราคา.....บาท

.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

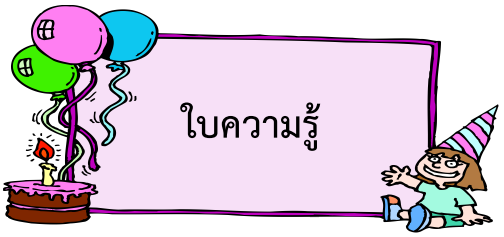

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

ในการซื้อขาย มีหลายคำที่นักเรียนต้องรู้จักความหมาย เช่น ราคาทุน (หรือทุน) ราคาขาย กำไร ขาดทุน ราคาที่บอกขาย หรือราคาที่ติดไว้ ราคาที่ลดให้ และในการซื้อขาย มีทั้งกำไรและขาดทุนตลอดเวลา ถ้ามีของขายมากเกินไปหรือราคาแพงเกินไป ทำให้ไม่มีผู้ซื้อ ผู้ขายก็จำเป็นต้องลดราคาลงจากเดิมที่กำหนดไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างคำต่างๆ ที่ใช้ในการซื้อขาย

กำไร	**=**	**ราคาขาย – ราคาทุน**
ขาดทุน	**=**	**ราคาทุน – ราคาขาย**
ราคาทุน	**=**	**ราคาขาย – กำไร หรือ ราคาขาย + ขาดทุน**
ราคาขาย	**=**	**ราคาที่บอกไว้ – ราคาที่ลดให้**
ราคาขาย	**=**	**ราคาทุน + กำไร หรือ ราคาทุน – ขาดทุน**

ตัวอย่างที่ 1 ขายนาฬิกาเรือนหนึ่งได้เงิน 810 บาท ปรากฏว่าขาดทุน 10% จงหาราคาทุน

แปลความหมายของ ขาดทุน 10% ดังนี้

ถ้าทุน 100 บาท ขาดทุน 10 บาท ขายไป 90 บาท

หรือ ขายไป 90 บาท จากที่ซื้อมา 100 บาท

<u>วิธีทำ</u> ขายนาฬิกาเรือนหนึ่ง 90 บาท จากที่ซื้อมา 100 บาท

ขายนาฬิกาเรือนหนึ่ง 810 บาท จากที่ซื้อมา $810 \times \frac{100}{90} = 900$ บาท

ดังนั้น ราคาทุน 900 บาท

<u>ตอบ</u> ราคาทุน ๙๐๐ บาท

ตัวอย่างที่ 2 ซื้อลูกสุนัขมา 5 ตัว ขายไปตัวละ 1,125 บาท ทำให้มีกำไร 12.5% จงหาราคาทุนของลูกสุนัขแต่ละตัว

แปลความหมายของ กำไร 12.5% ดังนี้

ถ้าทุน 100 บาท ขายได้กำไร 12.5 บาท ขายไป 112.50 บาท

หรือ ขายไป 112.50 บาท จากที่ซื้อมา 100 บาท

วิธีทำ ขายลูกสุนัขไปตัวละ 112.50 บาท จากที่ซื้อมา 100 บาท

ขายลูกสุนัขไปตัวละ 1,125 บาท จากที่ซื้อมา $1{,}125 \times \frac{100}{125} = 1{,}000$ บาท

ดังนั้น ซื้อลูกสุนัขมาตัวละ 1,000 บาท

ตอบ ซื้อลูกสุนัขมาตัวละ ๑,๐๐๐ บาท

ตัวอย่างที่ 3 ร้านค้าขายเสื้อกันหนาวได้ 5 ตัว ราคาตัวละ 480 บาท ทำให้ขาดทุน 20% ทุนของเสื้อกันหนาวราคาตัวละเท่าไร

แปลความหมายของ ขาดทุน 20% ดังนี้

ถ้าทุน 100 บาท ขาดทุน 20 บาท ขายไป 80 บาท

หรือ ขายไป 80 บาท จากที่ซื้อมา 100 บาท

วิธีทำ ขายเสื้อกันหนาวตัวละ 80 บาท จากที่ซื้อมา 100 บาท

ขายเสื้อกันหนาวตัวละ 480 บาท จากที่ซื้อมา $480 \times \frac{100}{80} = 600$ บาท

ดังนั้น ทุนของเสื้อกันหนาวราคาตัวละ 600 บาท

ตอบ ทุนของเสื้อกันหนาวราคาตัวละ ๖๐๐ บาท

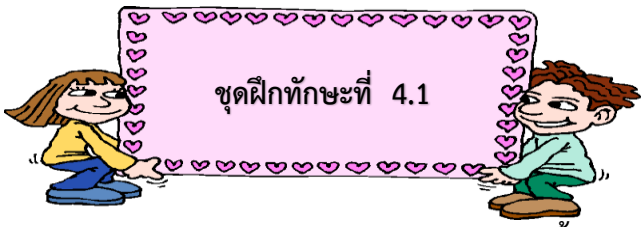

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ขายนาฬิกา 24,000 บาท ปรากฏว่าได้กำไร 20% อยากทราบว่าซื้อนาฬิกามาราคาเท่าไร

วิธีทำ ขายนาฬิกา ..... บาท จากที่ซื้อมา ..... บาท

ขายนาฬิกา ..... บาท จากที่ซื้อมา ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. ขายเครื่องบันทึกเสียงราคา 1,177 บาท ได้กำไร 7% เดิมซื้อเครื่องบันทึกเสียงมาราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

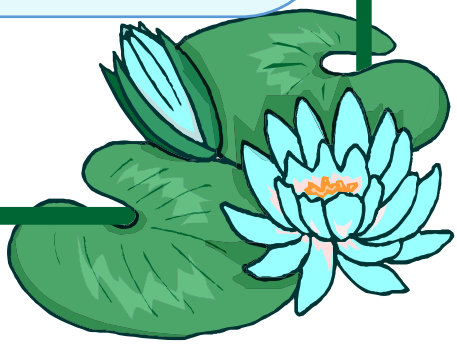

คล้ายๆ กับตัวอย่างในใบความรู้จ๊ะ..

3. ขายโทรทัศน์ไปราคา 27,040 บาท ขาดทุน 15.5% ขายโทรทัศน์มาราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. สมโภชน์มีรถบรรทุกใช้แล้วต้องการขาย จึงปิดประกาศขายในราคา 756,000 บาท ขาดทุน 30% สมโภชน์ซื้อรถบรรทุกมาราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ เพื่อนๆ
ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำ
แบบทดสอบย่อยหลังเรียนนะจ๊ะ

ตั้งใจทำนะ เพื่อน ๆ

5. ขายบ้านพร้อมที่ดินราคา 1,807,500 บาท ได้กำไร 20.5% จงหาราคาทุน

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำ
ชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษา
ใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอน
หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

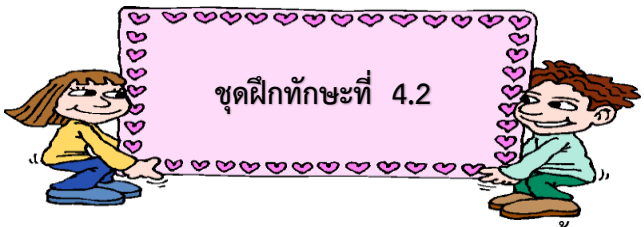

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ขายปากกา 40 ด้าม ราคาด้ามละ 69 บาท ได้กำไร 15% เดิมซื้อปากกามาทั้งหมดกี่บาท

วิธีทำ ขายปากกา ..... บาท จากที่ซื้อมา ..... บาท

ขายปากกา ..... บาท

จากที่ซื้อมา ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. มีส้มโอจำนวนหนึ่งขายได้เงิน 5,000 บาท ขายหมดได้กำไร 25% ซื้อส้มโอมาทั้งหมดกี่บาท

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

3. ชาวนาขายข้าวได้ราคา 108,750 บาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วได้กำไร 45% ทุนในการปลูกข้าวครั้งนี้เป็นเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. องอาจขายบ้านราคา 994,500 บาท ได้กำไร 10.5% องอาจสร้างบ้านในราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ
เพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป
ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลัง
เรียนได้เลยนะจ๊ะ.....

5. พ่อค้าขายเฟอร์นิเจอร์ได้เงิน 19,840 บาท และมีกำไรร้อยละ 24 พ่อค้าลงทุนเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำ

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

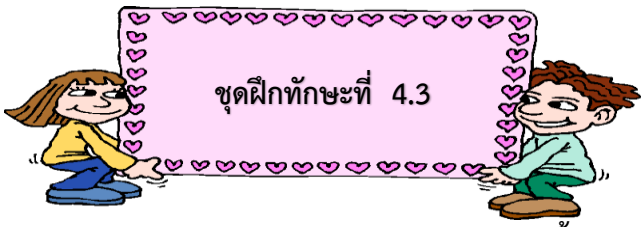

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. พ่อค้าขายเครื่องคิดเลขเครื่องหนึ่งราคา 649 บาท ได้กำไร 10% พ่อค้าซื้อเครื่องคิดเลขมาราคาเท่าไร

วิธีทำ ขายเครื่องคิดเลขเครื่องหนึ่งราคา ..... บาท จากที่ซื้อมา ..... บาท

ขายเครื่องคิดเลขเครื่องหนึ่งราคา ..... บาท

จากที่ซื้อมา ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. กวีขายโทรทัศน์ราคา 4,025 บาท ได้กำไร 15% กวีซื้อโทรทัศน์มาราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

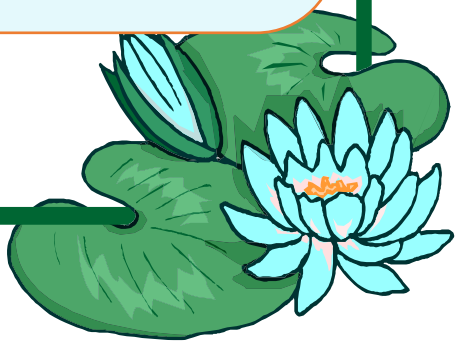

ตั้งใจทำหน่อยนะ จะได้ทำ
แบบทดสอบย่อย เหมือนเพื่อนๆ

3. ขายที่ดินราคา 3,540,000 บาท ได้กำไร 18% ซื้อที่ดินมาราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ขายกระเป๋าสะพายราคา 1,785 บาท ขาดทุน 30% จงหาราคาทุนของกระเป๋าสะพายใบนี้

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ
เพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป
ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อย
หลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ.....

5. แม่ค้าขายอาหารจานด่วน ราคาจานละ 40 บาท ได้กำไร 25% จงหาราคาทุน

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 4.4 ต่อจ๊ะ..

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

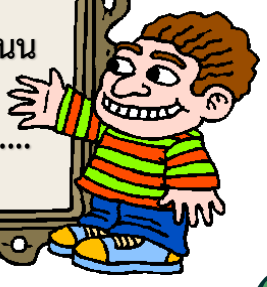

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ขายกระเป๋าเดินทาง 1,450 บาท ได้กำไร 16% ซื้อกระเป๋ามาราคาเท่าใด

วิธีทำ ขายกระเป๋าเดินทางราคา ..... บาท จากที่ซื้อมา .....บาท

ขายกระเป๋าเดินทางราคา ..... บาท

จากที่ซื้อมา ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. ขายที่ดินราคา 1,095,000 ขาดทุน 8.75% ซื้อที่ดินมาราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายๆ หมูๆ ชิวๆ

3. บริษัทรถยนต์ยี่ห้อหนึ่งขายรถยนต์รุ่นใหม่คันหนึ่งราคา 2,300,000 บาท ได้กำไร 15% รถยนต์คันนี้มีราคาต้นทุนเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. สุพจน์ขายโทรทัศน์ราคาเครื่องละ 12,100 บาท ได้กำไร 10% สุพจน์ซื้อโทรทัศน์มาราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายใช่ไหมล่ะ เพื่อน ๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ.....

5. ขายตู้ราคา 1,098 บาท ขาดทุน 8.5% จงหาราคาทุน

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอน หรือปรึกษาครูแล้วกลับไปทำชุดฝึกทักษะชุดที่ 4.1 อีกครั้งนะจ๊ะ.....

แบบทดสอบย่อยหลังเรียน
เรื่อง
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย
(การหาราคาซื้อทุน)

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ป้าสมศรีขายขนมครกและปลาส้มที่ตลาดนัดหนองบ่อได้เงินทั้งหมด 1,950 บาท ได้กำไร 30% ป้าสมศรีลงทุนทำขนมและปลาส้ม ..... บาท
2. กลุ่มแม่บ้านขายผ้าฝ้ายทอมือ 1 ล็อต ได้เงิน 1,152 บาท ได้กำไรร้อยละ 28 กลุ่มแม่บ้านมีต้นทุนค่าเส้นฝ้ายและสีย้อม ..... บาท
3. น้าสมหมายขายเรือหาปลาพื้นบ้านไป 20,736 บาท ขาดทุนไปร้อยละ 4 น้าสมหมายซื้อหรือลงทุนทำเรือหาปลาลำนี้มาราคา ..... บาท
4. พี่ชายขายกรงสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้มือสองไปราคา 1,500 บาท ขาดทุน 70% พี่ชายซื้อกรงสุนัขมาราคา ..... บาท
5. คุณลุงขายกระบุงไม้ไผ่สานราคา 583 บาท ได้กำไร 10% คุณลุงลงทุนทำกระบุงไม้ไผ่สานราคา ..... บาท

ถ้าทำชุดฝึกทักษะได้ ต้องทำแบบทดสอบย่อยได้เหมือนกัน

6. ร้านค้าในชุมชนติดราคาขายอาหารสุนัขชิวาวากระสอบใหญ่ 5,400 บาท โดยคิดกำไรไว้ 8% ร้านค้าซื้ออาหารสุนัขกระสอบใหญ่มาราคา ..... บาท
7. พ่อขายรถจักรยานพ่วงข้างสำหรับบรรทุกผักไปตลาดให้เพื่อนบ้านราคา 2,200 บาท ปรากฏว่ามีกำไร 25% ราคาทุนของรถจักรยานพ่วงข้างเป็นเงิน ..... บาท
8. ผู้ใหญ่บ้านขายที่ดินใกล้แม่น้ำชีราคา 1,356,000 บาท ได้กำไร 13% ผู้ใหญ่บ้านซื้อที่ดินแปลงนี้มาราคา ..... บาท
9. คณะกรรมการหมู่บ้านขายเต็นท์จัดงานบุญบั้งไฟไปราคา 18,500 บาท ขาดทุนร้อยละ 7.5 คณะกรรมการหมู่บ้านซื้อเต็นท์มาราคา .....บาท
10. สหกรณ์การเกษตรขายรถไถนาคันเก่าไปราคา 476,250 บาท ขาดทุน 36.5% สหกรณ์การเกษตรซื้อรถไถนามาราคา.....บาท

....

หวังว่าเพื่อนๆ คงทำได้ทุกคนนะครับ

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

คำชี้แจง

ชุดฝึกทักษะ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จัดทำขึ้นตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) พุทธศักราช 2567 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดฝึกทักษะ ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ซึ่งมีทั้งหมด 6 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ชุดที่ 2 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์

ชุดที่ 3 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาขายจากทุน)

ชุดที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาราคาซื้อหรือทุน)

ชุดที่ 5 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

ชุดที่ 6 เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

ชุดฝึกทักษะแต่ละชุดประกอบด้วย แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ใบความรู้ ชุดฝึกทักษะย่อย จำนวน 4 ชุด และแบบทดสอบย่อยหลังเรียน

คำแนะนำในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์
เรื่อง บทประยุกต์ ชุดที่ 5
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 5 โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา) จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ชุดนี้ ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้เข้าใจ โดยชุดฝึกทักษะชุดนี้ จะใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 - 11 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ที่ผู้จัดทำได้สร้างขึ้นมาใช้จัดการเรียนการสอน

2. ชี้แจงขั้นตอนการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เมื่อศึกษาจนเข้าใจแล้วให้ทำชุดฝึกทักษะที่ 5.1 และตรวจคำตอบจากใบเฉลย

4. ควบคุมดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนและให้คำแนะนำ เมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนหรือปฏิบัติไม่ถูกขั้นตอน ครูต้องคอยช่วยเหลือและอธิบายเสริมให้นักเรียน

5. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและให้แรงเสริมในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน หลังจากที่นักเรียนคู่นั้นศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และทำชุดฝึกทักษะที่ 5.1 ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แต่ถ้าคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่นั้นทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทั้งคู่ศึกษาใบความรู้ซ้ำอีกครั้ง อาจให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งหรือครูอธิบายบทเรียนจนเข้าใจ จากนั้นให้ทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะที่ 5.2 ต่อไป ถ้ายังทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ปฏิบัติเช่นนี้ซ้ำไปเรื่อยๆ จนถึงชุดฝึกทักษะที่ 5.4 แล้ววนกลับไปทำชุดฝึกทักษะที่ 5.1, 5.2, 5.3 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

7. บันทึกผลการประเมินหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ทุกครั้ง

1. ศึกษาขั้นตอนการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ให้เข้าใจ
2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้
3. ทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ตรวจคำตอบจากใบเฉลย
4. จับคู่กับเพื่อนในกลุ่มเพื่อศึกษา ทำความเข้าใจเนื้อหา และทำชุดฝึกทักษะที่ 5.1 ด้วยตนเอง จากนั้นตรวจคำตอบจากใบเฉลยตามลำดับ เมื่อพบปัญหาให้ขอคำแนะนำจากครูทันที
5. ถ้าตรวจชุดฝึกทักษะที่ 5.1 แล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ จากนั้นทำชุดฝึกทักษะที่ 5.2 ถ้าตรวจแล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 5.3, 5.4 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แล้วทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน
6. เมื่อทุกคนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเสร็จ ให้ตรวจคำตอบจากใบเฉลย รวบรวมคะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากเพื่อนในกลุ่ม แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตนเอง จากนั้นส่งคะแนนให้ครูเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ ครูจะได้จัดอันดับของแต่ละกลุ่มและให้รางวัลต่อไป

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์

ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขายเกี่ยวกับการลดราคาให้นักเรียนสามารถแสดงวิธีหาคำตอบได้ถูกต้อง

พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง
3. สมาชิกร่วมมือกันทำงาน
4. งานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน
เรื่อง
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย
(การลดราคา)

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. น้ากมลซื้อรองเท้าผ้าใบสำหรับใส่ไปเกี่ยวข้าว ได้ลดราคา 5% ถ้ารองเท้าติดราคาไว้ 550 บาท จะต้องจ่ายเงิน ..... บาท
2. ร้านอุปกรณ์ถ่ายภาพลดราคากล้องถ่ายรูป 10% ถ้าติดราคากล้องสำหรับใช้ถ่ายขบวนแห่บุญบั้งไฟไว้ 29,500 บาท จะขายให้ลูกค้า ..... บาท
3. ร้านค้าในชุมชนติดราคาขายเครื่องปรับอากาศสำหรับร้านปลาส้ม 23,500 บาท จัดโปรโมชันลดราคา 12% ร้านค้าขายเครื่องปรับอากาศราคา ..... บาท
4. ตู้เย็นสำหรับแช่เนื้อทำหมูปิ้งราคา 17,900 บาท ติดป้ายลดราคา 25% ขายตู้เย็นไปราคา ..... บาท
5. ร้านค้าติดราคาขายเตารีดสำหรับรีดผ้าไหมลายดอกแก้วไว้ 3,500 บาท ลดราคา 7% ขายเตารีดไปราคา .....บาท

ทำได้ไหมครับ
นักเรียน.....

6. โทรศัพท์มือถือสำหรับถ่ายคลิปความน่ารักของเจ้าชิวาวา ติดราคาไว้ 12,000 บาท ร้านลดให้ 20% และลดให้อีก 10% ของราคาที่ลดครั้งแรก โทรศัพท์เครื่องนี้ราคา .....บาท (ข้อนี้ระวังให้ดีนะเด็กๆ! ลด 2 ต่อ)

7. ร้านค้าติดราคาขายโต๊ะคอมพิวเตอร์สำหรับสหกรณ์หมู่บ้านไว้ 4,300 บาท ลดราคา 20% ร้านค้าขายโต๊ะคอมพิวเตอร์ราคา ..... บาท

8. ตัวแทนจำหน่ายติดราคารถเกี่ยวข้าวไว้ 1,000,000 บาท ลดราคาช่วงฤดูเก็บเกี่ยว 15% ขายรถเกี่ยวข้าวราคา ..... บาท

9. ร้านขายเฟอร์นิเจอร์ปิดราคาขายตู้เก็บเอกสารกลุ่มแม่บ้านไว้ 2,300 บาท แต่ลดราคาพิเศษสำหรับผู้ที่จ่ายด้วยเงินสด 13% ร้านค้าจะขายในราคา .....บาท

10. ร้านในตลาดนัดติดราคาขายกางเกงผ้าฝ้ายทอมือตัวละ 225 บาท ลดให้ผู้ซื้อ 5% ลดราคาให้ผู้ซื้อ..... บาท และขายไป .....บาท

ทำไม่ได้ไม่เป็นไร แก้ตัวใหม่ ตอนสอบหลังเรียนนะ..

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

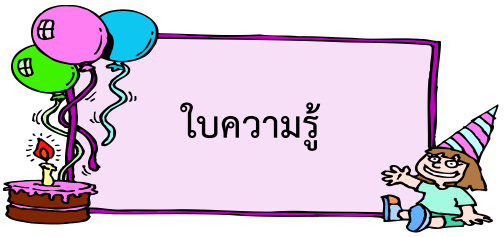

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**
เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

ในการซื้อขาย มีหลายคำที่นักเรียนต้องรู้จักความหมาย เช่น ราคาทุน (หรือทุน) ราคาขาย กำไร ขาดทุน ราคาที่บอกขาย หรือราคาที่ติดไว้ ราคาที่ลดให้ และในการซื้อขาย มีทั้งกำไรและขาดทุนตลอดเวลา ถ้ามีของขายมากเกินไปหรือราคาแพงเกินไป ทำให้ไม่มีผู้ซื้อ ผู้ขายก็จำเป็นต้องลดราคาลงจากเดิมที่กำหนดไว้

ราคาทุน หมายถึง ราคาสิ่งของที่ซื้อมา หรืออาจเรียกว่า**ทุน** หรือ**ต้นทุน** ก็ได้

ราคาขาย หมายถึง ราคาสิ่งของที่ขายไป

กำไร หมายถึง จำนวนเงินที่ขายของได้มากกว่าต้นทุนที่ซื้อมา

ขาดทุน หมายถึง จำนวนเงินที่ขายของได้น้อยกว่าต้นทุนที่ซื้อมา

ติดราคา หมายถึง ราคาที่ผู้ขายตั้งไว้ในการขายของ ซึ่งส่วนมากมักจะตั้งไว้สูงกว่าราคาทุน เพื่อคิดเอากำไร

ลดราคา หมายถึง ส่วนลดที่ผู้ขายลดให้จากราคาที่ติดไว้ ซึ่งไม่ได้เป็นการขาดทุน แต่เป็นกลยุทธ์ในการขายของ เพื่อดึงดูดลูกค้า

ราคาที่ติดไว้ และลดราคาเป็นร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์มาให้ แล้วให้หาราคาขายจริง ดังนี้

ตัวอย่าง ร้านค้าติดราคาขายจักรยานเสือภูเขาไว้ 7,500 บาท ลดราคาร้อยละ 12 ร้านค้าขายจักรยานเสือภูเขาราคาเท่าไร

แปรความหมายจากโจทย์ ดังนี้

ลดราคาร้อยละ 12 หมายความว่า ติดราคา 100 บาท ลดราคา 12 บาท

หรือ ติดราคาไว้ 100 บาท ขายไป 100 – 12 = 88 บาท

ดังนั้น โจทย์ปัญหาข้างต้น แสดงวิธีทำได้ดังนี้

วิธีที่ 1 ติดราคาขายจักรยานเสือภูเขา 100 บาท ลดราคา 12 บาท

ติดราคาขายจักรยานเสือภูเขา 7,500 บาท ลดราคา $7{,}500 \times \frac{12}{100} = 900$ บาท

ร้านค้าขายจักรยานเสือภูเขาราคา $7{,}500 - 900 = 6{,}600$ บาท

ตอบ ร้านค้าขายจักรยานเสือภูเขาราคา ๖,๖๐๐ บาท

วิธีที่ 2 ติดราคา 100 บาท ขายไป 88 บาท

ติดราคา 7,500 บาท ขายไป $7{,}500 \times \frac{88}{100} = 6{,}600$ บาท

ตอบ ร้านค้าขายจักรยานเสือภูเขาราคา ๖,๖๐๐ บาท

วิธีที่ 3 ลดราคาร้อยละ 12 หมายความว่า ลดราคา $\frac{12}{100}$ ของราคาที่ติดไว้

ติดราคาขายจักรยานเสือภูเขา 7,500 บาท ลดราคา $7{,}500 \times \frac{12}{100} = 900$ บาท

ร้านค้าขายจักรยานเสือภูเขาราคา $7{,}500 - 900 = 6{,}600$ บาท

ตอบ ร้านค้าขายจักรยานเสือภูเขาราคา ๖,๖๐๐ บาท

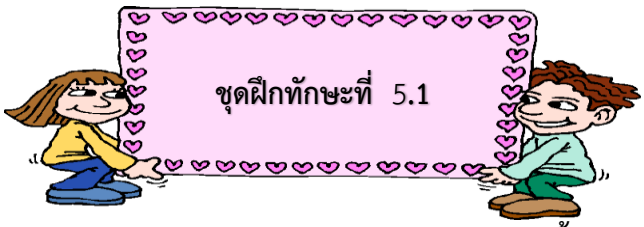

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ร้านค้าติดราคาขายตู้ 1,500 บาท ลดราคา 15% ร้านค้าลดราคากี่บาท และขายตู้ราคากี่บาท

วิธีทำ ติดราคาขายตู้ ..... บาท ลดราคา ..... บาท

ติดราคาขายตู้ ..... บาท ลดราคา ..... บาท

ร้านค้าขายตู้ราคา ..... บาท

ตอบ .....

2. หมวกไหมพรมปักดิ้นทองราคาใบละ 1,180 บาท ลดราคา 10% จะต้องขายราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าทำถูก 4-5 ข้อ ได้ทำแบบทดสอบย่อยเลยนะจ๊ะ...

3. พ่อค้าติดราคาพัดลมเพดาน 840 บาท ลดราคาร้อยละ 15 พ่อค้าจะขายราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. ร้านค้าลดราคานาฬิกา 30% ถ้าติดราคาขายไว้ 1,500 บาท นาฬิกาเรือนนี้ขายราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

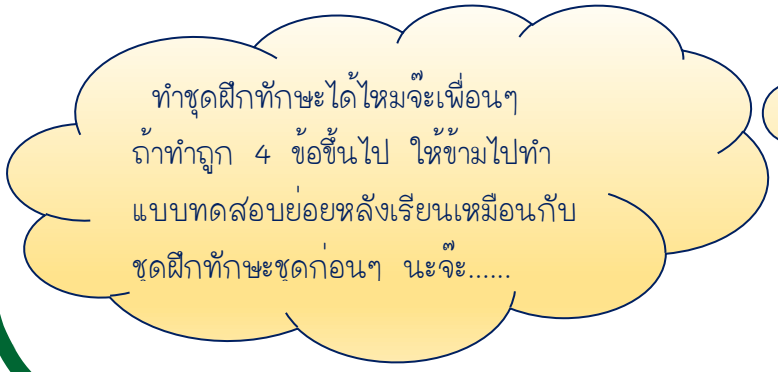

5. แม่ค้าติดราคาขายเสื้อ 260 บาท ลดราคาให้ผู้ซื้อ 20% แม่ค้าขายเสื้อไปตัวละเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 5.2 ต่อนะจ๊ะ....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

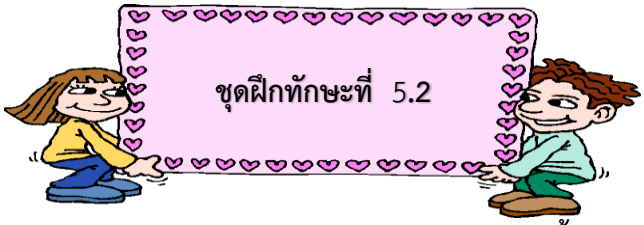

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ร้านค้าติดราคาขายเตาไฟฟ้า 1,300 บาท ลดราคา 10% ร้านค้าลดราคากี่บาท และขายเตาไฟฟ้าราคากี่บาท

วิธีทำ ติดราคาขายเตาไฟฟ้า .....บาท ลดราคา ..... บาท

ติดราคาขายเตาไฟฟ้า .....บาท ลดราคา ..... บาท

ร้านค้าขายเตาไฟฟ้าราคา ..... บาท

ตอบ .....

2. ปิยะซื้อหมวกใบหนึ่งติดราคาไว้ 450 บาท โดยผู้ขายลดราคาให้ 5% ปิยะซื้อหมวกต้องจ่ายเงินเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

3. ตู้เย็นราคา 17,900 บาท ติดราคาลด 35% ขายตู้เย็นไปราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. ติดราคาขายเตียงนอน 6,000 บาท ลดราคา 15.5% ขายเตียงนอนราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะเพื่อนๆ
ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำ
แบบทดสอบย่อยหลังเรียน
เหมือนกับชุดฝึกทักษะชุดอื่นๆ นะ

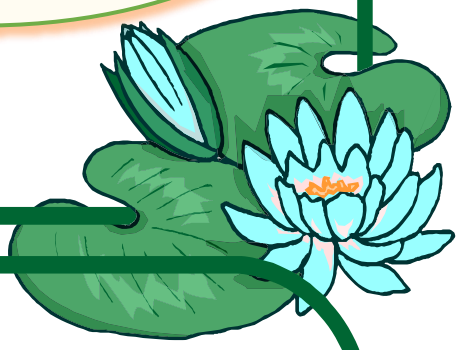

5. ติดราคาวิทยุไว้ 2,400 บาท ลดราคา 25% ขายวิทยุไปเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอน หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียนแล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 5.3 ต่อนะจ๊ะ....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

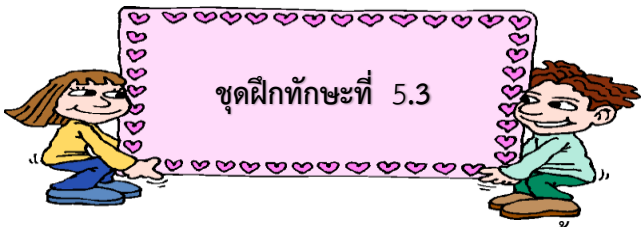

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ร้านค้าติดราคาขายจักรเย็บผ้า 14,000 บาท ลดราคา 20% ร้านค้าลดราคากี่บาท และขายจักรเย็บผ้ากี่บาท

วิธีทำ ติดราคาขายจักรเย็บผ้า ..... บาท ลดราคา ..... บาท

ติดราคาขายจักรเย็บผ้า ..... บาท ลดราคา ..... บาท

ร้านค้าขายจักรเย็บผ้าราคา ..... บาท

ตอบ .....

2. ติดราคาขายเสื้อ 300 บาท ลดให้ 15% ขายเสื้อไปราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

สู้ สู้ นะ เพื่อนๆ

3. ติดราคาขายจักรยานเสือภูเขา 8,000 บาท ลดราคา 25.25% ขายจักรยานเสือภูเขาราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. ร้านค้าติดราคาโทรทัศน์ไว้ 8,500 บาท ลดราคา 5% ขายโทรทัศน์ไปเป็นเงินเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ
เพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป
ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนนะจ๊ะ.....

5. ร้านค้าติดราคาขายนาฬิกาข้อมือ 29,900 บาท ลดราคาให้ผู้ซื้อ 15% ร้านค้าลดราคาให้ผู้ซื้อเท่าใดและขายนาฬิการาคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะ 5.4 ต่อนะจ๊ะ.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

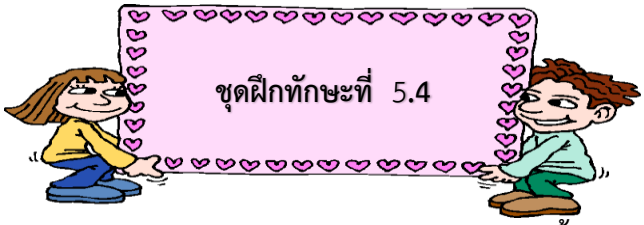

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การลดราคา)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ร้านค้าติดราคาขายกระเป๋าเดินทาง 2,990 บาท ลดให้ผู้ซื้อ 25% ร้านค้าขายกระเป๋าเดินทางราคาเท่าใด

วิธีทำ ติดราคาขายกระเป๋าเดินทาง ..... บาท ลดราคา ..... บาท

ติดราคาขายกระเป๋าเดินทาง ..... บาท

ลดราคา ..... บาท

ร้านค้าขายกระเป๋าเดินทางราคา ..... บาท

ตอบ .....

2. ติดราคาขายโทรทัศน์แอลอีดีมือสอง 19,500 ลดราคา 35% ลดราคาที่ผู้ซื้อจะซื้อราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

3. ร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าติดราคาขายตู้เย็น 6,500 บาท ลดราคา 19% ร้านค้าลดราคาให้ผู้ซื้อกี่บาทและขายตู้เย็นราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. ห้างสรรพสินค้าติดราคาขายเครื่องปรับอากาศ 15,500 บาท ลดราคา 10% ห้างสรรพสินค้าขายเครื่องปรับอากาศราคาเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ง่ายใช่ไหมล่ะ เพื่อน ๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ...

5. ติดราคาขายตู้เสื้อผ้า 4,900 บาท ลดให้ผู้ซื้อ 8.5% ลดราคากี่บาท และขายราคาเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนที่เก่งในกลุ่มสอน หรือปรึกษาครู แล้วกลับไปทำชุดฝึกทักษะชุดที่ 5.1 อีกครั้งนะจ๊ะ.....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

แบบทดสอบย่อยหลังเรียน
เรื่อง
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย
(การลดราคา)

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. โทรศัพท์เครื่องหนึ่งติดราคาไว้ 12,000 บาท ลดให้ 20% และลดให้อีก 10% ของราคาที่ลดครั้งแรก โทรศัพท์เครื่องนี้ราคา ..... บาท

2. ร้านค้าติดราคาขายเตารีดไว้ 3,500 บาท ลดราคา 7%
ขายเตารีดไปราคา .....บาท

3. ร้านค้าติดขายกางเกงตัวละ 225 บาท ลดให้ผู้ซื้อ 5%
ลดราคาให้ผู้ซื้อ..... บาท และขายไป .....บาท

4. ติดราคาสินค้าไว้ 1,000,000 บาท ลดราคา 15%
ขายสินค้าราคา ..... บาท

5. ลดราคากล้องถ่ายรูป 10% ถ้าติดราคา 29,500 บาท
จะขายให้ลูกค้า ..... บาท

ตั้งใจทำนะครับ
หน้าถัดไปมีอีก 5 ข้อ

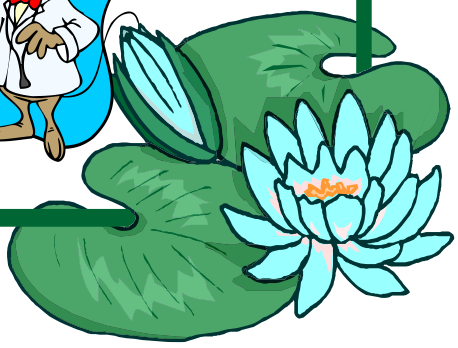

6. กมลซื้อรองเท้าได้ลดราคา 5% ถ้ารองเท้าราคา 550 บาท

จะต้องจ่ายเงิน ..... บาท

7. ร้านค้าติดราคาขายโต๊ะคอมพิวเตอร์ไว้ 4,300 บาท ลดราคา 20%

ร้านค้าขายโต๊ะคอมพิวเตอร์ราคา ..... บาท

8. ตู้เย็นราคา 17,900 บาท ติดราคาลด 25%

ขายตู้เย็นไปราคา ..... บาท

9. ร้านค้าขายเครื่องใช้สำนักงานปิดราคาขายตู้ไว้ 2,300 บาท แต่ลดราคาสำหรับ

ผู้ซื้อเงินสด 13% ร้านค้าจะขายในราคา.....บาท

10. ร้านค้าติดราคาขายเครื่องปรับอากาศ 23,500 บาท ลดราคา 12%

ร้านค้าขายเครื่องปรับอากาศราคา ..... บาท

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เพื่อนๆ คงจะทำแบบทดสอบ
ย่อยได้ทุกข้อนะจ๊ะ...

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

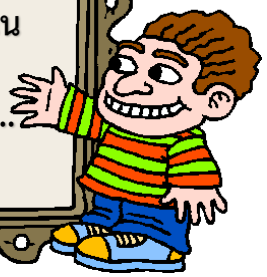

คำแนะนำในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์
เรื่อง บทประยุกต์ ชุดที่ 6
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 6 โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์) จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน รายวิชา ค15101 คณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ชุดนี้ ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้เข้าใจ โดยชุดฝึกทักษะชุดนี้ จะใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 - 13 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ร้อยละและเปอร์เซ็นต์ ที่ผู้จัดทำได้สร้างขึ้นมาใช้จัดการเรียนการสอน

2. ชี้แจงขั้นตอนการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ประกอบการสอนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ TAI ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เมื่อศึกษาจนเข้าใจแล้วให้ทำชุดฝึกทักษะที่ 6.1 และตรวจคำตอบจากใบเฉลย

4. ควบคุมดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนและให้คำแนะนำ เมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนหรือปฏิบัติไม่ถูกขั้นตอน ครูต้องคอยช่วยเหลือและอธิบายเสริมให้นักเรียน

5. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและให้แรงเสริมในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน

6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน หลังจากที่นักเรียนคู่นั้นศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และทำชุดฝึกทักษะที่ 6.1 ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แต่ถ้าคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่นั้นทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทั้งคู่ศึกษาใบความรู้ซ้ำอีกครั้ง อาจให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งหรือครูอธิบายบทเรียนจนเข้าใจ จากนั้นให้ทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะที่ 6.2 ต่อไป ถ้ายังทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ปฏิบัติเช่นนี้ซ้ำไปเรื่อยๆ จนถึงชุดฝึกทักษะที่ 6.4 แล้ววนกลับไปทำชุดฝึกทักษะที่ 6.1, 6.2, 6.3 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป

7. บันทึกผลการประเมินหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ทุกครั้ง

1. ศึกษาขั้นตอนการใช้ชุดฝึกทักษะคณิตศาสตร์ให้เข้าใจ
2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้
3. ทำแบบทดสอบย่อยก่อนเรียน ตรวจคำตอบจากใบเฉลย
4. จับคู่กับเพื่อนในกลุ่มเพื่อศึกษา ทำความเข้าใจเนื้อหา และทำชุดฝึกทักษะที่ 6.1 ด้วยตนเอง จากนั้นตรวจคำตอบจากใบเฉลยตามลำดับ เมื่อพบปัญหาให้ขอคำแนะนำจากครูทันที
5. ถ้าตรวจชุดฝึกทักษะที่ 6.1 แล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ จากนั้นทำชุดฝึกทักษะที่ 6.2 ถ้าตรวจแล้วทั้งคู่ได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน แต่ถ้าคนใดหรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ศึกษาใบความรู้ให้เข้าใจ หรือให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งอธิบายหรือปรึกษาครูเพื่อให้อธิบายให้เข้าใจ แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 6.3, 6.4 ต่อไป จนกว่าจะได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป แล้วทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน
6. เมื่อทุกคนทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเสร็จ ให้ตรวจคำตอบจากใบเฉลย รวบรวมคะแนนการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนจากเพื่อนในกลุ่ม แล้วหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตนเอง จากนั้นส่งคะแนนให้ครูเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ ครูจะได้จัดอันดับของแต่ละกลุ่มและให้รางวัลต่อไป

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.5/2 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา โดยใช้บัญญัติไตรยางศ์
ค 1.1 ป.5/9 แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปญหา ร้อยละไม่เกิน 2 ขั้นตอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการซื้อขายที่บอกราคาทุนและราคาขายให้ สามารถวิเคราะห์หากำไรหรือขาดทุนเป็นเปอร์เซ็นต์หรือร้อยละได้

พฤติกรรมกลุ่มของนักเรียน กลุ่มร่วมมือแบบ TAI

1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน
2. นักเรียนเก่งอธิบายให้เพื่อนฟัง
3. สมาชิกร่วมมือกันทำงาน
4. งานเสร็จตามกำหนดเวลา
5. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

แบบทดสอบย่อยก่อนเรียน
เรื่อง
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย
(การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ร้านค้าในชุมชนติดราคาขายรถจักรยานพ่วงข้าง 1,500 บาท ขายจริง 1,320 บาท ร้านค้าลดราคา ..... เปอร์เซ็นต์
2. ร้านค้าติดราคาขายเครื่องปั่นผสมอาหารสุนัข 2,800 บาท ขายจริง 2,688 บาท ร้านค้าลดราคา ..... เปอร์เซ็นต์
3. น้าญาญ่าขายสร้อยทองที่ใส่รำในขบวนบุญบั้งไฟหนัก 1 บาท ราคา 18,655 บาท ซื้อมาราคา 18,200 บาท น้าญาญ่าขายทองรูปพรรณได้กำไร ..... เปอร์เซ็นต์
4. ครูปอซื้อรองเท้าผ้าใบสำหรับลงพื้นที่ทำนาราคา 1,200 บาท ขายต่อให้เพื่อน 900 บาท ครูปอขายรองเท้าขาดทุน ..... เปอร์เซ็นต์
5. กรงสุนัขไซบีเรียนฮัสกี้ราคา 1,785 บาท พ่อทาสีใหม่แล้วขายไป 2,142 บาท พ่อขายกรงสุนัขได้กำไร ..... เปอร์เซ็นต์

เพื่อนๆ ทำได้ไหมเอ่ย..

6. ร้านค้าที่ตลาดนัดติดราคาเสื้อชุดไทยสำหรับเจ้าชิวาวาไว้ 480 บาท ขายไป 450 บาท ลดราคาให้ร้อยละ .....

7. สหกรณ์ชุมชนซื้อตู้แช่ปลาส้มมา 9,500 บาท ขายต่อให้สมาชิกในราคา 7,790 บาท ขายขาดทุนร้อยละ .....

8. พ่อค้าปิดประกาศราคาเต็นท์จัดงานบุญบั้งไฟ 12,500 บาท แต่ขายจริง 12,050 บาท ลดราคาให้ร้อยละ .....

9. กลุ่มแม่บ้านซื้ออุปกรณ์ทอผ้าไหมราคา 1,200 บาท จ่ายเงินค่าอุปกรณ์และภาษีมูลค่าเพิ่มรวม 1,284 บาท จ่ายเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ..... เปอร์เซ็นต์

10. ลุงเพชรลงทุนปลูกข้าวหอมมะลิ 45,000 บาท ขายข้าวเปลือกได้ทั้งหมด 58,500 บาท ลุงเพชรขายข้าวได้กำไรร้อยละ .....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าทำไม่ถูก แก้ตัวใหม่ตอนทดสอบย่อยหลังเรียนนะจ๊ะ

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

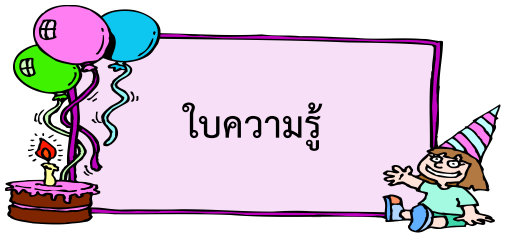

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

ในการซื้อขาย มีหลายคำที่นักเรียนต้องรู้จักความหมาย เช่น ราคาทุน (หรือทุน) ราคาขาย กำไร ขาดทุน ราคาที่บอกขาย หรือราคาที่ติดไว้ ราคาที่ลดให้ และในการซื้อขาย มีทั้งกำไรและขาดทุนตลอดเวลา ถ้ามีของขายมากเกินไปหรือราคาแพงเกินไป ทำให้ไม่มีผู้ซื้อ ผู้ขายก็จำเป็นต้องลดราคาลงจากเดิมที่กำหนดไว้

ราคาทุน หมายถึง ราคาสิ่งของที่ซื้อมา หรืออาจเรียกว่า**ทุน** หรือ**ต้นทุน** ก็ได้

ราคาขาย หมายถึง ราคาสิ่งของที่ขายไป

กำไร หมายถึง จำนวนเงินที่ขายของได้มากกว่าต้นทุนที่ซื้อมา

ขาดทุน หมายถึง จำนวนเงินที่ขายของได้น้อยกว่าต้นทุนที่ซื้อมา

ติดราคา หมายถึง ราคาที่ผู้ขายตั้งไว้ในการขายของ ซึ่งส่วนมากมักจะตั้งไว้สูงกว่าราคาทุน เพื่อคิดเอากำไร

ลดราคา หมายถึง ส่วนลดที่ผู้ขายลดให้จากราคาที่ติดไว้ ซึ่งไม่ได้เป็นการขาดทุน แต่เป็นกลยุทธ์ในการขายของ เพื่อดึงดูดลูกค้า

การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละกับการซื้อขาย เมื่อต้องการหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ของกำไร ขาดทุน หรือราคาที่ลดให้ โจทย์ปัญหาจะกำหนดราคาที่ซื้อมาหรือราคาที่ติดไว้มาให้ และยังกำหนดราคาขายหรือราคาที่ลดให้มาให้ด้วย เพื่อให้สามารถหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ของกำไร หรือขาดทุน หรือราคาที่ลดให้ได้

สามารถหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ของกำไร หรือขาดทุน หรือลดให้เท่าใด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

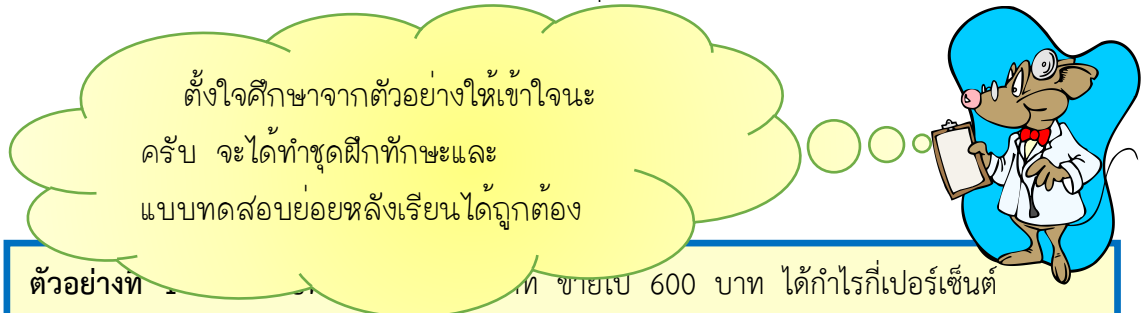

ตัวอย่างที่ [illegible] ขายไป 600 บาท ได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์

แนวคิด *โจทย์ต้องการหาว่า ถ้าทุน 100 บาท จะได้กำไรกี่บาท*

<u>วิธีทำ</u> ร้านค้าซื้อพัดลมมา 500 บาท ขายได้กำไร 600 – 100 = 100 บาท

ร้านค้าซื้อพัดลมมา 100 บาท ขายได้กำไร $100 \times \frac{100}{500} = 20$ บาท

ดังนั้น ได้กำไร 20%

<u>ตอบ</u> ได้กำไร ๒๐ เปอร์เซ็นต์

ตัวอย่างที่ 2 ร้านค้าซื้อโต๊ะมาราคา 720 บาท ขายไป 450 บาท ขาดทุนร้อยละเท่าใด

แนวคิด *โจทย์ต้องการหาว่า ถ้าทุน 100 บาท จะขาดทุนกี่บาท*

<u>วิธีทำ</u> ร้านค้าซื้อโต๊ะมาราคา 720 บาท ขายขาดทุน 720 – 450 = 270 บาท

ร้านค้าซื้อโต๊ะมาราคา 100 บาท ขายขาดทุน $100 \times \frac{270}{720} = 37.50$ บาท

ดังนั้น ขาดทุนร้อยละ 37.50

<u>ตอบ</u> ขาดทุนร้อยละ ๓๗.๕๐

ตัวอย่างที่ 3 ติดราคาหม้อหุงข้าวไฟฟ้า 1,250 บาท ขายจริง 1,125 บาท ลดราคากี่เปอร์เซ็นต์

แนวคิด โจทย์ต้องการหาว่า ถ้าติดราคา 100 บาท จะลดราคากี่บาท

<u>วิธีทำ</u> ติดราคา 1,250 บาท ลดราคา 1,250 – 1,125 = 125 บาท

ติดราคา 1,250 บาท ลดให้ 125 บาท

ติดราคา 100 บาท ลดให้ $100 \times \frac{125}{1,250} = 10$ บาท

ดังนั้น ลดราคา 10%

<u>ตอบ</u> ลดราคา ๑๐%

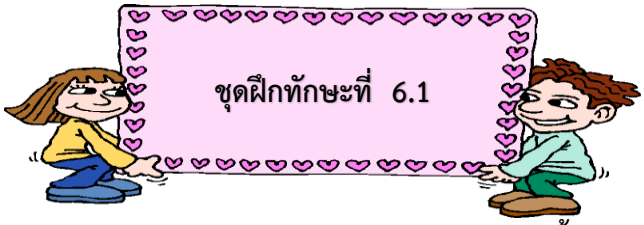

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. วิมลรัตน์ซื้อวิทยุราคา 825 บาท ขายไป 990 บาท วิมลรัตน์ได้กำไรร้อยละเท่าใด

วิธีทำ วิมลรัตน์ซื้อวิทยุราคา ..... บาท ขายได้กำไร ..... บาท

วิมลรัตน์ซื้อวิทยุราคา ..... บาท ขายได้กำไร ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. ซื้อดินสอแท่งละ 9 บาท ขายไป 11.25 บาท ขายดินสอได้กำไรร้อยละเท่าไร

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ตั้งใจศึกษาใบความรู้
และทำชุดฝึกทักษะให้
ถูกต้องทุกข้อนะจ๊ะ.....

3. วัลลภซื้อจักรยานราคา 2,500 บาท ขายไป 2,200 บาท วัลลภขาดทุนกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. แม่ซื้อเครื่องซักผ้าราคา 5,000 บาท ขายต่อให้เพื่อนราคา 3,800 บาท แม่ขายเครื่องซักผ้าขาดทุนกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ เพื่อนๆ
ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำ
แบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ
.....

5. ร้านเครื่องหนังติดราคาขายกระเป๋าไว้ 300 บาท ขายจริง 255 บาท ร้านเครื่องหนังลดราคากระเป๋ากี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะ 6.2 ต่อนะจ๊ะ....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. นิดซื้อเตารีดไอน้ำราคา 2,300 บาท ขายไป 2,990 บาท นิดขายเตารีดไอน้ำได้กำไรร้อยละเท่าใด

วิธีทำ นิดซื้อเตารีดไอน้ำราคา ..... บาท ขายได้กำไร ..... บาท

นิดซื้อเตารีดไอน้ำราคา ..... บาท ขายได้กำไร ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. ร้านเครื่องไฟฟ้าติดราคาขายวิทยุไว้ 1,000 บาท ขายจริง 900 บาท ร้านเครื่องไฟฟ้าลดราคาวิทยุกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

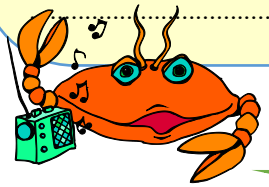

สู้ สู้ นะ เพื่อนๆ

3. มุกดาซื้อเข็มขัดราคา 98 บาท ขายไป 73.50 บาท มุกดาขาดทุนร้อยละเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. นิดาซื้อโทรศัพท์มือถือราคา 13,500 บาท ขายไป 9,450 บาท นิดาขาดทุนกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ เพื่อนๆ
ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำ
แบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ

5. นิกรซื้อรองเท้าราคา 650 บาท ขายไป 767 บาท นิกรขายรองเท้าได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าเพื่อนคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะ 6.3 ต่อนะจ๊ะ....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

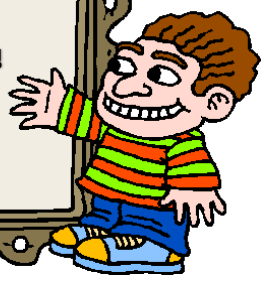

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ธนาซื้อนาฬิการาคา 3,600 บาท ขายไป 2,520 บาท ธนาขายนาฬิกาขาดทุนกี่เปอร์เซ็นต์

<u>วิธีทำ</u> ธนาซื้อนาฬิการาคา.....บาท ขายขาดทุน.....บาท

ธนาซื้อนาฬิการาคา.....บาท ขายขาดทุน .....บาท

ดังนั้น .....

<u>ตอบ</u> .....

2. ร้านค้าติดราคาเครื่องซักผ้ารุ่นเก่าไว้ 6,425 บาท แต่ขายจริงเพียง 5,140 บาท ร้านค้าลดราคาให้ลูกค้ากี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

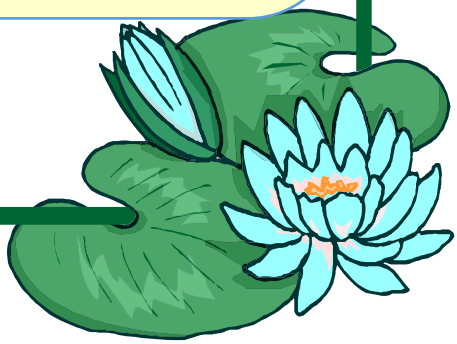

3. ป้าลงทุนทำขนม 3,200 บาท ขายได้ทั้งหมด 4,640 บาท ป้าขายขนมได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. น้ำมันมะพร้าวปริมาตร 1 ลิตร ราคาขวดละ 500 บาท พ่อค้าขายได้ 5 ขวด ราคาขวดละ 550 บาท ได้กำไรร้อยละเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ เพื่อนๆ ไม่ยากเลยนะ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้ข้ามไปทำแบบทดสอบย่อย หลังเรียนได้เลยนะจ๊ะ.....

5. กมลซื้อรองเท้าคู่หนึ่งราคา 480 บาท ปรากฏว่ารองเท้าหลวมไปเล็กน้อย จึงขายให้เพื่อนคู่ละ 450 บาท ทำให้กมลขาดทุนร้อยละเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอนหรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชดฝึกทักษะที่ 6.4 ต่อนะจ๊ะ....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ **ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย (การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ คะแนนเต็ม 10 คะแนน (ข้อละ 2 คะแนน)

1. ร้านค้าติดราคาขายเครื่องปรับอากาศไว้ 65,000 บาท ขายจริง 60,450 บาท ร้านค้าลดราคาเครื่องปรับอากาศกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ ร้านค้าติดราคาขายเครื่องปรับอากาศไว้ ..... บาท

ลดราคา ..... บาท

ติดราคาขายเครื่องปรับอากาศ ..... บาท ลดราคา ..... บาท

ดังนั้น .....

ตอบ .....

2. ซื้อนาฬิกา 1,500 บาท ขายไป 1,680 บาท ได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

3. ร้านค้าติดราคาขายคอมพิวเตอร์ 20,000 บาท ขายจริง 19,900 บาท ร้านค้าลดราคาคอมพิวเตอร์กี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

4. ซื้อเครื่องสูบน้ำ 12,600 บาท ขายไป 10,710 บาท ขาดทุนร้อยละเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ทำชุดฝึกทักษะได้ไหมจ๊ะ
เพื่อนๆ ถ้าทำถูก 4 ข้อขึ้นไป ให้
ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนได้
เลยนะจ๊ะ.....

5. ซื้อสมุดเล่มละ 12 บาท ขายไปเล่มละ 15 บาท ขายสมุดได้กำไรร้อยละเท่าใด

วิธีทำ.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ถ้าคนใดคนหนึ่งในคู่หรือทั้งคู่ทำชุดฝึกทักษะถูกไม่ถึง 4 ข้อ ต้องศึกษาใบความรู้ ให้เพื่อนในกลุ่มที่เก่งสอน หรือปรึกษาครูให้เข้าใจบทเรียน แล้วทำชุดฝึกทักษะที่ 6.1 ซ้ำอีกครั้งนะจ๊ะ....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

แบบทดสอบย่อยหลังเรียน
เรื่อง
โจทย์ปัญหาร้อยละและเปอร์เซ็นต์กับการซื้อขาย
(การหาร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์)

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. ใช้เวลาทดสอบ 20 นาที
3. ให้นักเรียนหาคำตอบจากโจทย์ปัญหาแล้วเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ร้านค้าติดราคาเสื้อไว้ 480 บาท ขายไป 450 บาท
ลดราคาให้ร้อยละ .....
2. ซื้อตู้เย็นมา 9,500 บาท ขายต่อให้เพื่อนในราคา 7,790 บาท
ขายขาดทุนร้อยละ .....
3. ปิดประกาศราคาสินค้า 12,500 บาท แต่ขายจริง 12,050 บาท
ลดราคาให้ร้อยละ .....
4. เพชรลงทุนค้าขาย 45,000 บาท ขายของได้ทั้งหมด 58,500 บาท
เพชรขายของได้กำไรร้อยละ .....
5. ซื้อของราคา 1,200 บาท จ่ายเงินค่าของและภาษีมูลค่าเพิ่ม 1,284 บาท
จ่ายเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ..... เปอร์เซ็นต์

ทำให้เต็มความสามารถนะ
เพื่อนๆ.....สู้ๆ จ้า

6. ร้านค้าติดราคาขายรถจักรยาน 1,500 บาท ขายจริง 1,320 บาท

ร้านค้าลดราคา ..... เปอร์เซ็นต์

7. ร้านค้าติดราคาขายเครื่องปิ้งขนมปัง 2,800 บาท ขายจริง 2,688 บาท

ร้านค้าลดราคา ..... เปอร์เซ็นต์

8. ญาญ่าขายทองรูปพรรณหนัก 1 บาท ราคา 18,655 บาท ซื้อมาราคา 18,200 บาท ญาญ่าขายทองรูปพรรณได้กำไร ..... เปอร์เซ็นต์

9. เครื่องเล่นดีวีดีราคาเครื่องละ 1,785 บาท ขายไป 2,142 บาท

ได้กำไร ..... เปอร์เซ็นต์

10. ปอซื้อรองเท้าราคา 1,200 บาท ขายไป 900 บาท

ปอขายรองเท้าขาดทุน ..... เปอร์เซ็นต์

คงทำได้ทุกคนนะครับ....

ผลการตรวจ

ได้.....คะแนน

ผู้ตรวจ.....

บรรณานุกรม

กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แบบฝึกทักษะการบูรณาการการอ่าน การคิดเลข สู่การแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2557.

ชูวิทย์ นักร้อง. **ขยันก่อนสอบ คณิตศาสตร์ ป.6**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค, 2553.

นิติกร ระดม และคณะ. **คณิตศาสตร์ ป.6**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท., ม.ป.ป.

พิพัฒน์พงศ์ ศรีวิศร. **เคล็ดลับ คณิต O-NET (GET 100) ป.6.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิพนธ์, 2558.

ไพศาล จรรยา และคณะ. **คณิตศาสตร์ ป.6 เทอม 2 หลักสูตร 51**. กรุงเทพฯ: หจก.สำนักพิมพ์ภูมิบัณฑิต, 2557.

วิภาวดี ธนามิตต์. **กิจกรรมเสริมทักษะ คณิตศาสตร์ ป.6**. กรุงเทพฯ: แม็คเอ็ดดูเคชั่น, 2557.

วิภาวี พัฒนะวานิช และวัชรพงศ์ ไพละออ. **คณิตศาสตร์แนวใหม่ ป.6 เล่ม 2 ภาคเรียนที่ 2**. กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์, 2555.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. **นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้.** พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.). **คู่มือครู คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2557.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. **แบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ เล่ม 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของ สกสค., 2557.

_____. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของ สกสค., 2557.

_____. **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของ สกสค., 2552.

สมจิต ชิวปรีชา และพรทิพย์ ยาวะประภาษ. **แบบฝึกหัด รายวิชาพื้นฐาน คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2557.

สิริพร ทิพย์คง. **หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์.** กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พ.ว.), 2545.

สุรีย์วรรณ พุ่มเจริญ. **คู่มือเรียน-สอบ คณิตศาสตร์ ประถม 6.** กรุงเทพฯ: ธิงค์ บียอนด์ บุ๊คส์, 2558.

อรัญญา คะสุวรรณ. **ตะลุยโจทย์โจทย์คณิตศาสตร์ ป.6.** กรุงเทพฯ: ภูมิบัณฑิต, ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี **รหัสวิชา** ว14101 **รายวิชา** วิทยาศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 **ปีการศึกษา** 2568
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พืชดอกและพืชไม่มีดอก **จำนวน** 9 ชั่วโมง
เรื่อง ต้นหม่อน ต้นมะเกลือ พืชน่ารู้ในชุมชน **จำนวน** 3 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสิริญกรณ์ มณีเนตร

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ว 1.3 เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม สารพันธุกรรม การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่มีผลต่อสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพและวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ว 1.3 ป.4/1 จำแนกสิ่งมีชีวิตโดยใช้ความเหมือน และความแตกต่างของลักษณะของสิ่งมีชีวิตออกเป็นกลุ่มพืช กลุ่มสัตว์และกลุ่มที่ไม่ใช่พืชและสัตว์

ตัวชี้วัดปลายทาง

ว 1.3 ป.4/2 จำแนกพืชออกเป็นพืชดอกและพืชไม่มีดอก โดยใช้การมีดอกเป็นเกณฑ์ โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) บรรยายลักษณะภายนอกของต้นมะเกลือและต้นหม่อน จากข้อมูลที่รวบรวมได้ (K)
2) จำแนกสิ่งมีชีวิตกลุ่มพืช โดยใช้เกณฑ์มีดอกและไม่มีดอกได้ (P)
3) ตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่าของต้นมะเกลือและต้นหม่อนในชุมชนของนักเรียน (A)

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
• การจำแนกกลุ่มสิ่งมีชีวิต (พืช, สัตว์, ไม่ใช่พืชและสัตว์) • การจำแนกพืชมีดอก และพืชไม่มีดอก	• การสร้างเอกลักษณ์ชุมชนจากต้นมะเกลือและการใช้ประโยชน์จากต้นหม่อน

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ต้นหม่อน เป็นพืชที่มีความสำคัญต่อชุมชนบ้านหนองบ่อ คนในชุมชนบ้านหนองบ่อนิยมปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อนำเส้นใยที่ได้จากการเลี้ยงไหมมาทอเป็นผ้าไหม แล้วนำผ้าที่ทอจากเส้นใยไหมนั้น

มาย้อมสีด้วยสารสกัดสีดำที่ได้จากผลของมะเกลือ กลายเป็นผ้าดำไหม และนำมาตัดเป็นชุดสวมใส่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะและเป็นวัฒนธรรมการแต่งกายของคนในชุมชนที่น่าภาคภูมิใจ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร **ตัวชี้วัดที่ 1** ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้ **พฤติกรรมบ่งชี้ 3.** เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้ **2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด** **ตัวชี้วัดที่ 1** คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) **พฤติกรรมบ่งชี้ 1.** จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ จัดลำดับ ความสำคัญของข้อมูล และเปรียบเทียบข้อมูล ในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัวเน้น **3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** **ตัวชี้วัดที่ 3** ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	1) มีวินัย 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน 4) รักความเป็นไทย

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based learning: 5Es) บูรณาการร่วมกับกระบวนการทางวิทยาศาสตร์)

ขั้นเตรียมความพร้อม (10 นาที)

1) นักเรียนและครูทักทายกัน

2) นักเรียนทำกิจกรรมกระตุ้นสมอง โดยการเล่นเกมถามเร็ว ตอบเร็ว ชื่อ “จำแนกฉันที” (กลุ่มพืช/สัตว์/ไม่ใช่พืชและสัตว์) จำนวน 10 ข้อ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิมก่อนเรียน

ขั้น 1 กระตุ้นความสนใจ (Engagement) (30 นาที) **บูรณาการเข้ากับขั้นตอน “การระบุปัญหา”**

3) นักเรียนร่วมกันสังเกตลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกันของพืชพรรณต่าง ๆ ในโรงเรียน จดบันทึกข้อมูลผ่านการเขียนบรรยายหรือวาดภาพ

4) นักเรียนร่วมกันตอบคำถามนำเข้าสู่บทเรียนต่อไปนี้

(4.1) นักเรียนสามารถจัดกลุ่มพืชที่เหมือนและแตกต่างกันได้อย่างไรบ้าง

(แนวคำตอบ: นักเรียนตอบตามความคิดของตนเอง)

(4.2) นักเรียนใช้เกณฑ์ใดในการจัดจำแนกพืชเป็นกลุ่มต่าง ๆ

(แนวคำตอบ : อาหาร อากาศ น้ำ ที่อยู่อาศัย หรืออื่นๆตามความคิด)

(4.3) นักเรียนคิดว่า ในชุมชนของนักเรียน มีพืชชนิดใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการทำผ้าดำไหมของชุมชนบ้านหนองบ่อ

(แนวคำตอบ : นักเรียนตอบตามความคิดของตนเอง)

(4.4) นักเรียนคิดว่า ต้นมะเกลือกับต้นหม่อนมีสิ่งใดเหมือนกันและแตกต่างกันบ้าง

(แนวคำตอบ : นักเรียนตอบตามความคิดของตนเอง)

ขั้น 2 สำรวจและค้นหา (Exploration) (60 นาที) **บูรณาการเข้ากับขั้นตอน “การตั้งสมมติฐาน”**

5) นักเรียนศึกษาข้อมูลของต้นมะเกลือ และต้นหม่อน ในด้านลักษณะกายภาพของดอก ใบ ลำต้น (มีหรือไม่มีดอก) ส่วนประกอบของดอก เป็นพืชใบเลี้ยงคู่/เดี่ยว จากสื่อ เช่น หนังสือเรียน ใบความรู้ นิทรรศการภายในชั้นเรียน หรืออาจสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต โดยมีครูช่วยอำนวยความสะดวกในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้

6) หลังจากศึกษาจนเข้าใจแล้ว นักเรียนบันทึกสิ่งที่ได้จากการศึกษาเรียนรู้ลงในใบบันทึกกิจกรรม เรื่อง ต้นมะเกลือ ต้นหม่อนน่ารู้ (งานเดี่ยว) ตามหัวข้อในใบบันทึกกิจกรรม (วาดภาพลักษณะลำต้น/ใบ/ดอก/ผล, นำข้อมูลที่มีมาจำแนกกลุ่ม โดยกำหนดเกณฑ์จำแนกให้ชัดเจน, ตอบคำถามเกี่ยวกับการจำแนกพืชมีดอก-ไม่มีดอก/ลักษณะพืชใบเลี้ยงคู่-เดี่ยว/ส่วนประกอบของดอก เป็นต้น)

ขั้น 3 อธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) (30 นาที) **บูรณาการเข้ากับขั้นตอน “การตรวจสอบสมมติฐาน”**

7) นักเรียนรวบรวมข้อมูลที่ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้พืชพรรณต่าง ๆ ภายในโรงเรียน แล้วจับกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เติมเต็มข้อมูลซึ่งกันและกันให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8) นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันเขียนสรุปเกี่ยวกับการจัดจำแนกต้นมะเกลือกับต้นหม่อนว่าเป็นพืชดอก หรือพืชไม่มีดอก โดยรวบรวมจากข้อมูลที่มีและจากการพูดคุยกันในกลุ่ม และร่วมกันนำข้อมูลมาเขียนจำแนกข้อมูลว่า “ต้นมะเกลือและต้นหม่อนมีสิ่งใดเหมือนกันและแตกต่างกันบ้าง” ลงบนกระดาษปรูฟพร้อมตกแต่ง

9) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานจากการรวบรวมข้อมูลของตนเองและแลกเปลี่ยนข้อมูลในชั้นเรียน แล้วติดกระดาษปรูฟไว้ตามผนังห้องเรียนในลักษณะนิทรรศการขนาดย่อมหลังจากการนำเสนอ

ขั้น 4 ขยายความรู้ (Elaboration) (30 นาที) **บูรณาการเข้ากับขั้นตอน “การวิเคราะห์ข้อมูล”**

11) นักเรียนทั้งชั้นเรียนเล่นเกมตอบคำถามตรวจสอบความเข้าใจ โดยส่งตัวแทนจับฉลากคำถามละ 1 คน ดังนี้

(11.1) ต้นมะเกลือและต้นหม่อน จัดเป็นสิ่งมีชีวิตกลุ่มใด เพราะเหตุใด

(แนวคำตอบ : กลุ่มพืช เพราะ มีส่วนประกอบราก ลำต้น ใบ ดอก ผล / มีการสร้างอาหารด้วยตนเองจากกระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสง / มีการดูดซึมน้ำและแร่ธาตุในดินและคายน้ำทางใบ / ข้อมูลอื่น ๆ ที่ระบุชัดเจนว่าเป็นสิ่งมีชีวิตที่แตกต่างจากสัตว์ หรือกลุ่มเห็ด รา แบคทีเรีย)

(11.2) นักเรียนคิดว่า ต้นมะเกลือและต้นหม่อน เป็นพืชใบเลี้ยงคู่หรือใบเลี้ยงเดี่ยว สังเกตจากอะไรได้บ้าง

(แนวคำตอบ : ใบเลี้ยงคู่ (ทั้ง 2 ชนิด) พร้อมอธิบายการสังเกตจากลักษณะกลีบดอก การเรียงตัวของเส้นใบ ลักษณะลำต้น เป็นเหตุผลประกอบในการจำแนกประเภท)

(11.3) นักเรียนคิดว่า ดอกของต้นมะเกลือและต้นหม่อน มีความแตกต่างกันอย่างไร

(แนวคำตอบ : นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง)

(11.4) นักเรียนคิดว่า ดอกที่มีลักษณะแตกต่างกัน จะส่งผลต่อลักษณะของผลไม้ที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

(แนวคำตอบ : ลักษณะผลไม้แตกต่างกัน นักเรียนให้เหตุผลตามความเข้าใจของตนเอง)

(11.5) จากการศึกษาและจำแนกพืชมีดอก-ไม่มีดอก นักเรียนคิดว่าพืชทั้ง 2 ชนิดนี้ เป็นดอกครบส่วนหรือไม่อย่างไร

(แนวคำตอบ : ดอกครบส่วนจะประกอบด้วย กลีบเลี้ยง กลีบดอก เกสรเพศผู้และเกสรเพศเมียอยู่ในฐานรองดอกเดียวกัน ดอกมะเกลือเป็นดอกไม่ครบส่วน เพราะดอกแยกเพศกันในแต่ละต้น ส่วนดอกหม่อนแยกเพศอยู่บนต้นเดียวกัน ช่อดอกเพศผู้และช่อดอกเพศเมียอยู่ต่างช่อกัน)

(11.6) นักเรียนคิดว่าการใช้ประโยชน์จากพืชมาสร้างสรรค์ผ้าดำไหมของชุมชน มีข้อดีหรือข้อเสียหรือไม่อย่างไร

(แนวคำตอบ : นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง)

ขั้น 5 ประเมินผล (Evaluation) (20 นาที) **บูรณาการเข้ากับขั้นตอน “การสรุปผล”**

12) เพื่อนในชั้นเรียนและครูร่วมกันประเมินชิ้นงานการนำเสนอของแต่ละคู่

13) นักเรียนร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้ในครั้งนี้ท้ายคาบเรียน

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คำถามทบทวนความรู้เดิมในขั้นสร้างความสนใจ	- ประเมินจากการตอบคำถามและคำตอบ	- แบบประเมินการตอบคำถาม	- ประเมินตามสภาพจริง
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) บรรยายลักษณะภายนอกของต้นมะเกลือและต้นหม่อน จากข้อมูลที่รวบรวมได้ (K)	- ตรวจใบบันทึกกิจกรรม เรื่อง ต้นมะเกลือและต้นหม่อนน่ารู้ - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินชิ้นงาน (ใบบันทึกกิจกรรม) - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ขึ้นไปผ่านเกณฑ์
2) จำแนกสิ่งมีชีวิตกลุ่มพืชโดยใช้เกณฑ์มีดอกและไม่มีดอกได้ (P)	- ตรวจใบบันทึกกิจกรรม เรื่อง ต้นมะเกลือและต้นหม่อน - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินชิ้นงาน (แผนภาพและแผนผัง) - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
3) ตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่าของต้นมะเกลือและต้นหม่อนในชุมชนของนักเรียน (A)	- ประเมินจากการแสดงความคิดเห็น เจตคติต่อความสำคัญของพืชที่มีต่อชุมชน และการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	- แบบประเมินการตอบคำถาม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- การนำเสนอผลงาน	- สังเกตการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- สังเกตความสามารถในการสื่อสาร - สังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	- แบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
7.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คำถามตรวจสอบความเข้าใจในขั้นขยายความรู้	- ประเมินจากการตอบคำถามและคำตอบ	- แบบประเมินการตอบคำถาม	- ประเมินตามสภาพจริง

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) แปลงต้นหม่อนในโรงเรียน พืชพรรณในโรงเรียน และต้นมะเกลือในชุมชน (ขั้นสร้างความสนใจ)
2) หนังสือเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นป.4 (ขั้นสำรวจและค้นหา)
3) ใบความรู้และนิทรรศการ เรื่อง ต้นมะเกลือและต้นหม่อน (ขั้นสำรวจและค้นหา)
4) ใบบันทึกกิจกรรม เรื่อง ต้นมะเกลือและต้นหม่อนน่ารู้ (ขั้นสำรวจและค้นหา) (เดี่ยว)
5) แหล่งเรียนรู้การเลี้ยงหม่อนไหมในชุมชน (ขั้นสำรวจและค้นหา)
6) กระดาษปรูฟ สำหรับติดใบกิจกรรมเดี่ยวของแต่ละคน (ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป) (กลุ่ม)
7) สลากคำถามสำหรับเกมตรวจสอบความเข้าใจ (ขั้นขยายความรู้)

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา ปีการศึกษา 2568

เรื่อง “Unplugged: สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ"

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดย นางณิชา ศรีบุญเรือง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดสัตอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

ในปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพ ที่เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายวิชา วิทยาการคำนวณ ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เรื่อง “Unplugged: สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ" สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จึงจัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียน ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นางณิชา ศรีบุญเรือง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	**ก**
สารบัญ	**ข**
แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษา	**1**
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	1
5. วัตถุประสงค์	1
6. กลุ่มเป้าหมาย	2
7. เครื่องมือที่ใช้	2
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	7
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	19
- ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียน	19
- ผลประเมินการปฏิบัติกิจกรรม	20
- ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน	23
- ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	25
- ผลสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	26
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	27
- ผลประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	30
12. บทเรียนที่ได้รับ	32
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	33
14. ภาพกิจกรรม	34
ภาคผนวก	
- แผนการจัดการเรียนรู้	38
- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน	46
- แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม	48
- แบบการประเมินการนำเสนอผลงาน	49
- แบบการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	50
- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	51
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	52
- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	53
- ใบงาน	55
- บัตรภาพ	59

แบบรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
ประจำปีงบประมาณ 2567

1. **ชื่อนวัตกรรม** : Unplugged : สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ" สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. **ผู้จัดทำ** : นางณิชา ศรีบุญเรือง
   ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
   วิชาเอก วิทยาการคอมพิวเตอร์ประยุกต์ – มัลติมีเดีย
3. **ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม** : ปีการศึกษา 2568
4. **ที่มาและความสำคัญ** :

การจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาการคำนวณในระดับประถมศึกษา มีเป้าหมายเพื่อปลูกฝัง ทักษะการคิดเชิงคำนวณ (Computational Thinking) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการแก้ปัญหาในยุคดิจิทัล อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ผ่านการใช้คอมพิวเตอร์เพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถเข้าถึงนักเรียนทุกคนได้อย่างเท่าเทียม และอาจขาดมิติของการลงมือปฏิบัติจริง

ชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม การย้อมผ้าด้วยผลมะเกลือซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีมากในท้องถิ่น ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน โดยจะมีเครื่องแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ คือ ผ้าไหมทอลายลูกแก้ว ลายจกดาว ย้อมสีดำจากธรรมชาติด้วยผลมะเกลือดิบ และผ้าซิ่นทอลายทิว ลายปราสาทผึ้ง ประกอบกับผ้าซิ่นลายจกดาว พร้อมด้วยเครื่องประดับเครื่องสานที่ทำจากใบจาก เรียกว่า บักยัน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป โดยที่ผู้เรียนได้ซึมซับวิถีชีวิตในชุมชน ที่พบเห็นได้เป็นปกติ โดยจะมีศูนย์การเรียนรู้หม่อนไหม ตำบลหนองบ่อ เป็นแหล่งเรียนรู้ และศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์

นวัตกรรมนี้จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบ Unplugged (ไม่ใช้คอมพิวเตอร์) โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนบ้านหนองบ่อ จังหวัดอุบลราชธานี เรื่อง การทอผ้าไหม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ากับแนวคิดการเรียนรู้ที่ทันสมัย โดยใช้กระบวนการและลวดลายการทอผ้าไหมเป็นสื่อหลักในการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักการคิดเชิงคำนวณผ่านกิจกรรมที่จับต้องได้ สนุกสนาน และได้เห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น

5. **วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม**

5.1 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงคำนวณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ การแบ่งปัญหา (Decomposition) การหารูปแบบ (Pattern Recognition) การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction) และการออกแบบขั้นตอนวิธี (Algorithm Design)

5.2 เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าไหมของชุมชนบ้านหนองบ่อ

5.3 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning และทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 เพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการบูรณาการศาสตร์และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

7.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
การแก้ปัญหาใกล้ตัวด้วยความคิดเชิงคำนวณ	<u>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1</u> เรื่อง ***แกะรอยเส้นไหม สู่การทอ***	กระบวนการผลิตผ้าไหมเริ่มต้นจากการเลี้ยงตัวไหม ด้วยใบหม่อนจนโตเต็มที่เพื่อผลิตรังไหม จากนั้นจึงนำรังไหมไป ต้มในน้ำร้อนเพื่อละลายกาวเซริซินที่ยึดเส้นใยไว้ แล้วเข้าสู่ขั้นตอนการ สาวไหม เพื่อดึงเส้นใยออกจากรังมาพันรวมกันเป็นเส้นยาว เส้นไหมที่ได้จะถูกนำไป ฟอกและย้อมสีตามต้องการ ก่อนจะนำไป กรอเข้าหลอดเพื่อเตรียมเป็นเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง ปิดท้ายด้วยการ ทอผ้า บนกี่ทอผ้า โดยการสอดประสานเส้นใยขัดกันจนกลายเป็นผืนผ้าไหมที่มีลวดลายเงางามและทรงคุณค่า	1
	<u>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2</u> เรื่อง ***แกะลายผ้า สร้างคำสั่ง***	การทอลวดลายผ้าที่ซับซ้อน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ ซ้ำๆ กัน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการแบ่งปัญหา (Decomposition) และการหารูปแบบ (Pattern Recognition) เกิดเป็นลวดลายผ้าไหมท้องถิ่นบ้านหนองบ่อ (เช่น ลายหัวจกดาว, ลายปราสาทผึ้ง, ลายทิว, ลายลูกแก้ว)	1
	<u>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3</u> เรื่อง ***ออกแบบช่างทอผ้า***	นักเรียนสามารถออกแบบขั้นตอนการทำงานของ "ช่างทอหุ่นยนต์" โดยใช้คำสั่งลำลองระบุเฉพาะคำสั่งที่จำเป็นได้	1
	<u>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4</u> เรื่อง ***ร่วมสร้างผืนผ้า***	ออกแบบและลงมือปฏิบัติ สร้างผ้าจำลองโดยใช้ขั้นตอนวิธีที่วางแผนไว้ด้วยกระดาษสานออกมาเป็นลายผ้า	1

7.2 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

7.3 แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม

7.4 แบบการประเมินการนำเสนอผลงาน

7.5 แบบการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.6 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

7.7 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.8 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นที่ 1: การวิเคราะห์และออกแบบ

1) วิเคราะห์หลักสูตรและตัวชี้วัด

ศึกษาหลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 อย่างละเอียด มุ่งเน้นที่ตัวชี้วัด ว 4.2 ป.3/1 แสดงอัลกอริทึมในการแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ ทำการถอดองค์ความรู้ที่จำเป็น (การคิดเชิงคำนวณ 4 ด้าน) ออกมาเพื่อนำไปใช้เป็นแกนหลักในการออกแบบกิจกรรมต่อไป

2) ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น การทอผ้าไหม

ลงพื้นที่ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทอผ้าไหมของชุมชนบ้านหนองบ่อ จังหวัดอุบลราชธานี วิเคราะห์และแยกย่อยขั้นตอนทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ เช่น การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, การสาวไหม , การฟอกไหม, การย้อมสีไหม, และการทอเป็นผืน ค้นหาจุดเชื่อมโยงระหว่างขั้นตอนการทอผ้าไหมกับหลักการคิดเชิงคำนวณแต่ละด้าน เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาหลักของกิจกรรม

3) ออกแบบนวัตกรรมและสื่อการสอน Unplugged

สร้างสื่อการเรียนรู้ที่ไม่ต้องใช้คอมพิวเตอร์ (Unplugged) ซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดเชิงคำนวณได้ง่ายขึ้นผ่านกิจกรรมที่จับต้องได้จริง ออกแบบสื่อต่างๆ เช่น ชุดบัตรภาพแสดงขั้นตอนการทอผ้า, บัตรคำสั่งสำหรับการสร้างลวดลายผ้า, และวัสดุอุปกรณ์สำหรับทำผ้าจำลอง สร้างกิจกรรมที่สนุกสนานและท้าทายเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน

4) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 4 ชั่วโมง

จัดทำแผนการสอน 4 แผน ซึ่งแต่ละแผนจะมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดเชิงคำนวณทีละด้านอย่างเป็นขั้นตอน ในแต่ละแผนจะมีรายละเอียดของกิจกรรม สื่อการสอน และการวัดผลที่ชัดเจน

5) สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

สร้างแบบทดสอบวัดผลก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ จัดทำแบบประเมินผลงาน (Rubric Score) และแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อวัดทักษะและคุณลักษณะของนักเรียน

6) ตรวจสอบและปรับปรุง

นำนวัตกรรมทั้งหมด (แผนการสอน, สื่อ, แบบทดสอบ) ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือเพื่อนครูช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม นำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้ชุดนวัตกรรมมีความสมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นที่ 2: การทดลองใช้นวัตกรรม

1) ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

นำแบบทดสอบก่อนเรียนมาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย (นักเรียนชั้น ป.3) เพื่อวัดความรู้พื้นฐานและทักษะการคิดเชิงคำนวณที่มีอยู่เดิมก่อนการใช้ชุดนวัตกรรม

2) ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผน

จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ชั่วโมงที่ได้จัดทำไว้ ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ชี้แนะ และสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตลอดการทำกิจกรรม

3) สังเกตและเก็บข้อมูล

ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูจะทำการสังเกตอย่างใกล้ชิดและบันทึกข้อมูลต่างๆ เช่น พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม, การมีส่วนร่วม, การแก้ปัญหา และความเข้าใจในเนื้อหา เก็บรวบรวมใบงานและผลงานของนักเรียนในแต่ละชั่วโมงเรียนเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผล

4) ทดสอบหลังเรียน (Post-test)

เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมทั้ง 4 ชั่วโมงเรียนแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความก้าวหน้าทางการเรียนรู้และเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน

ขั้นที่ 3: การประเมินและสรุปผล

1) วิเคราะห์ผลการเรียนรู้และพฤติกรรม

นำผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์เชิงสถิติ เพื่อดูว่านักเรียนมีคะแนนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินผลงานและแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อประเมินทักษะและคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา

2) สรุปผลและเขียนรายงาน

จัดทำรายงานสรุปผลการพัฒนานวัตกรรม โดยระบุที่มา, วัตถุประสงค์, วิธีการพัฒนา, และผลลัพธ์ที่ได้ นำเสนอข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ (สถิติ) และเชิงคุณภาพ (การอธิบายพฤติกรรม)

3) นำเสนอผลงานและเผยแพร่นวัตกรรม

นำเสนอรายงานการพัฒนานวัตกรรมต่อผู้บริหารโรงเรียนและเพื่อนครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับคำแนะนำ เผยแพร่นวัตกรรมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสาธารณะ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ครูและนักเรียนท่านอื่นๆ ต่อไป

แผนภาพแสดงแนวทางการดำเนินงานหรือการใช้นวัตกรรม

ขั้นที่ 1 : การวิเคราะห์และออกแบบ

- วิเคราะห์หลักสูตรและตัวชี้วัด
- ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น การทอผ้าไหม
- ออกแบบนวัตกรรมและสื่อการสอน Unplugged
- ***<u>จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 4 ชั่วโมง ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning)</u>***
- สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบและปรับปรุง

แผนที่ 1
- **แกะรอยเส้นไหม สู่การทอ**
- เน้นการเรียงลำดับขั้นตอน (Algorithm Design) ผ่านการเรียงบัตรภาพกระบวนการทอผ้าไหม

แผนที่ 2
- **แกะลายผ้า สร้างคำสั่ง**
- เน้นการแบ่งปัญหา (Decomposition) และการหารูปแบบ (Pattern Recognition) ผ่านการใช้บัตรคำสั่งเพื่อสร้างลวดลายผ้าจำลอง

แผนที่ 3
- **ออกแบบช่างทอผ้า**
- เน้นการคิดเชิงนามธรรม (Abstraction) ผ่านการออกแบบคำสั่งสำหรับ "หุ่นยนต์ช่างทอ" โดยเลือกเฉพาะคำสั่งที่จำเป็น

แผนที่ 4
- **ร่วมสร้างผืนผ้า**
- เน้นการบูรณาการทักษะการคิดเชิงคำนวณทั้งหมด เพื่อออกแบบและสร้างสรรค์ผ้าจำลองร่วมกันเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 2 : การทดลองใช้นวัตกรรม

- ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)
- ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผน
- สังเกตและเก็บข้อมูล
- ทดสอบหลังเรียน (Post-test)

ขั้นที่ 3 : การประเมินและสรุปผล

- วิเคราะห์ผลการเรียนรู้และพฤติกรรม
- สรุปผลและเขียนรายงาน
- นำเสนอผลงานและเผยแพร่นวัตกรรม

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Constructionism – Papert) :

เน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือสร้างสิ่งประดิษฐ์หรือชิ้นงาน (making things) ด้วยตนเอง ซึ่งในนวัตกรรมนี้คือนักเรียนได้สร้างสรรค์ผลงานการทอผ้าจำลอง และได้เรียนรู้หลักการคิดเชิงคำนวณผ่านการปฏิบัติจริง ไม่ใช่แค่การฟังบรรยาย (Papert, S. (1980). Mindstorms: Children, Computers, and Powerful Ideas.)

ทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ (Kolb's Experiential Learning Cycle) :

วงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน: ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม (Concrete Experience) การไตร่ตรองจากประสบการณ์ (Reflective Observation) การสร้างมโนทัศน์ที่เป็นนามธรรม (Abstract Conceptualization) และการทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation) ในนวัตกรรมนี้ นักเรียนจะเริ่มจากการสังเกตภาพและวิดีโอการทอผ้าไหม (CE) ร่วมกันอภิปราย (RO) สร้างแบบจำลองกระบวนการ (AC) และลงมือทอผ้าจำลอง (AE) (Kolb, D. A. (1984). Experiential learning: Experience as the source of learning and development.)

การเรียนรู้เชิงบูรณาการ (Integrated Learning) :

การเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างมีความหมาย นวัตกรรมนี้บูรณาการวิชาวิทยาการคำนวณ ศิลปะ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน

แนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning) :

เน้นการพัฒนาทักษะ 4Cs ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) การร่วมมือ (Collaboration) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ซึ่งนวัตกรรมนี้ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะเหล่านี้ผ่านการทำงานกลุ่มและการสร้างสรรค์ผลงาน (Partnership for 21st Century Learning.)

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 : การแก้ปัญหาใกล้ตัวด้วยความคิดเชิงคำนวณ **รายวิชา** : วิทยาการคำนวณ **รหัสวิชา** : ว13201 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 **เวลา** : 4 ชม. ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 **ผู้สอน** : นางณิชา ศรีบุญเรือง โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สังกัด สพป.อุบลราชธานี เขต 1

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
1	แกะรอยเส้นไหม สู่การทอ	**มาตรฐานการเรียนรู้:** ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม **ตัวชี้วัด: ว 4.2 ป.3/1** แสดงอัลกอริทึมในการแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ	**สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด:** กระบวนการผลิตผ้าไหมจากเส้นใยสู่ผืนผ้าสามารถอธิบายได้ด้วยลำดับขั้นตอน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการออกแบบขั้นตอนวิธี (Algorithm) **สาระแกนกลาง:** การแสดงอัลกอริทึมในการแก้ปัญหาอย่างง่าย **สาระท้องถิ่น:** ขั้นตอนการผลิตผ้าไหม (ตั้งแต่การ	1	**ด้านความรู้ (K):** นักเรียนสามารถอธิบายลำดับขั้นตอนของการทอผ้าไหมได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P):** นักเรียนสามารถออกแบบขั้นตอนวิธีอย่างง่ายโดยใช้ภาพหรือสัญลักษณ์ได้ **ด้านคุณลักษณะ (A):** นักเรียนมีความมุ่งมั่นและรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	**กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)** **ขั้นนำ (10 นาที):** ครูนำตัวอย่างผ้าไหมที่มีลวดลายและสีสันสวยงามมาให้นักเรียนดู ครูตั้งคำถามชวนคิด: "รู้ไหมว่ากว่าจะได้ผ้าสวยๆ แบบนี้มา ต้องผ่านขั้นตอนอะไรบ้าง?" **ขั้นสอน (40 นาที):** ครูแบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มได้รับบัตรภาพขนาด	1. ตัวอย่างผ้าไหมจริง 2. บัตรภาพขั้นตอนการทอผ้าไหม จำนวน 4-5 ใบ/กลุ่ม 3. ใบงานที่ 1: แผนผังการเดินทางของเส้นไหม

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
			เตรียมเส้นไหม, การย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติ เช่น มะเกลือ, การปั่นไหม, การทอด้วยกี่ทอผ้า)		**สมรรถนะสำคัญ (C):** 1.ความสามารถในการคิด (คิดวิเคราะห์, คิดอย่างมีวิจารณญาณ) 2.ความสามารถในการสื่อสาร **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** 1.ใฝ่เรียนรู้ 2.มุ่งมั่นในการทำงาน	ใหญ่ 4-5 ใบ ที่แสดงขั้นตอนการทอผ้าไหม (เช่น การเตรียมเส้นไหม, การย้อมสี, การมัดหมี่, การทอ) แต่ละภาพจะมีรหัสและคำอธิบายสั้นๆ กิจกรรมกลุ่ม “เรียงรอยเส้นไหม” (Unplugged Game): แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และเรียงบัตรภาพตามลำดับเหตุการณ์ที่ถูกต้องที่สุด ครูแจก ใบงานที่ 1: แผนผังการเดินทางของเส้นไหม ให้นักเรียนแต่ละคนออกแบบแผนผังขั้นตอนการทอผ้า	

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์ การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
						ไหมในความคิดของตนเอง โดยอาจใช้ภาพวาด สัญลักษณ์ หรือข้อความสั้นๆ ครูสุ่มให้นักเรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอใบงานของตนเองหน้าชั้นเรียน **ขั้นสรุป (10 นาที):** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนที่ถูกต้องของการผลิตผ้าไหม ครูอธิบายเชื่อมโยงว่าการเรียงลำดับเหตุการณ์นี้ก็คือ "ขั้นตอนวิธี (Algorithm)" ที่เราจะนำไปใช้ในการแก้ปัญหาอื่นๆ ต่อไป	

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
2	แกะลายผ้าสร้างคำสั่ง	**มาตรฐานการเรียนรู้:** ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม **ตัวชี้วัด: ว 4.2 ป.3/1** แสดงอัลกอริทึมในการแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ	**สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด:** การทอลวดลายผ้าที่ซับซ้อนประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ ซ้ำๆ กัน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการแบ่งปัญหา (Decomposition) และการหารูปแบบ (Pattern Recognition) **สาระแกนกลาง:** การแก้ปัญหาด้วยการแบ่งปัญหาและการหารูปแบบ **สาระท้องถิ่น:** ลวดลายผ้าไหมท้องถิ่น (เช่น ลายหัว	1	**ด้านความรู้ (K):** นักเรียนสามารถอธิบายหลักการแบ่งปัญหาและการหารูปแบบได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P):** นักเรียนสามารถใช้บัตรคำสั่งเพื่อออกแบบขั้นตอนการทอลวดลายได้อย่างเป็นระบบ **ด้านคุณลักษณะ (A):** นักเรียนมีวินัยและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม	**กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)** **ขั้นนำ (10 นาที):** ครูนำภาพลวดลายผ้าไหมสวยงาม (เช่น ลายหัวจกดาว, ลายปราสาทผึ้ง) มาให้นักเรียนดู ครูตั้งคำถาม: "ช่างทอทำลวดลายที่ซับซ้อนนี้ได้อย่างไร?" "เราจะอธิบายวิธีทอลวดลายนี้ให้เพื่อนฟังได้ยังไง?" **ขั้นสอน (40 นาที):** ครูแนะนำ บัตรคำสั่ง (Command Cards) ที่ออกแบบมาสำหรับกิจกรรมนี้ (เช่น บัตรเลื่อนซ้าย, บัตรเลื่อน	1. ภาพลวดลายผ้าไหม (ลายหัวจกดาว, ลายปราสาทผึ้ง) 2. ชุดบัตรคำสั่ง (Command Cards) 3. แผ่นกระดานตารางสำหรับวางบัตรคำสั่ง 4.ใบงานที่ 2: แบบจำลองการทอลายผ้า

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
			จกดาว, ลายปราสาทผึ้ง, ลายทิว)		**สมรรถนะสำคัญ (C):** 1.ความสามารถในการคิด (คิดวิเคราะห์, คิดอย่างเป็นระบบ) 2.ความสามารถในการสื่อสาร **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** 1.มีวินัย 2.มุ่งมั่นในการทำงาน	ขวา, บัตรขึ้น, บัตรลง, บัตรสานเส้น) กิจกรรมกลุ่ม “ทอลายด้วยคำสั่ง” (Unplugged Game): ครูแจกแผ่นกระดานตารางและภาพลวดลายผ้าอย่างง่ายๆ ให้นักเรียน แต่ละกลุ่มช่วยกันวางบัตรคำสั่งเพื่อสร้างลวดลายให้เหมือนกับภาพต้นแบบ ครูแจก ใบงานที่ 2: แบบจำลองการทอลายผ้า ให้นักเรียนแต่ละคนออกแบบลวดลายทอผ้าของตนเอง โดยใช้สัญลักษณ์จากบัตรคำสั่งที่กำหนดให้	

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
						ครูให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน **ขั้นสรุป (10 นาที):** ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าการแบ่งลวดลายซับซ้อนออกเป็นส่วนย่อยๆ คือ "การแบ่งปัญหา" และการใช้คำสั่งซ้ำๆ คือ "การหารูปแบบ" ครูเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เช่น การเดินตามแผนที่	

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
3	ออกแบบช่างทอผ้า	**มาตรฐานการเรียนรู้:** ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม **ตัวชี้วัด: ว 4.2 ป.3/1** แสดงอัลกอริทึมในการแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ	**สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด:** การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction) คือ การมุ่งความสนใจไปที่ส่วนสำคัญของปัญหาและละเว้นรายละเอียดที่ไม่จำเป็น เพื่อให้สามารถอธิบายขั้นตอนการทำงานได้ง่ายขึ้น **สาระการเรียนรู้:** **สาระแกนกลาง:** การคิดเชิงนามธรรม **สาระท้องถิ่น:** บทบาทและทักษะของช่างทอผ้า	1	**จุดประสงค์การเรียนรู้:** **ด้านความรู้ (K):** นักเรียนสามารถอธิบายหลักการคิดเชิงนามธรรมได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P):** นักเรียนสามารถออกแบบขั้นตอนการทำงานของ "ช่างทอหุ่นยนต์" โดยระบุเฉพาะคำสั่งที่จำเป็นได้ **ด้านคุณลักษณะ (A):** นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบวิธีการแก้ปัญหา	**กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)** **ขั้นนำ (10 นาที):** ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทอลวดลายจากชั่วโมงที่แล้ว ครูตั้งคำถาม: "ถ้าเราจะสอนให้หุ่นยนต์ทอผ้า เราต้องบอกคำสั่งอะไรบ้าง?" "เราควรบอกทุกรายละเอียดเลยไหม?" **ขั้นสอน (40 นาที):** กิจกรรม “ช่างทอหุ่นยนต์” (Unplugged Game): ครูให้นักเรียนแต่ละคน	1.ภาพตัวอย่างลวดลาย 2.ใบงานที่ 3: ออกแบบคำสั่งให้ช่างทอ

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
					สมรรถนะสำคัญ (C): 1.ความสามารถในการคิด (คิดสร้างสรรค์) 2.ความสามารถในการสื่อสาร **คุณลักษณะอันพึงประสงค์** 1.รักความเป็นไทย 2.มีจิตสาธารณะ	สมมติตนเองเป็น "หุ่นยนต์ช่างทอ" และครูเป็น "ผู้สั่งงาน" โดยครูจะให้คำสั่งที่ซับซ้อน เช่น "ทอลายปราสาทผึ้ง" และนักเรียนจะต้องแปลงคำสั่งนั้นให้เป็นขั้นตอนย่อยๆ ง่ายๆ เช่น "วางเส้นซ้าย", "วางเส้นขวา", "สานขึ้น", "สานลง" ครูแจก ใบงานที่ 3: ออกแบบคำสั่งให้ช่างทอ ให้นักเรียนออกแบบชุดคำสั่งสำหรับ "หุ่นยนต์ช่างทอ" เพื่อให้สามารถทอลวดลายที่ซับซ้อนได้ โดยนักเรียนต้องเลือกเฉพาะคำสั่งที่จำเป็นเท่านั้น	

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
						ขั้นสรุป (10 นาที): นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเอง ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าการเลือกเฉพาะข้อมูลที่สำคัญและละเว้นรายละเอียดที่ไม่จำเป็นคือ "การคิดเชิงนามธรรม"	
4	ร่วมสร้างผืนผ้า	**มาตรฐานการเรียนรู้:** ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมี	**สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด:** การออกแบบขั้นตอนวิธี (Algorithm Design) ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากการบูรณาการหลักการคิดเชิงคำนวณเข้าด้วยกัน	1	**ด้านความรู้ (K):** นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนวิธีในการสร้างผ้าจำลองได้ **ด้านทักษะกระบวนการ (P):** นักเรียนสามารถร่วมกันออกแบบ	**กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)** **ขั้นนำ (10 นาที):** ครูตั้งคำถาม: "หลังจากที่เราได้เรียนรู้การแบ่งปัญหา การหารูปแบบ และการคิดเชิงนามธรรมแล้ว เราจะนำความรู้	1.กระดาษสีสำหรับสานเป็นผืนผ้า 2.กรรไกร, กาว 3.ตัวอย่างผืนผ้าไหมขนาดใหญ่

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
		ประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม **ตัวชี้วัด: ว 4.2 ป.3/1** แสดงอัลกอริทึมในการแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ	**สาระแกนกลาง:** การออกแบบขั้นตอนวิธีในการแก้ปัญหา **สาระท้องถิ่น:** การร่วมมือกันในชุมชนเพื่อสร้างสรรค์ผืนผ้าไหม		และลงมือปฏิบัติสร้างผ้าจำลองโดยใช้ขั้นตอนวิธีที่วางแผนไว้ **ด้านคุณลักษณะ (A):** นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ และภาคภูมิใจในผลงานที่สร้างร่วมกัน **สมรรถนะสำคัญ (C):** 1.ความสามารถในการคิด (คิดอย่างเป็นระบบ) 2.ความสามารถในการสื่อสาร 3.ความสามารถในการร่วมมือ	ทั้งหมดนี้มาสร้างผืนผ้าจำลองของเราได้อย่างไร?" **ขั้นสอน (40 นาที):** กิจกรรมกลุ่ม “ร่วมสร้างผืนผ้า” (Unplugged Project): แต่ละกลุ่มได้รับวัสดุเหลือใช้ (เช่น กระดาษสี, กระดาษ A4) เพื่อสร้างผืนผ้าจำลองขนาดเล็ก ครูมอบหมายภารกิจ: ให้แต่ละกลุ่มออกแบบขั้นตอนการสร้างและตกแต่งผืนผ้าของตนเอง โดยต้องนำหลักการคิดเชิงคำนวณที่เรียนมาใช้ (แบ่งหน้าที่,	

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
					คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1.มุ่งมั่นในการทำงาน 2.รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	เรียงลำดับขั้นตอน, ใช้คำสั่งซ้ำๆ) นักเรียนลงมือปฏิบัติ: แต่ละกลุ่มใช้กระดาษสีที่ตัดเป็นเส้นยาวๆ นำมาสานเป็นลวดลายต่างๆ ตามที่ได้ออกแบบไว้ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ นำเสนอผลงาน: แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผืนผ้าจำลอง พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนการทำงานและบทบาทของสมาชิก **ขั้นสรุป (10 นาที):** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน	

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)	จุดประสงค์ การเรียนรู้	วิธีสอน/วิธีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
						นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ครูให้คำชมเชยและสร้างความภาคภูมิใจในผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้น	

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

11.1 ความรู้

ผลการทดสอบก่อน – หลังการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 : การแก้ปัญหาใกล้ตัวด้วยความคิดเชิงคำนวณ รายวิชา : วิทยาการคำนวณ 3
รหัสวิชา : ว13201 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เวลา : 3 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ที่	ชื่อ - สกุล			คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	แปลผล
1	เด็กชาย	จิรเวศ	ทิมา	4	8	ดี
2	เด็กชาย	ชัชวาน	วรรณทอง	2	6	ดี
3	เด็กชาย	ธนเดช	บุญขจร	3	7	ดี
4	เด็กชาย	มงคล	จันทา	4	7	ดี
5	เด็กชาย	สถาพร	ธงศรี	5	10	ดีมาก
6	เด็กชาย	อภิชาติ	ส่งเสริม	5	10	ดีมาก
7	เด็กหญิง	กชกร	คงศรี	3	8	ดี
8	เด็กหญิง	จารุพิชญา	โหลยา	5	10	ดีมาก
9	เด็กหญิง	จามจุรี	สัตถาวะโห	3	9	ดีมาก
10	เด็กหญิง	ชลิตา	ไสยาวัน	4	9	ดีมาก
11	เด็กหญิง	พิชญธิดา	ทิมา	4	10	ดีมาก
12	เด็กหญิง	อารยา	บุญจำนงค์	3	10	ดีมาก
			รวมเฉลี่ย	**3.59**	**8.67**	ดี

เกณฑ์การประเมิน

9 – 10	หมายถึง	ดีมาก
6 – 8	หมายถึง	ดี
3 – 5	หมายถึง	ปานกลาง
0 – 2	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางณิชา ศรีบุญเรือง)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

นักเรียนสามารถอธิบายลำดับขั้นตอนของการทอผ้าไหมได้ (K)

นักเรียนสามารถบอกและอธิบายหลักการคิดเชิงคำนวณ 4 ด้าน คือการย่อยปัญหา (Decomposition) การจดจำรูปแบบ (Pattern Recognition) การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction) และการออกแบบขั้นตอน (Algorithm Design) และสามารถเชื่อมโยงความรู้เรื่องการคิดเชิงคำนวณกับกระบวนการทอผ้าไหม คิดเป็นร้อยละ 100

ผลประเมินการปฏิบัติกิจกรรม เรื่อง Unplugged: สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ

ที่	ชื่อ-สกุล			การคิดเป็นขั้นตอน (Algorithmic Thinking)				การแยกส่วนประกอบและการหารูปแบบ (Decomposition & Pattern)				การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction)				การแก้ปัญหาและการทำงานร่วมกัน (Problem Solving & Teamwork)				รวมคะแนน	ระดับคุณภาพ	ผลการประเมิน
				3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0			
1	เด็กชาย	จิรเวศ	ทิมา		✓				✓				✓			✓				9	ดี	ผ่าน
2	เด็กชาย	ชัชวาน	วรรณทอง		✓					✓				✓		✓				7	ดี	ผ่าน
3	เด็กชาย	ธนเดช	บุญขจร		✓				✓				✓			✓				9	ดี	ผ่าน
4	เด็กชาย	มงคล	จันทา		✓				✓					✓		✓				8	ดี	ผ่าน
5	เด็กชาย	สถาพร	ธงศรี	✓				✓				✓				✓				12	ดีมาก	ผ่าน
6	เด็กชาย	อภิชาติ	ส่งเสริม	✓				✓				✓				✓				12	ดีมาก	ผ่าน
7	เด็กหญิง	กชกร	คงศรี		✓				✓				✓			✓				9	ดี	ผ่าน
8	เด็กหญิง	จารุพิชญา	โหลยา	✓				✓				✓				✓				12	ดีมาก	ผ่าน
9	เด็กหญิง	จามจุรี	สัตถาวะโห	✓				✓				✓				✓				12	ดีมาก	ผ่าน
10	เด็กหญิง	ชลิตา	ไสยาวัน	✓				✓				✓				✓				12	ดีมาก	ผ่าน
11	เด็กหญิง	พิชญธิดา	ทิมา	✓				✓				✓				✓				12	ดีมาก	ผ่าน
12	เด็กหญิง	อารยา	บุญจำนงค์	✓				✓				✓				✓				12	ดีมาก	ผ่าน

เกณฑ์การประเมินการทำกิจกรรม

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (3 คะแนน)	**ดี (2 คะแนน)**	**พอใช้ (1 คะแนน)**	**ปรับปรุง (0 คะแนน)**
1. การคิดเป็นขั้นตอน (Algorithmic Thinking)	สามารถเรียงลำดับขั้นตอนการทำงาน (ทอ/สาน) ได้ถูกต้อง แม่นยำ และเป็นระบบตั้งแต่ต้นจนจบ	เรียงลำดับขั้นตอนได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ อาจมีจุดสลับกันเล็กน้อยแต่แก้ไขให้ถูกต้องได้	เรียงลำดับขั้นตอนสับสน ต้องอาศัยการชี้แนะจากครูหรือเพื่อนอย่างมากในการทำงาน	ไม่สามารถลำดับขั้นตอนการทำงานได้เลย แม้จะมีตัวช่วย
2. การแยกส่วนประกอบและการหารูปแบบ (Decomposition & Pattern)	แยกแยะลวดลายที่ซับซ้อนออกเป็นส่วนย่อยได้ชัดเจน และระบุจุดที่ใช้คำสั่งซ้ำ (Loop) ได้ถูกต้อง	แยกแยะส่วนประกอบของลายได้ แต่การระบุรูปแบบซ้ำยังไม่ชัดเจนในบางจุด	มองภาพรวมของลายออก แต่ไม่สามารถแยกส่วนย่อยหรือระบุรูปแบบที่ซ้ำกันได้	ไม่เข้าใจการแยกปัญหาเป็นส่วนย่อย และมองไม่เห็นรูปแบบของลวดลาย
3. การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction)	สามารถคัดเลือกเฉพาะคำสั่ง/ข้อมูลที่จำเป็นเพื่อสั่งงาน "หุ่นยนต์" โดยละทิ้งรายละเอียดที่ไม่สำคัญได้ดีเยี่ยม	สามารถเลือกข้อมูลสำคัญได้เกือบครบถ้วน แต่อาจยังมีรายละเอียดที่เกินความจำเป็นปนอยู่บ้าง	เลือกข้อมูลสำคัญได้น้อย ส่วนใหญ่ยังยึดติดกับรายละเอียดปลีกย่อยที่ทำให้สับสน	ไม่สามารถคัดเลือกข้อมูลสำคัญได้ หรือสื่อสารคำสั่งออกมาไม่ได้เลย
4. การแก้ปัญหาและการทำงานร่วมกัน (Problem Solving & Teamwork)	ร่วมมือกับกลุ่มแก้ปัญหา (Debug) เมื่อผลงานไม่ตรงตามแบบได้อย่างรวดเร็ว และมีบทบาทชัดเจนในโปรเจกต์	ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มดี ช่วยกันแก้ไขปัญหาได้เมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น	ทำงานตามหน้าที่ของตนเองแต่ไม่ค่อยช่วยแก้ปัญหาของกลุ่ม หรือมีส่วนร่วมน้อย	ไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม และไม่พยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน

การประเมินผล

เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ
3 คะแนน หมายถึง ดีมาก 2 คะแนน หมายถึง ดี 1 คะแนน หมายถึง พอใช้ 0 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง	10 - 12 คะแนน: ระดับ ดีเยี่ยม (4) มีทักษะการคิดเชิงคำนวณในระดับที่ประยุกต์ใช้ได้คล่องแคล่ว 7 - 9 คะแนน: ระดับ ดี (3) เข้าใจหลักการและสามารถปฏิบัติงานตามโจทย์ได้ถูกต้อง 4 - 6 คะแนน: ระดับ พอใช้ (2) พอเข้าใจหลักการพื้นฐานแต่ยังต้องการการชี้แนะในขั้นตอนที่ซับซ้อน 0 - 3 คะแนน: ระดับ ปรับปรุง (1) ควรได้รับการเสริมความเข้าใจเรื่องการคิดเป็นระบบอย่างใกล้ชิด

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางณิชา ศรีบุญเรือง)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

11.2 ทักษะกระบวนการ

นักเรียนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ ลำดับขั้นตอนกระบวนการ รวมถึงมีทักษะในการใช้สัญลักษณ์ผังงาน (Flowchart) (P)

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด

ที่	ชื่อ-สกุล	เนื้อหาละเอียดชัดเจน	ความถูกต้องของเนื้อหา	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ	วิธีการนำเสนอผลงาน	รวมคะแนน	ระดับคุณภาพ	ผลการประเมิน
1	เด็กชายจิรเวศ ทิมา	3	3	3	3	2	11	**ดี**	**ผ่าน**
2	เด็กชายชัชวาน วรรณทอง	2	2	2	2	1	9	**ดี**	**ผ่าน**
3	เด็กชายธนเดช บุญขจร	2	2	2	2	2	10	**ดี**	**ผ่าน**
4	เด็กชายมงคล จันทา	2	2	2	2	2	10	**ดี**	**ผ่าน**
5	เด็กชายสถาพร ธงศรี	3	3	3	3	3	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**
6	เด็กชายอภิชาติ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**
7	เด็กหญิงกชกร คงศรี	3	3	3	3	3	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**
8	เด็กหญิงจารุพิชญา โหลยา	3	3	3	3	3	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**
9	เด็กหญิงจามจุรี สัตถาวะโห	3	3	3	3	3	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**
10	เด็กหญิงชลิตา ไสยาวัน	3	3	3	3	3	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**
11	เด็กหญิงพิชญธิด ทิมา	3	3	3	3	3	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**
12	เด็กหญิงอารยา บุญจำนงค์	3	3	3	3	3	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอ

รายการประเมิน	**ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน**		
	ดีมาก (3คะแนน)	**ดี (2คะแนน)**	**พอใช้ (1คะแนน)**
เนื้อหาละเอียดชัดเจน	นำเสนอเนื้อหา ได้ละเอียดชัดเจน ครบทุกประเด็น	นำเสนอเนื้อหา ได้ละเอียดชัดเจน ในประเด็นส่วนใหญ่	นำเสนอเนื้อหา ได้ละเอียดชัดเจน ในประเด็นบางส่วน
ความถูกต้อง ของเนื้อหา	นำเสนอเนื้อหา ได้ถูกต้องตามโจทย์ ทุกคำตอบ	นำเสนอเนื้อหา ได้ถูกต้องตามโจทย์ ได้เป็นส่วนใหญ่	นำเสนอเนื้อหา ได้ถูกต้องตามโจทย์ ได้เป็นบางส่วน
ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้ภาษาที่สุภาพ ไพเราะ น่าฟังตลอดการนำเสนอ	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สุภาพ ไพเราะ ในขณะที่นำเสนอ ส่วนใหญ่	ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สุภาพ ไพเราะ ในขณะที่นำเสนอ บางช่วง
ประโยชน์ที่ได้ จากการนำเสนอ	นักเรียนได้ประโยชน์ จากการนำเสนอ มีความมั่นใจ ภาคภูมิใจในตัวเอง	นักเรียนได้ประโยชน์ จากการนำเสนอ มีความมั่นใจในตัวเอง เพิ่มขึ้น	นักเรียนได้ประโยชน์ จากการนำเสนอ มีความมั่นใจ เพิ่มขึ้นบ้าง
วิธีการนำเสนอผลงาน	มีวิธีการนำเสนอ ที่หลากหลาย เป็นขั้นตอน มีการแนะนำตัว, สรุป	มีวิธีการนำเสนอ ที่หลากหลาย เป็นขั้นตอน มีข้อบกพร่องบางส่วน	มีวิธีการนำเสนอ ที่ไม่หลากหลาย มีข้อบกพร่อง เป็นส่วนใหญ่

การประเมินผล

ผลงานหรือพฤติกรรม**สมบูรณ์ชัดเจน** ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรม**มีข้อบกพร่องบางส่วน** ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรม**มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
12 - 15	ดีมาก
8 - 11	ดี
ต่ำกว่า 8	พอใช้

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางณิชา ศรีบุญเรือง)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การแสดงความคิดเห็น	การยอมรับฟังคนอื่น	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	ความมีน้ำใจ	การมีส่วนร่วม	
1	เด็กชายจิรเวศ ทิมา	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายชัชวาน วรรณทอง	1	3	3	3	2	12
3	เด็กชายธนเดช บุญขจร	3	3	3	3	3	15
4	เด็กชายมงคล จันทา	3	3	3	3	3	15
5	เด็กชายสถาพร ธงศรี	3	3	3	3	3	15
6	เด็กชายอภิชาติ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
7	เด็กหญิงกชกร คงศรี	3	3	3	3	3	15
8	เด็กหญิงจารุพิชญา โหลยา	3	3	3	3	3	15
9	เด็กหญิงจามจุรี สัตถาวะโห	3	3	3	3	3	15
10	เด็กหญิงชลิตา ไสยาวัน	3	3	3	3	3	15
11	เด็กหญิงพิชญธิด ทิมา	3	3	3	3	3	15
12	เด็กหญิงอารยา บุญจำนงค์	3	3	3	3	3	15

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
12 - 15	ดีมาก
8 - 11	ดี
ต่ำกว่า 8	พอใช้

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางณิชา ศรีบุญเรือง)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

ผลสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน

ที่	ชื่อ-สกุล	การแสดงความคิดเห็น	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	ความซื่อสัตย์	การตรงต่อเวลา	รวมคะแนน	ระดับคุณภาพ	ผลการประเมิน
1	เด็กชายจิรเวศ ทิมา	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**
2	เด็กชายชัชวาน วรรณทอง	1	3	3	3	2	12	**ดีมาก**	**ผ่าน**
3	เด็กชายธนเดช บุญขจร	3	3	3	3	2	14	**ดีมาก**	**ผ่าน**
4	เด็กชายมงคล จันทา	3	3	3	3	2	14	**ดีมาก**	**ผ่าน**
5	เด็กชายสถาพร ธงศรี	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**
6	เด็กชายอภิชาติ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**
7	เด็กหญิงกชกร คงศรี	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**
8	เด็กหญิงจารุพิชญา โหลยา	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**
9	เด็กหญิงจามจุรี สัตถาวะโห	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**
10	เด็กหญิงชลิตา ไสยาวัน	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**
11	เด็กหญิงพิชญธิดา ทิมา	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**
12	เด็กหญิงอารยา บุญจำนงค์	3	3	3	3	3	15	**ดีมาก**	**ผ่าน**

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**อย่างสม่ำเสมอ** ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บ่อยครั้ง** ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บางครั้ง** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
12 - 15	ดีมาก
8 - 11	ดี
ต่ำกว่า 8	พอใช้

ลงชื่อ..... .....ผู้ประเมิน
(นางณิชา ศรีบุญเรือง)
.ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การเล่นกิจกรรมทั้ง 4 แผนการจัดการเรียนรู้ 1. กิจกรรมแกะรอยเส้นไหม สู่การทอ 2. กิจกรรมแกะลายผ้า สร้างคำสั่ง 3. กิจกรรมออกแบบช่างทอผ้า ด้วยคำสั่งลำลอง 4. กิจกรรม ร่วมสร้างฝืนผ้า สามารถแก้ไขปัญหากิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีทักษะในการเรียงลำดับขั้นตอนกระบวนการ รวมทั้งการแก้ไขปัญหา ผ่านกิจกรรมกลุ่ม โดยประเมินผ่านแบบประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล ซึ่งทำให้นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน ได้ระดับคุณคุณภาพดีมากขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100

11.3 คุณลักษณะ

นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและใฝ่เรียนรู้ (A)

จากการสังเกตพฤติกรรมในการทำงานของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจในการทำงาน มีความคิดประเมินสถานการณ์ในกิจกรรม มีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันใน การใช้อุปกรณ์การย้อมผ้าด้วยลูกมะเกลือดิบ อุปกรณ์ระบายสีร่วมกันทำงานอย่างมีความสุข และเกิดความสำเร็จตามที่ครูมอบหมาย ซึ่งทำให้นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคนได้ระดับคุณภาพดีมาก คิดเป็นร้อยละ 100

ผลประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีดเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคุณภาพ

ที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมิน												คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ	ผลการประเมิน
		มีวินัย				ใฝ่เรียนรู้				มุ่งมั่นในการทำงาน						
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0			
1	เด็กชายจิรเวศ ทิมา	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
2	เด็กชายชัชวาน วรรณทอง	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
3	เด็กชายธนเดช บุญขจร	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
4	เด็กชายมงคล จันทา	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
5	เด็กชายสถาพร ธงศรี	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
6	เด็กชายอภิชาติ ส่งเสริม	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
7	เด็กหญิงกชกร คงศรี	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
8	เด็กหญิงจารุพิชญา โหลยา	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
9	เด็กหญิงจามจุรี สัตถาวะโห	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
10	เด็กหญิงชลิตา ไสยาวัน	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
11	เด็กหญิงพิชญธิดา ทิมา	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน
12	เด็กหญิงอารยา บุญจำนงค์	✓				✓				✓				9	ดีมาก	ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพ “มีวินัย”

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของห้องเรียน	ไม่ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของห้องเรียน	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของห้องเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของห้องเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม และรับผิดชอบในการทำงาน	-ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของห้องเรียนและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น -ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม และรับผิดชอบในการทำงาน

เกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพ “ใฝ่เรียนรู้”

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เป็นบางครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ บ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เป็นประจำ

เกณฑ์การให้คะแนนคุณภาพ “มุ่งมั่นในการทำงาน”

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นภายในเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**อย่างสม่ำเสมอ** ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บ่อยครั้ง** ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บางครั้ง** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
7 - 9	ดีมาก
4 - 6	ดี
ต่ำกว่า 4	พอใช้

ลงชื่อ..... .....ผู้ประเมิน
(นางณิชา ศรีบุญเรือง)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

เจตคติ

นักเรียนสามารถประเมินสถานการณ์ง่ายๆ ในชีวิตประจำวันที่อาจพบเจอ จากกิจกรรม Unplugged: สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ มีทักษะในการวิเคราะห์การใช้สัญลักษณ์คำสั่งลำลอง สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนๆ โดยครูผู้สอนเป็นผู้สังเกตการณ์และร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนทุกคนมีทักษะกระบวนการตามเกณฑ์ที่ครูกำหนด สามารถทำกิจกรรมกลุ่มนำเสนอลายผ้า ได้อย่างถูกต้อง

11.4 สมรรถนะ

นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ตามวัย สามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงคำนวณ สามารถสร้างผลงานจนสำเร็จ มีทักษะในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม สามารถนำไปถ่ายทอดต่อให้เพื่อนๆ หรือคนในครอบครัวได้ และสามารถนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนได้

ผลประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ประเมินโดยครูผู้สอนพิจารณาว่านักเรียนแต่ละคนมีความสามารถตามที่ได้กำหนดในแบบประเมินหรือไม่

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม			คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ	ผลการประเมิน
		การคิด	การแก้ปัญหา	การใช้ทักษะชีวิต			
1	เด็กชายจิรเวศ ทิมา	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
2	เด็กชายชัชวาน วรรณทอง	1	1	1	3	**พอใช้**	**ผ่าน**
3	เด็กชายธนเดช บุญขจร	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
4	เด็กชายมงคล จันทา	2	2	3	7	**ดีมาก**	**ผ่าน**
5	เด็กชายสถาพร ธงศรี	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
6	เด็กชายอภิชาติ ส่งเสริม	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
7	เด็กหญิงกชกร คงศรี	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
8	เด็กหญิงจารุพิชญา โหลยา	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
9	เด็กหญิงจามจุรี สัตถาวะโห	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
10	เด็กหญิงชลิตา ไสยาวัน	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
11	เด็กหญิงพิชญธิดา ทิมา	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**
12	เด็กหญิงอารยา บุญจำนงค์	3	3	3	9	**ดีมาก**	**ผ่าน**

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

รายการประเมิน	พฤติกรรมประเมินระดับคุณภาพ		
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (พอใช้)
การคิด	ใช้กระบวนการคิดได้อย่างหลากหลาย เชื่อมโยงความคิดรวบรวมยอดที่ซับซ้อนได้และประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนได้	ใช้กระบวนการคิดได้อย่างหลากหลาย อธิบายและให้เหตุผลเชื่อมโยงความคิดรวบยอดที่ซับซ้อนได้มากขึ้น	ใช้กระบวนการคิดพื้นฐานได้แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงความคิดรวบยอดได้
การแก้ปัญหา	แก้ปัญหาและอุปสรรคได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจได้ดี และประยุกต์ใช้ความรู้มาแก้ปัญหาได้เหมาะสมตามวัย	แก้ปัญหาและอุปสรรคได้โดยอาศัยเหตุผล ตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง แต่อาจต้องการคำแนะนำบ้างในบางขั้นตอนที่ซับซ้อน	แก้ปัญหาพื้นฐานได้ตามคำแนะนำหรือเลียนแบบผู้อื่น ยังไม่สามารถใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจได้ชัดเจน และต้องมีที่ปรึกษาคอยดูแล
การใช้ทักษะชีวิต	มีทักษะในการเชื่อมโยงความรู้ นำทักษะ/กระบวนการที่หลากหลายมาใช้สร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพ	มีทักษะในการเชื่อมโยงความรู้ นำทักษะ/กระบวนการที่หลากหลายมาใช้สร้างสรรค์ผลงานได้ดี	มีทักษะพื้นฐานในการเชื่อมโยงความรู้ แต่ยังไม่สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพได้

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**อย่างสม่ำเสมอ** ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บ่อยครั้ง** ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บางครั้ง** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
7-9	ดีมาก
4-6	ดี
ต่ำกว่า 4	พอใช้

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางณิชา ศรีบุญเรือง)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

12. บทเรียนที่ได้รับ

จากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน นักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.67 ซึ่งสูงกว่าการทดสอบก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 แสดงว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

Unplugged: สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ" สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดเชิงคำนวณได้ดีขึ้น ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนการแสดงอัลกอริทึมในการทำงานและการแก้ปัญหาได้ เข้าใจการใช้คำสั่งลำลอง และผู้เรียนประยุกต์การแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดเชิงคำนวณในชีวิตประจำวันได้

นักเรียนมีความมุ่งมั่น ตั้งใจทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนๆ มีความภาคภูมิใจกับงานที่ตนเองทำและร่วมชื่นชมยินดีกับผลงานของเพื่อนๆ มีบรรยาศทีดีกับการทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ในห้อง มีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เพื่อนที่อ่านคล่องและไปได้เร็วก็จะช่วยเพื่อนที่ยังอ่านไม่คล่องในการทำกิจกรรมเป็นการทำงานอย่างมีความสุข และสนุกสนานในการเรียน

นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิด วางแผน มีการนำเสนอความคิดเห็นต่อเพื่อนในห้องเรียน สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนๆ มีความภาคภูมิใจกับงานที่ตนเองทำ และร่วมชื่นชมยินดีกับผลงามของเพื่อนๆ มีบรรยากาศที่ดีกับการทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ในห้อง มีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ในการใช้อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมสานเส้นไหม และกิจกรรมนำเสนอกระบวนการทอผ้าไหม มีการทำงานอย่างมีความสุข และสนุกสนานในการเรียน

โดยสามารถนำกระบวนการนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ในหน่วยการเรียนรู้อื่น รวมไปถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ซึ่งการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์เป็นฐาน สามารถทำให้นักเรียนสามารถจดจำ และเข้าใจ และเกิดเป็นฐานความรู้ติดตัวนักเรียนเพื่อนำไปปรับใช้ในอนาคต

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

13.1 ด้านผู้เรียน

นักเรียนต้องกล้าลองผิดลองถูก เปลี่ยนบทบาทจาก ผู้รับ เป็น ผู้สร้าง โดยมองผิดพลาดในการวางบัตรคำสั่งคือโอกาสในการแก้ไขปัญหา ไม่ใช่ความล้มเหลว มองเห็นความเชื่อมโยงระหว่าง ภูมิปัญญาดั้งเดิมของการทอผ้ากับการคิดเชิงคำนวณ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและอยากเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดเป็นทัศนคติเชิงบวก และรักในมรดกท้องถิ่น นักเรียนในกลุ่มสามารถแบ่งบทบาทหน้าที่ตามความถนัด เช่น บางคนเก่งเรื่องออกแบบ บางคนเก่งเรื่องตรวจสอบ เกิดเป็นการทำงานแบบร่วมมือ จึงจะเกิดความสำเร็จ

13.2 ด้านครู

ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยายมาเป็นผู้กระตุ้นด้วยคำถามชวนคิด เพื่อให้นักเรียนค้นพบหลักการคิดเชิงคำนวณ ได้ด้วยตนเองจากกิจกรรม และครูต้องสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมการทอผ้าเข้ากับแนวคิดเชิงคำนวณทั้ง 4 ด้านได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ทำให้นักเรียนเห็นว่า "การทอผ้า" กับ "คอมพิวเตอร์" มีหลักการคิดที่เหมือนกัน

13.3 ด้านสถานศึกษา

โรงเรียนจัดสรรทรัพยากรและพื้นที่ที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมกลุ่ม รวมถึงส่งเสริมการทำกิจกรรมแบบ Unplugged ที่เน้นการลงมือปฏิบัติมากกว่าการนั่งเรียนหน้าจอเพียงอย่างเดียว โดยผู้บริหารให้ความสำคัญและส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาอย่างจริงจัง ทำให้เกิดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้

13.2 ด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองเข้าใจเป้าหมายของการเรียนวิทยาการคำนวณแบบ Unplugged ว่าเป็นการฝึกทักษะการคิด ไม่ใช่เพียงการใช้เทคโนโลยี และให้การส่งเสริมเมื่อบุตรหลานนำความรู้กลับไปแลกเปลี่ยนที่บ้าน โดยผู้ปกครองที่มีความรู้เรื่องผ้าไหม ช่วยให้คำแนะนำหรือแบ่งปันประสบการณ์เพิ่มเติมแก่นักเรียน ทำให้ความรู้ในห้องเรียนถูกขยายผลไปสู่การเรียนรู้ในครอบครัว

13.3 ด้านชุมชน

ชุมชนมีความพร้อมและยินดีเปิดพื้นที่ให้ข้อมูลเรื่องลวดลายผ้าไหมและขั้นตอนการทอ ทำให้บทเรียนมีความสมจริงและมีคุณค่าในสายตาเด็กนักเรียน ให้การยอมรับและชื่นชมผลงานของเยาวชน ทำให้เกิดแรงขับเคลื่อนร่วมกันในการสืบสานภูมิปัญญาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นนักแก้ปัญหารุ่นใหม่ที่มีรากเหง้าทางวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อ

14. ภาพกิจกรรม

การจัดการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 1 เรื่อง แกะรอยเส้นไหม สู่การทอ

การจัดการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 2 เรื่อง แกะลายผ้า สร้างคำสั่ง

การจัดการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 3 เรื่อง ออกแบบช่างทอผ้า

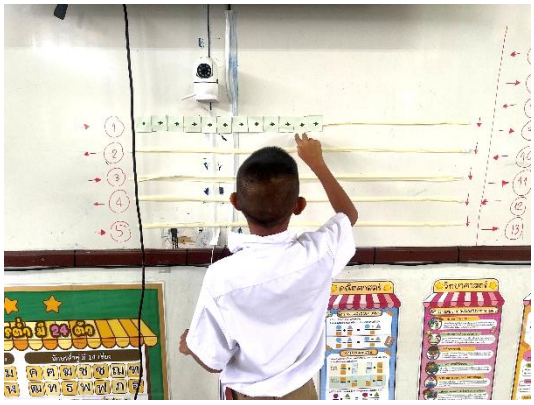

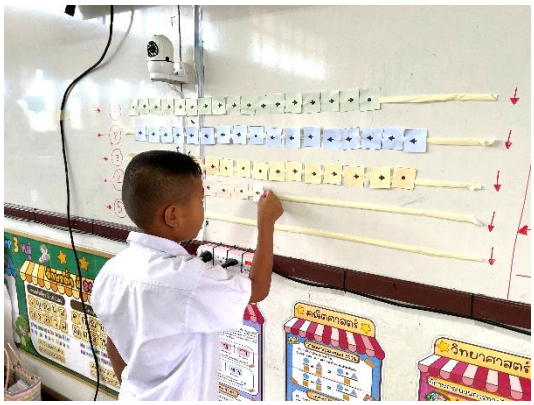

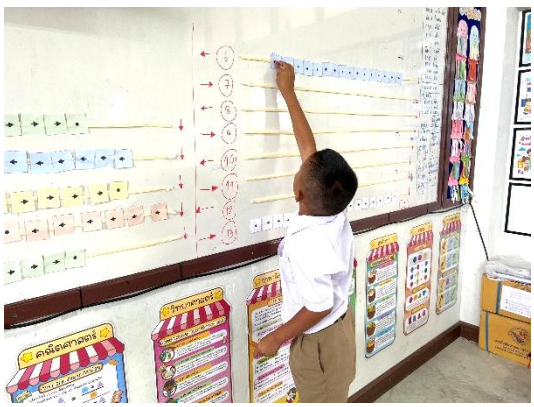

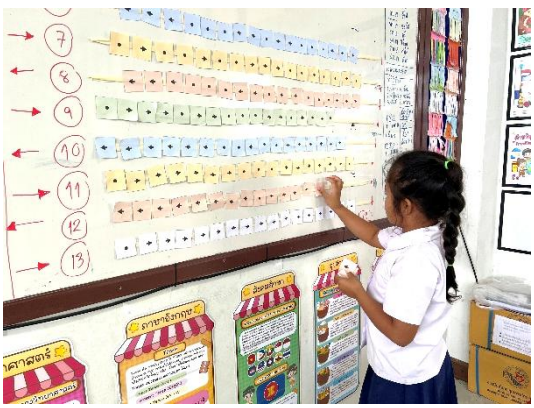

การจัดการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 4 เรื่อง ร่วมสร้างผืนผ้า

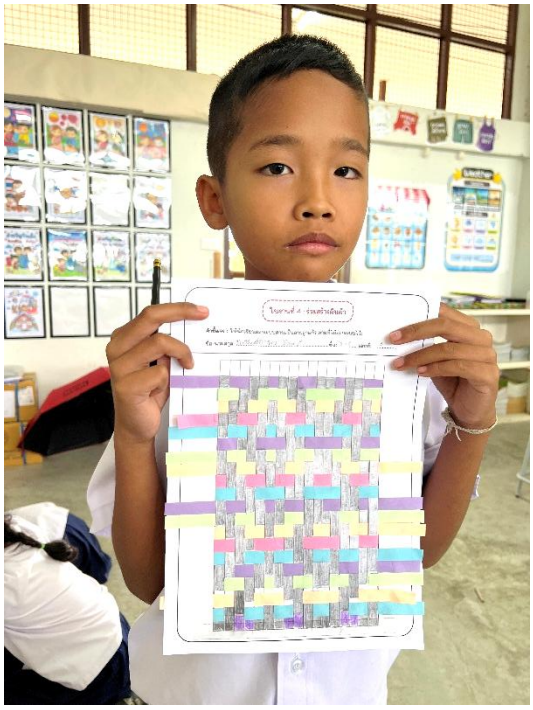

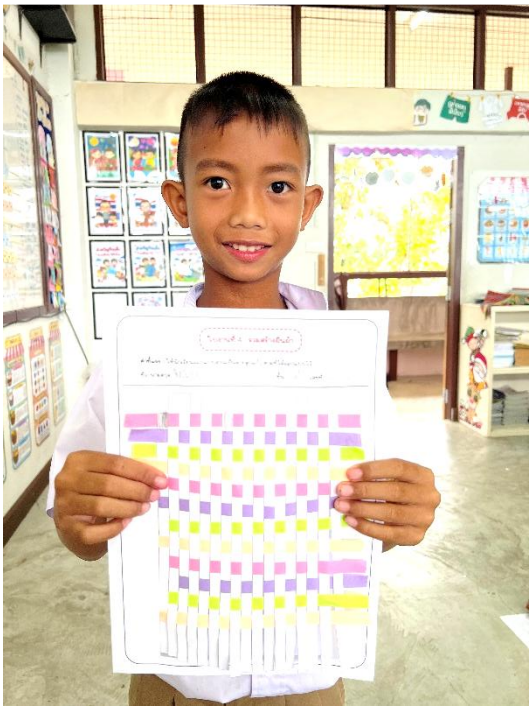

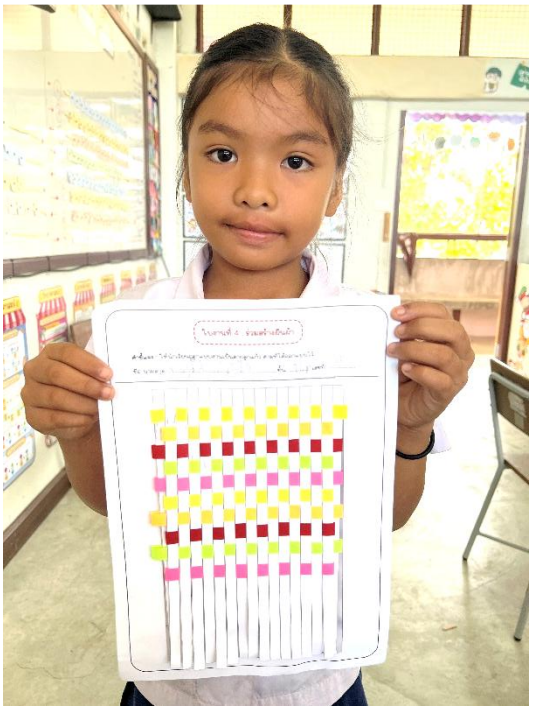

15. ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ การแก้ปัญหาใกล้ตัวด้วยความคิดเชิงคำนวณ เวลา 4 ชั่วโมง
เรื่อง แกะรอยเส้นไหม สู่การทอ เวลา 1 ชั่วโมง
รายวิชาวิทยาการคำนวณ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

---

1. **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**
   สาระที่ 4 เทคโนโลยี

   มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงานและการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม

   ตัวชี้วัด ป.3/1 แสดงอัลกอริทึมในการทำงานหรือแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ

2. **จุดประสงค์การเรียนรู้**
   1. นักเรียนสามารถอธิบายลำดับขั้นตอนของการทอผ้าไหมได้ (K)
   2. นักเรียนสามารถออกแบบขั้นตอนวิธีอย่างง่ายโดยใช้ภาพหรือสัญลักษณ์ได้ (P)
   3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นและรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย (A)

3. **สาระสำคัญ**

กระบวนการผลิตผ้าไหมจากเส้นใยสู่ผืนผ้าสามารถอธิบายได้ด้วยลำดับขั้นตอน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการออกแบบขั้นตอนวิธี (Algorithm) การแสดงอัลกอริทึมในการแก้ปัญหาอย่างง่าย ขั้นตอนการผลิตผ้าไหม (ตั้งแต่การเตรียมเส้นไหม, การย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติ เช่น มะเกลือ, การปั่นไหม, การทอด้วยกี่ทอผ้า)

4. **สาระการเรียนรู้**
   1. เข้าใจการแก้ปัญหาอย่างมีลำดับขั้นตอน
   2. ฝึกใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความสั้นๆ สื่อสารลำดับการทำงาน
   3. เรียนรู้ขั้นตอนทางวัฒนธรรมตั้งแต่การเตรียมใย ย้อมสี จนถึงการทอผ้า
   4. ฝึกวิเคราะห์และเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลังอย่างเป็นระบบ

5. **รูปแบบการสอน/วิธีการสอน**
   1. วิธีการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม (Group Process)
   2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

6. **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**
   - ☐ ความสามารถในการสื่อสาร
   - ☑ ความสามารถในการคิด
   - ☑ ความสามารถในการแก้ปัญหา
   - ☑ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
   - ☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. ทักษะ 4 Cs

☐ ทักษะการคิดวิจารณญาณ (Critical Thinking)
☑ ทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaboration Skill)
☑ ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill)
☑ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

☐ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
☑ มีวินัย
☐ อยู่อย่างพอเพียง
☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์ สุจริต
☑ ใฝ่เรียนรู้
☑ มุ่งมั่นในการทำงาน
☑ มีจิตสาธารณะ

9. การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การแก้ปัญหาใกล้ตัวด้วยความคิดเชิงคำนวณ

ขั้นนำ (10 นาที)

1. ครูนำตัวอย่างผ้าไหมที่มีลวดลายและสีสันสวยงามมาให้นักเรียนดู
2. ครูตั้งคำถามชวนคิด: "รู้ไหมว่ากว่าจะได้ผ้าสวยๆ แบบนี้มา ต้องผ่านขั้นตอนอะไรบ้าง?"

ขั้นสอน (40 นาที)

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มได้รับบัตรภาพขนาดใหญ่ 4-5 ใบ ที่แสดงขั้นตอนการทอผ้าไหม (เช่น การเตรียมเส้นไหม, การย้อมสี, การมัดหมี่, การทอ) แต่ละภาพจะมีรหัสและคำอธิบายสั้นๆ
2. กิจกรรมกลุ่ม “เรียงรอยเส้นไหม” (Unplugged Game): แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และเรียงบัตรภาพตามลำดับเหตุการณ์ที่ถูกต้องที่สุด
3. ครูแจก ใบงานที่ 1: แผนผังการเดินทางของเส้นไหม ให้นักเรียนแต่ละคนออกแบบแผนผังขั้นตอนการทอผ้าไหมในความคิดของตนเอง โดยอาจใช้ภาพวาด สัญลักษณ์ หรือข้อความสั้นๆ
4. ครูสุ่มให้นักเรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอใบงานของตนเองหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนที่ถูกต้องของการผลิตผ้าไหม
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงว่า การเรียงลำดับเหตุการณ์นี้ก็คือ "ขั้นตอนวิธี (Algorithm)" ที่เราจะนำไปใช้ในการแก้ปัญหาอื่นๆ ต่อไป

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ตัวอย่างผ้าไหมจริง
2. บัตรภาพขั้นตอนการทอผ้าไหม จำนวน 4-5 ใบ/กลุ่ม
3. ใบงานที่ 1: แผนผังการเดินทางของเส้นไหม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การแก้ปัญหาใกล้ตัวด้วยความคิดเชิงคำนวณ เวลา 4 ชั่วโมง
เรื่อง แกะลายผ้า สร้างคำสั่ง เวลา 1 ชั่วโมง
รายวิชาวิทยาการคำนวณ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

---

1. **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**
   สาระที่ 4 เทคโนโลยี

   มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม

   ตัวชี้วัด ป.3/1 แสดงอัลกอริทึมในการทำงานหรือแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ

2. **จุดประสงค์การเรียนรู้**
   1. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการแบ่งปัญหาและการหารูปแบบได้ (K)
   2. นักเรียนสามารถใช้บัตรคำสั่งเพื่อออกแบบขั้นตอนการทอลวดลายได้อย่างเป็นระบบ (P)
   3. นักเรียนมีวินัยและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม (A)

3. **สาระสำคัญ**

การทอลวดลายผ้าที่ซับซ้อน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ ซ้ำๆ กัน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการแบ่งปัญหา (Decomposition) และการหารูปแบบ (Pattern Recognition) การแก้ปัญหาด้วยการแบ่งปัญหาและการหารูปแบบ ลวดลายผ้าไหมท้องถิ่น (เช่น ลายหัวจกดาว, ลายปราสาทผึ้ง, ลายทิว)

4. **สาระการเรียนรู้**
   1. ฝึกย่อยลวดลายผ้าที่ซับซ้อนให้กลายเป็นส่วนเล็กๆ เพื่อให้ง่ายต่อการออกแบบ
   2. สังเกตและระบุลักษณะลวดลายที่ซ้ำกันเพื่อช่วยลดความยุ่งยากในกระบวนการทำงาน
   3. เรียนรู้การใช้ชุดคำสั่ง (เช่น ขึ้น ลง ซ้าย ขวา) เพื่อจำลองขั้นตอนการทอลายผ้า
   4. ฝึกวางแผนและตรวจสอบลำดับการวางบัตรคำสั่งให้ได้ผลลัพธ์ตรงตามต้นแบบ

5. **รูปแบบการสอน/วิธีการสอน**
   1. วิธีการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม (Group Process)
   2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

6. **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**
   - ☐ ความสามารถในการสื่อสาร
   - ☑ ความสามารถในการคิด
   - ☑ ความสามารถในการแก้ปัญหา
   - ☑ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
   - ☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. ทักษะ 4 Cs

☐ ทักษะการคิดวิจารณญาณ (Critical Thinking)
☑ ทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaboration Skill)
☑ ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill)
☑ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

☐ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
☑ มีวินัย
☐ อยู่อย่างพอเพียง
☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์ สุจริต
☑ ใฝ่เรียนรู้
☑ มุ่งมั่นในการทำงาน
☑ มีจิตสาธารณะ

9. การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

1. ครูนำภาพลวดลายผ้าไหมสวยงาม (เช่น ลายหัวจกดาว, ลายปราสาทผึ้ง) มาให้นักเรียนดู
2. ครูตั้งคำถาม: "ช่างทอทำลวดลายที่ซับซ้อนนี้ได้อย่างไร?" "เราจะอธิบายวิธีทอลวดลายนี้ให้เพื่อนฟังได้ยังไง?"

ขั้นสอน (40 นาที)

1. ครูแนะนำ บัตรคำสั่ง (Command Cards) ที่ออกแบบมาสำหรับกิจกรรมนี้ (เช่น บัตรเลื่อนซ้าย, บัตรเลื่อนขวา, บัตรขึ้น, บัตรลง, บัตรสานเส้น)
2. กิจกรรมกลุ่ม “ทอลายด้วยคำสั่ง” (Unplugged Game) : ครูแจกแผ่นกระดานตารางและภาพลวดลายผ้าอย่างง่ายๆ ให้นักเรียน แต่ละกลุ่มช่วยกันวางบัตรคำสั่งเพื่อสร้างลวดลายให้เหมือนกับภาพต้นแบบ
3. ครูแจก ใบงานที่ 2: แบบจำลองการทอลายผ้า ให้นักเรียนแต่ละคนออกแบบลวดลายทอผ้าของตนเอง โดยใช้สัญลักษณ์จากบัตรคำสั่งที่กำหนดให้
4. ครูให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า การแบ่งลวดลายซับซ้อนออกเป็นส่วนย่อยๆ คือ "การแบ่งปัญหา" และการใช้คำสั่งซ้ำๆ คือ "การหารูปแบบ"
2. ครูเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เช่น การเดินตามแผนที่

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพลวดลายผ้าไหม (ลายหัวจกดาว, ลายลูกแก้ว)
2. ชุดบัตรคำสั่ง (Command Cards)
3. แผ่นกระดานตารางสำหรับวางบัตรคำสั่ง
4. ใบงานที่ 2: แบบจำลองการทอลายผ้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การแก้ปัญหาใกล้ตัวด้วยความคิดเชิงคำนวณ เวลา 4 ชั่วโมง
เรื่อง ออกแบบช่างทอผ้า เวลา 1 ชั่วโมง
รายวิชาวิทยาการคำนวณ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

---

1. **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**
   สาระที่ 4 เทคโนโลยี

   มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม

   ตัวชี้วัด ป.3/1 แสดงอัลกอริทึมในการทำงานหรือแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ

2. **จุดประสงค์การเรียนรู้**
   1. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการคิดเชิงนามธรรมได้ (K)
   2. นักเรียนสามารถออกแบบขั้นตอนการทำงานของ "ช่างทอหุ่นยนต์" โดยระบุเฉพาะคำสั่งที่จำเป็นได้ (P)
   3. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบวิธีการแก้ปัญหา (A)

3. **สาระสำคัญ**

   การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction) คือการมุ่งความสนใจไปที่ส่วนสำคัญของปัญหาและละเว้นรายละเอียดที่ไม่จำเป็น เพื่อให้สามารถอธิบายขั้นตอนการทำงานได้ง่ายขึ้น การคิดเชิงนามธรรม บทบาทและทักษะของช่างทอผ้า

4. **สาระการเรียนรู้**
   1. การคัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นมาใช้ในการแก้ปัญหา
   2. ฝึกตัดข้อมูลส่วนเกินที่ทำให้สับสนเพื่อให้ขั้นตอนการสั่งงานชัดเจนขึ้น
   3. การแปลงแนวคิดที่ซับซ้อนให้กลายเป็นชุดคำสั่งที่หุ่นยนต์สามารถทำงานได้จริง
   4. สื่อสารวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นลำดับเพื่อให้ผู้อื่นหรือระบบทำงานตามได้ถูกต้อง

5. **รูปแบบการสอน/วิธีการสอน**
   1. วิธีการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม (Group Process)
   2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

6. **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**
   - ☐ ความสามารถในการสื่อสาร
   - ☑ ความสามารถในการคิด
   - ☑ ความสามารถในการแก้ปัญหา
   - ☑ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
   - ☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. ทักษะ 4 Cs

☑ทักษะการคิดวิจารณญาณ (Critical Thinking)
☑ ทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaboration Skill)
☑ ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill)
☑ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

☐ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
☑ มีวินัย
☐ อยู่อย่างพอเพียง
☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์ สุจริต
☑ ใฝ่เรียนรู้
☑ มุ่งมั่นในการทำงาน
☐ มีจิตสาธารณะ

9. การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนขั้นตอนการทอลวดลายจากชั่วโมงที่แล้ว
2. ครูตั้งคำถาม: "ถ้าเราจะสอนให้หุ่นยนต์ทอผ้า เราต้องบอกคำสั่งอะไรบ้าง?" "เราควรบอกทุกรายละเอียดเลยไหม?"

ขั้นสอน (40 นาที)

1. กิจกรรม “ช่างทอหุ่นยนต์” (Unplugged Game): ครูให้นักเรียนแต่ละคนสมมติตนเองเป็น "หุ่นยนต์ช่างทอ" และครูเป็น "ผู้สั่งงาน" โดยครูจะให้คำสั่งที่ซับซ้อน เช่น "ทอลายหัวจกดาว" และนักเรียนจะต้องแปลงคำสั่งนั้นให้เป็นขั้นตอนย่อยๆ ง่ายๆ เช่น "วางเส้นซ้าย", "วางเส้นขวา", "สานขึ้น", "สานลง"
2. ครูแจก ใบงานที่ 3: ออกแบบคำสั่งให้ช่างทอ ให้นักเรียนออกแบบชุดคำสั่งสำหรับ "หุ่นยนต์ช่างทอ" เพื่อให้สามารถทอลวดลายที่ซับซ้อนได้ โดยนักเรียนต้องเลือกเฉพาะคำสั่งที่จำเป็นเท่านั้น

ขั้นสรุป

1. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเอง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า การเลือกเฉพาะข้อมูลที่สำคัญและละเว้นรายละเอียดที่ไม่จำเป็นคือ "การคิดเชิงนามธรรม"

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ภาพตัวอย่างลวดลาย
2. ใบงานที่ 3: ออกแบบคำสั่งให้ช่างทอ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การแก้ปัญหาใกล้ตัวด้วยความคิดเชิงคำนวณ เวลา 4 ชั่วโมง
เรื่อง ร่วมสร้างผืนผ้า เวลา 1 ชั่วโมง
รายวิชาวิทยาการคำนวณ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

---

1. **มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด**
   สาระที่ 4 เทคโนโลยี

   มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม

   ตัวชี้วัด ป.3/1 แสดงอัลกอริทึมในการทำงานหรือแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ

2. **จุดประสงค์การเรียนรู้**
   1. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนวิธีในการสร้างผ้าจำลองได้ (K)
   2. นักเรียนสามารถร่วมกันออกแบบและลงมือปฏิบัติสร้างผ้าจำลองโดยใช้ขั้นตอนวิธีที่วางแผนไว้ (P)
   3. นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ และภาคภูมิใจในผลงานที่สร้างร่วมกัน (A)

3. **สาระสำคัญ**

การออกแบบขั้นตอนวิธี (Algorithm Design) ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เป็นผลมาจากการบูรณาการหลักการคิดเชิงคำนวณเข้าด้วยกัน การออกแบบขั้นตอนวิธีในการแก้ปัญหา การร่วมมือกันในชุมชนเพื่อสร้างสรรค์ผืนผ้าไหม

4. **สาระการเรียนรู้**
   1. นำทักษะการย่อยปัญหา การหารูปแบบ และการคิดเชิงนามธรรมมาใช้แก้ปัญหาจริง
   2. วางแผนลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างชิ้นงานผ้าจำลองให้สำเร็จ
   3. ฝึกการแบ่งบทบาทหน้าที่และสื่อสารขั้นตอนวิธีภายในกลุ่มเพื่อเป้าหมายเดียวกัน
   4. ตรวจสอบความถูกต้องของขั้นตอนการทำงานและภาคภูมิใจในผลลัพธ์ที่สร้างขึ้นกษณ์

5. **รูปแบบการสอน/วิธีการสอน**
   1. วิธีการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม (Group Process)
   2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

6. **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**
   - ☐ ความสามารถในการสื่อสาร
   - ☑ ความสามารถในการคิด
   - ☑ ความสามารถในการแก้ปัญหา
   - ☑ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
   - ☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7. ทักษะ 4 Cs

☑ทักษะการคิดวิจารณญาณ (Critical Thinking)
☑ ทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaboration Skill)
☑ ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill)
☑ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

8. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

☐ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
☑ มีวินัย
☐ อยู่อย่างพอเพียง
☐ รักความเป็นไทย
☐ ซื่อสัตย์ สุจริต
☑ ใฝ่เรียนรู้
☑ มุ่งมั่นในการทำงาน
☐ มีจิตสาธารณะ

9. การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ (10 นาที)

1. ครูตั้งคำถาม: "หลังจากที่เราได้เรียนรู้การแบ่งปัญหา การหารูปแบบ และการคิดเชิงนามธรรมแล้ว เราจะนำความรู้ทั้งหมดนี้มาสร้างผืนผ้าจำลองของเราได้อย่างไร?"

ขั้นสอน (40 นาที)

1. กิจกรรมกลุ่ม “ร่วมสร้างผืนผ้า” (Unplugged Project): แต่ละกลุ่มได้รับวัสดุเหลือใช้ (เช่น กระดาษสี, กระดาษ A4) เพื่อสร้างผืนผ้าจำลองขนาดเล็ก
2. ครูมอบหมายภารกิจ: ให้แต่ละกลุ่มออกแบบขั้นตอนการสร้างและตกแต่งผืนผ้าของตนเอง โดยต้องนำหลักการคิดเชิงคำนวณที่เรียนมาใช้ (แบ่งหน้าที่, เรียงลำดับขั้นตอน, ใช้คำสั่งซ้ำๆ)
3. นักเรียนลงมือปฏิบัติ: แต่ละกลุ่มใช้กระดาษสีที่ตัดเป็นเส้นยาวๆ นำมาสานเป็นลวดลายต่างๆ ตามที่ได้ออกแบบไว้ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ
4. นำเสนอผลงาน: แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผืนผ้าจำลอง พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนการทำงานและบทบาทของสมาชิก

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน
2. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test)
3. ครูให้คำชมเชยและสร้างความภาคภูมิใจในผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้น

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. กระดาษสีสำหรับสานเป็นผืนผ้า
2. กรรไกร, กาว
3. ตัวอย่างผืนผ้าไหมขนาดใหญ่

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนกากบาททับ ✕ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ถ้าเราต้องการทำไข่เจียว ขั้นตอนแรกที่ควรทำที่สุดคืออะไร
   ก. ตีไข่ให้เข้ากัน
   ข. ตั้งกระทะไฟแรง
   ค. เตรียมอุปกรณ์และวัตถุดิบ
   ง. เทไข่ลงในกระทะ

2. คำว่า 'อัลกอริทึม' (Algorithm) หมายถึงข้อใด
   ก. การเล่นเกมคอมพิวเตอร์
   ข. การซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์
   ค. การวาดภาพระบายสี
   ง. ลำดับขั้นตอนในการแก้ปัญหา

3. ข้อใดคือการใช้ 'สัญลักษณ์' ในการแสดงขั้นตอนวิธี
   ก. การเขียนเรียงความ
   ข. การใช้ลูกศรแสดงทิศทาง
   ค. การนั่งสมาธิ
   ง. การเล่าเรื่องปากเปล่า

4. หากต้องการทอผ้าให้มีลวดลายเดิมซ้ำๆ กัน ช่างทอควรใช้วิธีใด
   ก. เปลี่ยนวิธีทอไปเรื่อยๆ
   ข. จดจำและทำตามรูปแบบที่ซ้ำกัน
   ค. หยุดทอเมื่อถึงลายที่ยาก
   ง. ทอตามใจชอบไม่มีแบบแผน

5. การย่อยปัญหาใหญ่ให้เป็นส่วนเล็กๆ เรียกว่าอะไร
   ก. การขยายปัญหา
   ข. การซ่อนปัญหา
   ค. การรวมปัญหา
   ง. การแบ่งปัญหา (Decomposition)

6. ถ้าจะสั่งหุ่นยนต์ให้เดิน ต้องให้คำสั่งแบบใดหุ่นยนต์ถึงจะเข้าใจ
   ก. บอกความรู้สึกของเรา
   ข. ใช้คำสั่งที่ซับซ้อนและยาวมาก
   ค. ใช้คำสั่งสั้นๆ ที่ชัดเจนและเป็นลำดับ
   ง. ไม่ต้องสั่งอะไรเลย

7. การเลือกเฉพาะข้อมูลที่สำคัญและตัดส่วนที่ไม่จำเป็นออก เรียกว่าอะไร
   ก. การลบข้อมูลทิ้งทั้งหมด
   ข. การวาดภาพเหมือนจริง
   ค. การลอกเลียนแบบ
   ง. การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction)

8. ขั้นตอนการทอผ้าไหม ข้อใดควรทำเป็นอันดับแรก
   ก. การนำไปขาย
   ข. การย้อมสี
   ค. การทอด้วยกี่
   ง. การเตรียมเส้นไหม

9. ทำไมเราจึงต้องเรียนรู้เรื่องการเรียงลำดับขั้นตอน
   ก. เพื่อให้จำได้ทุกอย่าง
   ข. เพื่อให้มีเพื่อนมากขึ้น
   ค. เพื่อให้แก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบและไม่ผิดพลาด
   ง. เพื่อให้ทำงานช้าลง

10. ในการสานกระดาษเป็นลายผ้า ถ้ากลุ่มของนักเรียนไม่แบ่งหน้าที่กันจะเกิดอะไรขึ้น
   ก. งานเสร็จเร็วขึ้น
   ข. กระดาษจะเปลี่ยนสีเอง
   ค. งานอาจจะวุ่นวายและไม่สำเร็จตามเวลา
   ง. ทุกคนในกลุ่มเข้าใจตรงกัน

เฉลย **1. ค** **2. ง** **3. ข** **4. ข** **5. ง** **6. ค** **7. ง** **8. ง** **9. ค** **10. ค**

แบบทดสอบหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ชี้แจง : ให้นักเรียนกากบาททับ ✕ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. จากกิจกรรม 'แกะรอยเส้นไหม' การเรียงบัตรภาพขั้นตอนการผลิตผ้าไหมเปรียบได้กับทักษะใด
   ก. การวาดภาพระบายสี
   ข. การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง
   ค. การแสดงอัลกอริทึม
   ง. การเก็บข้อมูลส่วนบุคคล
2. ขั้นตอนใดที่ต้องทำก่อน 'การทอผ้าด้วยกี่' เสมอ เพื่อให้ได้ลวดลายที่ต้องการ
   ก. การขายผ้าไหม
   ข. การเก็บเกี่ยวมะเกลือ
   ค. การออกแบบลวดลายและการมัดไหม
   ง. การนำผ้าไปซัก
3. การมองเห็นว่าลายผ้ามีส่วนที่ซ้ำกัน และนำมาเขียนเป็นคำสั่งสั้นๆ เรียกว่าทักษะใด
   ก. การเขียนโปรแกรมด้วยภาษาซี
   ข. การเดาสุ่ม
   ค. การหารูปแบบ (Pattern Recognition)
   ง. การคิดเลขเร็ว
4. ในใบงานที่ 2 'แกะลายผ้า สร้างคำสั่ง' บัตรคำสั่งเปรียบได้กับสิ่งใดในคอมพิวเตอร์
   ก. เมาส์และคีย์บอร์ด
   ข. ปลั๊กไฟ
   ค. ภาษาคอมพิวเตอร์ (Programming Language)
   ง. หน้าจอคอมพิวเตอร์
5. การสั่งให้ 'หุ่นยนต์ช่างทอ' ทำงานโดยบอกเฉพาะคำสั่งสำคัญ เช่น 'สานขึ้น' หรือ 'สานลง' คือหลักการใด
   ก. การเก็บความลับ
   ข. การขยายความรายละเอียด
   ค. การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction)
   ง. การเล่นเกมซ่อนหา
6. หากอัลกอริทึมในการทอลายผ้าผิดพลาด ผลลัพธ์จะเป็นอย่างไร
   ก. กี่ทอผ้าจะหายไป
   ข. ผ้าจะมีลวดลายไม่ตรงตามที่ออกแบบไว้
   ค. ไม่ต้องทอก็จะได้ผ้าเอง
   ง. ผ้าจะสวยกว่าเดิม
7. การแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกในกลุ่มสานกระดาษ (คนหนึ่งตัดกระดาษ คนนึงสาน) เป็นการใช้หลักการใด
   ก. การยกเลิกกิจกรรม
   ข. การทำซ้ำแบบไม่มีที่สิ้นสุด
   ค. การแย่งงานกันทำ
   ง. การแบ่งปัญหา (Decomposition)
8. สัญลักษณ์ 'ลูกศรชี้ขวา' ในกิจกรรมสร้างลวดลายผ้าหมายถึงอะไรได้ดีที่สุด
   ก. ให้กระโดดขึ้นข้างบน
   ข. ให้เลื่อนเส้นไหมหรือตำแหน่งการสานไปทางขวา
   ค. ให้หยุดทอทันที
   ง. ให้ตัดไหมทิ้ง
9. ข้อใดเป็นผลดีที่สุดของการใช้ 'แนวคิดเชิงคำนวณ' ในการทำงานกลุ่ม
   ก. ครูจะให้คะแนนเต็มโดยไม่ต้องดูผลงาน
   ข. ได้ใช้กระดาษสีจำนวนมาก
   ค. ไม่ต้องพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่ม
   ง. ทำงานได้อย่างรวดเร็ว มีระเบียบ และลดข้อผิดพลาด
10. ถ้าเราต้องการสอนเพื่อนทอผ้า ลำดับการอธิบายที่ดีที่สุดควรเป็นอย่างไร
    ก. บอกเฉพาะขั้นตอนที่ยากที่สุดเท่านั้น
    ข. อธิบายเรียงลำดับตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบจนถึงการทอ
    ค. ให้เพื่อนไปหาข้อมูลเอาเองทั้งหมด
    ง. บอกขั้นตอนสุดท้ายก่อนแล้วค่อยบอกขั้นแรก

เฉลย 1. ค 2. ค 3. ค 4. ค 5. ค 6. ข 7. ง 8. ข 9. ง 10. ข

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม
เรื่อง "Unplugged: สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ" สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม
เรื่อง "Unplugged : สานเส้นไหม สู่ความคิดเชิงคำนวณ" สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อกลุ่ม ..... ชั้น .....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		3	2	1	0
1	การคิดเป็นขั้นตอน (Algorithmic Thinking)				
2	การแยกส่วนประกอบและการหารูปแบบ (Decomposition & Pattern)				
3	การคิดเชิงนามธรรม (Abstraction)				
4	การแก้ปัญหาและการทำงานร่วมกัน (Problem Solving & Teamwork)				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**อย่างสม่ำเสมอ** ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บ่อยครั้ง** ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บางครั้ง** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
12 - 15	ดีมาก
8 - 11	ดี
ต่ำกว่า 8	พอใช้

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
2	ความถูกต้องของเนื้อหา			
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
5	วิธีการนำเสนอผลงาน			
	รวม			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

การประเมินผล

ผลงานหรือพฤติกรรม**สมบูรณ์ชัดเจน** ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรม**มีข้อบกพร่องบางส่วน** ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรม**มีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
12 - 15	ดีมาก
8 - 11	ดี
ต่ำกว่า 8	พอใช้

แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม ..... ชั้น .....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม			
2	ความร่วมมือกันทำงาน			
3	การแสดงความคิดเห็น			
4	การรับฟังความคิดเห็น			
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน			
	รวม			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**อย่างสม่ำเสมอ** ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บ่อยครั้ง** ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บางครั้ง** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
12 - 15	ดีมาก
8 - 11	ดี
ต่ำกว่า 8	พอใช้

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	การแสดงความคิดเห็น			การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			ความมีน้ำใจ			การตรงต่อเวลา			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**อย่างสม่ำเสมอ** ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บ่อยครั้ง** ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บางครั้ง** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
12 - 15	ดีมาก
8 - 11	ดี
ต่ำกว่า 8	พอใช้

แบบประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเคารพธงชาติ และร้องเพลงชาติได้				
	1.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน				
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตามหลักศาสนา				
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนจัดขึ้น				
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง				
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน				
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำไปปฏิบัติได้				
	4.2 รู้จักจัดสรรเวลาให้เหมาะสม				
	4.3 เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา - มารดา โดยไม่โต้แย้ง				
	4.4 ตั้งใจเรียน				
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย				
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	8.2 รู้จักการดูแลรักษาทรัพย์สมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**อย่างสม่ำเสมอ** ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บ่อยครั้ง** ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บางครั้ง** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
7 - 9	ดีมาก
4 - 6	ดี
ต่ำกว่า 4	พอใช้

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

แบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ **ผู้สอน** สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความสามารถในการสื่อสาร	1.1 มีความสามารถในการรับ-ส่งสาร				
	1.2 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม				
	1.3 ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ				
	1.4 เจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ได้				
	1.5 เลือกรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลและถูกต้อง				
	สรุปผลการประเมิน	รวม ..... คะแนน ระดับ			
2. ความสามารถในการคิด	2.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์				
	2.2 มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์				
	2.3 สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
	2.4 มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้				
	2.5 ตัดสินใจแก้ปัญหาเกี่ยวกับตนเองได้อย่างเหมาะสม				
	สรุปผลการประเมิน	รวม ..... คะแนน ระดับ			
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	3.1 สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้				
	3.2 ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา				
	3.3 เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม				
	3.4 แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา				
	3.5 สามารถติดสินใจได้เหมาะสมตามวัย				
	สรุปผลการประเมิน	รวม ..... คะแนน ระดับ			

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.1 เรียนรู้ด้วยตนเองได้เหมาะสมตามวัย				
	4.2 สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้				
	4.3 นำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน				
	4.4 จัดการปัญหาและความขัดแย้งได้เหมาะสม				
	4.5 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง				
	สรุปผลการประเมิน	รวม ..... คะแนน ระดับ			
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	5.1 เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย				
	5.2 มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี				
	5.3 สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้พัฒนาตนเอง				
	5.4 ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์				
	5.5 มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี				
	สรุปผลการประเมิน	รวม ..... คะแนน ระดับ			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**อย่างสม่ำเสมอ** ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บ่อยครั้ง** ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม**บางครั้ง** ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
7-9	ดีมาก
4-6	ดี
ต่ำกว่า 4	พอใช้

ใบงานที่ 1 แผนผังการเดินทางของเส้นไหม

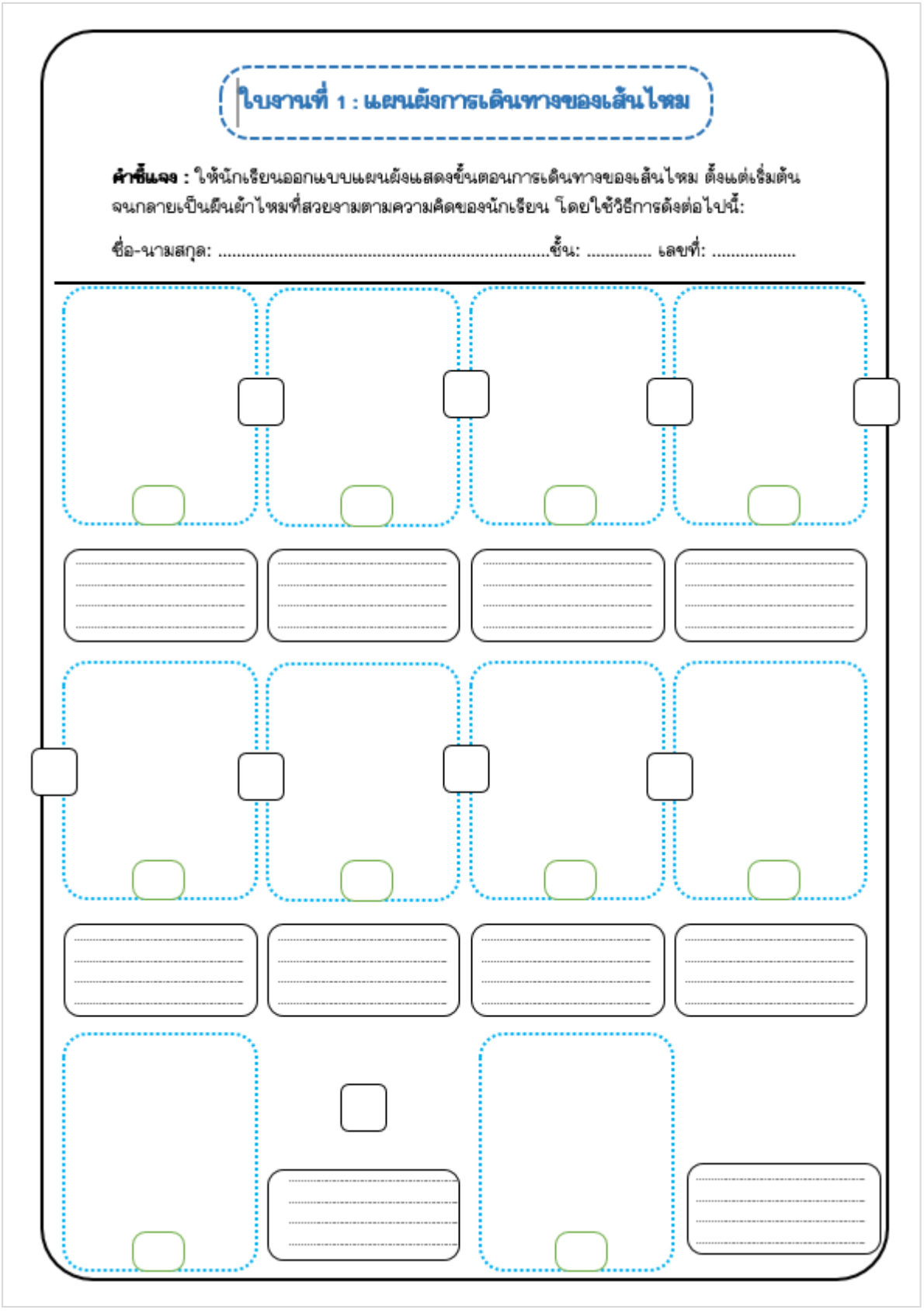

ใบงานที่ 2 แบบจำลองการทอลายผ้า

ใบงานที่ 2 : แบบจำลองการทอลายผ้า

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละคนออกแบบลวดลายทอผ้าของตนเอง โดยใช้สัญลักษณ์จากบัตรคำสั่งที่กำหนดให้ :

สัญลักษณ์	ความหมาย	สัญลักษณ์	ความหมาย
↑	เลื่อนขึ้น 1 ช่อง	•	สานเส้นไหม (ระบายสีในช่อง)
↓	เลื่อนลง 1 ช่อง		
←	เลื่อนซ้าย 1 ช่อง	↺	ทำซ้ำขั้นตอนเดิม
→	เลื่อนขวา 1 ช่อง		

บัตรคำสั่งกำหนดให้ดังนี้

1		→	•	•	→	→	•	→	→	•	•	→	↓
2	↓	•	•	←	←	•	•	•	←	←	•	•	
3		•	→	→	•	•	→	•	•	→	→	•	↓
4	↓	←	←	•	•	←	←	←	•	•	←	←	
5		→	•	•	→	→	•	→	→	•	•	→	↓
6	↓	•	•	←	←	•	•	•	←	←	•	•	
7		→	•	•	→	→	•	→	→	•	•	→	↓
8	↓	←	←	•	•	←	←	←	•	•	←	←	
9		•	→	→	•	•	→	•	•	→	→	•	↓
10	↓	•	•	←	←	•	•	•	←	←	•	•	
11		→	•	•	→	→	•	→	→	•	•	→	↓
12	↓	←	←	•	•	←	←	←	•	•	←	←	
13		•	→	→	•	•	→	•	•	→	→	•	↓
14	↓	•	•	←	←	•	•	•	←	←	•	•	
15		•	→	→	•	•	→	•	•	→	→	•	↓
16	↓	←	←	•	•	←	←	←	•	•	←	←	
↺													

วิธีทำ

1.ให้นักเรียนจุดลายสีดำลงในช่องด้วยดินสอ
2.ครูตรวจความถูกต้อง
3.ระบายสีดำ
4.ช่องที่เหลือลงสีอะไรก็ได้ แต่แถวเดียวกันสีเดียวกัน

โทนสี

ชื่อ-นามสกุล: .....

ชั้น: ..... เลขที่: .....

แบงานที่ 3 ออกแบบคำสั่งให้ช่างทอ

ใบงานที่ 3 : ออกแบบคำสั่งให้ช่างทอ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาบัตรคำสั่งที่ใช้ในการจำลองการทอลายผ้า แล้วให้นักเรียนสังเกตภาพลวดลายผ้าต้นแบบ แล้วเขียน "ชุดคำสั่ง" (ใช้อัลกอริทึม) เพื่อสร้างลวดลายให้ถูกต้อง

สัญลักษณ์	ความหมาย	สัญลักษณ์	ความหมาย
↑	เลื่อนขึ้น 1 ช่อง	•	สานเส้นไหม (ระบายสีในช่อง)
↓	เลื่อนลง 1 ช่อง		
←	เลื่อนซ้าย 1 ช่อง	↻	ทำซ้ำขั้นตอนเดิม
→	เลื่อนขวา 1 ช่อง		

ลายทอ หัวจกดาว

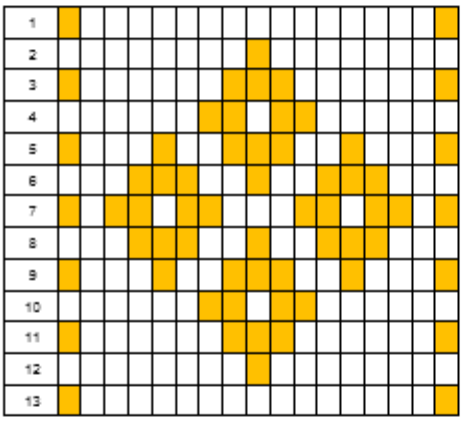

1. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
2. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
3. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
4. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
5. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
6. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
7. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
8. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
9. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
10. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
11. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
12. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□
13. □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□

ชื่อ-นามสกุล: .....

ชั้น: ..... เลขที่: .....

ใบงานที่ 3 ออกแบบคำสั่งให้ช่างทอ

ใบงานที่ 4 : ร่วมสร้างผืนผ้า

คำชี้แจง : ให้นักเรียนออกแบบสานเป็นลายลูกแก้ว ตามที่ได้ออกแบบไว้:

ชื่อ-นามสกุล: .....ชั้น: ..... เลขที่: .....

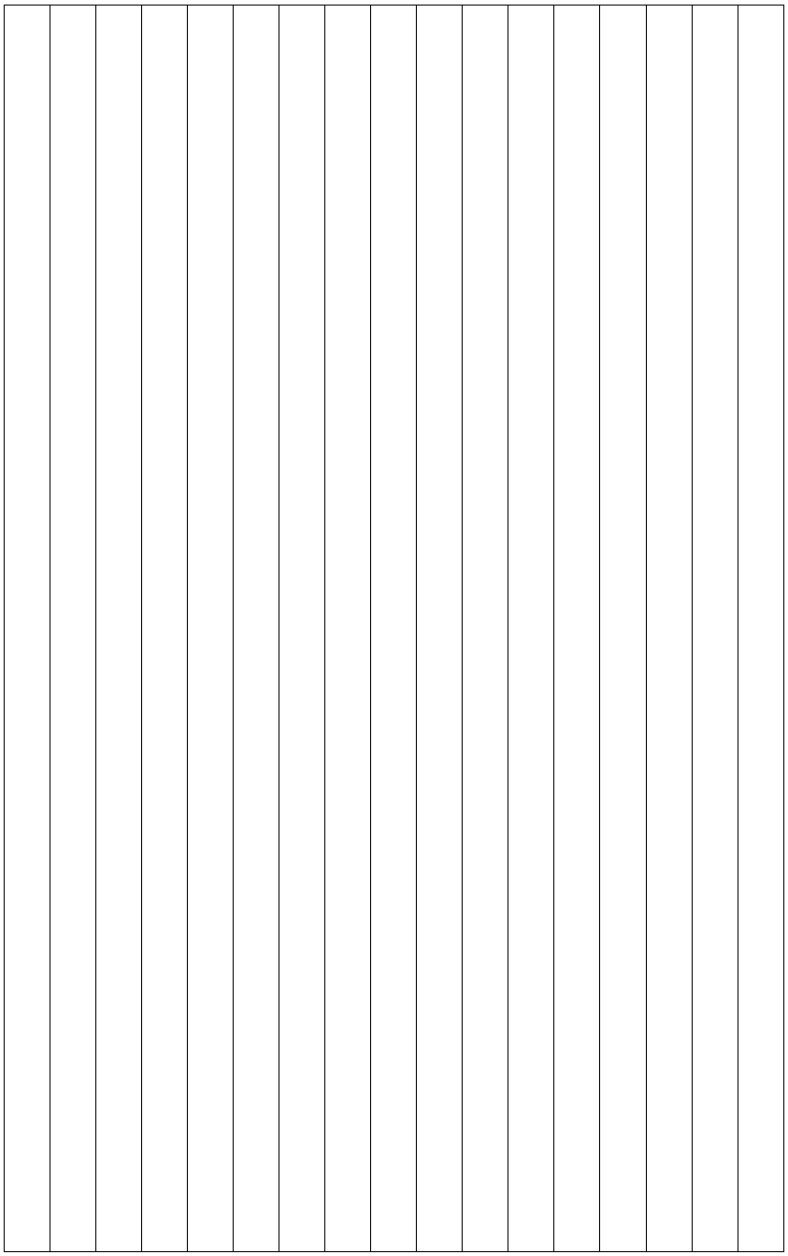

บัตรภาพ ขั้นตอนกระบวนการทอผ้า

เลือกใบหม่อน
สดและแก่

เลี้ยงหนอนไหม
ด้วยใบหม่อน

หนอนไหม
อายุ 20 สัปดาห์

ไหมพ่นใยทำรัง
(24-72 ชม.)

นำรังไหมสดไป
อบแห้ง คัดรังดี

ต้มในน้ำร้อน
เพื่อละลายกาว

"สาวไหม"
ดึงใยออกจากรัง

ตีเกลียว
และทำเป็นไจไหม

นำเส้นไหม
ใส่กกี่ทอผ้า

ได้ผ้าทอ
ลายต่างๆ

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PROJECT-BASED LEARNING)

ปีการศึกษา 2568

นางสุภาณี ราตรี

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพ ที่เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) จึงจัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียน ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นางสุภาณี ราตรี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษา	1
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	1
5. วัตถุประสงค์	2
6. กลุ่มเป้าหมาย	2
7. เครื่องมือที่ใช้	2
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	13
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	15
- ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียน	15
- ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	16
- ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน	17
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	18
12. บทเรียนที่ได้รับ	19
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	21
14. ภาพกิจกรรม	22
ภาคผนวก	
- แผนการจัดการเรียนรู้	27
- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน	40
- สื่อการสอน	42
- ผลงานผู้เรียน	44
- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	46
- แบบประเมินการประเมินการนำเสนอผลงาน	47
- แบบประเมินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	48

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2568
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

1. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

2. ผู้จัดทำ

ชื่อ - สุกล : นางสุภาณี ราตรี
ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
วิชาเอก : สังคมศึกษา

3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ปีการศึกษา 2568 (ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม 2568 – 30 มีนาคม 2569)

4. ที่มาและความสำคัญ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ เป็นตำบลในอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอเมืองอุบลราชธานี ห่างจากตัวเมืองอุบลราชธานีประมาณ 20 กิโลเมตร มีพื้นที่ 78 ตารางกิโลเมตร และมีหมู่บ้านในเขตปกครองทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 13 ชุมชน (หมู่) พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ ปัจจุบันตำบลหนองบ่อมีประชากรทั้งสิ้น 7,673 คน จำนวนครัวเรือน 1,842 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่พูดภาษาไทยถิ่นอีสาน สำเนียงลาวกาวอาณาเขตติดต่อกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ได้แก่ ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลหนองขอน อำเภอเมืองอุบลราชธานี และตำบลหัวดอน อำเภอเขื่องใน ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลหนองกินเพล และตำบลบุ่งหวาย อำเภอวารินชำราบ ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน และตำบลหนองแวง อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำของแม่น้ำ 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำชี ทางทิศตะวันตก แม่น้ำมูล ทางทิศใต้ และลำเซบายทางทิศเหนือและทิศตะวันออก พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก สถานที่สำคัญคืออุทยานนาควัตร

ภายในชุมชนมีหัตถกรรมค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว มีภูมิปัญญาที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ เช่น การทอผ้า การจักสาน การหาปลา หาของป่า การทำนา การทำเกษตรทฤษฎีใหม่แบบผสมผสาน จากภูมิปัญญาชาวบ้านทำให้ชุมชนมีรายได้ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ส่วนวัฒนธรรมด้านประเพณี เป็นชุมชนที่เด่นชัดในด้านการช่วยเหลือการแบ่งปัน และมีเอกลักษณ์ในตัว ส่งเสริมประเพณีพื้นบ้าน เช่น บุญบั้งไฟ การแข่งเรือยาว ประเพณีชาวบ้าน งานพื้นบ้านต่างๆ และมีการส่งเสริมภูมิปัญญาทุกด้าน การทอผ้าไหมลายลูกแก้ว ย้อมดำมะเกลือ การทอผ้าซิ่นไหมลายปราสาทผึ้ง ผ้าไหมลายทิว มีการเผยแพร่งานศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น มีบ้านโฮมสเตย์ที่เปิดสอนภาษาอังกฤษโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา สร้างตลาดในการกระจายสินค้า สร้างนวัตกรรมของชุมชน เป็นชุมชนที่น่าอยู่

บรรยากาศดี ร่มรื่น มีหน่วยงานราชการ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองบ่อ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ โรงเรียนมัธยม โรงเรียนหนองบ่อสามัคคีวิทยา อุทยานนาควัตร มีสถานประกอบพิธีทางศาสนา วัดบูรพาพิสัย วัดบ้านสำลาก วัดสระบัว มีแม่น้ำ ลำคลอง อุดมสมบูรณ์ มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอพียงมาใช้ โดยเฉพาะ เกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการดำรงชีวิต และเป็นชุมชนที่น่าอยู่

ดังนั้นผู้เรียนจึงควรอธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนและการสร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นคุณค่าของการพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจภายในชุมชน ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ การศึกษาด้วยตนเอง การใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ และสามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ชุมชนแต่ละแห่งมีลักษณะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอาชีพ สินค้า และบริการ จึงเกิดแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) เพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะชีวิตและอาชีพ มีความยืดหยุ่น รู้จักปรับตัว ริเริ่มสิ่งใหม่ ใส่ใจดูแลตัวเอง รู้จักเข้าสังคม เรียนรู้วัฒนธรรม มีความเป็นผู้นำ รับผิดชอบหน้าที่ พัฒนาอาชีพ และหมั่นหาความรู้รอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางสังคมและความต่างในวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ปฏิสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพกับผู้อื่น (Interact Effectively with Others) รู้ว่าเมื่อไหร่ควรฟัง เมื่อไหร่ควรพูด ให้ความเคารพ เป็นมืออาชีพ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในทีมที่มีความหลากหลาย (Work Effectively in Diverse Teams) เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้คนที่มีความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ตอบสนองอย่างเปิดใจในความแตกต่างของแนวคิดและคุณค่า ผลักดันความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมให้เกิดแนวคิดใหม่และเพิ่มทั้งนวัตถรรมและคุณภาพในงาน

5. วัตถุประสงค์

5.1 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2568

5.2 เพื่อให้ผู้เรียนสำรวจชุมชนและนำเสนอกิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนของตน โดยเห็นความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในชุมชนของตนเอง

5.3 เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจภายในชุมชน

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 22 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

7.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 2 แผนการเรียนรู้ 5 ชั่วโมง ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
เศรษฐกิจชุมชนบ้านหนองบ่อ	1. กิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนบ้านหนองบ่อ	เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ชุมชนแต่ละแห่งมีลักษณะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอาชีพ สินค้า และบริการ	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
	2. การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง	ในชุมชนต่าง ๆ การประกอบอาชีพ การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในชุมชนจำเป็นต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันเพื่อความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนนั้น	3

7.2 แบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนรู้

7.3 แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

7.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.5 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ด้วยชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี มีหัตถกรรมค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว มีภูมิปัญญาที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ เช่น การทอผ้า การจักสาน การหาปลา หาของป่า การทำนา การทำเกษตรทฤษฎีใหม่แบบผสมผสาน จากภูมิปัญญาชาวบ้านทำให้ชุมชนมีรายได้ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ส่วนวัฒนธรรมด้านประเพณี เป็นชุมชนที่เด่นชัดในด้านการช่วยเหลือการแบ่งปัน และมีเอกลักษณ์ในตัว ส่งเสริมประเพณีพื้นบ้าน เช่น บุญบั้งไฟ การแข่งเรือยาว ประเพณีชาวบ้าน งานพื้นบ้านต่างๆ และมีการส่งเสริมภูมิปัญญาทุกด้าน การทอผ้าไหมลายลูกแก้ว ย้อมดำมะเกลือ การทอผ้าซิ่นไหมลายปราสาทผึ้ง ผ้าไหมลายทิว มีการเผยแพร่งานศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น มีบ้านโฮมสเตย์ที่เปิดสอนภาษาอังกฤษโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา สร้างตลาดในการกระจายสินค้า สร้างนวัตกรรมของชุมชน จึงเกิดแนวคิดการพัฒนา โดยมีขั้นตอนกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 P : Plan (การวางแผน) โดยกำหนดเป้าหมายและสร้างแผนการดำเนินงานดังนี้

1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2) กำหนดโครงสร้างรายวิชา/ออกแบบหน่วยการเรียนรู้

3) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้

- หน่วยการเรียนรู้เรื่อง เศรษฐกิจชุมชนบ้านหนองบ่อ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนบ้านหนองบ่อ จำนวน 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง จำนวน 3 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 D : Do (จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้) จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) ดังนี้

การเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจมากในปัจจุบัน การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นรูปแบบหนึ่งของ Child- centered Approach เป็นการ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่ตามความสนใจของตนเอง หรือของสมาชิกกลุ่ม หรือเป็นเรื่องที่สนใจและรู้สึกสบายใจที่จะทำ นักเรียนได้รับสิทธิใน การเลือกว่าจะตั้งคำถามอะไร และต้องการผลผลิตอะไรจากการทำงานชิ้นนี้ โดยครูทำ หน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์และจัดประสบการณ์ให้แก่นักเรียน สนับสนุนการแก้ไข ปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียน โดยมีองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบ โครงงาน มีดังนี้

1) นักเรียนกำหนดการเรียนรู้ของตนเอง

2) เชื่อมโยงกับชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมจริง

3) มีฐานจากการวิจัย หรือ องค์ความรู้ที่เคยมี

4) ใช้แหล่งข้อมูลหลายแหล่ง

5) ฝังตรึงด้วยความรู้และทักษะบางอย่าง (embedded with knowledge and skills)

6) ใช้เวลามากพอในการสร้างผลงาน

7) มีผลผลิต

การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ที่ปรับจากการศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย ของ ดุษฎีโยเหลาและคณะ (2557) ทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน ครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงานก่อนการ เรียนรู้เนื่องจากการทำโครงงานมีรูปแบบและขั้นตอนที่ชัดเจนและความรอบครอบ ดังนั้นนักเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงงานไว้เป็นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติขณะทำงานโครงงานจริง ในขั้นแสวงหาความรู้

2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ ครูเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของ นักเรียน โดยต้องคิดหรือเตรียมกิจกรรมที่ดึงดูดให้นักเรียนสนใจ ใคร่รู้ถึงความ สนุกสนานในการทำโครงงานหรือกิจกรรมร่วมกัน โดยกิจกรรมนั้นอาจเป็นกิจกรรมที่ครู กำหนดขึ้น หรืออาจเป็นกิจกรรมที่นักเรียนมีความสนใจต้องการจะทำอยู่แล้ว ทั้งนี้ใน การกระตุ้นของครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอจากกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ผ่านการ จัดการเรียนรู้ของครูที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่หรือเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3) ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันแสวงหาความรู้ใช้ กระบวนการกลุ่มในการวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยนักเรียนเป็นผู้ร่วมกันวางแผน กิจกรรมการเรียนของตนเอง โดยระดมความคิดและหารือแบ่งหน้าที่เพื่อเป็นแนวทาง ปฏิบัติร่วมกัน หลังจากที่ได้ทราบหัวข้อสิ่งที่ตนเองต้องเรียนรู้ในภาคเรียนนั้นๆ เรียบร้อยแล้ว

4) ขั้นแสวงหาความรู้ ในขั้นแสวงหาความรู้มีแนวทางปฏิบัติสำหรับนักเรียน ในการทำกิจกรรม ดังนี้ นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมโครงงาน ตามหัวข้อที่กลุ่มสนใจ นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนตามข้อตกลงของกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรม โดยขอคำปรึกษาจากครูเป็นระยะเมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหาเกิดขึ้น นักเรียนร่วมกันเขียน รูปเล่ม สรุปรายงานจากโครงงานที่ตนปฏิบัติ

5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรม โดย ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนนำไปสู่การสรุปสิ่งที่เรียนรู้

6) ขั้นนำเสนอผลงาน ครูให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้โดยครูออกแบบ กิจกรรมหรือจัดเวลาให้นักเรียนได้เสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้น และ นักเรียนอื่น ๆ ในโรงเรียนได้ชมผลงานและเรียนรู้กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติในการทำโครงงาน

ขั้นตอนที่ 3 C : Check (ประเมินผลเพื่อพัฒนานวัตกรรม)

1) สร้างแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- แบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนรู้
- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2) วิเคราะห์ผลการประเมิน

วิเคราะห์ผลการประเมินโดยเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ตามแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวนโยบายการส่งเสริมผู้เรียน แนวการประเมินช่วยให้ทราบในสิ่งที่ควรส่งเสริมและสิ่งที่ควรได้รับการปรับปรุงช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถและความสนใจ สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเองและเพื่อนร่วมชั้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้ในทิศทางที่เหมาะสม (รัตนาภรณ์ ทรงนภาวุฒิกุล, 2560)

ขั้นตอนที่ 4 A : Action (ปรับปรุงเพิ่มเติมและรายงานผล)

1) ปรับปรุงแก้ไขผลงานตามผลการประเมิน และดำเนินการใช้ซ้ำ

2) รายงานผลการจัดการเรียนรู้ต่อผู้บังคับบัญชา

แผนภาพกระบวนการทำงาน
การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา
ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

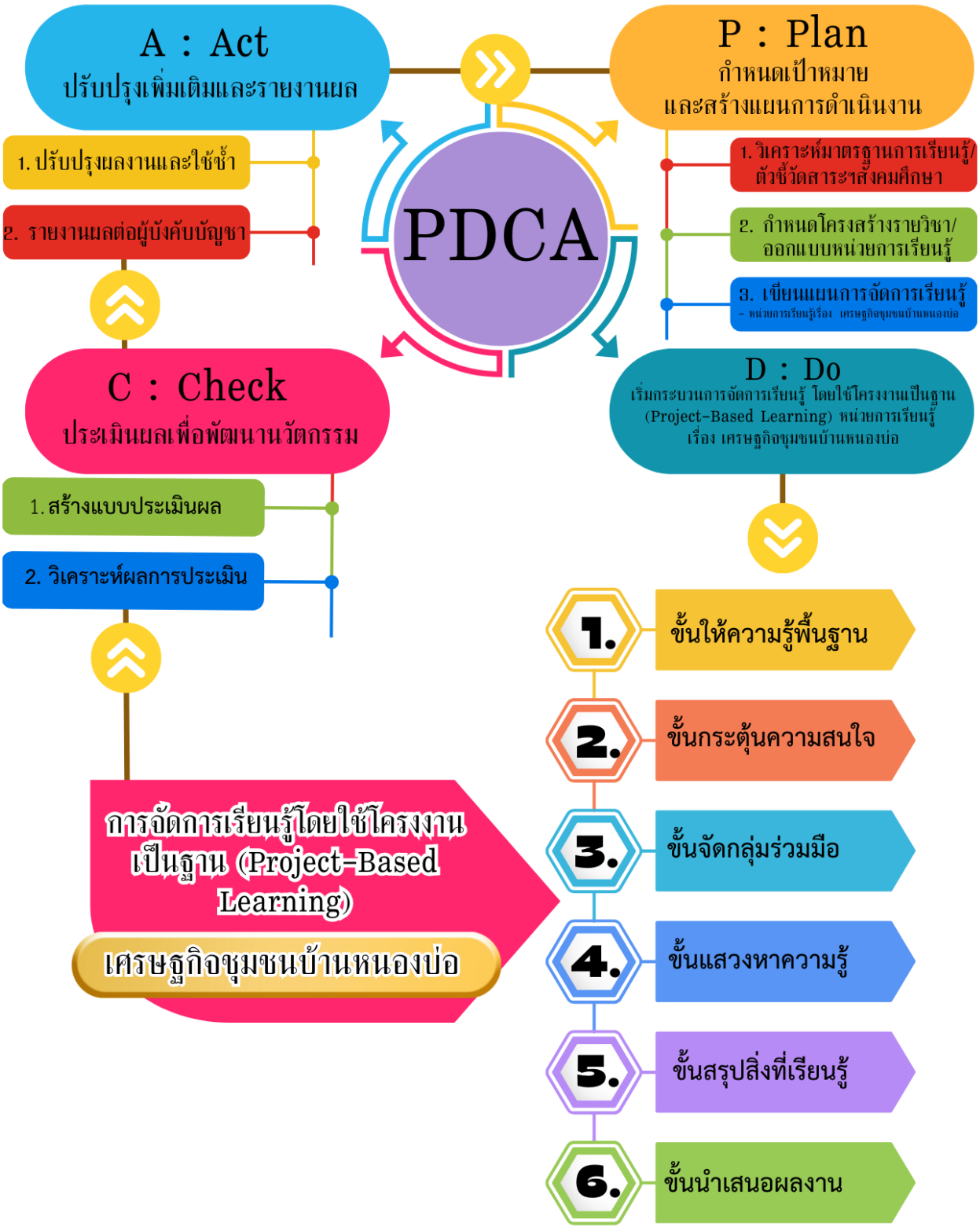

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

9.1 ทักษะชีวิตและอาชีพ

ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) ได้แก่

1.1) การปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง (Adapt to Change) โดย

(1) ปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและบริบทตามช่วงเวลาที่กำหนด

(2) ปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงานในองค์กรที่ดีขึ้น

1.2) เกิดความยืดหยุ่นในการทำงาน (Be Flexible) โดย

(1) สามารถหลอมรวมผลสะท้อนของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) เป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลเชิงบวกกับการทำงาน

(3) มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลและความเสมอภาคอย่างรอบด้าน เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ของการทำงาน

2) เป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ (Initiative and Self-Direction) ได้แก่

2.1) การจัดการด้านเป้าหมายและเวลา (Manage Goals and Time) โดย

(1) กำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนบนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด

(2) สร้างความสมดุลในเป้าหมายที่กำหนด (ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว)

(3) ใช้เวลาและการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

2.2) การสร้างงานอิสระ (Work Independently) โดยกำกับติดตาม จำแนกวิเคราะห์ จัดเรียงลำดับความสำคัญ และกำหนดภารกิจงานอย่างมีอิสระปราศจากการควบคุมจากภายนอก

2.3) เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในตนเอง (Be Self-Directed Learners) โดย

(1) มุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทักษะ ความรู้และขยายผลสู่ความเป็นเลิศ

(2) เป็นผู้นำเชิงทักษะขั้นสูง มุ่งสู่ความเป็นมืออาชีพ

(3) เป็นผู้นำในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

(4) สามารถสะท้อนผลและเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากอดีตมุ่งสู่เส้นทางแห่งความก้าวหน้าในอนาคต

3) ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ประกอบด้วย

3.1) ประสิทธิผลเชิงปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น (Interact Effectively with Others) โดย

(1) รอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพ จังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟัง-การพูดในโอกาสต่างๆ

(2) สร้างศักยภาพต่อการควบคุมให้เกิดการยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ

3.2) การสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ (Work Effectively in Diverse Teams) โดย

(1) ยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจงานของทีมงานที่แตกต่างกันหลากหลายลักษณะ

(2) เปิดโลกทัศน์และปลุกจิตสานึกเพื่อมองเห็นการยอมรับในข้อแตกต่าง สามารถมองเห็นคุณค่าในความแตกต่างเหล่านั้น

(3) พึงระลึกเสมอว่าข้อแตกต่างเชิงสังคมและวัฒนธรรมนั้น สามารถนามาสร้างสรรค์เป็นแนวคิดใหม่ๆให้เกิดขึ้นได้ โดยการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อการสร้างงานอย่างมีคุณภาพ

4) การเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด (Productivity and Accountability) ประกอบด้วย

4.1) การจัดการโครงการ (Manage Projects) โดย

(1) กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของงาน

(2) วางแผน จัดเรียงลำดับความสำคัญของงานและบริหารจัดการให้เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง

4.2) ผลผลิตที่เกิดขึ้น (Produce Results) โดยสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสูง โดยมีจุดเน้นในด้านต่างๆ ได้แก่

(1) การทำงานทางวิชาชีพที่สุจริต

(2) สามารถบริหารเวลาและบริหารโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) เน้นภารกิจงานในเชิงสหกิจ (Multi-tasks)

(4) การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน

(5) นำเสนอผลงานได้อย่างมืออาชีพ

(6) ยอมรับผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชม

5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) หมายถึง ความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่น (Guide and Lead Others) โดย

(1) ใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาระหว่างบุคคลได้ เพื่อนำพาองค์การก้าวบรรลุจุดมุ่งหมาย

(2) เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถชี้นำและนำพาองค์การก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

(3) ยอมรับความสามารถของคณะทางานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน

(4) เป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้อื่นยอมรับ

9.2 การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

ความหมาย

การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีครู เป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติการฟังและ การสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่ จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและได้ผลการจัด กิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม (ดุษฎีโยเหลาและคณะ, 2557)

พระครูสุธีจริยวัฒน์ (2560) ได้ให้ความหมาย การจัดการเรียนรู้แบบใช้ โครงงานเป็นฐานไว้ว่าการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโครงงาน หรือกิจกรรม โดยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติวางแผนขั้นตอนการ ทำงาน ค้นหาความรู้ความจริงอย่างมีเหตุผล ได้ทำการทดลอง ได้พิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วย ตนเอง ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การทำงานเป็นทีม รวมถึงเกิดการพัฒนากระบวนการ คิดโดยเฉพาะการคิดขั้นสูง และสามารถการประเมินตนเอง รวมถึงสรุปความรู้ที่ได้ข้อ ปรับปรุง โดยการนำเสนอและมีครูเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ เป็นแนะนำ ให้คำปรึกษา ตามความสนใจของผู้เรียน

องค์ประกอบ

การเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจมากในปัจจุบัน การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นรูปแบบหนึ่งของ Child- centered Approach เป็นการ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่ตามความสนใจของตนเอง หรือของสมาชิกกลุ่ม หรือเป็นเรื่องที่สนใจและรู้สึกสบายใจที่จะทำ นักเรียนได้รับสิทธิใน การเลือกว่าจะตั้งคำถามอะไร และต้องการผลผลิตอะไรจากการทำงานชิ้นนี้ โดยครูทำ หน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์และจัดประสบการณ์ให้แก่นักเรียน สนับสนุนการแก้ไข ปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียน โดยมีองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบ โครงงาน มีดังนี้

1) นักเรียนกำหนดการเรียนรู้ของตนเอง

2) เชื่อมโยงกับชีวิตจริง สิ่งแวดล้อมจริง

3) มีฐานจากการวิจัย หรือ องค์ความรู้ที่เคยมี

4) ใช้แหล่งข้อมูลหลายแหล่ง

5) ฝังตรึงด้วยความรู้และทักษะบางอย่าง (embedded with knowledge and skills)

6) ใช้เวลามากพอในการสร้างผลงาน

7) มีผลผลิต

หลักการแนวคิด

การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ถือได้ว่าเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้การเรียนรู้แบบ โครงงานนั้น เป็นการเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ชีวิตขณะที่ เรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพัฒนาการคิดของ Bloom ทั้ง 6 ขั้น ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญาพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่

1. ความรู้ความจำ ความสามารถในการเก็บรักษามวลประสบการณ์ต่าง ๆ จากการที่ได้รับรู้ไว้และระลึกสิ่งนั้นได้เมื่อต้องการเปรียบดังเทปบันทึกเสียงหรือวิดีทัศน์ที่สามารถเก็บเสียงและภาพของเรื่องราวต่าง ๆ ได้สามารถเปิดฟังหรือ ดูภาพเหล่านั้นได้ เมื่อต้องการ

2. ความเข้าใจเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสื่อ และสามารถแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ คาดคะเน ขยายความ หรือ การกระทำอื่น ๆ

3. การนำความรู้ไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

4. การวิเคราะห์ ผู้เรียนสามารถคิด หรือ แยกแยะเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความสามารถในการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ความคิดของแต่ละคน

5. การสังเคราะห์ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันอย่างมีระบบเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย การกำหนดวางแผนวิธีการดำเนินงานขึ้นใหม่ หรือ อาจจะเกิดความคิดในอันที่จะสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นนามธรรมขึ้นมาในรูปแบบ หรือ แนวคิดใหม่

6. การประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสิน ตีราคา หรือ สรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของคุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งอาจเป็นไปตามเนื้อหาสาระในเรื่องนั้น ๆ หรืออาจเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับก็ได

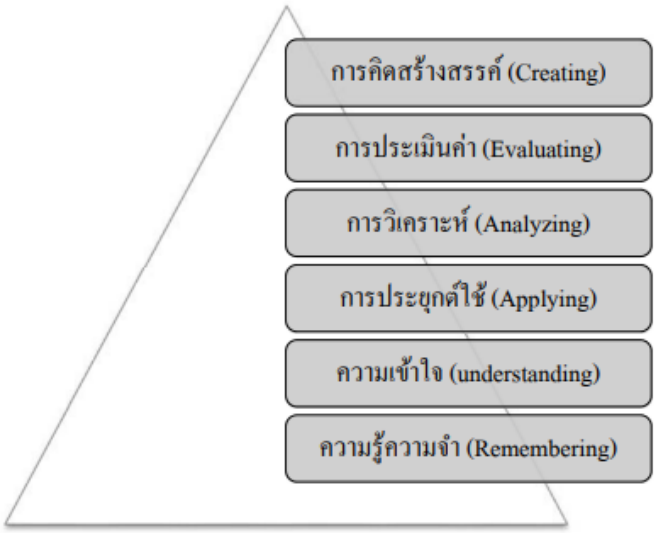

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานนั้น มีกระบวนการและขั้นตอน แตกต่างกันไปตามแต่ละทฤษฎี แนวคิดที่ถูกพิจารณาแล้วเหมาะสมกับบริบทของเมืองไทย คือ 1. การจัดการเรียรู้แบบใช้โครงงาน ของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและ กระทรวงศึกษาธิการ (2550) 2. ขั้นการจัดการเรียนรู้ตาม โมเดล จักรยานแห่งการ เรียนรู้แบบ PBL ของ วิจารณ์พาณิช(2555) และ 3. การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงาน เป็นฐาน ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ เด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย ของ ดุษฎีโยเหลาและ คณะ (2557) ดังนี้

แนวคิดที่ 1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ของ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นนำเสนอ คือ ขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาใบความรู้กำหนดสถานการณ์ ศึกษาสถานการณ์เล่นเกม ดูรูปภาพ หรือผู้สอนใช้เทคนิคการตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระ การเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน เช่น สาระการเรียนรู้ตาม หลักสูตรและสาระการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอนของโครงงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวาง แผนการเรียนรู้

2) ขั้นวางแผน คือ ขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันวางแผน โดยการระดมความคิด อภิปรายหารือข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

3) ขั้นปฏิบัติ คือ ขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม เขียนสรุปรายงานผลที่เกิดขึ้น จากการวางแผนร่วมกัน

4) ขั้นประเมินผล คือ ขั้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อน ร่วมกันประเมิน

แนวคิดที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนรู้ตาม โมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL ของ วิจารณ์พาณิช ได้นำเสนอไว้ว่า หากต้องการให้การเรียนรู้มีพลังและฝังในตัว ผู้เรียนได้ต้องเป็นการเรียนรู้ที่เรียนโดยการลงมือทำเป็นโครงการ (Project) ร่วมมือกัน ทำเป็นทีม และทำกับปัญหาที่มีอยู่ในชีวิตจริง ซึ่ง ส่วนของ วงล้อ แต่ละชิ้น ได้แก่ Define, Plan, Do, Review และ Presentation

1) Define คือ ขั้นตอนการทำให้สมาชิกของทีมงาน ร่วมทั้งครูด้วยมีความ ชัดเจนร่วมกันว่า คำถาม ปัญหา ประเด็น ความท้าทายของโครงการคืออะไร และเพื่อให้ เกิดการเรียนรู้อะไร

2) Plan คือ การวางแผนการทำงานในโครงการ ครูก็ต้องวางแผน กำหนดทาง หนีทีไล่ในการทำหน้าที่โค้ช รวมทั้งเตรียมเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำโครงการ ของนักเรียน และที่สำคัญ เตรียมคำถามไว้ถามทีมงานเพื่อกระตุ้นให้คิดถึงประเด็น สำคัญบางประเด็นที่นักเรียนมองข้าม โดยถือหลักว่า ครูต้องไม่เข้าไปช่วยเหลือจน ทีมงานขาดโอกาสคิดเองแก้ปัญหาเอง นักเรียนที่เป็นทีมงานก็ต้องวางแผนงานของตน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การประชุมพบปะระหว่างทีมงาน การแลกเปลี่ยนข้อค้นพบ แลกเปลี่ยนคำถาม แลกเปลี่ยนวิธีการ ยิ่งทำความเข้าใจร่วมกันไว้ชัดเจนเพียงใด งานใน ขั้น Do ก็จะสะดวกมากขึ้น

3) Do คือ การลงมือทำ มักจะพบปัญหาที่ไม่คาดคิดเสมอ นักเรียนจึงจะได้ เรียนรู้ทักษะในการแก้ปัญหา การประสานงาน การทำงานร่วมกันเป็นทีม การจัดการ ความขัดแย้ง ทักษะในการทำงานภายใต้ทรัพยากรจำกัด ทักษะในการค้นหาความรู้ เพิ่มเติมทักษะในการทำงานในสภาพที่ทีมงานมีความแตกต่างหลากหลาย ทักษะการ ทำงานในสภาพกดดัน ทักษะในการบันทึกผลงาน ทักษะในการวิเคราะห์ผล และแลกเปลี่ยนข้อวิเคราะห์กับเพื่อนร่วมทีม เป็นต้น ในขั้นตอน Do นี้ครูจะแนะนำและ เป็นโค้ชด้วย

4) Review คือ การที่ทีมนักเรียนจะทบทวนการเรียนรู้ที่ไม่ใช่แค่ทบทวนว่า โครงการได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่ แต่จะต้องเน้นทบทวนว่างานหรือกิจกรรม หรือ พฤติกรรมแต่ละขั้นตอนได้ให้บทเรียนอะไรบ้าง เอาทั้งขั้นตอนที่เป็นความสำเร็จและ ความล้มเหลวมาทำความเข้าใจ และกำหนดวิธีทำงานใหม่ที่ถูกต้องเหมาะสมรวมทั้งเอา เหตุการณ์ระทึกใจ หรือเหตุการณ์ที่ภาคภูมิใจ ประทับใจ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ขั้นตอนนี้เป็นการเรียนรู้แบบทบทวนไตร่ตรอง (reflection) หรือในภาษา KM

5) Presentation คือ การนำเสนอโครงการต่อชั้นเรียน เป็นขั้นตอนที่ให้การ เรียนรู้ทักษะอีกชุดหนึ่งต่อเนื่องกับขั้นตอน Review เป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการทบทวน ขั้นตอนของงานและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างเข้มข้น แล้วเอามานำเสนอในรูปแบบที่เร้า ใจ ให้อารมณ์และให้ความรู้ (ปัญญา) ทีมงานของนักเรียนอาจสร้างนวัตกรรมในการ นำเสนอก็ได้โดยรายงาน และนำเสนอหน้าชั้น มี PowerPoint ประกอบ เป็นต้น

แนวคิดที่ 3 การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ที่ปรับจากการศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย ของ ดุษฎีโยเหลาและคณะ (2557) ทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน ครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงานก่อนการ เรียนรู้เนื่องจากการทำโครงงานมีรูปแบบและขั้นตอนที่ชัดเจนและความรอบครอบ ดังนั้นนักเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงงานไว้เป็นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติขณะทำงานโครงงานจริง ในขั้นแสวงหาความรู้

2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ ครูเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของ นักเรียน โดยต้องคิดหรือเตรียมกิจกรรมที่ดึงดูดให้นักเรียนสนใจ ใคร่รู้ถึงความ สนุกสนานในการทำโครงงานหรือกิจกรรมร่วมกัน โดยกิจกรรมนั้นอาจเป็นกิจกรรมที่ครู กำหนดขึ้น หรืออาจเป็นกิจกรรมที่นักเรียนมีความสนใจต้องการจะทำอยู่แล้ว ทั้งนี้ใน การกระตุ้นของครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอจากกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ผ่านการ จัดการเรียนรู้ของครูที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่หรือเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3) ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันแสวงหาความรู้ใช้ กระบวนการกลุ่มในการวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยนักเรียนเป็นผู้ร่วมกันวางแผน กิจกรรมการเรียนของตนเอง โดยระดมความคิดและหารือแบ่งหน้าที่เพื่อเป็นแนวทาง ปฏิบัติร่วมกัน หลังจากที่ได้ทราบหัวข้อสิ่งที่ตนเองต้องเรียนรู้ในภาคเรียนนั้นๆ เรียบร้อยแล้ว

4) ขั้นแสวงหาความรู้ ในขั้นแสวงหาความรู้มีแนวทางปฏิบัติสำหรับนักเรียน ในการทำกิจกรรม ดังนี้ นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมโครงงาน ตามหัวข้อที่กลุ่มสนใจ นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนตามข้อตกลงของกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรม โดยขอคำปรึกษาจากครูเป็นระยะเมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหาเกิดขึ้น นักเรียนร่วมกันเขียน รูปเล่ม สรุปรายงานจากโครงงานที่ตนปฏิบัติ

5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรม โดย ครูใช้คำถาม ถามนักเรียนนำไปสู่การสรุปสิ่งที่เรียนรู้

6) ขั้นนำเสนอผลงาน ครูให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้โดยครูออกแบบ กิจกรรมหรือจัดเวลาให้นักเรียนได้เสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้น และ นักเรียนอื่น ๆ ในโรงเรียนได้ชมผลงานและเรียนรู้กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติในการทำ โครงงาน

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 : เศรษฐกิจชุมชนบ้านหนองบ่อ **รายวิชา** : สังคมศึกษา **รหัสวิชา** : ส14101 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 **เวลา** : 5 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 **ผู้สอน** : นางสุภาณี ราตรี โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สังกัด สพป.อุบลราชธานี เขต 1

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
1	กิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนบ้านหนองบ่อ	**มฐ. ส 3.2** เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก ตัวชี้วัดปลายทาง **ส 3.2 ป.4/1** อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน	เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ชุมชนแต่ละแห่งมีลักษณะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอาชีพ สินค้า และบริการ	2	1) อธิบายกิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชน (K) 2) สำรวจชุมชนและนำเสนอกิจกรรมลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนของตน โดยเห็นความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในชุมชนของตนเอง (K, S, A)	การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)	1) แบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 2) PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
2	การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง	**มฐ. ส 3.2** เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก ตัวชี้วัดระหว่างทาง **ส 3.2 ป.4/2** อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงิน	ในชุมชนต่าง ๆ การประกอบอาชีพ การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในชุมชนจำเป็นต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันเพื่อความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนนั้น	3	1) อธิบายและยกตัวอย่างการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจภายในชุมชนได้ (K) 2) แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน โดยเห็นคุณค่าในการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจภายในชุมชน (S, A)	การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)	1) แบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 2) PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนใน ประเทศไทย ของ อจท. 3) สื่อวิดีทัศน์เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าในชุมชน 4) สื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับสืบค้นข้อมูล 5) ใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

11.1 ผลการทดสอบก่อน – หลังการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 : เศรษฐกิจชุมชนบ้านหนองบ่อ รายวิชา : สังคมศึกษา รหัสวิชา : ส14101
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เวลา : 5 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	แปลผล
1	เด็กชายจารุวิทย์ สัตถาวะโห	2	12	ดี
2	เด็กชายพีรพล ส่งเสริม	8	13	ดี
3	เด็กชายศรัญยู ส่งเสริม	8	13	ดี
4	เด็กชายวีรภัทร คำดำ	9	14	ดี
5	เด็กชายณวัฒน์ บุญประชม	7	12	ดี
6	เด็กชายนัธทวัฒน์ พุฒอุดม	12	16	ดีมาก
7	เด็กชายปวรปรัชญ์ วงศ์สมบัติ	13	20	ดีมาก
8	เด็กชายบวรภัค มิ่งบุญ	8	15	ดีมาก
9	เด็กชายนฤเบศ ล้อมวงศ์	11	15	ดีมาก
10	เด็กชายศักดิ์ชัย ตลาดเงิน	7	12	ดี
11	เด็กชายนครา แสงทิพย์	5	16	ดีมาก
12	เด็กชายก้องภพ ส่งเสริม	7	17	ดีมาก
13	เด็กชายเพชรดนัย นามะไฟ	7	16	ดีมาก
14	เด็กชายสิทธิศักดิ์ เหมือนประเสริฐ	2	14	ดี
15	เด็กหญิงกัลญาณี ศรีทากุล	2	16	ดีมาก
16	เด็กหญิงภาวินี ซิลเวิร์ธเซ็น	6	17	ดีมาก
17	เด็กหญิงอรปรียา พานทอง	6	18	ดีมาก
18	เด็กหญิงกานต์ทิมา บุญจันทร์	7	18	ดีมาก
19	เด็กหญิงนลินนิภา จันตรี	12	20	ดีมาก
20	เด็กหญิงวิภารัตน์ ทิมา	8	18	ดีมาก
21	เด็กหญิงพรญาณี ส่งเสริม	7	18	ดีมาก
22	เด็กหญิงกัญญ์ณพัชญ์ ทิมา	10	19	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย	**7.45**	**15.86**	**ดีมาก**

เกณฑ์การประเมิน

15 – 20	หมายถึง	ดีมาก
10 – 14	หมายถึง	ดี
5 – 9	หมายถึง	ปานกลาง
0 – 4	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสุภาณี ราตรี)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การแสดงความคิดเห็น	การยอมรับฟังคนอื่น	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	ความมีน้ำใจ	การมีส่วนร่วม	
1	เด็กชายจารุวิทย์ สัตถาวะโห	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายพีรพล ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
3	เด็กชายศรัญยู ส่งเสริม	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายวีรภัทร คำดำ	3	3	2	3	3	14
5	เด็กชายณวัฒน์ บุญประชม	3	3	2	3	2	13
6	เด็กชายนัธทวัฒน์ พุฒอุดม	3	3	2	3	2	13
7	เด็กชายปวรปรัชญ์ วงศ์สมบัติ	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายบวรภัค มิ่งบุญ	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายนฤเบศ ล้อมวงศ์	3	3	3	3	3	15
10	เด็กชายศักดิ์ชัย ตลาดเงิน	3	3	2	3	2	13
11	เด็กชายนครา แสงทิพย์	3	3	3	3	2	14
12	เด็กชายก้องภพ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
13	เด็กชายเพชรดนัย นามะไฟ	3	3	3	3	3	15
14	เด็กชายสิทธิศักดิ์ เหมือนประเสริฐ	3	3	3	3	3	15
15	เด็กหญิงกัลญาณี ศรีทากุล	3	3	3	3	3	15
16	เด็กหญิงภาวินี ซิลเวิร์ธเซ็น	3	3	3	3	3	15
17	เด็กหญิงอรปรียา พานทอง	3	3	3	3	2	14
18	เด็กหญิงกานต์ทิมา บุญจันทร์	3	3	3	3	3	15
19	เด็กหญิงนลินนิภา จันตรี	3	3	3	3	3	15
20	เด็กหญิงวิภารัตน์ ทิมา	3	3	3	3	3	15
21	เด็กหญิงพรญาณี ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
22	เด็กหญิงกัญญ์ณพัชญ์ ทิมา	3	3	3	3	3	15
	รวมเฉลี่ย						**14.55**

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี

8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสุภาณี ราตรี)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.3 ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง	มีความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ	พูดชัดเจนสบตาผู้ฟัง	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม	การตรงต่อเวลา	
1	เด็กชายจารุวิทย์ สัตถาวะโห	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายพีรพล ส่งเสริม	2	3	3	3	3	14
3	เด็กชายศรัญยู ส่งเสริม	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายวีรภัทร คำดำ	2	3	2	3	3	13
5	เด็กชายณวัฒน์ บุญประชม	2	3	2	3	2	12
6	เด็กชายนัธทวัฒน์ พุฒอุดม	2	3	2	3	2	12
7	เด็กชายปวรปรัชญ์ วงศ์สมบัติ	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายบวรภัค มิ่งบุญ	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายนฤเบศ ล้อมวงศ์	3	3	3	3	3	15
10	เด็กชายศักดิ์ชัย ตลาดเงิน	2	3	2	3	2	12
11	เด็กชายนครา แสงทิพย์	3	3	3	3	2	14
12	เด็กชายก้องภพ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
13	เด็กชายเพชรดนัย นามะไฟ	3	3	3	3	3	15
14	เด็กชายสิทธิศักดิ์ เหมือนประเสริฐ	3	3	3	3	3	15
15	เด็กหญิงกัลญาณี ศรีทากุล	3	3	3	3	3	15
16	เด็กหญิงภาวินี ซิลเวิร์ธเซ็น	3	3	3	3	3	15
17	เด็กหญิงอรปรียา พานทอง	2	3	3	3	2	13
18	เด็กหญิงกานต์ทิมา บุญจันทร์	3	3	3	3	3	15
19	เด็กหญิงนลินนิภา จันตรี	3	3	3	3	3	15
20	เด็กหญิงวิภารัตน์ ทิมา	3	3	3	3	3	15
21	เด็กหญิงพรญาณี ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
22	เด็กหญิงกัญญ์ณพัชญ์ ทิมา	3	3	3	3	3	15
	รวมเฉลี่ย						**14.27**

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี

8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสุภาณี ราตรี)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่								คะแนนรวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	เด็กชายจารุวิทย์ สัตถาวะโห	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2	เด็กชายพีรพล ส่งเสริม	3	3	2	2	3	3	3	3	3
3	เด็กชายศรัญยู ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	เด็กชายวีรภัทร คำดำ	3	3	2	2	3	3	3	3	3
5	เด็กชายณวัฒน์ บุญประชม	3	3	2	2	3	3	3	3	3
6	เด็กชายนัธทวัฒน์ พุฒอุดม	3	3	2	2	3	3	3	3	3
7	เด็กชายปวรปรัชญ์ วงศ์สมบัติ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	เด็กชายบวรภัค มิ่งบุญ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9	เด็กชายนฤเบศ ล้อมวงศ์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
10	เด็กชายศักดิ์ชัย ตลาดเงิน	3	3	2	2	3	3	3	3	3
11	เด็กชายนครา แสงทิพย์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12	เด็กชายก้องภพ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
13	เด็กชายเพชรดนัย นามะไฟ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
14	เด็กชายสิทธิศักดิ์ เหมือนประเสริฐ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
15	เด็กหญิงกัลญาณี ศรีทากุล	3	3	3	3	3	3	3	3	3
16	เด็กหญิงภาวินี ซิลเวิร์ธเซ็น	3	3	3	3	3	3	3	3	3
17	เด็กหญิงอรปรียา พานทอง	3	3	2	2	3	3	3	3	3
18	เด็กหญิงกานต์ทิมา บุญจันทร์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
19	เด็กหญิงนลินนิภา จันตรี	3	3	3	3	3	3	3	3	3
20	เด็กหญิงวิภารัตน์ ทิมา	3	3	3	3	3	3	3	3	3
21	เด็กหญิงพรญาณี ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
22	เด็กหญิงกัญญ์ณพัชญ์ ทิมา	3	3	3	3	3	3	3	3	3
									รวมเฉลี่ย	**3**

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสุภาณี ราตรี)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

12. บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) เกิดจากแนวคิดที่โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ภายในชุมชนมีหัตถกรรมค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว มีภูมิปัญญาที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ เช่น การทอผ้า การจักสาน การหาปลา หาของป่า การทำนา การทำเกษตรทฤษฎีใหม่แบบผสมผสาน จากภูมิปัญญาชาวบ้านทำให้ชุมชนมีรายได้ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ส่วนวัฒนธรรมด้านประเพณี เป็นชุมชนที่เด่นชัดในด้านการช่วยเหลือการแบ่งปัน และมีเอกลักษณ์ในตัว ส่งเสริมประเพณีพื้นบ้าน เช่น บุญบั้งไฟ การแข่งเรือยาว ประเพณีชาวบ้าน งานพื้นบ้านต่างๆ และมีการส่งเสริมภูมิปัญญาทุกด้าน การทอผ้าไหมลายลูกแก้ว ย้อมดำมะเกลือ การทอผ้าซิ่นไหมลายปราสาทผึ้ง ผ้าไหมลายทิว มีการเผยแพร่งานศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น มีบ้านโฮมสเตย์ที่เปิดสอนภาษาอังกฤษโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา สร้างตลาดในการกระจายสินค้า สร้างนวัตกรรมของชุมชน เป็นชุมชนที่น่าอยู่ บรรยากาศดี ร่มรื่น มีหน่วยงานราชการ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองบ่อ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ โรงเรียนมัธยม โรงเรียนหนองบ่อสามัคคีวิทยา อุทยานนาควัตร มีสถานประกอบพิธีทางศาสนา วัดบูรพาพิสัย วัดบ้านสำลาก วัดสระบัว มีแม่น้ำ ลำคลอง อุดมสมบูรณ์ มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอพียงมาใช้ โดยเฉพาะ เกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการดำรงชีวิต และเป็นชุมชนที่น่าอยู่

บทเรียนที่ได้รับจากการจัดทำนวัตกรรมในครั้งนี้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจคำว่า “สินค้า บริการ อาชีพ และกิจกรรมในชุมชน” ผู้เรียนได้มีทักษะชีวิตและอาชีพ มีความยืดหยุ่น รู้จักปรับตัว ริเริ่มสิ่งใหม่ ใส่ใจดูแลตัวเอง รู้จักเข้าสังคม เรียนรู้วัฒนธรรม มีความเป็นผู้นำ รับผิดชอบหน้าที่ พัฒนาอาชีพ และหมั่นหาความรู้รอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางสังคมและความต่างในวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ปฏิสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพกับผู้อื่น (Interact Effectively with Others) รู้ว่าเมื่อไหร่ควรฟัง เมื่อไหร่ควรพูด ให้ความเคารพ เป็นมืออาชีพ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในทีมที่มีความหลากหลาย (Work Effectively in Diverse Teams) เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้คนที่มีความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ตอบสนองอย่างเปิดใจในความแตกต่างของแนวคิดและคุณค่า ผลักดันความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมให้เกิดแนวคิดใหม่และเพิ่มทั้งนวัตถรรมและคุณภาพในงาน

นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้เป็นส่วนหนึ่งในการร่วมอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรม กิจกรรมของชุมชน โดยการเป็นนักเรียนแกนนำในการเข้าร่วมการประกวดแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ 72 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ครั้งที่ 73 ปีการศึกษา 2568 ได้รับรางวัล ***<u>รองชนะเลิศอันดับ 1 เหรียญทอง</u>*** การประกวดโครงงานคุณธรรม ระดับชั้น ป.4 - ป.6 ในหัวข้อ “มัคคุเทศก์น้อยอาสา อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น”เป็นกิจกรรมในโครงงาน คือความดีที่อยากทำ นักเรียนมัคคุเทศก์น้อยอาสาพาชมแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อให้บริการแขกมาเยี่ยมเยียนโรงเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้นั้นก็คือ ห้องกิจกรรมการฟ้อนกลองตุ้มและห้องกิจกรรมการย้อมผ้าดำไหม และกิจกรรมปัญหาที่อยากแก้ นักเรียนมัคคุเทศก์น้อยอาสาพาชมแหล่งท่องเที่ยว นวัตวิถีในชุมชน ได้แก่ ศูนย์หม่อนไหม เป็นแหล่งหัตถกรรมทอผ้าไหมบ้านหนองบ่อ ทอผ้าไหม

พื้นบ้านลวดลายประสาทผึ้ง และผ้าซิ่นหัวจกดาว ซึ่งเป็นลายเอกลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานีที่ผ่านการจดลิขสิทธิ์แล้ว เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าที่ถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษอย่างยาวนาน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ติดสื่อสังคมออนไลน์ ติดเกมที่บ้านในช่วงวันหยุด

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ลด ละ เลิกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีความใฝ่รู้ มีนิสัยรักการอ่าน ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้ กล้าพูด กล้าแสดงออกและฝึกทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่ให้ให้บริการแก่สังคม เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ค่ะ รู้จักการทำงานเป็นทีมรู้บทบาทของผู้นำผู้ตามที่ดีและมีรายได้ระหว่างเรียนจากน้ำใจของผู้มาเยี่ยมเยียน นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำความดี มีจิตอาสา เป็นจิตใต้สำนึกที่ตระหนักรู้ในตนเอง กล้าแสดงออก นักเรียนได้รับการสนับสนุน ยกย่อง ชมเชย เมื่อทำความดีทุกครั้ง เพื่อเป็นการตอกย้ำจิตใต้สำนึกของนักเรียนอยู่ตลอดเวลาว่าการทำความดีไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป โรงเรียนได้สร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้อย่างคุ้มค่าตามนโยบายของการปฏิรูปการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนได้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจในบุตรหลานที่เป็นเด็กดี เป็นการสร้างคุณค่าทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดค่านิยม ที่ดีงามในการดำเนินชีวิตอย่างรู้รักสามัคคี

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

13.1 ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน ให้ได้แสดงออกตามความชอบหรือความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ ได้เกิดการเรียนรู้พัฒนาทักษะและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ผู้เรียนรู้จักเริ่มต้นจากการเลือกหัวข้อที่ตนเองสนใจและมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของกลุ่ม หัวข้อเป็นเรื่องใกล้ตัวและสามารถศึกษาได้จริง เมื่อได้หัวข้อแล้ว ผู้เรียนสามารถร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อให้ทราบว่าโครงงานนี้ต้องการศึกษาอะไร และคาดหวังผลลัพธ์อย่างไร จากนั้นวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ กำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบได้ชัดเจน ระหว่างการดำเนินงาน ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และคัดเลือกข้อมูลที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ เพื่อนำมาใช้ประกอบการทำโครงงานอย่างมีคุณภาพ เมื่อถึงขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ ควรปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ เมื่อพบปัญหาก็สามารถร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขอย่างมีเหตุผล โดยใช้การทำงานเป็นทีมที่ดี อาศัยความร่วมมือ ความเสียสละ และการรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน

นอกจากนี้ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีความอดทน และตั้งใจทำงานจนสำเร็จ เมื่อโครงงานเสร็จสิ้น มีการสรุปผลและสะท้อนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองในครั้งต่อไป ดังนั้น ความสำเร็จของโครงงานจึงไม่ได้เกิดจากผลงานเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ คิดวิเคราะห์ และทำงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ

13.2 ด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะครอบครัวคือสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักของสังคม เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนและสังคม โดยทำหน้าที่ หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วยการอบรมเลี้ยงดู พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกครอบครัว เพราะความร่วมมือจากท่านผู้ปกครองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามปรัชญาการศึกษาของโรงเรียน เช่น การส่งเสริมเด็กให้ช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย ส่งเสริมระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ส่งเสริมกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นทั้งที่บ้านและโรงเรียน ส่งเสริมมารยาทแบบไทย การเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติและเล่นอิสระ เมื่อกลับบ้านหรือในช่วงวันหยุด และสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

13.3 ด้านชุมชน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วัด ชุมชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็นหนึ่งในเงื่อนไขความสำเร็จที่จะขาดไม่ได้ เพราะเปรียบเสมือนพลัง (บวร) บ้าน วัด โรงเรียน ที่เป็นฟันเฟืองช่วยกัน ในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้กับลูกหลานในชุมชน ได้ร่วมสืบสาน สร้างสรรค์งานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยใช้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมเป็นเครื่องหล่อหลอม ยึดเหนี่ยว สร้างคุณค่าทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดค่านิยม ที่ดีงามในการดำเนินชีวิตอย่างรู้รักสามัคคี

14. ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

1) ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน / 2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ

3) ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ / 4) ขั้นแสวงหาความรู้

5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้

6) ขั้นนำเสนอผลงาน

ภาคผนวก

1. แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เศรษฐกิจในชุมชนบ้านหนองบ่อ **รายวิชา**สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 **ระยะเวลา** 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส 3.2 ป.4/1 อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) อธิบายกิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนบ้านหนองบ่อได้ (K)

2) สำรวจชุมชนและนำเสนอกิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนบ้านหนองบ่อ โดยเห็นความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในชุมชนของตนเอง (K, S, A)

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
• อาชีพ สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชน	• อาชีพ สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนบ้านหนองบ่อ เช่น การทอผ้าไหม ปลาเค็ม สบู่ใยไหม เป็นต้น

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ชุมชนแต่ละแห่งมีลักษณะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอาชีพ สินค้า และบริการ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) **สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร** **ตัวชี้วัดที่ 1** ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ตามที่กำหนดได้ 2) **สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด** **ตัวชี้วัดที่ 1** คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)	1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) มีวินัย 3) ใฝ่เรียนรู้ 4) มุ่งมั่นในการทำงาน

พฤติกรรมบ่งชี้ 2. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว **3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** **ตัวชี้วัดที่** 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** ทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning))

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เศรษฐกิจในชุมชนบ้านหนองบ่อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

(หมายเหตุ : ครูตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้เดิมและทำความเข้าใจผู้เรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมทายอาชีพ โดยครูจะมีส่วนหนึ่งของภาพอาชีพต่าง ๆ ในสังคมไทย เช่น แม่ค้า เกษตรกร ทอผ้า ทำปลาเค็ม ทำสบู่จากใยไหม จากนั้นให้นักเรียนในห้องร่วมกันทายว่าส่วนหนึ่งของภาพที่ปรากฏนั้นคืออาชีพอะไร
2. หลังจากนักเรียนร่วมกันตอบคำถามในขั้นเรียน ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนว่าการประกอบอาชีพของคนในชุมชนมีความสำคัญต่อชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

การให้ความรู้พื้นฐาน และการกระตุ้นความสนใจ

1. ครูอธิบายถึงหลักการ ความหมายและมโนทัศน์สำคัญของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชน โดยใช้ PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย

2. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองว่า ในชุมชนของนักเรียนมีคนประกอบอาชีพประเภทใดบ้าง รวมถึงมีลักษณะสินค้าและบริการที่พบได้ในชุมชนอย่างไร โดยให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด

(หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม)

(หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับกลุ่มกับเพื่อนอีก 1 กลุ่มด้านข้าง เพื่ออภิปรายถึงความเหมือนหรือความแตกต่างของอาชีพ สินค้าและบริการในชุมชนของนักเรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าความแตกต่างของพื้นที่มีผลต่อลักษณะอาชีพ สินค้าและบริการ

   (หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล)

4. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นและสำรวจชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ในประเด็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การทำงานของชุมชน หลักการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นสาธารณะและมีการใช้ร่วมกันในชุมชน ว่าประกอบไปด้วยอะไรบ้าง โดยให้นักเรียนจดบันทึกลงในสมุด เพื่อใช้ในคาบเรียนต่อไป

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสอน (ต่อ)

การจัดกลุ่มร่วมมือ และการแสวงกาความรู้

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลเกี่ยวกับการสืบค้นและสำรวจชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่มาร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่มอีกครั้ง เพื่อสรุปเป็นข้อมูลสำคัญ โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนแต่ละกลุ่ม
6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอชุมชนของตนเองหน้าชั้นเรียนตามข้อมูลที่ได้อภิปรายร่วมกันในกลุ่ม โดยมีครูตั้งคำถามถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและลักษณะเศรษฐกิจในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น

   (หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การสรุปสิ่งที่เรียนรู้

7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชน โดยครูชี้ประเด็นให้นักเรียนเห็นว่า ชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทยจะมีลักษณะอาชีพ สินค้าและบริการในชุมชนที่หลากหลายและแตกต่างกันออกไป เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน เพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องกิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้าและบริการในชุมชนเพิ่มมากขึ้น
8. ครูอธิบายถึงหลักการ ความหมายและมโนทัศน์สำคัญของลักษณะอาชีพ สินค้าและบริการในชุมชน ได้แก่ เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หัตถกรรมและบริการ โดยใช้ PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย ของ อจท.

การนำเสนอผลงาน

9. ครูแจกกระดาษขนาด A3 ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำชิ้นงาน “ชุมชนของฉัน” โดยให้นักเรียนออกแบบว่าในชุมชนของนักเรียนมีลักษณะอย่างไร มีกิจกรรม การประกอบอาชีพ สินค้าและบริการอะไรเป็นจุดเด่นของชุมชนและมีการเชื่อมโยงกับคนในชุมชนอย่างไร ซึ่งนักเรียนจะต้องวาดรูปและตกแต่งให้สวยงาม โดยครูสามารถเดินรอบชั้นเรียนเพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนแต่ละกลุ่ม

   (หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการคิดของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปบทเรียน เรื่อง กิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชน โดยใช้ PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย
2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 เพื่อเป็นการทบทวนบทเรียน

ขั้นประเมิน

1. ครูตรวจความสมบูรณ์ของชิ้นงาน “ชุมชนของฉัน”
2. ครูตรวจแบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4
3. ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสาร จากการนำเสนอในชั้นเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
4. ครูสังเกตความสามารถในการคิด ระหว่างการทำชิ้นงาน “ชุมชนของฉัน” โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
5. ครูสังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต จากการมีส่วนร่วมในการระดมสมองภายในกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
6. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล จากการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์บัตรคำ โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
7. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
8. ครูสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย	- ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 10	- แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 10	- ประเมินตามสภาพจริง
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายกิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนบ้านหนองบ่อ (K)	- ตรวจชิ้นงาน “ชุมชนของฉัน” - ประเมินความถูกต้องและเหมาะสมจากการอภิปรายในชั้นเรียน - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ชิ้นงาน “ชุมชนของฉัน” - ข้อคำถามและแนวคำตอบ - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
2) สำรวจชุมชนและนำเสนอกิจกรรมลักษณะอาชีพ สินค้าและบริการในชุมชนของตน โดยเห็นความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในชุมชนของตนเอง (K, S, A)	- ตรวจชิ้นงาน “ชุมชนของฉัน” - การนำเสนอการสืบค้นและสำรวจชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่และการอภิปรายในชั้นเรียน - ประเมินความถูกต้องและเหมาะสมจากการอภิปรายในชั้นเรียน - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ชิ้นงาน “ชุมชนของฉัน” - การนำเสนอการสืบค้นและสำรวจชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่และการอภิปรายในชั้นเรียน - ข้อคำถามและแนวคำตอบ - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- สังเกตความสามารถในการสื่อสาร - สังเกตความสามารถในการคิด	- แบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
	- สังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต		
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
7.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -	-	-	-

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย
2) แบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4
3) PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย
4) สื่ออินเตอร์เน็ตสำหรับสืบค้นข้อมูล

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) ห้องเรียน
3) อินเทอร์เน็ต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เศรษฐกิจในชุมชนบ้านหนองบ่อ **รายวิชา**สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 **ระยะเวลา** 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 3.2 ป.4/2 อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงิน

2. สมรรถนะประจำหน่วย

อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนและการสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยเห็นคุณค่าของการพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจภายในชุมชน ผ่านการแสดงบทบาทสมมติ การศึกษาด้วยตนเอง การใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ และสามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวันได้

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) อธิบายและยกตัวอย่างการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจภายในชุมชนได้ (K)

2) แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน โดยเห็นคุณค่าในการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจภายในชุมชน (S, A)

4. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
• การพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย การกู้หนี้ยืมสิน • การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน	• การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน เช่น การสวมผ้าดำไหมย้อมมะเกลือมาโรงเรียนทุกวันศุกร์

5. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในชุมชนต่าง ๆ การประกอบอาชีพ การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในชุมชนจำเป็นต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันเพื่อความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนนั้น

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) **สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร** **ตัวชี้วัดที่ 1** ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้ 2) **สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด** **ตัวชี้วัดที่ 1** คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว 3) **สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** **ตัวชี้วัดที่ 3** ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข **พฤติกรรมบ่งชี้ 1.** ทำงานด้วยตนเองได้สำเร็จ **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) มีวินัย 3) ใฝ่เรียนรู้ 4) มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning))

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

การให้ความรู้พื้นฐาน และการกระตุ้นความสนใจ

1. ครูเปิดวิดีทัศน์เกี่ยวกับการซื้อขายร่วมกันในชุมชน จากนั้นถามคำถามนักเรียนว่า “นักเรียนคิดว่าจากคลิปวิดีทัศน์การซื้อขายร่วมกันในชุมชนสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งใด” โดยครูสุ่มนักเรียนตอบคำถามเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
   (แนวตอบ : การอยู่ร่วมกันในชุมชน แสดงให้เห็นถึงการพึ่งพากันและการทำให้ชุมชนเข้มแข็ง)
2. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนและเนื้อหาในบทเรียน เรื่อง กิจกรรม ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนจากคาบเรียนที่ผ่านมากับการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

การจัดกลุ่มร่วมมือ และการแสวงหาความรู้

<u>นำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาท</u>

1. ครูอธิบายเนื้อหาและมโนทัศน์สำคัญของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในชุมชน โดยใช้ PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงหลักการของความสัมพันธ์ของผู้ซื้อและผู้ขาย รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และธนาคาร
2. ครูถามคำถามนักเรียนว่า “ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน การพึ่งพาทางเศรษฐกิจในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง”
   (แนวตอบ : ในอดีตการพึ่งพาทางเศรษฐกิจในชุมชนจะเป็นการแลกเปลี่ยนด้วยสิ่งของ ส่วนในปัจจุบันจะมีตัวกลางในการแลกเปลี่ยน คือ เงินตรา เพื่อร่วมกันพึ่งพาทางเศรษฐกิจในชุมชน)
3. ครูให้นักเรียนใช้การแสดงบทบาทสมมติเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 7-8 คน จากนั้นครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเป็นคนในชุมชนเดียวกัน โดยชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่นี้มีผักและพืชผลทางการเกษตรเป็นจุดเด่นของชุมชน

<u>เลือกผู้แสดงบทบาท</u>

4. ครูแจกบัตรตัวละครในชุมชนให้กับนักเรียนแต่ละคน ได้แก่ พ่อค้าขายผัก เกษตรกร คนทอผ้า ผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้าน แม่ค้าขายปลาเค็ม เจ้าของโรงงานสบู่ใยไหม โดยนักเรียนจะได้รับบัตรตัวละครที่แตกต่างกันไปและในแต่ละกลุ่มจะต้องมีตัวละครครบทุกบทบาท
5. ครูให้นักเรียนที่จับได้บัตรตัวละครผู้ใหญ่บ้านจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำชุมชนนั้นโดยทันที รวมถึงจะต้องนับว่ากลุ่มของตนเองนั้นมีสมาชิกครบถ้วนทุกบทบาทหรือไม่ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อชุมชนของตนเอง
6. ครูให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่าบทบาทที่ตนได้รับนั้นเกี่ยวข้องหรือมีความสำคัญกับชุมชนอย่างไร
   (หมายเหตุ : ครูประเมินความสามารถในการคิดของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)
7. ครูให้นักเรียนวางแผนการแสดงว่าในฐานะส่วนหนึ่งของชุมชน นักเรียนจะแสดงให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในชุมชนอย่างไร โดยจะต้องแสดงให้เห็นว่าแต่ละบทบาทมีความสัมพันธ์หรือมีการพึ่งพากัน จากนั้นครูแจกกระดาษเพื่อให้นักเรียนได้จดบันทึกและวางแผนการแสดงร่วมกัน
   (หมายเหตุ : ครูประเมินความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)
   (หมายเหตุ : ครูประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)
8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมกระดาษส่งคืนเมื่อหมดคาบเรียน

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสอน (ต่อ)

9. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกซ้อมและเตรียมความพร้อมสำหรับการแสดงบทบาทสมมติ
   (หมายเหตุ : ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม)

เตรียมผู้สังเกตการณ์

10. ครูให้นักเรียนตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากเพื่อเรียงลำดับการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่ม พร้อมชี้แจงกับนักเรียนว่ากลุ่มที่ยังไม่ได้ทำการแสดงจะต้องเป็นผู้สังเกตการณ์ โดยจะต้องตั้งใจรับชมการแสดงเพื่ออภิปรายและสรุปการเรียนรู้หลังจบการแสดง

แสดงบทบาทสมมติ

11. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติตามลำดับการแสดง โดยครูและนักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้แสดงมีหน้าที่สังเกตและสะท้อนคิดว่าแต่ละกลุ่มแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์หรือการพึ่งพากันในชุมชนอย่างไร

การสรุปสิ่งที่เรียนรู้

12. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากการทำกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนเห็นว่าการประกอบอาชีพ การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในชุมชนจำเป็นต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันเพื่อความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชนนั้น ๆ จนนำไปสู่การเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง
13. ครูแจกใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจและชุมชนเข้มแข็ง โดยให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำในข้อที่ 1 เพื่อเป็นการสรุปความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การพึ่งพาทางเศรษฐกิจในชุมชน จากการแสดงบทบาทสมมติ จากนั้นครูชี้แจงให้นักเรียนเก็บใบกิจกรรมไว้กับตนเองและให้นำมาใช้ทำกิจกรรมต่อในคาบเรียนถัดไป
    (หมายเหตุ : ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสอน (ต่อ)

การนำเสนอผลงาน

14. ครูถามคำถามนักเรียนว่า “นักเรียนคิดว่าการความสัมพันธ์ที่ดีของคนในชุมชนจะทำให้ชุมชนเป็นอย่างไร
    (แนวตอบ : ทำให้ชุมขนเข้มแข็งมากขึ้น ชุมชนเกิดการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ)
15. ครูอธิบายเนื้อหาและมโนทัศน์สำคัญของ ชุมชนเข้มแข็ง โดยใช้ PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงหลักและวิธีการอยู่ร่วมกันในชุมชน

16. ครูให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มที่ทำกิจกรรมแสดงบทบาทสมมติ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่า กลุ่มของนักเรียนจะทำให้ชุมชนเข้มแข็งได้อย่างไรและใช้วิธีการใดบ้าง และให้นักเรียนเขียนคำตอบลงไปในใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจและชุมชนเข้มแข็ง ข้อที่ 2
17. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนวิธีการที่กลุ่มของนักเรียนคิดว่าทำให้ชุมชนเข้มแข็งได้มากที่สุดบนกระดานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อเป็นการสรุปความรู้ เรื่อง ชุมชนเข้มแข็ง
18. ครูให้นักเรียนรวบรวมใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจและชุมชนเข้มแข็ง ส่งเมื่อหมดคาบเรียน

(หมายเหตุ : ครูประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปราย เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง โดยครูชี้ประเด็นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของลักษณะการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง รวมถึงวิธีการอยู่ร่วมกันและการสร้างให้ชุมชนเข้มแข็ง
2. ครูทบทวนบทเรียน เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง โดยใช้ PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย ของ อจท.
3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 เพื่อเป็นการทบทวนบทเรียน

ขั้นประเมิน

1. ครูตรวจใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง
2. ครูตรวจแบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4
3. ครูประเมินความสามารถในการสื่อสาร จากการอภิปรายและการวางแผนการแสดงบทบาทสมมติ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
4. ครูประเมินความสามารถในการคิด จากการอภิปรายความสำคัญของบทบาทที่ตนได้รับต่อชุมชน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
5. ครูประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มและการส่งใบกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
6. ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล จากการจัดทำใบกิจกรรม โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
7. ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
8. ครูประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
9. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ จากนั้นครูตรวจแบบทดสอบหลังเรียน

8. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -	-	-	-
8.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายและยกตัวอย่างการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจภายในชุมชนได้ (K)	- ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง - ประเมินความถูกต้องและเหมาะสมจากการอภิปรายในชั้นเรียน - ประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง - ข้อคำถามและแนวคำตอบ - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
2) แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน โดยเห็นคุณค่าในการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจภายในชุมชน (S, A)	- ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง - การแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับชุมชน และประเมินความถูกต้องและเหมาะสมจากการอภิปรายในชั้นเรียน - ประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง - การแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับชุมชน ข้อคำถามและแนวคำตอบ - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ประเมินความสามารถในการสื่อสาร - ประเมินความสามารถในการคิด - ประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
8.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย	- ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย

2) แบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4

3) PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ บทที่ 3 เศรษฐกิจชุมชนในประเทศไทย

4) สื่อวิดีทัศน์เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าในชุมชน

5) สื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับสืบค้นข้อมูล

6) ใบกิจกรรม เรื่อง การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจในชุมชนและชุมชนเข้มแข็ง

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) ห้องเรียน

3) อินเทอร์เน็ต

2. แบบทดสอบก่อน - หลังการเรียนรู้

แบบทดสอบ เรื่อง สินค้า บริการ และอาชีพในชุมชน
จำนวน 20 ข้อ (ปรนัย 4 ตัวเลือก)

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดหมายถึง “สินค้า”
   ก. การตัดผม ข. การสอนหนังสือ
   ค. ข้าวสารบรรจุถุง ง. การซ่อมรถจักรยานยนต์
2. ข้อใดเป็น “บริการ”
   ก. เสื้อผ้า ข. ร้านซักรีด
   ค. ผลไม้ ง. สมุดนักเรียน
3. อาชีพใดผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย
   ก. ช่างตัดผม ข. ครู
   ค. ชาวนา ง. แพทย์
4. ข้อใดเป็นสินค้าในชุมชน
   ก. การรักษาโรค ข. การโดยสารรถรับจ้าง
   ค. ปลาทูสดในตลาด ง. การตัดผม
5. ข้อใดเป็นบริการในชุมชน
   ก. ร้านขายของชำ ข. ร้านเสริมสวย
   ค. ขนมปัง ง. น้ำดื่มบรรจุขวด
6. อาชีพใดให้บริการด้านการศึกษา
   ก. พ่อค้า ข. ครู
   ค. เกษตรกร ง. ชาวประมง
7. การซื้อของจากร้านค้าในชุมชนก่อให้เกิดผลดีอย่างไร
   ก. เงินหมุนเวียนในชุมชน
   ข. ชุมชนขาดรายได้
   ค. ราคาสินค้าแพงขึ้นเสมอ
   ง. คนตกงานมากขึ้น
8. ข้อใดเป็นอาชีพด้านบริการ
   ก. คนทำขนมขาย ข. คนปลูกผัก
   ค. ช่างซ่อมรถ ง. คนเลี้ยงไก่
9. ข้อใดเป็นตัวอย่างอาชีพในชุมชนชนบท
   ก. โปรแกรมเมอร์
   ข. นักบิน
   ค. ชาวสวนยางพารา
   ง. ผู้ประกาศข่าว
10. สินค้าและบริการมีความสำคัญต่อชุมชนอย่างไร
    ก. ทำให้เกิดรายได้และอาชีพ
    ข. ทำให้คนทะเลาะกัน
    ค. ทำให้สินค้าไม่มีคุณภาพ
    ง. ทำให้คนไม่ต้องทำงาน
11. ร้านตัดผมจัดเป็นอาชีพประเภทใด
    ก. ผลิตสินค้า ข. ให้บริการ
    ค. รับราชการ ง. เกษตรกรรม
12. ข้อใดเป็นสินค้าแปรรูป
    ก. ข้าวเปลือก ข. น้ำนมสด
    ค. กล้วยตาก ง. ไข่ไก่สด
13. ผู้ที่นำสินค้ามาขายเรียกว่าอะไร
    ก. ผู้บริโภค ข. ผู้ผลิต
    ค. พ่อค้าแม่ค้า ง. ลูกค้า
14. ใครคือผู้บริโภค
    ก. คนขายของ ข. คนซื้อสินค้า
    ค. คนผลิตสินค้า ง. คนโฆษณาสินค้า
15. อาชีพใดเกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านสุขภาพ
    ก. พยาบาล ข. ชาวนา ค. พ่อค้า ง. ช่างไม้
16. การประกอบอาชีพสุจริตมีผลดีอย่างไร
    ก. ทำให้มีรายได้เลี้ยงครอบครัว
    ข. ทำให้เสียชื่อเสียง
    ค. ทำให้ผิดกฎหมาย
    ง. ทำให้ไม่มีคนเชื่อถือ
17. สินค้าพื้นเมืองในชุมชนช่วยส่งเสริมด้านใด
    ก. วัฒนธรรมท้องถิ่น
    ข. การทำลายสิ่งแวดล้อม
    ค. การทะเลาะกัน
    ง. การว่างงาน
18. ข้อใดเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการผลิตอาหาร
    ก. ช่างตัดผม ข. คนทำขนม
    ค. ครู ง. ตำรวจ

19. การใช้บริการในชุมชนอย่างเหมาะสมควรทำอย่างไร ก. ไม่จ่ายเงิน ข. ต่อรองทุกครั้งโดยไม่มีเหตุผล ค. ใช้อย่างสุภาพและชำระเงินตามกำหนด ง. ใช้แล้วไม่รับผิดชอบ	20. หากต้องการสนับสนุนอาชีพในชุมชนควรทำอย่างไร ก. ซื้อสินค้าจากที่อื่นเท่านั้น ข. ใช้สินค้าและบริการในชุมชน ค. ไม่สนใจร้านค้าในชุมชน ง. วิจารณ์สินค้าโดยไม่ให้เหตุผล

3. สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตเอง โดย นางสุภาณี ราตรี ครูผู้สอน

ประเพณีไทย
ประเพณี
แข่งขันเรือยาว
ประเพณีไทย
การแข่งขันเรือยาว
เรือยาว "คำปลิว ละอองลม"
เรือยาวบ้านหนองบ่อ
ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี
นางคำปลิวละอองลม
บ้านหนองบ่อ
จังหวัดอุบลราชธานี

ประเพณีไทย
การแข่งขันเรือยาว
ประเพณีการแข่งขันเรือยาว
เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานของไทย โดยมักจะจัดขึ้นในช่วงเทศกาลออกพรรษา หรือในช่วงเทศกาลทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ประเพณีนี้มีความสำคัญในการสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน และยังเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนาน และเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนต่างหมู่บ้าน
เรือที่ใช้
เรือยาวที่ใช้ในการแข่งมักเป็นเรือที่ขุดจากไม้ตะเคียนและสามารถบรรจุฝีพายได้จำนวนมาก (ประมาณ 55-60 คน)
สถานที่จัด
การแข่งเรือยาวมักจัดขึ้นตามแม่น้ำลำคลองต่างๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีแม่น้ำไหลผ่าน
การแข่งขัน
การแข่งขันเรือยาวมักมีการตัดสินโดยใช้หลักเกณฑ์ต่างๆ เช่น การเข้าเส้นชัยก่อน หรือการพายเรือได้ตามลู่ที่กำหนด

อาชีพ
เกษตรกรในชุมชน
เกษตรกรผู้ปลูกพืช (กสิกรรม)
อาชีพเกษตรกรผู้ปลูกพืช คือ การเพาะปลูกพืชเพื่อผลิตผลทางการเกษตร เช่น ข้าว พืชไร่ พืชสวน หรือพืชผัก โดยอาจเป็นเกษตรกรเจ้าของที่ดินเอง หรือทำงานรับจ้างก็ได้ อาชีพนี้มีหลากหลายรูปแบบ เช่น ทำนา ปลูกข้าวซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของไทย, ทำไร่ปลูกพืชที่ใช้พื้นที่มากและโตเร็ว เช่น อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง, และทำสวน ปลูกพืชที่ต้องใส่ใจดูแลมากกว่า เช่น ผลไม้ และไม้ดอก
ประเภทของเกษตรกรปลูกพืช
ชาวนา: เกษตรกรที่ปลูกข้าวเป็นหลัก ซึ่งสามารถเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นได้หลังฤดูเก็บเกี่ยว
ชาวไร่: เกษตรกรที่ปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง ฝ้าย ถั่วต่างๆ ซึ่งพืชเหล่านี้เจริญเติบโตเร็วและเหมาะกับพื้นที่กว้าง
ชาวสวน: เกษตรกรที่ปลูกพืชสวน เช่น ผลไม้ (เงาะ ทุเรียน ลำไย ส้ม) หรือพืชที่ต้องใช้เวลาดูแลมากกว่า แต่มีมูลค่าสูงกว่า
เกษตรกรปลูกพืชผัก: เกษตรกรที่ปลูกผักต่างๆ เช่น พริก ผักใบ หรือผักที่ปลูกง่ายในพื้นที่จำกัด เช่น ผักสลัดในระบบไฮโดรโปนิกส์
เกษตรกรปลูกพืชเฉพาะทาง: เช่น เกษตรกรที่ปลูกพืชสมุนไพร เช่น กระชายดำ หรือพืชเศรษฐกิจใหม่ๆ เช่น ปูเล่

อาชีพ
เกษตรกรในชุมชน
เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ปศุสัตว์)
อาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ คือ การประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและจัดการสัตว์เพื่อสร้างรายได้ โดยสามารถแบ่งประเภทของสัตว์ออกเป็นสัตว์ใหญ่ (เช่น โค กระบือ) สัตว์เล็ก (เช่น แพะ แกะ สุกร) และสัตว์ปีก (เช่น ไก่ เป็ด) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและเป็นแหล่งอาหารของประเทศ
ประเภทของสัตว์ที่เลี้ยง
สัตว์ใหญ่: เช่น โค กระบือ ม้า
สัตว์เล็ก: เช่น แพะ แกะ สุกร
สัตว์ปีก: เช่น ไก่ เป็ด ห่าน
ความสำคัญและประโยชน์
ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ: การเลี้ยงสัตว์เป็นหลักประกันรายได้ที่สามารถช่วยอุ้นเจือครอบครัวได้ โดยเฉพาะในช่วงที่ภาคเกษตรอื่นประสบปัญหา
การสร้างรายได้: สัตว์เศรษฐกิจสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เนื้อ นม ไข่ และผลิตภัณฑ์แปรรูป
การใช้ประโยชน์จากทรัพยากร: มูลสัตว์สามารถนำไปทำปุ๋ยเพื่อบำรุงดินได้
การส่งเสริมอาชีพ: การเลี้ยงสัตว์ช่วยเสริมสร้างอาชีพที่หลากหลาย

4. ผลงานผู้เรียน

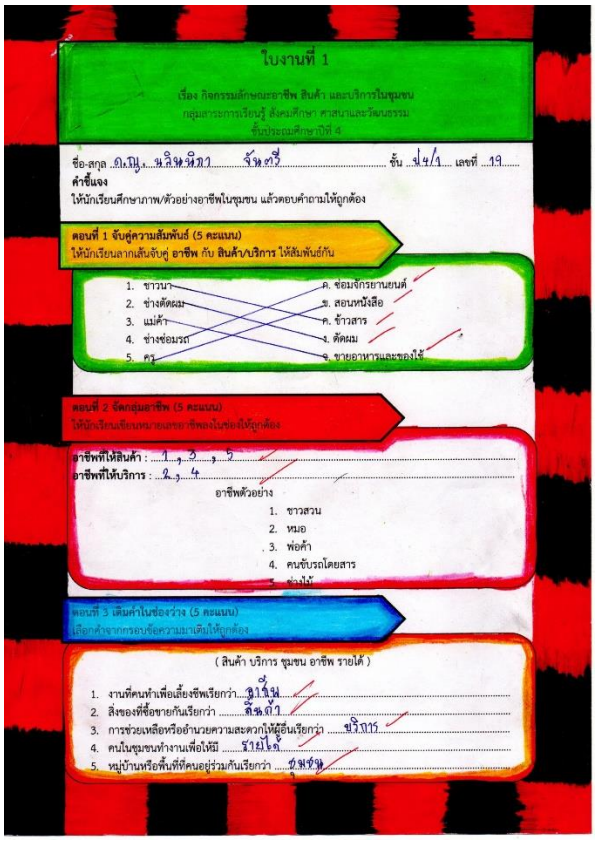

ใบงานที่ 1

เรื่อง กิจกรรมลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชื่อ-สกุล ด.ญ. นลินนิภา จันทรี ชั้น ป.4/1 เลขที่ 19

คำชี้แจง
ให้นักเรียนศึกษาภาพ/ตัวอย่างอาชีพในชุมชน แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ตอนที่ 1 จับคู่ความสัมพันธ์ (5 คะแนน)
ให้นักเรียนลากเส้นจับคู่ อาชีพ กับ สินค้า/บริการ ให้สัมพันธ์กัน

1. ชาวนา	ค. ซ่อมจักรยานยนต์
2. ช่างตัดผม	ข. สอนหนังสือ
3. แม่ค้า	ค. ข้าวสาร
4. ช่างซ่อมรถ	ง. ตัดผม
5. ครู	จ. ขายอาหารและของใช้

ตอนที่ 2 จัดกลุ่มอาชีพ (5 คะแนน)
ให้นักเรียนเขียนหมายเลขอาชีพลงในช่องให้ถูกต้อง

อาชีพที่ให้สินค้า : 1, 3, 5
อาชีพที่ให้บริการ : 2, 3, 4

อาชีพตัวอย่าง
1. ชาวสวน
2. หมอ
3. พ่อค้า
4. คนขับรถโดยสาร
5. ช่างไม้

ตอนที่ 3 เติมคำในช่องว่าง (5 คะแนน)
เลือกคำจากกรอบข้อความมาเติมให้ถูกต้อง

(สินค้า บริการ ชุมชน อาชีพ รายได้)

1. งานที่คนทำเพื่อเลี้ยงชีพเรียกว่า อาชีพ
2. สิ่งของที่ซื้อขายกันเรียกว่า สินค้า
3. การช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้อื่นเรียกว่า บริการ
4. คนในชุมชนทำงานเพื่อให้มี รายได้
5. หมู่บ้านหรือพื้นที่ที่คนอยู่ร่วมกันเรียกว่า ชุมชน

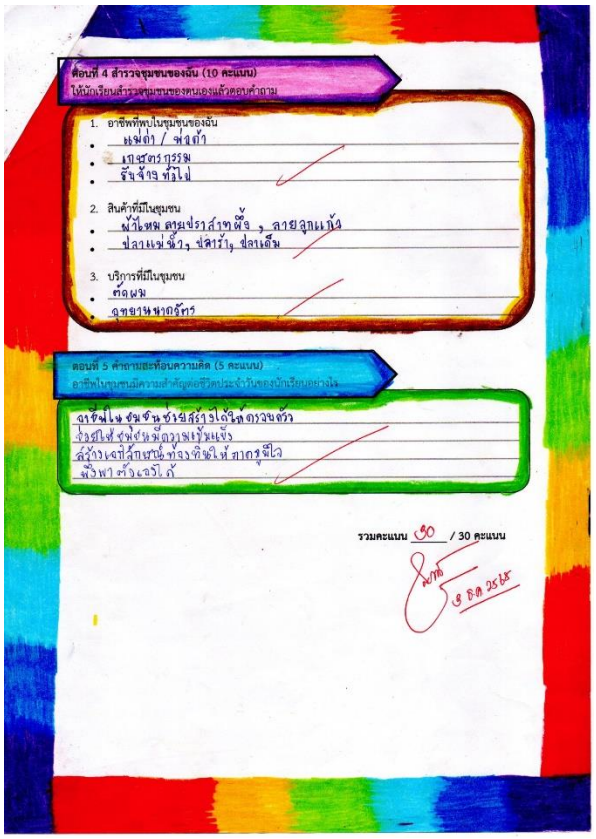

ตอนที่ 4 สำรวจชุมชนของฉัน (10 คะแนน)
ให้นักเรียนสำรวจชุมชนของตนเองแล้วตอบคำถาม

1. อาชีพที่พบในชุมชนของฉัน
   - แม่ค้า / พ่อค้า
   - เกษตรกรรม
   - รับจ้าง ทั่วไป
2. สินค้าที่มีในชุมชน
   - ผ้าไหม ครบจรสาสุพัฒ , ลายลูกแป้ง
   - ปลาแม่น้ำ, ปลาร้า, ข่อนเย็น
3. บริการที่มีในชุมชน
   - ตัดผม
   - อุทยานนาครัฐ

ตอนที่ 5 คำถามสะท้อนความคิด (5 คะแนน)
อาชีพในชุมชนมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไร

จะทำให้ชุมชนมีความเจริญ
ช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง
สร้างงานให้คนในชุมชนได้ทำ ทำรายได้ดี
พัฒนาท้องถิ่น

รวมคะแนน 30 / 30 คะแนน

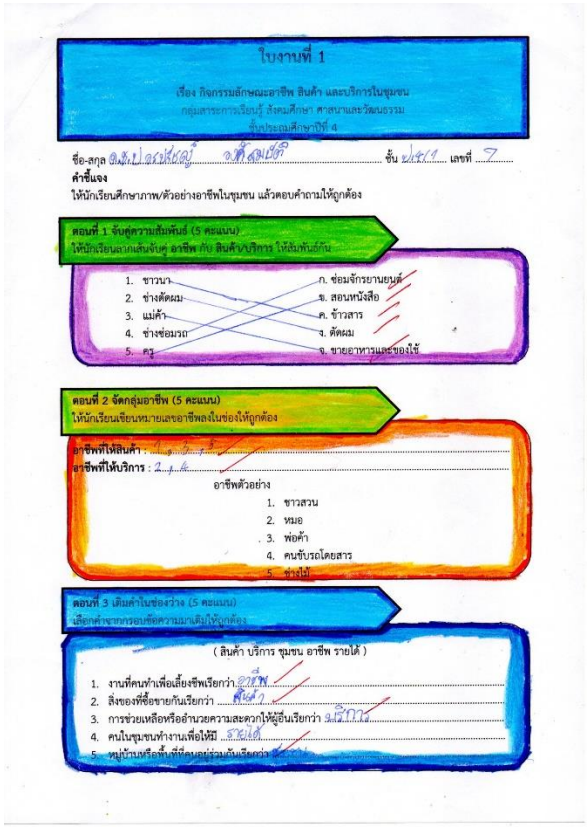

ใบงานที่ 1

เรื่อง กิจกรรมลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชื่อ-สกุล ด.ญ.ปวรปัทญ์ อาชีสมบัติ ชั้น ป.4/1 เลขที่ 7

คำชี้แจง
ให้นักเรียนศึกษาภาพ/ตัวอย่างอาชีพในชุมชน แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ตอนที่ 1 จับคู่ความสัมพันธ์ (5 คะแนน)
ให้นักเรียนลากเส้นจับคู่ อาชีพ กับ สินค้า/บริการ ให้สัมพันธ์กัน

1. ชาวนา	ก. ซ่อมจักรยานยนต์
2. ช่างตัดผม	ข. สอนหนังสือ
3. แม่ค้า	ค. ข้าวสาร
4. ช่างซ่อมรถ	ง. ตัดผม
5. ครู	จ. ขายอาหารและของใช้

ตอนที่ 2 จัดกลุ่มอาชีพ (5 คะแนน)
ให้นักเรียนเขียนหมายเลขอาชีพลงในช่องให้ถูกต้อง

อาชีพที่ให้สินค้า : 1, 3, 5
อาชีพที่ให้บริการ : 2, 4

อาชีพตัวอย่าง
1. ชาวสวน
2. หมอ
3. พ่อค้า
4. คนขับรถโดยสาร
5. ช่างไม้

ตอนที่ 3 เติมคำในช่องว่าง (5 คะแนน)
เลือกคำจากกรอบข้อความมาเติมให้ถูกต้อง

(สินค้า บริการ ชุมชน อาชีพ รายได้)

1. งานที่คนทำเพื่อเลี้ยงชีพเรียกว่า อาชีพ
2. สิ่งของที่ซื้อขายกันเรียกว่า สินค้า
3. การช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้อื่นเรียกว่า บริการ
4. คนในชุมชนทำงานเพื่อให้มี รายได้
5. หมู่บ้านหรือพื้นที่ที่คนอยู่ร่วมกันเรียกว่า ชุมชน

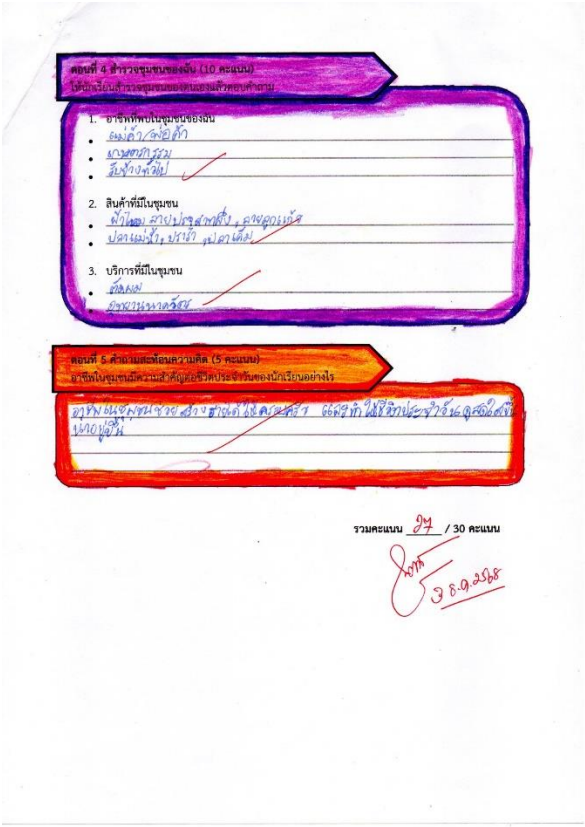

ตอนที่ 4 สำรวจชุมชนของฉัน (10 คะแนน)
ให้นักเรียนสำรวจชุมชนของตนเองแล้วตอบคำถาม

1. อาชีพที่พบในชุมชนของฉัน
   - แม่ค้า/พ่อค้า
   - เกษตรกรรม
   - รับจ้างทั่วไป
2. สินค้าที่มีในชุมชน
   - ผ้าไหม ลายประยุกต์ต่างๆ , ลายลูกแป้ง
   - ปลาแม่น้ำ, ปลาร้า, ปลาตากแห้ง
3. บริการที่มีในชุมชน
   - ตัดผม
   - อุทยานนาครัฐ

ตอนที่ 5 คำถามสะท้อนความคิด (5 คะแนน)
อาชีพในชุมชนมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไร

อาชีพในชุมชนช่วยสร้างรายได้ให้คนในชุมชน และทำให้มีสินค้าประจำถิ่นและผลิตภัณฑ์ในชุมชน

รวมคะแนน 29 / 30 คะแนน

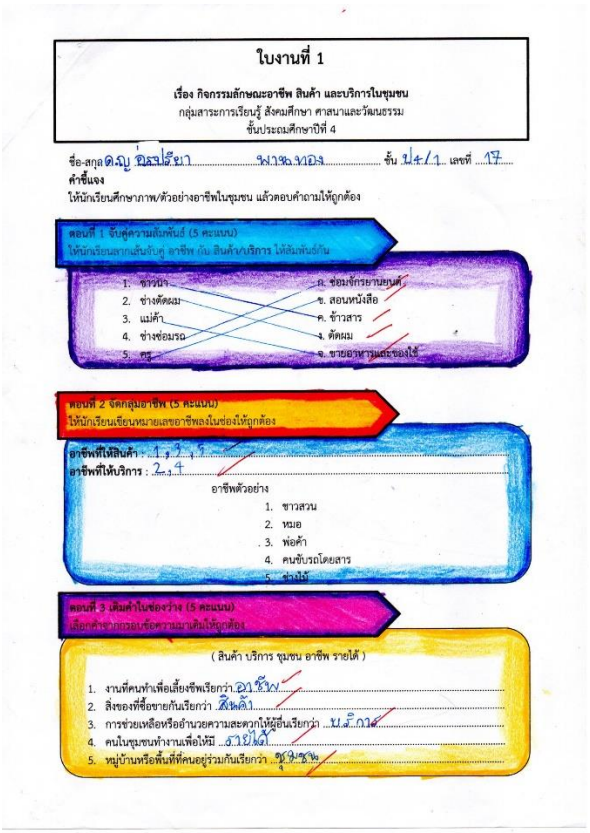

ใบงานที่ 1

เรื่อง กิจกรรมลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชื่อ-สกุล ด.ญ. อลิสา พงษ์ทอง ชั้น ป.4/1 เลขที่ 17

คำชี้แจง
ให้นักเรียนศึกษาภาพตัวอย่างอาชีพในชุมชน แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ตอนที่ 1 จับคู่ความสัมพันธ์ (5 คะแนน)
ให้นักเรียนลากเส้นจับคู่ อาชีพ กับ สินค้า/บริการ ให้สัมพันธ์กัน

1. ชาวนา	ก. ซ่อมจักรยานยนต์
2. ช่างตัดผม	ข. สอนหนังสือ
3. แม่ค้า	ค. ข้าวสาร
4. ช่างซ่อมรถ	ง. ตัดผม
5. ครู	จ. ขายอาหารและของใช้

ตอนที่ 2 จัดกลุ่มอาชีพ (5 คะแนน)
ให้นักเรียนเขียนหมายเลขอาชีพลงในช่องให้ถูกต้อง

อาชีพที่ให้สินค้า : 1, 3, 4
อาชีพที่ให้บริการ : 2, 5

อาชีพตัวอย่าง
1. ชาวสวน
2. หมอ
3. พ่อค้า
4. คนขับรถโดยสาร
5. ช่างไม้

ตอนที่ 3 เติมคำในช่องว่าง (5 คะแนน)
เลือกคำจากกรอบข้อความมาเติมให้ถูกต้อง

(สินค้า บริการ ชุมชน อาชีพ รายได้)

1. งานที่คนทำเพื่อเลี้ยงชีพเรียกว่า อาชีพ
2. สิ่งของที่ซื้อขายกันเรียกว่า สินค้า
3. การช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้อื่นเรียกว่า บริการ
4. คนในชุมชนทำงานเพื่อให้มี รายได้
5. หมู่บ้านหรือพื้นที่ที่คนอยู่ร่วมกันเรียกว่า ชุมชน

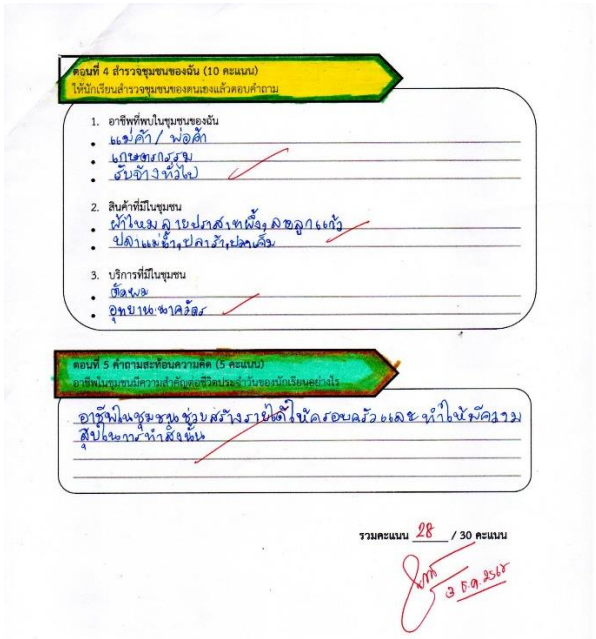

ตอนที่ 4 สำรวจชุมชนของฉัน (10 คะแนน)
ให้นักเรียนสำรวจชุมชนของตนเองแล้วตอบคำถาม

1. อาชีพที่พบในชุมชนของฉัน
   - แม่ค้า / พ่อค้า
   - เกษตรกรรม
   - รับจ้างทั่วไป
2. สินค้าที่มีในชุมชน
   - ผ้าไหม ดอกไม้ประดิษฐ์ ลอดลายแก้ว
   - ปลาแม่น้ำ ปลาร้า ปลาเค็ม
3. บริการที่มีในชุมชน
   - ตัดผม
   - อุทยานราชวิถี

ตอนที่ 5 คำถามสะท้อนความคิด (5 คะแนน)
อาชีพในชุมชนมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไร

อาชีพในชุมชนช่วยสร้างรายได้ให้ครอบครัว และทำให้มีความสุขในการทำสิ่งนั้น

รวมคะแนน 28 / 30 คะแนน

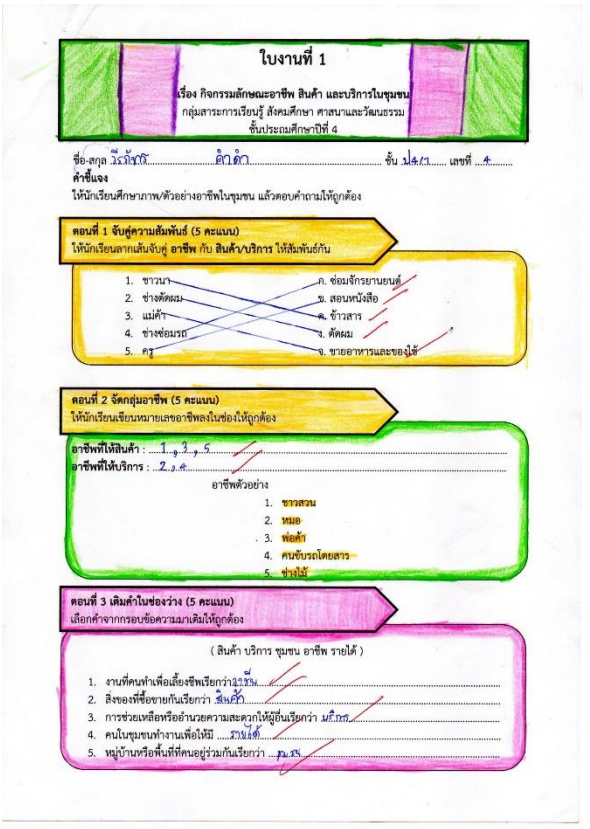

ใบงานที่ 1

เรื่อง กิจกรรมลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชื่อ-สกุล นิลาภัทร์ คำดี ชั้น ป.4/1 เลขที่ 4

คำชี้แจง
ให้นักเรียนศึกษาภาพตัวอย่างอาชีพในชุมชน แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ตอนที่ 1 จับคู่ความสัมพันธ์ (5 คะแนน)
ให้นักเรียนลากเส้นจับคู่ **อาชีพ** กับ **สินค้า/บริการ** ให้สัมพันธ์กัน

1. ชาวนา	ค. ซ่อมจักรยานยนต์
2. ช่างตัดผม	ข. สอนหนังสือ
3. แม่ค้า	ค. ข้าวสาร
4. ช่างซ่อมรถ	ง. ตัดผม
5. ครู	จ. ขายอาหารและของใช้

ตอนที่ 2 จัดกลุ่มอาชีพ (5 คะแนน)
ให้นักเรียนเขียนหมายเลขอาชีพลงในช่องให้ถูกต้อง

อาชีพที่ให้สินค้า : 1, 3, 5
อาชีพที่ให้บริการ : 2, 4

อาชีพตัวอย่าง
1. ชาวสวน
2. หมอ
3. พ่อค้า
4. คนขับรถโดยสาร
5. ช่างไม้

ตอนที่ 3 เติมคำในช่องว่าง (5 คะแนน)
เลือกคำจากกรอบข้อความมาเติมให้ถูกต้อง

(สินค้า บริการ ชุมชน อาชีพ รายได้)

1. งานที่คนทำเพื่อเลี้ยงชีพเรียกว่า อาชีพ
2. สิ่งของที่ซื้อขายกันเรียกว่า สินค้า
3. การช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้อื่นเรียกว่า บริการ
4. คนในชุมชนทำงานเพื่อให้มี รายได้
5. หมู่บ้านหรือพื้นที่ที่คนอยู่ร่วมกันเรียกว่า ชุมชน

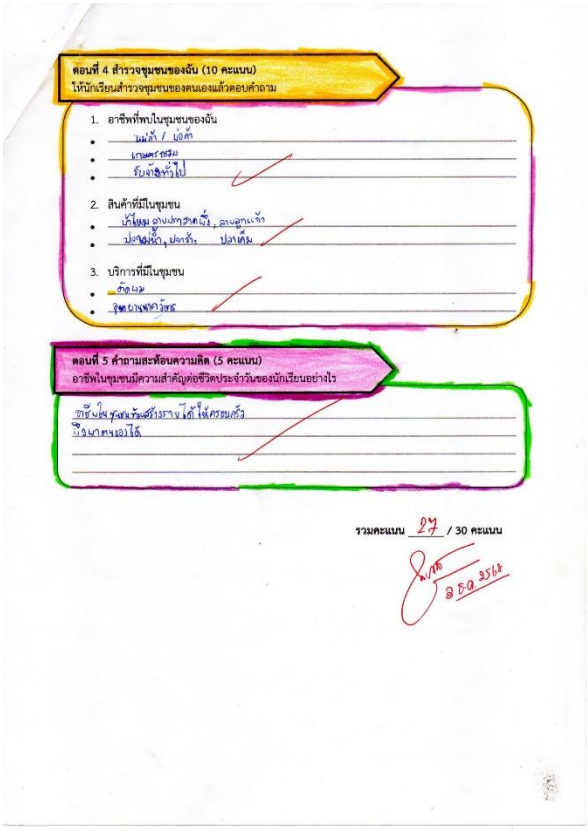

ตอนที่ 4 สำรวจชุมชนของฉัน (10 คะแนน)
ให้นักเรียนสำรวจชุมชนของตนเองแล้วตอบคำถาม

1. อาชีพที่พบในชุมชนของฉัน
   - แม่ค้า / พ่อค้า
   - เกษตรกรรม
   - รับจ้างทั่วไป
2. สินค้าที่มีในชุมชน
   - ผ้าไหม ดอกไม้ประดิษฐ์, ลอดลูกแก้ว
   - ปลาแม่น้ำ, ปลาร้า, ปลาเค็ม
3. บริการที่มีในชุมชน
   - ตัดผม
   - อุทยานราชวิถี

ตอนที่ 5 คำถามสะท้อนความคิด (5 คะแนน)
อาชีพในชุมชนมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไร

อาชีพในชุมชนทำให้มีรายได้ครอบครัว มีงานทำของใช้

รวมคะแนน 27 / 30 คะแนน

5. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การแสดงความคิดเห็น	การยอมรับฟังคนอื่น	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	ความมีน้ำใจ	การมีส่วนร่วม	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
	รวมเฉลี่ย						

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี

8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

6. แบบประเมินการประเมินการนำเสนอผลงาน

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง	มีความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ	พูดชัดเจนสบตาผู้ฟัง	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม	การตรงต่อเวลา	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
	รวมเฉลี่ย						

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี

8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

7. แบบประเมินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่								คะแนนรวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
									รวมเฉลี่ย	

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาสุขศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning:5Es)

ผู้จัดทำ

นายสุวิทย์ ศรไชย

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

วิชาเอก การประถมศึกษา

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ในปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนา หลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพ ที่ เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาสุขศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) จึงจัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียน ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่ นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จะอำนวย ประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นายสุวิทย์ ศรไชย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษา	1
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	1
5. วัตถุประสงค์	2
6. กลุ่มเป้าหมาย	2
7. เครื่องมือที่ใช้	2
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	5
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	7
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	10
- ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียน	10
- ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	11
- ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน	12
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	12
12. บทเรียนที่ได้รับ	13
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	14
14. ภาพกิจกรรม	15
ภาคผนวก	
- แผนการจัดการเรียนรู้	18
- ใบความรู้อาหารหลัก 5 หมู่	25

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ปีการศึกษา 2568

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

ชื่อ – สกุล : นายสุวิทย์ ศรไชย

ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

วิชาเอก : การประถมศึกษา

2. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เรื่อง แอนิเมชั่นส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับวัยเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)

3. ระยะเวลาดำเนินการ

16 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 – 31 มีนาคม พ.ศ. 2569

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แอนิเมชั่นส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับวัยเรียน มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการสอนและการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและส่งเสริมให้ นักเรียนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

5. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นการใช้วิธีระบบในการปรับปรุงและคิดค้นพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ๆ ที่สามารถตอบสนองการเรียนรายบุคคล การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนแบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีสอนจำเป็นต้องอาศัยวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาจัดการและสนับสนุนการเรียนการสอน

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

เด็กวัยเรียนเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เด็กวัย นี้ จะมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ถ้าเด็กได้รับการดูแลส่งเสริมให้เหมาะสม สุขภาพเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนและ การทำกิจกรรมต่างๆ ของเด็ก ซึ่งสุขภาพดีนั้น หมายถึง ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย จิตใจ และอยู่ใน สังคมได้อย่างดีมีความสุข เด็กซึ่งอยู่ในวัยที่กำลังเจริญเติบโตและการเรียนรู้ การดูแลและส่งเสริมสุขภาพให้มี ความสมบูรณ์ จะทำให้มีสมรรถภาพในการเรียน มีความสามารถเรียนรู้ได้เต็มที่ และร่างกายเจริญเติบโต มี พัฒนาการได้อย่างสมวัย การดูแลสุขภาพในชีวิตประจำวันเป็นการสร้างเสริมสุขภาพ และลดความเสี่ยงต่อการ เกิดโรคภัยไข้เจ็บและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับสุขภาพ ซึ่งต้องเริ่มปลูกฝังตั้งแต่เด็กการดำเนินงานดูแลสุขภาพ ของเด็กวัยเรียนจำเป็นต้องมีการดำเนินงานควบคู่ทั้งในด้านการแก้ปัญหาสุขภาพเฉพาะประเด็นและการ ส่งเสริมสุขภาพองค์รวม โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกทักษะ และจัดปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กมีความรอบ รู้ด้านสุขภาพ และมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษามีส่วนสำคัญ อย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนได้มีการเรียนรู้ กระตุ้นเตือนให้เกิดความตระหนักต่อการให้ความสำคัญ และใส่ใจในการดูแลสุขภาพในเรื่องต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้เด็ก เยาวชน มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ และมี พฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสม โดยมีวิธีการและกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการสอน การจัดปัจจัย แวดล้อม และการจัดกิจกรรมด้านสุขภาพต่างๆ ซึ่งเป็นการสร้างและพัฒนาขีดความสามารถ ทักษะทางด้านการคิดด้วยปัญญา และทักษะปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในการเข้าถึง ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลข่าวสาร ทาง

สุขภาพและบริการสุขภาพ ที่ได้รับการถ่ายทอดและเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดการจูงใจตนเองให้ มีการตัดสินใจเลือกวิถีทางในการดูแลตนเอง จัดการสุขภาพตนเองเพื่อป้องกันและคงรักษาสุขภาพที่ดีของ ตนเองไว้ได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น งานวัยเรียนและเยาวชน โรงเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ดังกล่าว จึงได้จัดทำแอนิเมชั่นส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์กลุ่มเด็กวัย เรียน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับ สุขภาพ และปฏิบัติตาม ซึ่งจะส่งผลต่อการมีสุขภาพดีต่อไป

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการสอนและการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์

8. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 25 คน

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

การเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยการนำเอาประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง และด้วยความเชื่อนี้ทำให้ทฤษฎีนี้ถูกนำมาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม หาแนวทางแก้ปัญหาได้ตัวเอง แล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาและศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ของตนเอง

การเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ในขณะที่คุณครูเองก็มีส่วนสำคัญด้วย 5 ขั้นตอน ที่คุณครูและผู้เรียนต่างมีบทบาทและหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน โดยบทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อฯ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสิ่งที่คุณครูควรทำใน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างความสนใจ (Engagement) โดยผู้สอนควรสร้างความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้ง คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดดึงเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหา 2) การสำรวจและค้นหา (Exploration) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน การสำรวจ ตรวจสอบ สังเกตและฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียน และให้เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน 3) การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) โดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด หรือให้คำจำกัดความ ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนแสดงหลักฐาน ให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง ให้ผู้เรียนอธิบาย ให้คำจำกัดความและ ชี้บอกส่วนต่าง ๆ ในแผนภาพให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบายแนวคิด 4) การขยายความรู้ (Elaboration) โดยผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากการชี้บอก ส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพคำจำกัดความและอธิบายสิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือ ขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่พร้อมทั้งแสดง หลักฐานและถามคำถามผู้เรียนว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง หรือได้แนวคิดอะไร 5) การประเมินผล (Evaluation) โดยผู้สอนสังเกตผู้เรียนในการนำแนวคิดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ประเมิน ความรู้และทักษะผู้เรียน หาหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม ให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้และ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ถามคำถามปลายเปิด เช่น ทำไมผู้เรียนจึงคิดเช่นนั้น

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ สิ่งที่ผู้เรียนควรให้ความสนใจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง โดยก่อนเข้าเรียนควรทบทวนความรู้เดิมเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเข้าสู่บทเรียนใหม่ หรือเตรียมข้อสงสัยเพื่อสอบถามในห้องเรียน ตั้งใจเรียนและสนใจในสิ่งที่คุณครูสอน พร้อมกับ 5 ขั้นตอนนี้ นับเป็นการเรียนการสอนที่ให้

ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้เรียนได้รับรู้บทบาทของตัวเอง การเรียนการสอนก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีครูทำหน้าที่สนับสนุนจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อทำให้ค้นพบความรู้หรือแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง จึงนับได้ว่าการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอนนั้น เป็นการเรียนการสอนที่เน้นองค์ความรู้ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตท่ามกลางการกระแสเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันได้

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) โดยมีขั้นตอนกระบวนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 P : Plan (การวางแผน) โดยกำหนดเป้าหมายและสร้างแผนการดำเนินงานดังนี้

1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

2) กำหนดโครงสร้างรายวิชา/ออกแบบหน่วยการเรียนรู้

3) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้

- หน่วยการเรียนรู้เรื่อง อาหารดีมีประโยชน์
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อาหารหลัก 5 หมู่ จำนวน 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สารอาหาร จำนวน 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ธงโภชนาการ จำนวน 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วิตามินในอาหาร จำนวน 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ระบบย่อยอาหาร จำนวน 2 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 D : Do (จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้) จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อาหารดีมีประโยชน์ ดังนี้

1) การสร้างความสนใจ (Engagement) โดยผู้สอนควรสร้างความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้ง คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดดึงเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหา

2) การสำรวจและค้นหา (Exploration) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน การสำรวจ ตรวจสอบ สังเกต และฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียน และให้เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน

3) การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) โดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด หรือให้คำจำกัดความ ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนแสดงหลักฐาน ให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง ให้ผู้เรียนอธิบาย ให้คำจำกัดความและ ชี้บอกส่วนต่าง ๆ ในแผนภาพให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบายแนวคิด

4) การขยายความรู้ (Elaboration) โดยผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากการชี้บอกส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพคำจำกัดความและอธิบายสิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือ ขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่พร้อมทั้งแสดง หลักฐานและถามคำถามผู้เรียนว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง หรือได้แนวคิดอะไร

5) การประเมินผล (Evaluation) โดยผู้สอนสังเกตผู้เรียนในการนำแนวคิดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ประเมิน ความรู้และทักษะผู้เรียน หาหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม ให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้และ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ถามคำถามปลายเปิด เช่น ทำไมผู้เรียนจึงคิดเช่นนั้น

ขั้นตอนที่ 3 C : Check (ประเมินผลเพื่อพัฒนานวัตกรรม)

1) สร้างแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- แบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนรู้
- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2) วิเคราะห์ผลการประเมิน

วิเคราะห์ผลการประเมินโดยเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ตามแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวนโยบายการส่งเสริมผู้เรียน แนวการประเมินช่วยให้ทราบในสิ่งที่ควรส่งเสริมและสิ่งที่ควรได้รับการปรับปรุงช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถและความสนใจ สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเองและเพื่อนร่วมชั้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้ในทิศทางที่เหมาะสม (รัตนาภรณ์ ทรงนภาวุฒิกุล, 2560)

ขั้นตอนที่ 4 A : Action (ปรับปรุงเพิ่มเติมและรายงานผล)

1) ปรับปรุงแก้ไขผลงานตามผลการประเมิน และดำเนินการใช้ซ้ำ

2) รายงานผลการจัดการเรียนรู้ต่อผู้บังคับบัญชา

แผนภาพกระบวนการพัฒนานวัตกรรม
การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาสุขศึกษา กระบวนการเรียนรู้
แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)
A : Act
ปรับปรุงพัฒนาและรายงานผล
1. ปรับปรุงและใช้ซ้ำ
2. รายงานผลต่อผู้บังคับบัญชา
P : Plan
กำหนดเป้าหมาย
และสร้างแบบการดำเนินงาน
1. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้
2. กำหนดโครงสร้างรายวิชา/
ออกแบบหน่วยการเรียนรู้
PDCA
C : Check
ประเมินผลเพื่อพัฒนานวัตกรรม
1. สร้างแบบประเมินผล
2. วิเคราะห์ผลการประเมิน
D : Do
1 การสร้างความสนใจ
(Engagement)
2 การสำรวจและค้นหา
(Exploration)
3 การอธิบายและลงข้อสรุป
(Explanation)
4 การขยายความรู้
(Elaboration)
5 การประเมินผล
(Evaluation)
การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ
หาความรู้ 5 ขั้นตอน
(The 5Es of Inquiry-Based
อาหารดีมี
ประโยชน์

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อาหารดีมีประโยชน์ จำนวน 10 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหาสาระ	เวลา (ชั่วโมง)
อาหารดีมีประโยชน์	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1** เรื่อง อาหารหลัก 5 หมู่	พ 1.2 ป.2/1	อาหารหลัก 5 หมู่ มีดังนี้ หมู่ที่ 1 ได้แก่ เนื้อสัตว์ นม ไข่ งา และถั่วชนิดต่างๆ หมู่ที่ 2 ได้แก่ ข้าว แป้ง น้ำตาล เผือก และมัน หมู่ที่ 3 ได้แก่ ผักชนิด ต่างๆ หมู่ที่ 4 ได้แก่ ผลไม้ชนิดต่าง ๆ และหมู่ที่ 5 ได้แก่ เนย น้ำมัน และไขมันจากพืชและสัตว์	2
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สารอาหาร	พ 1.2 ป.2/1	สารอาหารที่อยู่ในอาหารมี 6 ประเภท ได้แก่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน เกลือแร่ วิตามิน และน้ำ	2
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ธงโภชนาการ	พ 1.2 ป. 2/2 พ 1.2 ป. 2/3	ธงโภชนาการ คือ แนวทางการรับประทาน อาหารที่ให้คุณค่าทางอาหารครบถ้วนตรงกับความต้องการของร่างกาย โดยการนำอาหารหลัก 5 หมู่ มาจัดแบ่งออกเป็นชั้นๆ ตามสัดส่วน ปริมาณ และความหลากหลายที่ควรรับประทาน ใน 1 วัน เพื่อช่วยให้ผู้บริโภคเลือกรับประทาน อาหารหลัก 5 หมู่ ได้เหมาะสมกับเพศและวัย	2
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วิตามินในอาหาร	พ 1.2 ป. 2/3	วิตามินแม้จะเป็นสารอาหารที่ไม่ให้พลังงาน แก่ร่างกายและร่างกายต้องการในปริมาณน้อย แต่ร่างกายจะขาดไม่ได้ ถ้าขาดจะทำให้ระบบ ต่างๆ ของร่างกายทำงานไม่เป็นปกติ	2
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ระบบย่อยอาหาร	พ 1.2 ป. 2/4	ระบบย่อยอาหารประกอบด้วยอวัยวะต่าง ๆ ได้แก่ ปาก หลอดอาหาร กระเพาะอาหาร ลำไส้ เล็ก ลำไส้ใหญ่ ทวารหนัก ตับ และตับอ่อน ระบบ ย่อยอาหารประกอบด้วยอวัยวะต่าง ๆ ซึ่งทำ	2

			หน้าที่ร่วมกันในการย่อยอาหาร และดูดซึม สารอาหาร การย่อยอาหารเป็นกระบวนการที่ทำให้โมเลกุลของอาหารเปลี่ยนสภาพไปเป็นโมเลกุล ขนาดเล็ก พอที่ร่างกายจะดูดซึมและลำเลียงไปยังเซลล์ต่าง ๆ ได้ อวัยวะต่าง ๆ ในระบบย่อยอาหาร ทำงานร่วมกันเพื่อทำให้สารอาหารที่อยู่ในอาหารมีขนาดเล็กลงจนร่างกายสามารถดูดซึมเข้าสู่ หลอดเลือดและนำไปใช้ได้	

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

จากการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยการนำเอาประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง และด้วยความเชื่อนี้ทำให้ทฤษฎีนี้ถูกนำมาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม หาแนวทางแก้ปัญหาได้ตัวเอง แล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาและศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ของตนเอง

การเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ในขณะที่คุณครูเองก็มีส่วนสำคัญด้วย 5 ขั้นตอน ที่คุณครูและผู้เรียนต่างมีบทบาทและหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน โดยบทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อฯ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสิ่งที่คุณครูควรทำใน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างความสนใจ (Engagement) โดยผู้สอนควรสร้างความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้ง คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดดึงเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหา 2) การสำรวจและค้นหา (Exploration) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน การสำรวจ ตรวจสอบ สังเกตและฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียน และให้เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน 3) การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) โดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด หรือให้คำจำกัดความ ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนแสดงหลักฐาน ให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง ให้ผู้เรียนอธิบาย ให้คำจำกัดความและ ชี้บอกส่วนต่าง ๆ ในแผนภาพให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบายแนวคิด 4) การขยายความรู้ (Elaboration) โดยผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากการชี้บอก ส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพคำจำกัดความและอธิบายสิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือ ขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่พร้อมทั้งแสดง หลักฐานและถามคำถามผู้เรียนว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง หรือได้แนวคิดอะไร 5) การประเมินผล (Evaluation) โดยผู้สอนสังเกตผู้เรียนในการนำแนวคิดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ประเมิน ความรู้และทักษะผู้เรียน หาหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม ให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้และ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ถามคำถามปลายเปิด เช่น ทำไมผู้เรียนจึงคิดเช่นนั้น

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ สิ่งที่ผู้เรียนควรให้ความสนใจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง โดยก่อนเข้าเรียนควรทบทวนความรู้เดิมเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเข้าสู่บทเรียนใหม่ หรือเตรียมข้อสงสัยเพื่อสอบถามในห้องเรียน ตั้งใจเรียนและสนใจในสิ่งที่คุณครูสอน พร้อมกับ 5 ขั้นตอนนี้ นับเป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้เรียนได้รับรู้บทบาทของตัวเอง การเรียนการสอนก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีครูทำหน้าที่สนับสนุนจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผลเพื่อทำให้ค้นพบความรู้หรือแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง จึงนับได้ว่าการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอนนั้น เป็นการเรียนการสอนที่เน้นองค์ความรู้ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตท่ามกลางการกระแสเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันได้

13. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

5,000 บาท

14. การประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) 1. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะอาหารดีมีประโยชน์ได้ (K)	ตรวจใบงาน ตรวจข้อสอบ	แบบประเมินใบงาน แบบประเมินข้อสอบ	ผ่านเกณฑ์การประเมินอย่างน้อย 80 %
ด้านทักษะกระบวนการ (S,P) 2. นักเรียนสามารถจำลองการทำอาหารดีมีประโยชน์ได้ (S,P)	ตรวจชิ้นงาน	แบบประเมินการจำลองการทำอาหาร	ผ่านเกณฑ์การประเมินอย่างน้อย 80 %
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) 3. นักเรียนมีความใฝ่รู้ในการศึกษา เรื่อง อาหาร (A) 4. นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ (A)	การสังเกตพฤติกรรม การสังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินความใฝ่รู้ แบบประเมินความสามารถในการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินอย่างน้อยเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

14. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

14.1 ผลการทดสอบก่อน – หลังการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 : อาหารดีมีประโยชน์ รายวิชา : สุขศึกษา รหัสวิชา : พ12101

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เวลา : 10 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	แปลผล
1	เด็กชายกิตติพัฒน์ คำโฮม	5	14	ดี
2	เด็กชายฉัตรชัย สุคนธ์ชาติ	10	18	ดีมาก
3	เด็กชายณัฐวรรธน์ จันทร์พวง	5	14	ดี
4	เด็กชายธนเดช มีศรี	7	12	ดี
5	เด็กชายธนกฤต จันทร์พวง	5	12	ดี
6	เด็กชายธนพล จันตรี	7	14	ดี
7	เด็กชายธีรัตม์ ส่งเสริม	12	18	ดีมาก
8	เด็กชายภัควสันต์ ส่งเสริม	8	14	ดี
9	เด็กชายภิญญาพัชญ์ ทิมา	9	14	ดี
10	เด็กชายภูริพัฒน์ โมฬีชาติ	7	12	ดี
11	เด็กชายวรท ปวนสุข	8	14	ดี
12	เด็กชายศราวุฒิ ส่งเสริม	5	12	ดี
13	เด็กชายสายฝน ส่งเสริม	5	12	ดี
14	เด็กชายอดิเทพ วงษ์ประสาร	5	12	ดี
15	เด็กชายกิตตินันท์ กองสา	7	12	ดี
16	เด็กชายกฤษกร กติการ	5	12	ดี
17	เด็กหญิงญาดา จันทร์พวง	11	18	ดีมาก
18	เด็กหญิงกวินธิดา หม้อไธสง	9	14	ดี
19	เด็กหญิงกัญญาภัค สมศรี	15	20	ดีมาก
20	เด็กหญิงญาณิศา ศักดิ์สิงห์	12	18	ดีมาก
21	เด็กหญิงปรีณ์สุดา รูปอ้วน	12	17	ดีมาก
22	เด็กหญิงพิมพิกา เวียงวิเศษ	10	15	ดีมาก
23	เด็กหญิงมิลินทรา เจริญรัตน์	11	15	ดีมาก
24	เด็กหญิงอารียา งิ้วไชยราช	12	17	ดีมาก
25	เด็กหญิงกมลวรรณ สีบัว	14	18	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย	**8.64**	**14.72**	**ดี**

เกณฑ์การประเมิน

15 – 20	หมายถึง	ดีมาก	10 – 14	หมายถึง	ดี
5 – 9	หมายถึง	ปานกลาง	0 – 4	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นายสุวิทย์ ศรไชย)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

14.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การแสดงความคิดเห็น	การยอมรับฟังคนอื่น	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	ความมีน้ำใจ	การมีส่วนร่วม	
1	เด็กชายกิตติพัฒน์ คำโฮม	2	2	2	2	2	10
2	เด็กชายฉัตรชัย สุคนธ์ชาติ	3	3	3	3	3	15
3	เด็กชายณัฐวรรธน์ จันทร์พวง	3	3	3	3	2	14
4	เด็กชายธนเดช มีศรี	3	3	2	3	3	14
5	เด็กชายธนกฤต จันทร์พวง	3	3	3	3	3	15
6	เด็กชายธนพล จันตรี	3	3	2	3	3	14
7	เด็กชายธีรัตม์ ส่งเสริม	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายภัควสันต์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายภิญญาพัชญ์ ทิมา	3	3	3	3	3	15
10	เด็กชายภูริพัฒน์ โมฬีชาติ	3	3	3	3	3	15
11	เด็กชายวรท ปวนสุข	3	3	3	3	3	15
12	เด็กชายศราวุฒิ ส่งเสริม	2	2	2	2	2	10
13	เด็กชายสายฝน ส่งเสริม	2	2	2	2	2	10
14	เด็กชายอดิเทพ วงษ์ประสาร	2	2	2	2	2	10
15	เด็กชายกิตตินันท์ กองสา	2	2	2	2	2	10
16	เด็กชายกฤษกร กติการ	2	2	2	2	2	10
17	เด็กหญิงญาดา จันทร์พวง	3	3	3	3	3	15
18	เด็กหญิงกวินธิดา หม้อไธสง	2	2	2	2	2	10
19	เด็กหญิงกัญญาภัค สมศรี	3	3	3	3	3	15
20	เด็กหญิงญาณิศา ศักดิ์สิงห์	3	3	3	3	3	15
21	เด็กหญิงปรีณ์สุดา รูปอ้วน	3	3	3	3	3	15
22	เด็กหญิงพิมพิกา เวียงวิเศษ	3	3	3	3	3	15
23	เด็กหญิงมิลินทรา เจริญรัตน์	3	3	3	3	3	15
24	เด็กหญิงอารียา งิ้วไชยราช	3	3	3	3	3	15
25	เด็กหญิงกมลวรรณ สีบัว	3	3	3	3	3	15
	รวมเฉลี่ย						**13.44**

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน

2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน

3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี 8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นายสุวิทย์ ศรไชย)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

14.3 ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง	มีความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ	พูดชัดเจนสบตาผู้ฟัง	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม	การตรงต่อเวลา	
1	เด็กชายกิตติพัฒน์ คำโฮม	2	2	2	2	2	10
2	เด็กชายฉัตรชัย สุคนธ์ชาติ	3	3	3	3	3	15
3	เด็กชายณัฐวรรธน์ จันทร์พวง	3	2	3	3	2	13
4	เด็กชายธนเดช มีศรี	2	3	2	3	3	13
5	เด็กชายธนกฤต จันทร์พวง	3	3	3	3	3	15
6	เด็กชายธนพล จันตรี	2	3	2	3	3	13
7	เด็กชายธีรัตม์ ส่งเสริม	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายภัควสันต์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายภิญญาพัชญ์ ทิมา	3	3	3	3	3	15
10	เด็กชายภูริพัฒน์ โมฬีชาติ	3	3	3	3	3	15
11	เด็กชายวรท ปวนสุข	3	3	3	3	3	15
12	เด็กชายศราวุฒิ ส่งเสริม	2	2	2	2	2	10
13	เด็กชายสายฝน ส่งเสริม	2	2	2	2	2	10
14	เด็กชายอดิเทพ วงษ์ประสาร	2	2	2	2	2	10
15	เด็กชายกิตตินันท์ กองสา	2	2	2	2	2	10
16	เด็กชายกฤษกร กติการ	2	2	2	2	2	10
17	เด็กหญิงญาดา จันทร์พวง	3	3	3	3	3	15
18	เด็กหญิงกวินธิดา หม้อไธสง	2	2	2	2	2	10
19	เด็กหญิงกัญญาภัค สมศรี	3	3	3	3	3	15
20	เด็กหญิงญาณิศา ศักดิ์สิงห์	3	3	3	3	3	15
21	เด็กหญิงปรีณ์สุดา รูปอ้วน	3	3	3	3	3	15
22	เด็กหญิงพิมพิกา เวียงวิเศษ	3	3	3	3	3	15
23	เด็กหญิงมิลินทรา เจริญรัตน์	3	3	3	3	3	15
24	เด็กหญิงอารียา งิ้วไชยราช	3	3	3	3	3	15
25	เด็กหญิงกมลวรรณ สีบัว	3	3	3	3	3	15
	รวมเฉลี่ย						**13.32**

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน

2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน

3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี 8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นายสุวิทย์ ศรไชย)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่								คะแนนรวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	เด็กชายกิตติพัฒน์ คำโฮม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2	เด็กชายฉัตรชัย สุคนธ์ชาติ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	เด็กชายณัฐวรรธน์ จันทร์พวง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	เด็กชายธนเดช มีศรี	3	3	3	3	3	3	3	3	3
5	เด็กชายธนกฤต จันทร์พวง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
6	เด็กชายธนพล จันตรี	3	3	3	3	3	3	3	3	3
7	เด็กชายธีรัตม์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	เด็กชายภัควสันต์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9	เด็กชายภิญญาพัชญ์ ทิมา	3	3	3	3	3	3	3	3	3
10	เด็กชายภูริพัฒน์ โมฬีชาติ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
11	เด็กชายวรท ปวนสุข	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12	เด็กชายศราวุฒิ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
13	เด็กชายสายฝน ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
14	เด็กชายอดิเทพ วงษ์ประสาร	3	3	3	3	3	3	3	3	3
15	เด็กชายกิตตินันท์ กองสา	3	3	3	3	3	3	3	3	3
16	เด็กชายกฤษกร กติการ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
17	เด็กหญิงญาดา จันทร์พวง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
18	เด็กหญิงกวินธิดา หม้อไธสง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
19	เด็กหญิงกัญญาภัค สมศรี	3	3	3	3	3	3	3	3	3
20	เด็กหญิงญาณิศา ศักดิ์สิงห์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
21	เด็กหญิงปรีณ์สุดา รูปอ้วน	3	3	3	3	3	3	3	3	3
22	เด็กหญิงพิมพิกา เวียงวิเศษ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
23	เด็กหญิงมิลินทรา เจริญรัตน์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
24	เด็กหญิงอารียา งิ้วไชยราช	3	3	3	3	3	3	3	3	3
25	เด็กหญิงกมลวรรณ สีบัว	3	3	3	3	3	3	3	3	3
									รวมเฉลี่ย	**3**

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นายสุวิทย์ ศรไชย)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

15. บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบ เสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เกิดจากแนวคิดที่โรงเรียนตั้งอยู่ใน ชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา วัฒนธรรมด้านความเป็นอยู่ อาหารการกิน อาหารหลัก 5 หมู่ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้ คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของอาหารพื้นบ้านของบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568 เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายความหมาย ลักษณะ และ ประเภทของอาหารพื้นบ้านได้ เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความสำคัญ และตระหนักในคุณค่าของอาหารพื้นบ้าน โดยเริ่ม จากอาหารพื้นบ้านของบ้านหนองบ่อ อาหารพื้นเมืองของจังหวัดอุบลราชธานีและอาหารในแต่ละภาค โดยใช้การจัดการเรียรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ พัฒนามาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดย ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยการนำเอาประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นมาเชื่อมโยงกับความรู้ความ เข้าใจที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง และด้วยความเชื่อนี้ทำให้ทฤษฎีนี้ถูกนำมาเป็นรากฐาน สำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม หาแนวทางแก้ปัญหาได้ตัวเอง แล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

บทเรียนที่ได้รับจากการจัดทำนวัตกรรมในครั้งนี้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจคำว่า “อาหารดีมีประโยชน์” คือ อาหารที่มีความเชื่อมโยงกับสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่มีความแตกต่างกันไปตามสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอาหารพื้นบ้านในแต่ละภาคของไทย จะมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง มีความแตกต่างทั้งชนิด ลักษณะอาหาร เครื่องปรุงอาหาร ส่วนประกอบของอาหาร รสชาติ และกรรมวิธีการปรุงอาหารที่หลากหลาย ในแต่ละท้องถิ่น

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ลด ละ เลิกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีความใฝ่รู้ มีนิสัยรักการอ่าน ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้ กล้าพูด กล้าแสดงออกและฝึกทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่ให้ให้บริการแก่สังคม เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ค่ะ รู้จักการทำงานเป็นทีมรู้บทบาทของผู้นำผู้ตามที่ดีและมีรายได้ระหว่างเรียนจากน้ำใจของผู้มาเยี่ยมเยียน นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำความดี มีจิตอาสา เป็นจิตใต้สำนึกที่ตระหนักรู้ในตนเอง กล้าแสดงออก นักเรียนได้รับการสนับสนุน ยกย่อง ชมเชย เมื่อทำความดีทุกครั้ง เพื่อเป็นการตอกย้ำจิตใต้สำนึกของนักเรียนอยู่ตลอดเวลาว่าการทำความดีไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป โรงเรียนได้สร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้อย่างคุ้มค่าตามนโยบายของการปฏิรูปการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนได้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจในบุตรหลานที่เป็นเด็กดี เป็นการสร้างคุณค่าทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดค่านิยม ที่ดีงามในการดำเนินชีวิตอย่างรู้รักสามัคคี

16. เงื่อนไขความสำเร็จ

16.1 ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน ให้ได้แสดงออกตามความชอบหรือความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ ได้เกิดการเรียนรู้พัฒนาทักษะและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ครูต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ในขณะที่คุณครูเองก็มีส่วนสำคัญใน 5 ขั้นตอน ที่คุณครูและผู้เรียนต่างมีบทบาทและหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน โดยบทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อฯ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ สิ่งที่ผู้เรียนควรให้ความสนใจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง โดยก่อนเข้าเรียนควรทบทวนความรู้เดิมเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเข้าสู่บทเรียนใหม่ หรือเตรียมข้อสงสัยเพื่อสอบถามในห้องเรียน ตั้งใจเรียนและสนใจในสิ่งที่คุณครูสอน พร้อมกับ 5 ขั้นตอนนี้ นับเป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้เรียนได้รับรู้บทบาทของตัวเอง การเรียน การสอนก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

17.2 ด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะครอบครัวคือสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักของสังคม เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนและสังคม โดยทำหน้าที่ หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วยการอบรมเลี้ยงดู พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ให้แก่สมาชิกครอบครัว เพราะความร่วมมือจากท่าน ผู้ปกครองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามปรัชญาการศึกษาของ โรงเรียน เช่น การส่งเสริมเด็กให้ช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย ส่งเสริมระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ส่งเสริม กิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นทั้งที่บ้านและโรงเรียน ส่งเสริมมารยาทแบบไทย การเปิด โอกาสให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติและเล่นอิสระ เมื่อกลับบ้านหรือในช่วงวันหยุด และสนับสนุนการเข้าร่วม กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

18.3 ด้านชุมชน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วัด ชุมชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็นหนึ่งในเงื่อนไขความสำเร็จที่จะขาดไม่ได้ เพราะเปรียบเสมือนพลัง (บวร) บ้าน วัด โรงเรียน ที่เป็นฟันเฟืองช่วยกัน ในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้กับลูกหลานในชุมชน ได้ร่วมสืบสาน สร้างสรรค์งานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยใช้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมเป็นเครื่องหล่อหลอม ยึดเหนี่ยว สร้างคุณค่าทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดค่านิยม ที่ดีงามในการดำเนินชีวิตอย่างรู้รักสามัคคี

19. ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
อาหารดีมีประโยชน์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การเสริมสร้างสุขภาพที่ดี **รายวิชา** สุขศึกษาและพลศึกษา

รหัสวิชา พ12101 **ระดับชั้น** ประถมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน นายสุวิทย์ ศรไชย **ระยะเวลา** 10 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. พ 2.1 เลือกกินอาหารดีที่มีประโยชน์

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

พ 2.1 ป.2/2 บอกชื่ออาหารดีที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1) อธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของอาหารหลัก 5 หมู่ได้ (K)

2) วิเคราะห์ความสำคัญของอาหารหลัก 5 หมู่ได้

3) ตระหนักในคุณค่าของอาหารหลัก 5 หมู่ได้

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
• อาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์	• ประเภทของอาหารดีมีประโยชน์ • แหล่งที่มาของวัตถุดิบอาหารดีมีประโยชน์ • ประโยชน์ที่รับจากอาหารดีมีประโยชน์

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อาหารดีมีประโยชน์ คือ อาหารหลัก 5 หมู่ คืออาหารที่มีโภชนาการจำเป็นที่ร่างกายควรได้รับครบถ้วนทุกวัน เพื่อสุขภาพที่แข็งแรง ประกอบด้วย โปรตีน (ซ่อมแซมร่างกาย), คาร์โบไฮเดรต (พลังงาน), เกลือแร่ (ผัก), วิตามิน (ผลไม้) และไขมัน (ให้ความอบอุ่น) โดยควรเน้นกินหลากหลายในสัดส่วนที่พอเหมาะเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) **สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร** **ตัวชี้วัดที่ 1** ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้ **พฤติกรรมบ่งชี้ 3.** เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้ 2) **สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** **ตัวชี้วัดที่ 3** ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข **พฤติกรรมบ่งชี้ 2.** ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น 3) การคิดขั้นสูง	1) มีวินัย 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน 4) รักความเป็นไทย

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสืบสอบความรู้ (5Es Instructional Model))

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การเสริมสร้างสุขภาพที่ดี แบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

(หมายเหตุ : ครูตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้เดิมและทำความเข้าใจผู้เรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

ขั้นนำ

1) กระตุ้นความสนใจ (Engagement)

1. ครูแสดงภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงการรับประทานอาหาร เช่น อาหารหลัก อาหารเสริม
2. ครูเชื่อมโยงว่าภาพที่ครูแสดงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่เรียกว่า อาหาร เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ความหมาย ลักษณะ และประเภทของอาหาร ครูถามความรู้เดิม

ขั้นสอน

2) การสำรวจค้นหา (Exploration)

1. ครูอธิบายความหมายและลักษณะของอาหาร โดยใช้ PowerPoint
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นเรื่องของอาหาร จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สุขศึกษา ป.2 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

   กลุ่มที่ 1 สืบค้นประเภทของอาหารดีมีประโยชน์

   กลุ่มที่ 2 สืบค้นแหล่งที่มาของวัตถุดิบอาหารดีมีประโยชน์

   กลุ่มที่ 3 สืบค้นประโยชน์ที่ได้รับจากอาหารดีมีประโยชน์

(หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล)

3) การอธิบายความรู้ (Explanation)

3. ครูให้นักเรียนนั่งหันหน้าเข้ากันเป็นรูปตัว U จากนั้นครูให้นักเรียนอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ที่กลุ่มตนได้สืบค้นมาให้แต่ละกลุ่มฟัง

   (หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม)

4. ครูแจกใบงาน เรื่อง อาหาร ให้นักเรียนแต่ละคน จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ และประเภทของอาหาร

   (หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

5. ครูให้นักเรียนรวบรวมใบงาน เรื่อง อาหาร ครูตรวจใบงาน

4) ขยายความรู้ (Elaboration)

6. **ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แจกใบความรู้ เรื่อง อาหารดีมีประโยชน์ แล้วแจกกระดาษ Flip Chart และอุปกรณ์วาดเขียนให้กับนักเรียน ดังนี้**
   - **กลุ่มที่ 1 *<u>แจกใบความรู้ เรื่อง ประเภทอาหารดีมีประโยชน์</u>***
   - **กลุ่มที่ 2 *<u>แจกใบความรู้ เรื่อง แหล่งที่มาของวัตถุดิบของอาหารดีมีประโยชน์</u>***
   - **กลุ่มที่ 3 *<u>แจกใบความรู้ เรื่อง ประโยชน์ของอาหารดีมีประโยชน์</u>***
7. **ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ว่าจากการศึกษา เรื่อง ประเภท ที่มาของวัตถุดิบ และประโยชน์ของอาหารดีมีประโยชน์<u>สะท้อนให้นักเรียนเห็นความสำคัญของอาหารดีมีประโยชน์ของชุมชนอย่างไรและนักเรียนจะมีแนวทางการจะอนุรักษ์อาหารดีมีประโยชน์ได้อย่างไร</u> โดยจัดทำในรูปแบบแผนผังความคิด**

   (หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

8. **ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเกี่ยวกับความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์อาหารดีมีประโยชน์ของชุมชน โดยครูทำหน้าที่สะท้อนคิดและอธิบายเพิ่มเติมจากการนำเสนอของนักเรียน**

   (หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

   (หมายเหตุ : ครูสังเกตการนำเสนอผลงานของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินการนำเสนอผลงาน)

9. **เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มนำเสนอครบถ้วนแล้ว ครูให้นักเรียนรวบรวมแผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์อาหารพื้นบ้านของชุมชนบ้านหนองบ่อ ส่งตอนท้ายชั่วโมงเรียน**

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปราย เรื่อง ประเภท ที่มาของวัตถุดิบ และประโยชน์ของอาหารหลัก 5 หมู่
2. ครูทบทวนบทเรียน เรื่อง ประเภท ที่มาของวัตถุดิบ และประโยชน์ของอาหารหลัก 5 หมู่ โดยใช้ใบความรู้ เรื่อง **อาหารหลัก 5 หมู่**
3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สุขศึกษา ป.2 เพื่อเป็นการทบทวนบทเรียน

ขั้นประเมิน

5) การตรวจสอบผล (Evaluation)

1. ครูตรวจผลการทำใบงาน เรื่อง อาหารหลัก 5 หมู่
2. ครูตรวจผลการทำแผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์อาหารดีมีประโยชน์ของชุมชน
3. ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสาร จากการเขียนคำตอบลงใบงาน และการพูดนำเสนอ โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
4. ครูสังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต จากการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์อาหารดีมีประโยชน์ โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
5. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล จากการร่วมกันสืบค้นข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมายภายในกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
6. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
7. ครูสังเกตการนำเสนอผลงานของนักเรียน จากการนำเสนอความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์อาหารดีมีประโยชน์ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินการนำเสนอผลงาน
8. ครูสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

9. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การเสริมสร้างสุขภาพที่ดี แบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การเสริมสร้างสุขภาพที่ดี	- ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ประเมินตามสภาพจริง
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของอาหารได้ (K)	- ตรวจใบงาน เรื่อง อาหาร - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ใบงาน เรื่อง อาหาร - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
2) วิเคราะห์ความสำคัญและตระหนักในคุณค่าของอาหารดีมีประโยชน์ รวมถึงเสนอแนวทางการอนุรักษ์อาหารดีมีประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม (S, A)	- ตรวจแผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์อาหารดีมีประโยชน์ - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์อาหารดีมีประโยชน์ - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- การนำเสนอผลงาน	- สังเกตการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- สังเกตความสามารถในการสื่อสาร - สังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	- แบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	-แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -	-	-	-

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสุขศึกษา

2) ใบความรู้ เรื่อง อาหารหลัก 5 หมู่

3) รูปภาพอาหาร

4) ใบงาน เรื่อง อาหาร

5) ใบความรู้ เรื่อง ประเภทของอาหาร

6) ใบความรู้ เรื่อง แหล่งที่มาของวัตถุดิบของอาหาร

7) ใบความรู้ เรื่อง ประโยชน์ของอาหาร

8) PowerPoint อาหารดีมีประโยชน์ต่อร่างกาย

9) แบบทดสอบ ก่อน - หลังเรียน

ใบความรู้อาหารหลัก 5 หมู่

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 1 : โปรตีน

ช่วยเสริมสร้างกล้ามเนื้อ

ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ

ช่วยในการเจริญเติบโต

สร้างภูมิต้านทานโรค

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 2: คาร์โบไฮเดรต

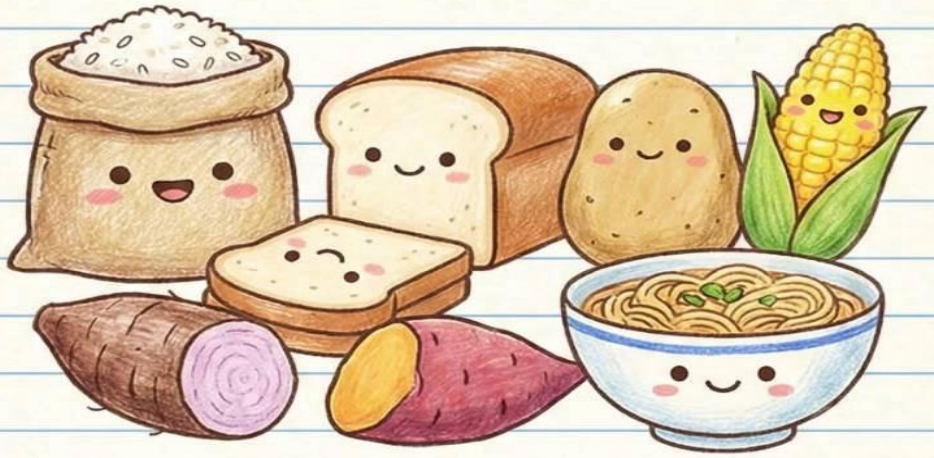

- ให้พลังงานแก่ร่างกาย
- เป็นแหล่งเชื้อเพลิงของเซลล์
- ช่วยให้ร่างกายอบอุ่น
- บำรุงสมองและระบบประสาท

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 3 : ผัก

ให้วิตามินและเกลือแร่

มีใยอาหาร ช่วยระบบขับถ่าย

เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

ช่วยให้ผิวพรรณสดใส

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 4 : ผลไม้

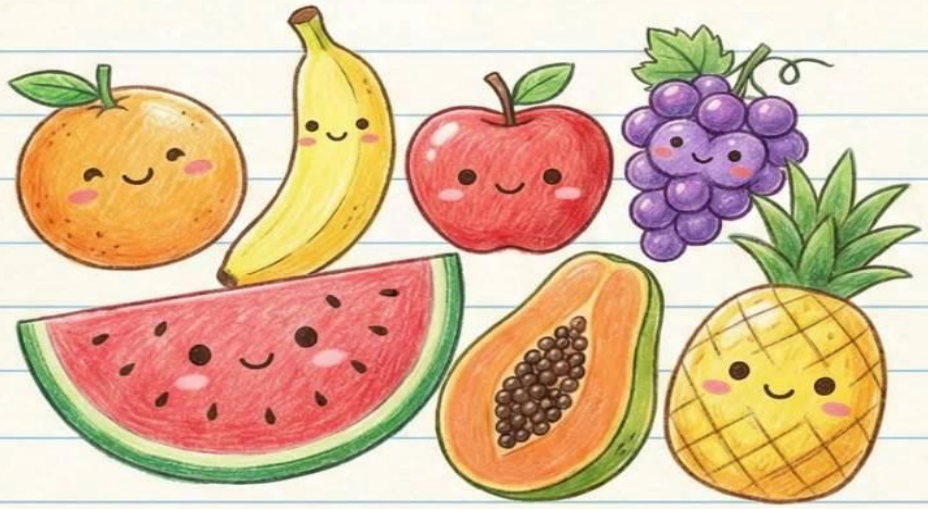

ให้วิตามินและเกลือแร่

มีใยอาหาร ช่วยระบบขับถ่าย

เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

ช่วยให้ผิวพรรณสดใส

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 5 : ไขมัน

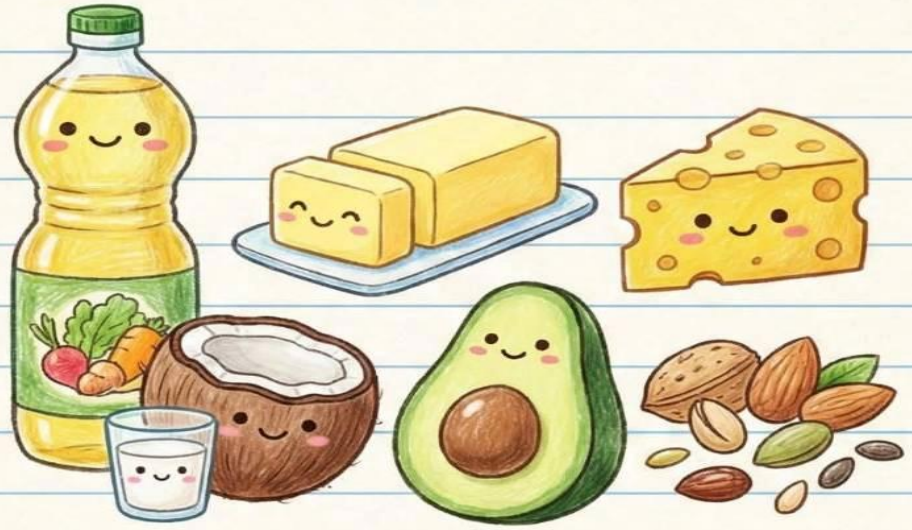

ให้พลังงานและความอบอุ่น

ช่วยดูดซึมวิตามิน A, D, E, K

เป็นส่วนประกอบของเซลล์

บำรุงสมองและระบบประสาท

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 1 โปรตีน

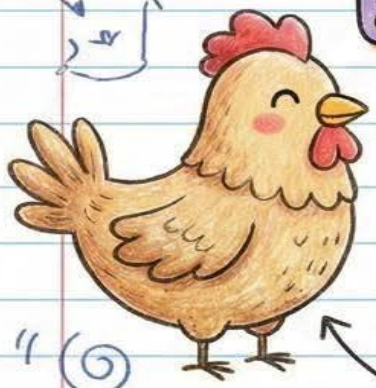

เนื้อสัตว์

นม

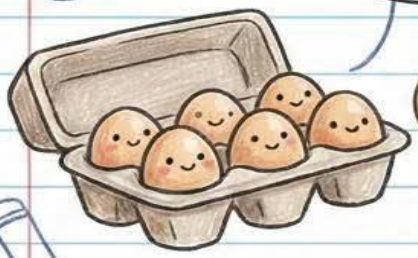

ไข่

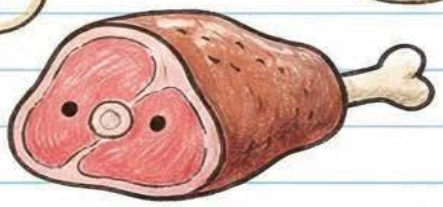

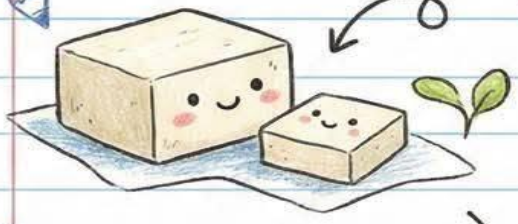

ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ
เสริมสร้างกล้ามเนื้อ

ถั่วเมล็ดแห้ง

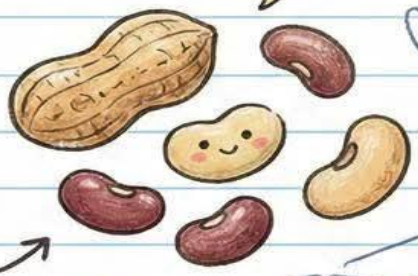

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 2 คาร์โบไฮเดรต

ข้าว

ขนมปัง

ข้าว แป้ง น้ำตาล
เผือก มัน

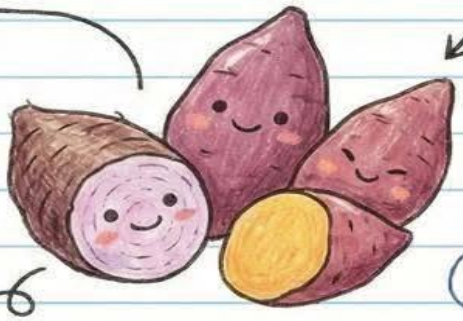

ให้พลังงานแก่ร่างกาย
สร้างความอบอุ่น

เส้นก๋วยเตี๋ยว

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 3 เกลือแร่

ผักใบเขียว
พืชผักต่าง ๆ

ช่วยให้ร่างกาย
ทำงานปกติ

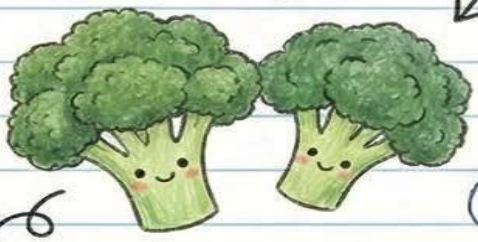

เสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

ช่วยระบบขับถ่าย

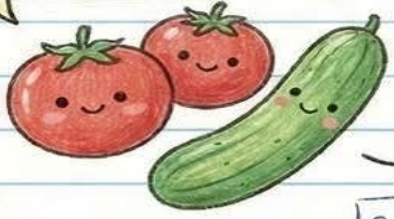

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 4 วิตามิน

กล้วย

ส้ม

ผลไม้ต่าง ๆ

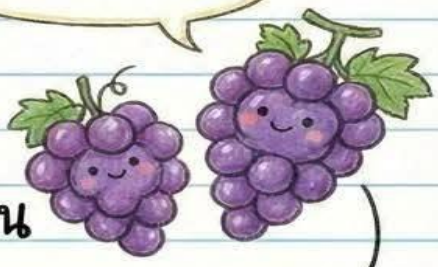

องุ่น

ช่วยให้ร่างกาย
ทำงานปกติ

แตงโม

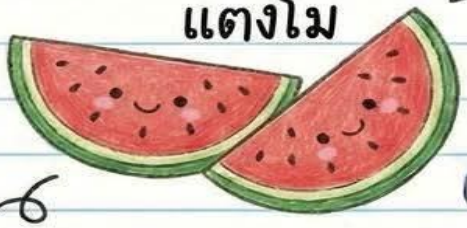

มะละกอ

บำรุงผิวพรรณ
และสายตา

ช่วยระบบขับถ่าย

มังคุด

เงาะ

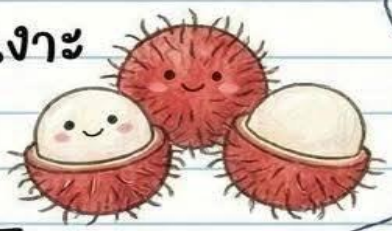

อาหารหลัก 5 หมู่

หมู่ที่ 4 วิตามิน

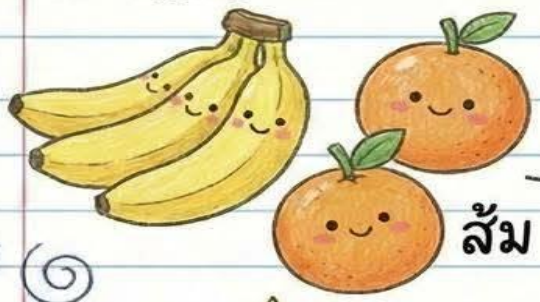

ช่วยให้ร่างกายทำงานปกติ

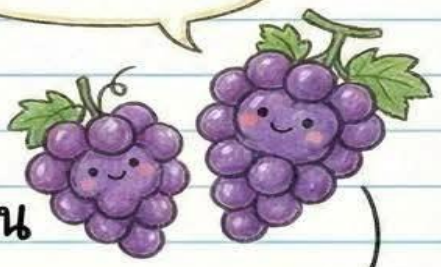

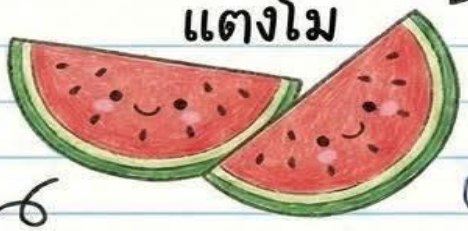

บำรุงผิวพรรณและสายตา

ช่วยระบบขับถ่าย

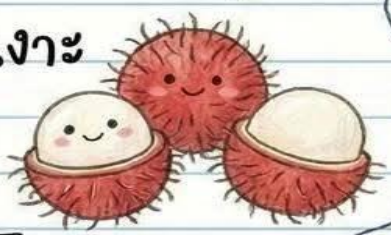

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

การพัฒนาทักษะการคิดวาดภาพลายผ้าลูกแก้ว ลายทิว และลายปราสาทผึ้งจากลากเส้นต่อจุดส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือของนักเรียนชั้นอนุบาล2 กิจกรรมสร้างสรรค์ รายวิชาศิลปะ ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learnimg : 5Es)

นางประไพ บุญประเชิญ

ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ

คำนำ

ในปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพ ที่เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เรื่อง การพัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา และสมองโดยการวาดภาพลายผ้าลูกแก้ว ลายทิว และปราสาทผึ้งจากลากเส้นต่อจุดส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 กิจกรรมสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) จึงจัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียน ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นางประไพ บุญประเชิญ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษา	1
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	1
5. วัตถุประสงค์	2
6. กลุ่มเป้าหมาย	2
7. เครื่องมือที่ใช้	2
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	8
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	12
- ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียน	12
- ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	13
- ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน	14
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	15
12. บทเรียนที่ได้รับ	16
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	18
14. ภาพกิจกรรม	19
ภาคผนวก	
- แผนการจัดการเรียนรู้	23

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปีการศึกษา 2568

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

1. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการคิดวาดภาพลายผ้าลูกแก้ว ลายทิวและลายปราสาทผึ้งจากลากเส้นต่อจุดส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 กิจกรรมสร้างสรรค์ รายวิชาศิลปะ ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)

2. ผู้จัดทำ

ชื่อ - สุกล : นางประไพ บุญประเชิญ
ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
วิชาเอก : ศิลปศึกษา

3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ปีการศึกษา 2568 (ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม 2568– 30 มีนาคม 2569)

4. ที่มาและความสำคัญ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ เป็นตำบลในอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอเมืองอุบลราชธานี ห่างจากตัวเมืองอุบลราชธานีประมาณ 20 กิโลเมตร มีพื้นที่ 78 ตารางกิโลเมตร และมีหมู่บ้านในเขตปกครองทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 13 ชุมชน (หมู่) พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ ปัจจุบันตำบลหนองบ่อมีประชากรทั้งสิ้น 7,673 คน จำนวนครัวเรือน 1,842

ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่พูดภาษาไทยถิ่นอีสาน สำเนียงลาวกาวอาณาเขตติดต่อกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ได้แก่ ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลหนองขอน อำเภอเมืองอุบลราชธานี และตำบลหัวดอน อำเภอเขื่องใน ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลหนองกินเพล และตำบลบุ่งหวาย อำเภอวารินชำราบ ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลชีทวน อำเภอเขื่องใน และตำบลหนองแวง อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำของแม่น้ำ 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำชี ทางทิศตะวันตก แม่น้ำมูล ทางทิศใต้ และลำเซบายทางทิศเหนือและทิศตะวันออก พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก สถานที่สำคัญคืออุทยานนาควัตร

ภายในชุมชนมีหัตถกรรมค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว มีภูมิปัญญาที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ เช่น การทอผ้า การจักสาน การหาปลา หาของป่า การทำนา การทำเกษตรทฤษฎีใหม่แบบผสมผสาน จากภูมิปัญญาชาวบ้านทำให้ชุมชนมีรายได้ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ส่วนวัฒนธรรมด้านประเพณี เป็นชุมชนที่เด่นชัดในด้านการช่วยเหลือการแบ่งปัน และมีเอกลักษณ์ในตัว ส่งเสริมประเพณีพื้นบ้าน เช่น บุญบั้งไฟ การแข่งเรือยาว ประเพณีชาวบ้าน งานพื้นบ้านต่างๆ และมีการส่งเสริมภูมิปัญญาทุกด้าน การทอผ้าไหมลายลูกแก้ว ย้อมดำมะเกลือ การทอผ้าซิ่นไหมลายปราสาทผึ้ง ผ้าไหมลายทิว มีการเผยแพร่งานศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่น มีบ้านโฮมสเตย์ที่เปิดสอนภาษาอังกฤษโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา สร้างตลาดในการกระจายสินค้า สร้างนวัตกรรมของชุมชน เป็นชุมชนที่น่าอยู่ บรรยากาศดี ร่มรื่น มีหน่วยงานราชการ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองบ่อ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ โรงเรียนมัธยม โรงเรียนหนองบ่อสามัคคีวิทยา อุทยานนาควัตร มีสถานประกอบพิธีทางศาสนา วัดบูรพาพิสัย วัดบ้านสำลาก วัดสระบัว มีแม่น้ำ ลำคลอง อุดมสมบูรณ์ มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอพียงมาใช้ โดยเฉพาะ เกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการดำรงชีวิต และเป็นชุมชนที่น่าอยู่

ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเอง จึงเกิดแนวคิดการพัฒนาทักษะการคิดวาดภาพลายผ้าลูกแก้ว ลายทิว และลายปราสาทผึ้งจากลากเส้นต่อจุดส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 กิจกรรมสร้างสรรค์ ในรายวิชาศิลปะ ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)

5. วัตถุประสงค์

5.1 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ปีการศึกษา 2568

5.2 เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมได้

5.3 เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความสำคัญ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อและวัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานีได้

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นอนุบาล2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 27 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

7.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
บ้านหนองบ่อของเราน่าอยู่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ***วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ***	วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น คือ วัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ***มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี***	อุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยสีสันหลากหลาย ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และแหล่งธรรมชาติ ประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา มีการแกะเทียนพรรษาทั้งต้น เป็นการคิดขึ้นมาใหม่ครั้งแรกในเมืองอุบล ฯ ครั้งนั้นทำให้วิธีนี้ถือเป็นการแสดงฝีมือในเชิงช่างอย่างแท้จริง ช่างแกะสลักต้นเทียนจึงเริ่มเรียนรู้และฝึกหัดถ่ายทอดออกมาอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน	2
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ***ความแตกต่างทางวัฒนธรรม***	วัฒนธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทยมีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดความสงบสุข	2

7.2 แบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนรู้

7.3 แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

7.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.5 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ด้วยชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเอง จึงเกิดแนวคิดการพัฒนาทักษะการคิดวาดภาพลายผ้าลูกแก้ว ลายทิว และลายปราสาทผึ้งจากลากเส้นต่อจุดส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 กิจกรรมสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) โดยมีขั้นตอนกระบวนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 P : Plan (การวางแผน) โดยกำหนดเป้าหมายและสร้างแผนการดำเนินงานดังนี้

1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา

2) กำหนดโครงสร้างรายวิชา/ออกแบบหน่วยการเรียนรู้

3) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้

- หน่วยการเรียนรู้เรื่อง บ้านหหนองบ่อของเราน่าอยู่
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ จำนวน 1 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม จำนวน 2 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 D : Do (จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้) จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง บ้านหนองบ่อของเราน่าอยู่ ดังนี้

1) การสร้างความสนใจ (Engagement) โดยผู้สอนควรสร้างความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้ง คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดดึงเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหา

2) การสำรวจและค้นหา (Exploration) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน การสำรวจ ตรวจสอบสังเกตและฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียนและให้เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน

3) การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) โดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด หรือให้คำจำกัดความ ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนแสดงหลักฐาน ให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง ให้ผู้เรียนอธิบาย ให้คำจำกัดความและ ชี้บอกส่วนต่าง ๆ ในแผนภาพให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบายแนวคิด

4) การขยายความรู้ (Elaboration) โดยผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากการชี้บอกส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพคำจำกัดความและอธิบายสิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือ ขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่พร้อมทั้งแสดง หลักฐานและถามคำถามผู้เรียนว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง หรือได้แนวคิดอะไร

5) การประเมินผล (Evaluation) โดยผู้สอนสังเกตผู้เรียนในการนำแนวคิดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ประเมิน ความรู้และทักษะผู้เรียน หาหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม ให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้และ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ถามคำถามปลายเปิด เช่น ทำไมผู้เรียนจึงคิดเช่นนั้น

ขั้นตอนที่ 3 C : Check (ประเมินผลเพื่อพัฒนานวัตกรรม)

1) สร้างแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- แบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนรู้
- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2) วิเคราะห์ผลการประเมิน

วิเคราะห์ผลการประเมินโดยเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ตามแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวนโยบายการส่งเสริมผู้เรียน แนวการประเมินช่วยให้ทราบในสิ่งที่ควรส่งเสริมและสิ่งที่ควรได้รับการปรับปรุงช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถและความสนใจ สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเองและเพื่อนร่วมชั้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้ในทิศทางที่เหมาะสม (รัตนาภรณ์ ทรงนภาวุฒิกุล, 2560)

ขั้นตอนที่ 4 A : Action (ปรับปรุงเพิ่มเติมและรายงานผล)

1) ปรับปรุงแก้ไขผลงานตามผลการประเมิน และดำเนินการใช้ซ้ำ

2) รายงานผลการจัดการเรียนรู้ต่อผู้บังคับบัญชา

แผนภาพการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5ขั้นตอน
(The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es
พัฒนาทักษาการคิดวาดภาพลายผ้าต่าง ๆ)
ของนักเรียนชั้นอนุบาล2
1
การสร้างความสนใจ
(Engagement)
2
การสำรวจและค้นหา
(Exploration)
3
การอธิบายและลงข้อสรุป
(Explanation)
4
การขยายความรู้
(Elaboration)
5
การประเมินผล
(Evaluation

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยการนำเอาประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง และด้วยความเชื่อนี้ทำให้ทฤษฎีนี้ถูกนำมาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม หาแนวทางแก้ปัญหาได้ตัวเอง แล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาและศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ของตนเอง

การเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ในขณะที่คุณครูเองก็มีส่วนสำคัญด้วย 5 ขั้นตอน ที่คุณครูและผู้เรียนต่างมีบทบาทและหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน โดยบทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อฯ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสิ่งที่คุณครูควรทำใน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างความสนใจ (Engagement) โดยผู้สอนควรสร้างความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้ง คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดดึงเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหา 2) การสำรวจและค้นหา (Exploration) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน การสำรวจ ตรวจสอบ สังเกตและฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียน และให้เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน 3) การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) โดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด หรือให้คำจำกัดความ ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนแสดงหลักฐาน ให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง ให้ผู้เรียนอธิบาย ให้คำจำกัดความและ ชี้บอกส่วนต่าง ๆ ในแผนภาพให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบายแนวคิด 4) การขยายความรู้ (Elaboration) โดยผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากการชี้บอก ส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพคำจำกัดความและอธิบายสิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือ ขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่พร้อมทั้งแสดง หลักฐานและถามคำถามผู้เรียนว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างหรือได้แนวคิดอะไร 5) การประเมินผล (Evaluation) โดยผู้สอนสังเกตผู้เรียนในการนำแนวคิดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ประเมิน ความรู้และทักษะผู้เรียน หาหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม ให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้และ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ถามคำถามปลายเปิด เช่น ทำไมผู้เรียนจึงคิดเช่นนั้น

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ สิ่งที่ผู้เรียนควรให้ความสนใจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง โดยก่อนเข้าเรียนควรทบทวนความรู้เดิมเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเข้าสู่บทเรียนใหม่ หรือเตรียมข้อสงสัยเพื่อสอบถามในห้องเรียน ตั้งใจเรียนและสนใจในสิ่งที่คุณครูสอน พร้อมกับ 5 ขั้นตอนนี้ นับเป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้เรียนได้รับรู้บทบาทของตัวเอง การเรียนการสอน

ก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีครูทำหน้าที่สนับสนุนจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อทำให้ค้นพบความรู้หรือแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง จึงนับได้ว่าการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอนนั้น เป็นการเรียนการสอนที่เน้นองค์ความรู้ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตท่ามกลางการกระแสเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันได้

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 37 : บ้านหนองบ่อของเราน่าอยู่ **รายวิชา** : ศิลปะ **รหัสวิชา** : ศ11101 ระดับชั้นอนุบาล2 กิจกรรมสร้างสรรค์ **เวลา** : 5 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 **ผู้สอน** : นางประไพ บุญประเชิญ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สังกัด สพป.อุบลราชธานี เขต 1

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
1	**การพัฒนาทักษะการวาดภาพลายผ้าต่าง ๆ ในหมู่บ้านหนองบ่อ**	**สาระที่ 1ทัศนศิลป์ มฐ. ศ 1.2** เข้าใจและปฏิบัติตนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ได้เรียนรู้งานต่าง ๆ เกี่ยวกับลวดลาย **ตัวชี้วัดระหว่างทาง** มฐ. 7 ด้านสังคม มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย รักความเป็นไทย	วัฒนธรรม คือ แบบแผนที่คนในสังคมประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลานานและแสดงถึงความเจริญของมนุษย์ โดยสามารถแบ่งได้เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุกับวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ซึ่งวัฒนธรรมนั้นจะแตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรต่าง ๆ วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น คือ วัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ผ้าลายลูกแก้ว	1	1) อธิบายความหมาย ลักษณะและประเภทของลายผ้าได้ว่าใช้ลายผ้าแบบไหน ทำอย่างไรถึงออกมาลายนี้ได้ 2) วิเคราะห์ความสำคัญของลวดลายผ้าบ้านหนองบ่อได้ 3) ตระหนักในคุณค่าของลายผ้าต่าง ๆ ของบ้านหนองบ่อได้	กระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)	1) ภาพลายผ้าต่าง ๆ เช่นลายลูกแก้ว ลายทิว ลายปราสาทผึ้ง 2) PowerPoint ภาพลายผ้าต่าง ๆ เช่น ลายลูกแก้ว ลายทิว ลายปราสาทผึ้ง 3) ใบงาน เรื่อง ภาพลายผ้าต่าง ๆ เช่น ลายลูกแก้ว ลายทิว ลายปราสาทผึ้ง 4) ใบความรู้ เรื่อง ภาพลายผ้าต่าง ๆ เช่นลายลูกแก้ว ลายทิว ลายปราสาทผึ้ง ของชุมชนบ้านหนองบ่อ 5) ใบความรู้ เรื่อง การทำลายผ้าของชุมชนบ้านหนองบ่อ 6) ใบความรู้ เรื่อง การฟ้อนกลองตุ้มบ้านหนองบ่อ 7) PowerPoint ลายผ้าต่าง ๆ ของชุมชนบ้านหนองบ่อ

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
		รักษาความเป็นวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อและอธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น	ผ้าลายทิว ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน				8) แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน
2	**ลายผ้าเอกลักษณ์ของบ้านหนองบ่อ**	**สาระที่ 1ทัศนศิลป์ มฐ. ศ 1.2** เข้าใจและปฏิบัติตนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล **ตัวชี้วัดระหว่างทาง** มฐ.7 ด้านสังคม มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยรักความเป็นไทย	อุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยสีสันหลากหลาย ทั้งในด้านหัตถกรรมทอผ้าไหม เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าที่ถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาอย่างยาวนาน	2	1) อธิบายความหมาย ลักษณะและประเภทของลายผ้าไหมของบ้านหนองบ่อ 2) วิเคราะห์ความสำคัญของมรดกภูมิปัญญาการทอผ้าของบ้านหนองบ่อ 3) ตระหนักในคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาการทอผ้าของบ้านหนองบ่อ	กระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)	1) ภาพการทอผ้าไหม 2) จัดนิทรรศการ การทอผ้าไหมบ้านหนองบ่อ 3) ใบงาน เรื่อง การทอผ้าไหมบ้านหนองบ่อ 4) ใบความรู้ เรื่อง การทำดอกผึ้ง ต้นดอกผึ้ง และการติดพิมพ์ต้นดอกผึ้ง 5) ชมการสาวไหมบ้านหนองบ่อ สืบทอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมการผลิตเส้นไหมของชาวบ้านหนองบ่อ 6) ชมการทอผ้าไหมบ้านหนองบ่อและตำนานผ้าดำไหมสาธิตการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทอผ้าไหม

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
		อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น					
3	**ความแตกต่างระหว่างลายผ้า**	**สาระที่ 1 ทัศนศิลป์** **มฐ. ศ 1.2** เข้าใจและปฏิบัติตนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางภูมิปัญญาการทอผ้า	ลวดลายผ้าไหมพื้นเมืองของจังหวัดอุบลราชธานี มีความงดงามและมีลวดลายที่ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละท้องถิ่น โดยจะมีลวดลายที่เป็นการสื่อถึงวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่ง ลวดลายผ้าไหมพื้นเมืองที่ชาวตำบลหนองบ่อได้ท	2	1) อธิบายความแตกต่างทางลายผ้าและวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างกันได้ 2) วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความขัดแย้งทางลายผ้า	กระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)	1) ใบงานผ้าทอของฉัน 2) ใบงาน ใบความรู้ลายผ้าไหม 3) PowerPoint เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการทอผ้า 4) สื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับสืบค้นข้อมูล 5) ใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางลายผ้า

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
		ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ.7 ด้านสังคม มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยรักความเป็นไทยและอธิบายความแตกต่างทางภูมิปัญญาของกลุ่มคนในท้องถิ่น **ตัวชี้วัดปลายทาง** มฐ.8 ด้านสังคม เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน	ทำการทอมาเป็นเวลาช้านาน ได้แก่ ผ้ามัดหมี่ลายปราสาทผึ้ง ผ้าลายลูกแก้ว ผ้าพื้นหรือเรียกอีกชื่อว่าผ้าควบ ผ้าโสร่ง ผ้าห่มขิด ผ้าไหมลายลูกแก้วย้อมมะเกลือ ผ้ากาบบัว		และนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยตระหนักถึงความสำคัญของการยอมรับความแตกต่างทางลายผ้า		

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ

11.1 ผลการทดสอบก่อน – หลังการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 : บ้านหนองบ่อของเราน่าอยู่ รายวิชา : ศิลปะ รหัสวิชา : ศ11101

ระดับชั้นอนุบาล2 กิจกรรมสร้างสรรค์ เวลา : 5 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	แปลผล
1	เด็กชายกฤติเดช คำโท	6	18	ดีมาก
2	เด็กชายเจษฎา บุ้งทอง	5	12	ดี
3	เด็กชายธนกร แก้วจอมมนตรี	7	19	ดีมาก
4	เด็กชายธีรวัฒน์ ใบบัว	6	14	ดี
5	เด็กชายบรรณวิชญ์ มิ่งขวัญ	3	10	ดี
6	เด็กชายภาณุวิชญ์ ส่งเสริม	3	10	ดี
7	เด็กชายศุภโชค หาญทะเล	5	17	ดีมาก
8	เด็กชายอดิรัตน์ บุญมาก	8	16	ดีมาก
9	เด็กชายอนุวัฒน์ พรมบุตร	7	17	ดีมาก
10	เด็กหญิงกชมนภร สมศรี	5	10	ดี
11	เด็กหญิงกมลชนก บุญประชม	6	12	ดี
12	เด็กหญิงกัญญารัตน์ สาระพิน	8	15	ดีมาก
13	เด็กหญิงกัญญาวีร์ ถาวรพงษ์	5	15	ดีมาก
14	เด็กหญิงกันติชา พันธ์โสรี	5	18	ดีมาก
15	เด็กหญิงกันยกรณ์ ส่งเสริม	9	20	ดีมาก
16	เด็กหญิง กัลยรัตน์ คำโฮม	8	17	ดีมาก
17	เด็กหญิงญาณิศา เข็มแก้ว	4	10	ดี
18	เด็กหญิงนิญาพร บุญช่วย	6	17	ดีมาก
19	เด็กหญิงพิชภัทร พัฒนโชติ	6	12	ดี
20	เด็กหญิงพิชภัทร พัฒนโชติ	7	18	ดีมาก
21	เด็กหญิง มินรญา ประดับศรี	7	15	ดีมาก
22	เด็กหญิง รติรัตน์ สุ่มมาตย์	6	16	ดีมาก
23	เด็กหญิง ลลิสา อุทัยชีวะ	7	14	ดีมาก
24	เด็กหญิงศรัณญา ศรแผลง	8	16	ดีมาก

25	เด็กหญิงอภิชญา จันพวง	6	15	ดีมาก
26	เด็กหญิงไอรีน สายแวว	5	11	พอใช้
27	เด็กหญิงเอวรินทร์ วรรณสถิตย์	7	10	ดี

เกณฑ์การประเมิน

15 – 20 หมายถึง ดีมาก

10 – 14 หมายถึง ดี

5 – 9 หมายถึง ปานกลาง

0 – 4 หมายถึง ปรับปรุง

11.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การแสดงความคิดเห็น	การยอมรับฟังคนอื่น	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	ความมีน้ำใจ	การมีส่วนร่วม	
1	เด็กชายกฤติเดช คำโท	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายเจษฎา บุ้งทอง	3	3	3	3	3	15
3	เด็กชายธนกร แก้วจอมมนตรี	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายธีรวัฒน์ ใบบัว	3	3	2	3	3	14
5	เด็กชายบรรณวิชญ์ มิ่งขวัญ	3	3	2	3	2	13
6	เด็กชายภาณุวิชญ์ ส่งเสริม	3	3	2	3	2	13
7	เด็กชายศุภโชค หาญทะเล	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายอดิรัตน์ บุญมาก	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายอนุวัฒน์ พรมบุตร	3	3	3	3	3	15
10	เด็กหญิงกชมนภร สมศรี	3	3	2	3	2	13
11	เด็กหญิงกมลชนก บุญประชม	3	3	3	3	2	14
12	เด็กหญิงกัญญารัตน์ สาระพิน	3	3	3	3	3	15
13	เด็กหญิงกัญญาวีร์ ถาวรพงษ์	3	3	3	3	3	15
14	เด็กหญิงกันติชา พันธ์โสรี	3	3	3	3	3	15
15	เด็กหญิงกันยกรณ์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15

16	เด็กหญิง กัลยรัตน์ คำโฮม	3	3	3	3	3	15
17	เด็กหญิงญาณิศา เข็มแก้ว	3	3	3	3	2	14
18	เด็กหญิงนิญาพร บุญช่วย	3	3	3	3	3	15
19	เด็กหญิงพิชภัทร พัฒนโชติ	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
20	เด็กหญิงพิชภัทร พัฒนโชติ	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
21	เด็กหญิง มินรญา ประดับศรี	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
22	เด็กหญิง รติรัตน์ สุ่มมาตย์	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
23	เด็กหญิง ลลิสา อุทัยชีวะ	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
24	เด็กหญิงศรัณญา ศรแผลง	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
25	เด็กหญิงอภิชญา จันพวง	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
26	เด็กหญิงไอรีน สายแวว	**2**	**2**	**2**	**2**	**3**	**11**
27	เด็กหญิงเอวรินทร์ วรรณสถิตย์	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี

8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

11.3 ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน

ที่	**ชื่อ - สกุล**	**รายการประเมิน**					**คะแนนรวม**
		เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง	มีความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ	พูดชัดเจนสบตาผู้ฟัง	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม	การตรงต่อเวลา	
1	เด็กชายกฤติเดช คำโท	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายเจษฎา บุ้งทอง	2	3	3	3	3	14

3	เด็กชายธนกร แก้วจอมมนตรี	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายธีรวัฒน์ ใบบัว	2	3	2	3	3	13
5	เด็กชายบรรณวิชญ์ มิ่งขวัญ	2	3	2	3	2	12
6	เด็กชายภาณุวิชญ์ ส่งเสริม	2	3	2	3	2	12
7	เด็กชายศุภโชค หาญทะเล	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายอดิรัตน์ บุญมาก	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายอนุวัฒน์ พรมบุตร	3	3	3	3	3	15
10	เด็กหญิงกชมนภร สมศรี	2	3	2	3	2	12
11	เด็กหญิงกมลชนก บุญประชม	3	3	3	3	2	14
12	เด็กหญิงกัญญารัตน์ สาระพิน	3	3	3	3	3	15
13	เด็กหญิงกัญญาวีร์ ถาวรพงษ์	3	3	3	3	3	15
14	เด็กหญิงกันติชา พันธ์โสรี	3	3	3	3	3	15
15	เด็กหญิงกันยกรณ์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	15
16	เด็กหญิง กัลยรัตน์ คำโฮม	3	3	3	3	3	15
17	เด็กหญิงญาณิศา เข็มแก้ว	2	3	3	3	2	13
18	เด็กหญิงนิญาพร บุญช่วย	3	3	3	3	3	15
19	เด็กหญิงพิชภัทร พัฒนโชติ	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
20	เด็กหญิงพิชภัทร พัฒนโชติ	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
21	เด็กหญิง มินรญา ประดับศรี	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
22	เด็กหญิง รติรัตน์ สุ่มมาตย์	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
23	เด็กหญิง ลลิสา อุทัยชีวะ	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
24	เด็กหญิงศรัณญา ศรแผลง	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
25	เด็กหญิงอภิชญา จันพวง	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**
26	เด็กหญิงไอรีน สายแวว	**2**	**2**	**2**	**2**	**3**	**11**
27	เด็กหญิงเอวรินทร์ วรรณสถิตย์	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**15**

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15	หมายถึง	ดี
8 – 11	หมายถึง	พอใช้
ต่ำกว่า 8	หมายถึง	ปรับปรุง

11.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่								คะแนนรวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	เด็กชายกฤติเดช คำโท	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2	เด็กชายเจษฎา บุ้งทอง	3	3	2	2	3	3	3	3	3
3	เด็กชายธนกร แก้วจอมมนตรี	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	เด็กชายธีรวัฒน์ ใบบัว	3	3	2	2	3	3	3	3	3
5	เด็กชายบรรณวิชญ์ มิ่งขวัญ	3	3	2	2	3	3	3	3	3
6	เด็กชายภาณุวิชญ์ ส่งเสริม	3	3	2	2	3	3	3	3	3
7	เด็กชายศุภโชค หาญทะเล	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	เด็กชายอดิรัตน์ บุญมาก	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9	เด็กชายอนุวัฒน์ พรมบุตร	3	3	3	3	3	3	3	3	3
10	เด็กหญิงกชมนภร สมศรี	3	3	2	2	3	3	3	3	3
11	เด็กหญิงกมลชนก บุญประชม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12	เด็กหญิงกัญญารัตน์ สาระพิน	3	3	3	3	3	3	3	3	3
13	เด็กหญิงกัญญาวีร์ ถาวรพงษ์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
14	เด็กหญิงกันติชา พันธ์โสรี	3	3	3	3	3	3	3	3	3
15	เด็กหญิงกันยกรณ์ ส่งเสริม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
16	เด็กหญิง กัลยรัตน์ คำโฮม	3	3	3	3	3	3	3	3	3
17	เด็กหญิงญาณิศา เข็มแก้ว	3	3	2	2	3	3	3	3	3
18	เด็กหญิงนิญาพร บุญช่วย	3	3	3	3	3	3	3	3	3
19	เด็กหญิงพิชภัทร พัฒนโชติ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
20	เด็กหญิงพิชภัทร พัฒนโชติ	3	3	3	3	3	3	3	3	3

21	เด็กหญิง มินรญา ประดับศรี	3	3	3	3	3	3	3	3	3
22	เด็กหญิง รติรัตน์ สุ่มมาตย์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
23	เด็กหญิง ลลิสา อุทัยชีวะ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
24	เด็กหญิงศรัณญา ศรแผลง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
25	เด็กหญิงอภิชญา จันพวง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
26	เด็กหญิงไอรีน สายแวว	2	2	2	2	2	2	2	2	2
27	เด็กหญิงเอวรินทร์ วรรณสถิตย์	3	3	3	3	3	3	3	3	3

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

12. บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาทักษะการคิดวาดภาพลายผ้าลูกแก้ว ลายทิว และลายปราสาทผึ้งจากลากเส้นต่อจุดส่งเสริมการใช้กล้ามมือของนักเรียนชั้นอนุบาล2 กิจกรรมสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เกิดจากแนวคิดที่โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวาดภาพลายผ้าลูกแก้ว ลายทิว และลายปราสาทผึ้งจากลากเส้นต่อจุดส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือของนักเรียนชั้นอนุบาล2 กิจกรรมสร้างสรรค์ ปีการศึกษา 2567 เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรม

ได้ เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความสำคัญ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม โดยเริ่มจากวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อ วัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานีและวัฒนธรรมไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยการนำเอาประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง และด้วยความเชื่อนี้ทำให้ทฤษฎีนี้ถูกนำมาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม หาแนวทางแก้ปัญหาได้ตัวเอง แล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

บทเรียนที่ได้รับจากการจัดทำนวัตกรรมในครั้งนี้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจคำว่า “วัฒนธรรม” คือ แบบแผนที่คนในสังคมประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลานานและแสดงถึงความเจริญของมนุษย์ โดยสามารถแบ่งได้เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุกับวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ซึ่งวัฒนธรรมนั้นจะแตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรต่าง ๆ และวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น คือ วัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิด เห็นความสำคัญของอุบลราชธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยสีสันหลากหลาย ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และแหล่งธรรมชาติ ประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา มีการแกะเทียนพรรษาทั้งต้น เป็นการคิดขึ้นมาใหม่ครั้งแรกในเมืองอุบล ฯ ครั้งนั้นทำให้วิธีนี้ถือเป็นการแสดงฝีมือในเชิงช่างอย่างแท้จริง ช่างแกะสลักต้นเทียนจึงเริ่มเรียนรู้และฝึกหัดถ่ายทอดออกมาอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน และผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะวัฒนธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทย ที่มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดความสงบสุข

นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้เป็นส่วนหนึ่งในการร่วมอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมของชุมชน โดยการเป็นนักเรียนแกนนำในการเข้าร่วมการประกวดแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ 72 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ครั้งที่ 72 ปีการศึกษา 2567 ได้รับรางวัล ***<u>เหรียญทอง</u>*** การประกวดแข่งขันประติมากรรม ระดับชั้นป. 1-3 การออกแบบร่าง ระดับชั้น ป. 4-6 และได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง การร้อยมาลัยดอกไม้สด และประกวดโครงงานคุณธรรม ในหัวข้อ “มัคคุเทศก์น้อยอาสา อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น”เป็นกิจกรรมในโครงงาน คือความดีที่อยากทำ นักเรียนมัคคุเทศก์น้อยอาสาพาชมแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อให้บริการแขกมาเยี่ยมเยียนโรงเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้นั้นก็คือ ห้องกิจกรรมการฟ้อนกลองตุ้มและห้องกิจกรรมการย้อมผ้าดำไหม และกิจกรรมปัญหาที่อยากแก้ นักเรียนมัคคุเทศก์น้อยอาสาพาชมแหล่งท่องเที่ยว นวัตวิถีในชุมชน ได้แก่ ศูนย์หม่อนไหม เป็นแหล่งหัตถกรรมทอผ้าไหมบ้านหนองบ่อ ทอผ้าไหมพื้นบ้านลวดลายประสาทผึ้ง และผ้าซิ่นหัวจกดาว ซึ่งเป็นลายเอกลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานีที่ผ่านการ

จดลิขสิทธิ์แล้ว เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าที่ถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษอย่างยาวนาน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ติดสื่อสังคมออนไลน์ ติดเกมที่บ้านในช่วงวันหยุด

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ลด ละ เลิกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีความใฝ่รู้ มีนิสัยรักการอ่าน ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้ กล้าพูด กล้าแสดงออกและฝึกทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่ให้ให้บริการแก่สังคม เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ รู้จักการทำงานเป็นทีมรู้บทบาทของผู้นำผู้ตามที่ดีและมีรายได้ระหว่างเรียนจากน้ำใจของผู้มาเยี่ยมเยียน นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำความดี มีจิตอาสา เป็นจิตใต้สำนึกที่ตระหนักรู้ในตนเอง กล้าแสดงออก นักเรียนได้รับการสนับสนุน ยกย่อง ชมเชย เมื่อทำความดีทุกครั้ง เพื่อเป็นการตอกย้ำจิตใต้สำนึกของนักเรียนอยู่ตลอดเวลาว่าการทำความดีไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป โรงเรียนได้สร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้อย่างคุ้มค่าตามนโยบายของการปฏิรูปการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนได้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจในบุตรหลานที่เป็นเด็กดี เป็นการสร้างคุณค่าทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดค่านิยม ที่ดีงามในการดำเนินชีวิตอย่างรู้รักสามัคคี

เลขที่ Ub1Tc๕๗๘๓/๒๕๖๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางประไพ บุญประเชิญ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

เป็นครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับ เหรียญเงิน

การสร้างภาพด้วยการฉีก ตัด ปะ กระดาษ ระดับชั้น ปฐมวัย

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๗๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

"วิชาการเลิศล้ำ นำเทคโนศิลป์พัฒนา สร้างคุณค่าวัฒนธรรม ก้าวล้ำสู่อนาคต"

ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ขอให้มีความสุข ความเจริญตลอดไป

(นายอรวิทย์ โสภาพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

13.1 ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน ให้ได้แสดงออกตามความชอบหรือความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ ได้เกิดการเรียนรู้พัฒนาทักษะและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ครูต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ในขณะที่คุณครูเองก็มีส่วนสำคัญใน 5 ขั้นตอน ที่คุณครูและผู้เรียนต่างมีบทบาทและหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน โดยบทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อฯ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ สิ่งที่ผู้เรียนควรให้ความสนใจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง โดยก่อนเข้าเรียนควรทบทวนความรู้เดิมเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเข้าสู่บทเรียนใหม่ หรือเตรียมข้อสงสัยเพื่อสอบถามในห้องเรียน ตั้งใจเรียนและสนใจในสิ่งที่คุณครูสอน พร้อมกับ ๕ ขั้นตอนนี้นับเป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้เรียนได้รับรู้บทบาทของตัวเอง การเรียนการสอนก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

13.2 ด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะครอบครัวคือสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักของสังคม เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนและสังคม โดยทำหน้าที่ หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วยการอบรมเลี้ยงดู พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกครอบครัว เพราะความร่วมมือจากท่านผู้ปกครองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามปรัชญาการศึกษาของโรงเรียน เช่น การส่งเสริมเด็กให้ช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย ส่งเสริมระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ส่งเสริมกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นทั้งที่บ้านและโรงเรียน ส่งเสริมมารยาทแบบไทย การเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติและเล่นอิสระ เมื่อกลับบ้านหรือในช่วงวันหยุด และสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

13.3 ด้านชุมชน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วัด ชุมชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็นหนึ่งในเงื่อนไขความสำเร็จที่จะขาดไม่ได้ เพราะเปรียบเสมือนพลัง (บวร) บ้าน วัด โรงเรียน ที่เป็นฟันเฟืองช่วยกัน ในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้กับลูกหลานในชุมชน ได้ร่วมสืบสาน สร้างสรรค์งานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โดยใช้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมเป็นเครื่องหล่อหลอม ยึดเหนี่ยว สร้างคุณค่าทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดค่านิยม ที่ดีงามในการดำเนินชีวิตอย่างรู้รักสามัคคี

14. ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 1 เรื่อง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ

เลขที่ Ub1Tc๒๕๕๐/๒๕๖๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางประไพ บุญประเชิญ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

เป็นครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ

การแข่งขันการร้อยมาลัยดอกไม้สด ประเภทนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้น ป.๑-ป.๖

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๗๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

"วิชาการเลิศล้ำ นำเทคโนศิลป์พัฒนา สร้างคุณค่าวัฒนธรรม ก้าวล้ำสู่อนาคต"

ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ขอให้มีความสุข ความเจริญตลอดไป

(นายวีรวิทย์ โสภาพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

การจัดการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 2 เรื่อง มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เด็กหญิงกาญจนา สุขวันดี

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

ได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ

การแข่งขันการร้อยมาลัยดอกไม้สด ประเภทนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้น ป.๑-ป.๖

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๗๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

"วิชาการเลิศล้ำ นำเทคโนศิลป์พัฒนา สร้างคุณค่าวัฒนธรรม ก้าวล้ำสู่อนาคต"

ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ขอให้มีความสุข ความเจริญตลอดไป

(นายวีรวิทย์ โสภาพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เด็กหญิงนันทิดา วงศ์เสน

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

ได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ

การแข่งขันการร้อยมาลัยดอกไม้สด ประเภทนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้น ป.๑-ป.๖

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๗๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

"วิชาการเลิศล้ำ นำเทคโนศิลป์พัฒนา สร้างคุณค่าวัฒนธรรม ก้าวล้ำสู่อนาคต"

ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ขอให้มีความสุข ความเจริญตลอดไป

(นายวีรวิทย์ โสภาพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เด็กชายธีรัตน์ ส่งเสริม

ได้รับรางวัล "รองชนะเลิศ อันดับ ๒"

การแข่งขันระบายสีตัวละครในวรรณคดี ระดับชั้นอนุบาล ๒

เนื่องในกิจกรรม วันสุนทรภู่ และวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๕

ขอให้มีความสุข ความเจริญตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสุนทรรณ หอมสิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

เด็กหญิงกวินธิดา พานแก้ว

ได้รับรางวัล "รองชนะเลิศ อันดับ ๑"

การแข่งขันระบายสีตัวละครในวรรณคดี ระดับชั้นอนุบาล ๒

เนื่องในกิจกรรม วันสุนทรภู่ และวันภาษาไทยแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๕

ขอให้มีความสุข ความเจริญตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสุนทรรณ หอมสิน)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

การจัดการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 3 เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระศิลปะ

การสอนเรื่อง ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

จำนวนหน่วยกิต-ชั่วโมง 2(1-2)

เวลาเรียน 48 ชั่วโมง / ภาคเรียน

คุณครูประจำสาระการเรียนรู้ นางประไพ บุญประเชิญ

คำอธิบายรายวิชา

ความหมาย ความสำคัญ และจุดมุ่งหมายของการจัดประสบการณ์ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย พัฒนาการศิลปะของเด็กปฐมวัย หลักการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางศิลปะตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งกิจกรรมเดี่ยว และกิจกรรมกลุ่ม การบูรณาการเนื้อหารายวิชาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ บทบาทของครูในการจัดประสบการณ์และการวัดประเมินผลงานศิลปะ เนื้อหากิจกรรมศิลปะ การทดลองปฏิบัติการจัดประสบการณ์ศิลปะสำหรับเด็ก

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และจุดมุ่งหมายของการจัดประสบการณ์ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

2.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายพัฒนาการทางศิลปะและวิเคราะห์ผลงานทางศิลปะของเด็กได้อย่างถูกต้อง

3.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดประสบการณ์ศิลปะสำหรับเด็ก ตลอดจนสามารถบูรณาการกิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆได้อย่างเหมาะสม

4.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดประสบการณ์ทางศิลปะและประเมินผลงานทางศิลปะของเด็กได้อย่างเหมาะสม

5.เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของกิจกรรมศิลปะที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กปฐมวัย

6.เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

เนื้อหาวิชา

บทที่ 1 บทนำ(ความหมาย ความสำคัญของศิลปะ และจุดมุ่งหมายของศิลปะ) จำนวน 3 ชั่วโมง

ความหมายของศิลปะ นักปรัชญาชาวกรีกในทรรศนะของอริสโตเติล ซึ่งเป็นศิษย์ของเพลโต้ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ศิลปะไม่เป็นเพียงการเลียนแบบคุณลักษณะของรูปทรงภายนอก แต่ต้องสามารถแสดงออกถึงคุณลักษณะภายในของสิ่งนั้นๆด้วย เช่น เมื่อวาดรูปคน สิ่งสำคัญไม่ใช่เพียงให้เหมือนที่สุด แต่จะต้องสามารถถ่ายทอดแสดงออกถึงบุคลิกภาพหรืออารมณ์ ความรู้สึกของคนๆนั้นด้วย และนักปรัชญาชาวอเมริกา จอห์น ดิวอี มีความเห็นว่า ศิลปะคือประสบการณ์ของศิลปิน เพราะศิลปินเป็นบุคคลที่สามารถสัมผัสชีวิตและเหตุการณ์ต่างๆด้วยความรู้สึกลึกซึ้งเข้มข้นกว่าคนธรรมดาทั่วไปเรียกว่าเป็นประสบการณ์แท้ คือประสบการณ์ที่ฝังใจมีความหมาย มีความแจ่มชัดของอารมณ์ ศิลปินจึงสามารถนำประสบการณ์เหล่านั้นมาถ่ายทอดหรือสื่อไปยังผู้อื่นผ่านงานศิลปะ ดังนั้นศิลปินที่มีประสบการณ์แท้ในชีวิตมากจะสามารถทำงานศิลปะได้ดี และผู้ชมงานศิลปะที่มีประสบการณ์ในชีวิตมากก็สามารถรับสารที่ศิลปินสื่อในผลงานได้ลึกซึ้งกว่าผู้มีประสบการณ์ในชีวิตน้อย ส่วนซิกมันด์ ฟรอยด์ นักจิตวิทยาอธิบายตามหลักจิตวิทยาว่า ความฝันเป็นจินตนาการชนิดหนึ่ง ซึ่งได้รับการกระตุ้นจากจิตใต้สำนึก มนุษย์ทุกคนต่างมีความคิดฝัน ความฝันนั้นหลายๆครั้งไม่สามารถสมหวังได้ในโลกแห่งความเป็นจริง แต่สำหรับศิลปินจะถ่ายทอดความฝันผ่านการแสดงออกทางศิลปะ โดยแปลความฝันเป็นรูปทรงหรือสัญลักษณ์ที่ไม่ใช่การแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ดังนั้นศิลปะจึงเป็นผลสืบเนื่องของความฝัน ซึ่งเป็นการแสดงออกความปรารถนา อันถูกเก็บซ่อนไว้ภายในจิตใต้สำนึก

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมศิลปะ(กิจกรรมสร้างสรรค์)สำหรับเด็กปฐมวัย

1.ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ

2.เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด

3.ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือ และพัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา

4.ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

5.ฝึกทักษะการสังเกต การจดจำรายละเอียด การคิด และการแก้ปัญหา

6.ส่งเสริมการแสดงออก และมีความมั่นใจในตนเอง

7.ส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

8.ส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

9.ส่งเสริมคุณธรรมในด้านความอดทน การรอคอย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเอง

กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาเด็กได้อย่างรอบด้านไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่ครูหรือผู้ปกครองสามารถจัดให้เด็กได้ง่ายสะดวก ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สามารถนำสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ นอกจากนี้ศิลปะเป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยทุกคนชื่นชอบ ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมศิลปะเด็กรู้สึกผ่อนคลายสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีความสุข ครูและผู้ปกครองสามารถที่จะสัมผัส และรับรู้ความรู้สึกของเด็กได้จากผลงานศิลปะเช่นเดียวกัน ดังนั้นเป้าหมายหลักของการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กจึงไม่ได้อยู่ที่ความสวยงามของการวาดภาพ ระบายสี หรือความเหมือนจริง แต่เน้นสิ่งที่เด็กจะได้รับในระหว่างกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตามความต้องการอย่างอิสระโดยมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจก็จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีในทุกด้าน ดังนั้นศิลปะจึงถูกนำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กดังที่กล่าวมาแล้ว

บทที่ 2 พัฒนาการทางศิลปะของเด็กปฐมวัย (ขีดเขียน วาดภาพเป็นรูปร่างและเรื่องราว) จำนวน 9 ชั่วโมง

พัฒนาการทางศิลปะของเด็กปฐมวัยจะเริ่มเด็กมีอายุประมาณ 18 เดือนเป็นต้นไป โดยร่องรอยที่ปรากฏในระยะเริ่มต้นจะเป็นร่องรอยการขีดเขี่ยที่ไม่เป็นรูปร่างและไม่มีความหมาย ซึ่งในสายตาของผู้ใหญ่อาจจะมองว่าเป็นสิ่งที่ไร้ความหมาย แต่ในความรู้สึกของเด็กแล้ว มันคือสัญลักษณ์ของการแสดงออกทางอารมณ์ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหมาย และแฝงไว้ด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อเด็กโตขึ้นร่องรอยขีดเขี่ยก็พัฒนาเป็นรูปร่างขึ้นและเริ่มมีความหมาย ซึ่งในขั้นนี้เด็กจะใช้รูปวงกลมหรือวงรีเป็นสัญลักษณ์แทนรูปคนหรือสิ่งของ โดยไม่มีรายละเอียดมากนัก หลังจากนั้นเด็กเริ่มสร้างสรรค์ภาพเหล่านั้นให้มีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น จนเป็นภาพที่สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน แต่การที่เด็กจะพัฒนามาถึงขั้นนี้ได้ เด็กต้องได้รับโอกาสในการแสดงออกและกำลังใจจากผู้ใหญ่ รวมทั้งความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาการทางศิลปะ จึงจะช่วยให้เด็กก้าวผ่านพัฒนาการแต่ละขั้นมาได้โดยไม่หยุดชะงัก

บทที่ 3 หลักการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย(กิจกรรมศิลปะแบบบูรณาการ) จำนวน 6 ชั่วโมง

การจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมาก ผู้สอนต้องรู้และเข้าใจธรรมชาติความรู้ทางศิลปะอย่างแท้จริง มิฉะนั้นจะทำให้การเรียนการสอนศิลปะกลายเป็นเครื่องมือเสริมความรู้ด้านอื่นไปหมด แทนที่จะเป็นกิจกรรมที่มุ่งเตรียมความพร้อมทางประสบการณ์ทางสุนทรียภาพให้แก่เด็กอย่างแท้จริง การจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กไม่มีรูปแบบตตายตัวที่จะช่วยให้เด็กๆสามารถใช้ศักยภาพได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นครูต้องทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมหหลายๆรูปแบบ เช่น การปั้นดิน

น้ำมัน การวาดภาพระบายสีเทียน การวาดภาพด้วยสีน้ำ การฉีกปะกระดาษ การสร้างรูปด้วยยางจาก กระดานตะปูหรือพิมพ์ภาพ การประดิษฐ์เศษวัสดุ และการเล่นเกมการศึกษา(ภาพตัดต่อ) เป็นต้น แล้วมีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อพิจารณาว่าวิธีการใดหรือรูปแบบใด เหมาะสมกับสถานการณ์ใด เพื่อจะได้เลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมแต่อย่างไรก็ตาม พอที่จะสรุปหลักการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กได้ ดังนี้

เป้าหมาย คือ ความสุขของเด็ก

หลักการ คือ เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีอิสระและมีจินตนาการเต็มที่

วิธีการ คือ การฝึกทักษะสังเกต การจดจำ ประสานการทำงานของสายตา สมอง และมือ

1.ในกรณีของเด็กปฐมวัยหรือเด็กประถมศึกษา ศาสตร์ที่จำเป็นต่อเด็กคือการปฏิบัติงานศิลปะและสุนทรียศาสตร์

2.วิธีสอนให้อิสระเด็กเต็มที่มี 3 ขั้นตอน

2.1ขั้นเตรียมการสอน ได้แก่ การจัดเตรียมเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะให้เด็กทำวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ และสถานที่ในการทำกิจกรรม เป็นต้น

2.2.ขั้นสอน ครูอาจจะสร้างความสนใจ และเตรียมเด็กให้พร้อมก่อนที่จะทำกิจกรรมโดยการร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง หรือทำท่าทางต่างๆก่อน เมื่อเด็กมีความพร้อมแล้วครูค่อยแนะนำและสาธิตการทำกิจกรรม แล้วเปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจ เมื่อเด็กทำกิจกรรมเสร็จครูตรวจผลงานพร้อมให้คำชมเชย ถ้าเด็กยังสนใจอยากทำกิจกรรมอื่นๆอีก เด็กก็สามารถไปเลือกทำได้

2.3.ขั้นสรุป ครูอาจจะนำปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่เด็กทำกิจกรรมมาพูดคุยกับเด็ก เพื่อช่วยกันหาทางป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก หรือครูอาจให้เด็กพูดออกมาเล่าเกี่ยวกับผลงานของตนเองให้เพื่อนๆฟัง หรือให้เด็กพูดถึงความรู้สึกของตนเอง เกี่ยวกับการทำกิจกรรม และสิ่งที่เด็กได้รับจากการทำกิจกรรมนั้นก็ได้

3.หัวข้อในการทำงานศิลปะ

3.1ไม่จำเป็นต้องกำหนดหัวข้อเพื่อให้เด็กมีอิสระทางความคิดเต็มที่

3.2กำหนดหัวข้อ สำหรับกรณีที่ต้องการดูความคิดของเด็กแต่ละคนต่อเรื่องราวเดียวกัน

4.การออกแบบกิจกรรม ให้ครอบคลุมความรู้ที่เด็กแต่ละวัยควรได้เรียน โดยมีกิจกรรมทางศิลปะที่หลากหลาย เช่น ปั้น วาด พับ ฉีก-ปะ ประดิษฐ์ เป็นต้น เพื่อไม่ให้เด็กเบื่อ

5.ห้องปฏิบัติการศิลปะ ทุกสถานที่สามารถใช้เป็นห้องปฏิบัติการศิลปะได้ ครูรู้จักประยุกต์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาเป็นเครื่องมือสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็ก ซึ่งเด็กได้รับการส่งเสริมความสามารถที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ และมีความสุขกับการทำกิจกรรมมศิลปะ

การพัฒนารายวิชาสหวิทยาการหรือการจัดกิจกรรมศิลปะแบบบูรณาการ ดังนี้

วิชา	แนวคิด	เนื้อหา
ศิลปะ	สุนทรียภาพในงานศิลปะระหว่างสาระทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์	การถ่ายทอดความงามด้วยเส้น สี เสียง ลีลา ท่าทาง รูปร่าง รูปทรง
สังคมศึกษา	สุนทรียภาพในวิถีชีวิตไทย(วัฒนธรรม)	หัตถกรรมท้องถิ่นภูมิปัญญาไทย
คณิตศาสตร์	ความงามของรูปร่างรูปทรง การวัดชั่งตวงรูปพรรณสันฐาน ทักษะทางมิติสัมพันธ์	สร้างภาพจากรูปร่างรูปทรง ทิศทาง ระยะของวัตถุ การจำแนกเรียงลำดับ
วิทยาศาสตร์	ความงามในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมนิเวศวิทยา
เทคโนโลยี	คอมพิวเตอร์สร้างสรรค์งานศิลปะ	คอมพิวเตอร์กราฟิค ออกแบบ
เกษตรกรรม	ความงามของภูมิทัศน์และพรรณไม้	ออกแบบจัดสวนหย่อม สวนแก้ว-ถาด
ภาษาไทย	ศิลปะการฟัง/การพูด//การอ่าน/การเขียน	การฟังเพลง/การเล่านิทาน/แบบฝึก
ภาษาต่างประเทศ	ความงามศิลปะกับวัฒนธรรมทางภาษา	บัตรอวยพรประกอบคำอวยพรในวาระ
พลานามัย	ความงามของลีลาการเคลื่อนไหวร่างกาย	กิจกรรมเข้าจังหวะ / ลีลาศ

บทที่ 4 บทบาทของครูและผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมศิลปะ จำนวน 6 ชั่วโมง

ครูและผู้ปกครองนับว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการส่งเสริมความสามารถด้านศิลปะของเด็กปฐมวัย ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการแสดงออกด้านศิลปะของเด็กที่ไม่ได้มุ่งเน้นความงามของผลงาน การใช้สี หรือความเหมือนจริงของภาพ แต่ละงานศิลปะสำหรับเด็กเป็นผลงานที่ถ่ายทอดมาจากอารมณ์ ความรู้สึกที่บริสุทธิ์ไร้เดียงสาตรงไปตรงมาของเด็ก ดังนั้นในการดูผลงานของเด็ก ครูหรือผู้ปกครองจึงไม่ควรเอาประสบการณ์ส่วนตัวหรืออารมณ์ และความรู้สึกผู้ใหญ่ไปวิพากษ์วิจารณ์ผลงานของเด็ก เพราะนั้นคือการทำลายความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของเด็กอย่างสิ้นเชิง การแสดงออกทางศิลปะเป็นเรื่องของเอกัตบุคคล ดังนั้นสิ่งที่ครูและผู้ปกครองพึงกระทำก็คือการกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเอง พัฒนาให้เด็กได้ค้นพบตัวเอง กระตุ้นความรู้สึกจากภายในของเด็กออกมา สร้างบรรยากาศที่ทำให้เกิดการแสดงออกทางสุนทรีย์ สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อความคิดสร้างสรรค์ โดยไม่ต้องใช้สมาธิในการท่องจำ ไม่ต้องกลัวว่าคำตอบจะผิด ไม่ต้องตกอยู่ใต้อิทธิพลของใคร สามารถถ่ายทอดความรู้สึกจากภายในที่บอกใครไม่ได้ออกมาอย่างเสรี และสิ่งสำคัญอีก

ประการหนึ่ง คือ การพยายามทำความเข้าใจกับสิ่งที่เด็กต้องการถ่ายทอดและยอมรับในสิ่งนั้น เพื่อช่วยให้เด็กมีความเชื่อมั่นในการแสดงออก มองเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว สิ่งนี้คือบทบาทที่ยิ่งใหญ่ของครูและผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมความสามารถด้านศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย

บทที่ 5 ห้องเรียนศิลปะและวัสดุอุปกรณ์งานศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 6 ชั่วโมง

ห้องเรียนศิลปะและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานศิลปะถือเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการกระตุ้นจินตนาการของเด็กปฐมวัย และช่วยให้การทำงานศิลปะของเด็กดำเนินไปอย่างราบรื่น ห้องเรียนศิลปะหรือบริเวณที่เด็กทำกิจกรรมเป็นสัดส่วน มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี จะช่วยให้เด็กสามารถถ่ายทอดเรื่องราวได้ง่ายขึ้น เพราะในการทำกิจกรรมบางครั้งเด็กอาจไม่ทราบว่าจะวาดรูปอะไรดี แต่ถ้าบริเวณรอบๆห้องเรียนมีดอกไม้ ต้นไม้ มีผีเสื้อ นก หนอน ผึ้ง มาเกาะดอกไม้หรือจับที่ต้นไม้ จะช่วยให้เด็กวาดภาพได้ง่ายขึ้น นอกจากนั้นวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานศิลปะก็สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ห้องเรียนศิลปะที่มีวัสดุแปลกใหม่มีอุปกรณ์ที่เพียงพอกับเด็ก ย่อมช่วยให้เด็กมีความคล่องตัวในการทำงานและเป็นสื่อกระตุ้นจินตนาการของเด็กได้อย่างดี โดยครูและผู้ปกครองสามารถประยุกต์เอาธรรมชาติและสิ่งที่อยู่รอบตัวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในงานศิลปะสำหรับเด็กได้ เพราะศิลปะกับธรรมชาติเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก การนำเอาธรรมชาติและสิ่งที่อยู่รอบตัวมาใช้ในงานศิลปะสำหรับเด็ก นอกจากจะช่วยประหยัดงบประมาณแล้ว สิ่งสำคัญที่เด็กจะได้รับคือ การมองเห็นคุณค่าและความสำคัญของสรรพสิ่งต่างๆที่มีอยู่ในโลก ไม่ว่าจะเป็นใบไม้ ก้อนหิน ดอกหญ้า ใบหญ้า ดิน เม็ดทราย เปลือกหอย เป็นต้น ล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น การปลูกฝังให้เด็กมองเห็นคุณค่าของสิ่งเหล่านั้น จะช่วยให้เด็กอยู่กับธรรมชาติได้อย่างลงตัว เกิดการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และไม่เบียดเบียนกัน

บทที่ 6 กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย (วาดเส้น ระบายสี ภาพพิมพ์ ปั้น ประดิษฐ์)จำนวน 12 ชั่วโมง

กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยมีหลายประเภท และใช้เกณฑ์ในการแบ่งแตกต่างกันออกไป สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ กิจกรรมศิลปะสองมิติ กิจกรรมศิลปะสามมิติ และกิจกรรมศิลปะผสมผสานระหว่างสองมิติกับสามมิติ หรือแบ่งตามลักษณะของการทำงาน สรุปศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ กิจกรรมวาดเส้น กิจกรรมระบายสี กิจกรรมภาพพิมพ์ กิจกรรมประติมากรรม และกิจกรรมประดิษฐ์ตกแต่ง ซึ่งแต่ละกิจกรรมจะใช้วัสดุอุปกรณ์ที่แตกต่างกันออกไป รวมทั้งจุดมุ่งหมายในการจัดและวิธีการสร้างสรรค์ผลงานก็ยังแตกต่างกันอีกด้วย ดังนั้นครูและผู้ปกครองควรเลือกวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับงานที่เด็กทำ นอกจากนี้กิจกรรมที่จัดควรตอบสนองความสนใจของเด็ก และส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านอย่างรอบด้าน โดยพยายามกระตุ้นและเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดค้นวิธีการ

สร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ เป็นการช่วยให้เด็กสนุกสนานและกระตือรือร้นในการทำงานมากกว่ากิจกรรมศิลปะที่มีข้อจำกัดทั้งในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการ แต่สิ่งสำคัญที่สุดเด็กจะได้รับจากการทำกิจกรรมศิลปะคือ ทักษะการสังเกต การสื่อความหมาย กล้ามเนื้อเล็ก ประสาทสัมพันธ์จินตนาการ และทักษะทางสังคม ที่จะเกิดขึ้นและติดตัวเด็กตลอดไป

บทที่ 7 การประเมินผลงานทางศิลปะของเด็กปฐมวัย(ด้านผลงาน พัฒนาการ พฤติกรรม)จำนวน 6 ชั่วโมง

การประเมินผลงานศิลปะของเด็กปฐมวัย แตกต่างจากการประเมินผลงานทางศิลปะของเด็กโต หรือการประเมินผลงานอื่นๆ เพราะเด็กปฐมวัยมีข้อจำกัดหลายอย่างในการทำงานศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมของกล้ามเนื้อมือ การเลือกใช้สี หรือการจัดองค์ประกอบของภาพ ดงนั้นครูควรหลีกเลี่ยงการประเมินผลงานศิลปะเด็ก โดยใช้มาตรฐานทางศิลปะของผู้ใหญ่ เป็นเครื่องตัดสินผลงานของเด็ก รวมทั้งไม่ควรนำผลงานของเด็กแต่ละคนมาเปรียบเทียบกัน เพราะผลงานแต่ละชิ้นย่อมมีจุดเด่น จุดด้อย ที่แตกต่างกันออกไป สิ่งที่ช่วยให้ครูสามารถประเมินผลงานศิลปะของเด็กได้ถูกต้อง แม่นยำ คือ การเก็บรวบรวมผลงานของเด็กแต่ละคน เรียงตามลำดับ วัน เดือน ปี ของผลงาน ทำให้สามารถมองเห็นจุดเด่นจุดด้อยของเด็กแต่ละคน เพื่อครูจะได้หาแนวทางส่งเสริมหรือแก้ไข และเด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังทำให้ครูมองเห็นพัฒนาการในการทำงานของเด็กได้อย่างชัดเจนอีกด้วย ดังนั้นการประเมินผลงานศิลปะเด็ก จึงเป็นสิ่งที่ครูและผู้ปกครองควรให้ความสำคัญและปฏิบัติในแนวทางที่เหมาะสม เพื่อผลของการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างแท้จริง

ภาคผนวก

รายการนวัตกรรมทางการศึกษา
ประจำปีการศึกษา 2568

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน“นวัตกรรมผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP SOFT POWER จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ

นางประสพพร บวชไธสง
ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทคัดย่อ

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านฐานการเรียนรู้ เน้นการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการแก้ปัญหา การค้นคว้า และการลงมือทำโครงงานจริงในบริบทที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ผู้เรียนได้รับโอกาสในการสร้างองค์ความรู้ ฝึกการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกันในทีม ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กระบวนการการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning) เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามหรือปัญหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน จากนั้นผู้เรียนจะวางแผนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหา ภายใต้การแนะนำและการให้คำปรึกษาจากครูผู้สอน ขั้นตอนสำคัญประกอบด้วย การวางแผน การค้นคว้า การสร้างผลงาน การประเมินผล และการนำเสนอผลงานต่อกลุ่มหรือสาธารณะ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน“นวัตกรรมผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”ในบริบทของการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาที่มีอยู่มาสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดรายได้และความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ต้นหม่อนนับเป็นพืชพื้นถิ่นที่มีคุณค่าทางโภชนาการและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย ทั้งใบ ผล และส่วนประกอบอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม การใช้ประโยชน์จากต้นหม่อนในหลายพื้นที่ยังอยู่ในรูปแบบวัตถุดิบสด ทำให้ยังไม่สามารถเพิ่มมูลค่าและสร้างอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ได้อย่างเต็มศักยภาพ

แนวคิด Soft Power เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับทุนทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนให้กลายเป็นพลังทางเศรษฐกิจ ผ่านการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนเอกลักษณ์ ภูมิปัญญา และเรื่องราวท้องถิ่น การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากต้นหม่อนจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยเชื่อมโยงการเกษตร ภูมิปัญญา และการออกแบบเชิงสร้างสรรค์ สู่การเป็นสินค้า OTOP ที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันในตลาดได้

โครงนวัตกรรมนี้มุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นหม่อนให้เกิดความหลากหลายและมีนวัตกรรม โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ไปจนถึงการสร้างแบรนด์และการเล่าเรื่อง (Storytelling) เพื่อถ่ายทอด Soft Power และอัตลักษณ์วิถีชุมชน อันจะนำไปสู่การสร้างอาชีพ รายได้ ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ผลการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning) พบว่าผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริงได้ดียิ่งขึ้น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง และพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในอนาคต นอกจากนี้ การสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning) ยังส่งเสริมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

ทั้งนี้ ความสำเร็จของ การสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning) ขึ้นอยู่กับการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม การสนับสนุนจากครูผู้สอน และการประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

คำนำ

การพัฒนาผู้เรียนในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะที่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งรวมถึงการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ด้วยตนเอง หนึ่งในแนวทางสำคัญที่ช่วยส่งเสริมศักยภาพดังกล่าว คือ **การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning:)** เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมการทำโครงงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชีวิตจริง กระบวนการนี้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การทำงานเป็นทีม การค้นคว้าข้อมูล และการลงมือปฏิบัติจริงอย่างเป็นระบบ โดยผู้เรียนจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน และดำเนินกิจกรรมด้วยความรับผิดชอบภายใต้การแนะนำของครูผู้สอน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project–Based Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ผ่านการศึกษาค้นคว้า การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสร้างสรรค์ผลงานจากบริบทใกล้ตัว อันจะช่วยพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

โครงงานเรื่อง **“นวัตกรรมผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”** จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากทรัพยากรพื้นถิ่น โดยนำต้นหม่อนซึ่งเป็นพืชที่มีคุณค่าและสะท้อนวิถีชีวิตของชุมชน มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เชิงนวัตกรรมผ่านกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การแปรรูป การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการเล่าเรื่อง (Storytelling) เพื่อถ่ายทอด Soft Power และอัตลักษณ์ของชุมชนสู่สินค้า OTOP

การดำเนินกิจกรรมครั้งนี้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครู และชุมชน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาทักษะอาชีพ การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบ อันจะนำไปสู่การสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร การสร้างรายได้ และการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงงานและกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู และผู้สนใจทั่วไป ทั้งในด้านการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรท้องถิ่น และการสืบสานอัตลักษณ์วิถีชุมชน หากมีข้อบกพร่องประการใด คณะผู้จัดทำขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

นางประสพพร บวชไธสง

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
1. ชื่อผลงานนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญของผลงาน	1
5. วัตถุประสงค์	2
6. กลุ่มเป้าหมาย	3
7. เครื่องมือที่ใช้	3
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	4
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	8
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	12
12. บทเรียนที่ได้รับ	18
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	21
14. ภาคผนวก	24
คำอธิบายรายวิชา	24
โครงสร้างหลักสูตร	26
หน่วยการเรียนรู้	27
- แผนการจัดการเรียนรู้	30

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ปีการศึกษา 2568
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

1. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) “นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

2. ผู้จัดทำ

ชื่อ - สุกล : นางประสพพร บวชไธสง
ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
วิชาเอก : บรรณารักษ์ วิชาโท ภาษาไทย

3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ปีการศึกษา 2568 (ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม 2568 – 30 มีนาคม 2569)

4. ที่มาและความสำคัญ

ด้วยชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี การพัฒนาผู้เรียนด้วยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning:) เน้นการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning:) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการแก้ปัญหา การค้นคว้า และการลงมือทำโครงงานจริงในบริบทที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ผู้เรียนได้รับโอกาสในการสร้างองค์ความรู้ ฝึกการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกันในทีม ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กระบวนการการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามหรือปัญหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน จากนั้นผู้เรียนจะวางแผนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหา ภายใต้การแนะนำและการให้คำปรึกษาจากครูผู้สอน ขั้นตอนสำคัญประกอบด้วย การวางแผน การค้นคว้า การสร้างผลงาน การประเมินผล และการนำเสนอผลงานต่อกลุ่มหรือสาธารณะ

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning:) เน้นการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning:) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการแก้ปัญหา การค้นคว้า และการลงมือทำโครงงานจริงในบริบทที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ผู้เรียนได้รับโอกาสในการสร้างองค์ความรู้ ฝึกการคิด

วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกันในทีม ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กระบวนการการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามหรือปัญหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน จากนั้นผู้เรียนจะวางแผนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหา ภายใต้การแนะนำและการให้คำปรึกษาจากครูผู้สอน ขั้นตอนสำคัญประกอบด้วย การวางแผน การค้นคว้า การสร้างผลงาน การประเมินผล และการนำเสนอผลงานต่อกลุ่มหรือสาธารณะ

การพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) “นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ซึ่งต้นหม่อนเป็นพืชพื้นถิ่นที่พบในหลายชุมชน มีคุณค่าทางโภชนาการและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ทั้งใบ ผล และส่วนอื่น ๆ ของต้น อย่างไรก็ตาม ผลผลิตจากต้นหม่อนในหลายพื้นที่ยังคงจำหน่ายในรูปแบบวัตถุดิบสด ทำให้มีมูลค่าไม่สูง เกิดปัญหาผลผลิตล้นตลาด และขาดการพัฒนาเชิงนวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ในขณะเดียวกัน แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์และ Soft Power ได้ให้ความสำคัญกับการนำทุนทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญาชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านสินค้าและบริการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นหม่อนจึงเป็นโอกาสสำคัญในการยกระดับพืชพื้นถิ่นให้กลายเป็นสินค้าที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและสามารถพัฒนาเป็นสินค้า OTOP ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ

ดังนั้น โครงงานนวัตกรรมนี้จึงมุ่งนำต้นหม่อนมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย พร้อมพัฒนาการออกแบบ บรรจุภัณฑ์ และการเล่าเรื่อง (Storytelling) เพื่อถ่ายทอด Soft Power ของชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ สร้างอาชีพและรายได้ และเสริมสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2568

2. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรในชุมชนมุ่งยกระดับต้นหม่อนจากพืชพื้นถิ่นสู่ผลิตภัณฑ์เชิงเศรษฐกิจ ช่วยสร้างรายได้ ลดของเหลือทิ้ง และเกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

3. เพื่อส่งเสริม Soft Power และอัตลักษณ์วิถีชุมชน สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม วิถีชีวิต และเรื่องราวของชุมชน ผ่านการออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และการเล่าเรื่อง (Storytelling)

4. เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพและชุมชนสู่สินค้า OTOP เสริมทักษะด้านการผลิต การแปรรูป การออกแบบ และการตลาด เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานและสามารถแข่งขันในตลาดได้

5. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เปิดโอกาสให้เยาวชน กลุ่มอาชีพ และภาคีเครือข่ายร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ เกิดการสืบสานภูมิปัญญาและสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 17 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning : PBL) เรื่อง “นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

1. เครื่องมือด้านการวางแผนโครงงาน แบบวิเคราะห์บริบทชุมชน (Community Survey Form) ใช้สำรวจข้อมูลต้นหม่อน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความต้องการตลาด แผนผังความคิด (Mind Mapping) ใช้ระดมความคิดผลิตภัณฑ์จากหม่อน แบบเขียนเค้าโครงโครงงาน (Project Proposal Form) กำหนดชื่อโครงงาน วัตถุประสงค์ ขั้นตอน และผลที่คาดว่าจะได้รับ แผนการดำเนินงาน (Action Plan / Timeline) วางลำดับกิจกรรมและกำหนดเวลา

2. เครื่องมือด้านกระบวนการเรียนรู้และการปฏิบัติ ใบกิจกรรม (Activity Sheets) เช่น สำรวจ ทดลองผลิต ใบออกแบบบรรจุภัณฑ์ แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Log / Logbook) บันทึกขั้นตอน ปัญหา และการแก้ไข แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ใช้ติดตามความร่วมมือ ความรับผิดชอบ และบทบาทของผู้เรียน อุปกรณ์การแปรรูป เช่น เตาอบ เครื่องชั่ง อุปกรณ์ต้มชา เครื่องซีลบรรจุภัณฑ์

3. เครื่องมือด้านการสร้างนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ แบบออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design Sheet) ใช้กำหนดสูตร รูปแบบ และจุดเด่นสินค้า แบบออกแบบบรรจุภัณฑ์และโลโก้ ฝึกการสร้างอัตลักษณ์สินค้า OTOP แบบทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ เช่น การประเมินรสชาติ กลิ่น สี ความพึงพอใจ Storytelling Canvas ใช้เล่าเรื่องราว Soft Power ของชุมชนและต้นหม่อน

4. เครื่องมือด้านเทคโนโลยีและสื่อ โปรแกรมออกแบบกราฟิกง่าย ๆ เช่น Canva / PowerPoint สำหรับโลโก้และฉลาก สื่อดิจิทัลเพื่อการประชาสัมพันธ์ คลิปวิดีโอ โปสเตอร์ออนไลน์ หรือเพจโรงเรียน แบบบันทึกต้นทุน–กำไร (Simple Accounting Sheet) ฝึกทักษะผู้ประกอบการเบื้องต้น QR Code / แบบสอบถามออนไลน์ ใช้เก็บข้อมูลความพึงพอใจลูกค้า

5. เครื่องมือด้านการวัดและประเมินผล Rubric ประเมินผลงานโครงงาน ประเมินกระบวนการผลิตภัณฑ์ และการนำเสนอ แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) รวบรวมหลักฐานการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นจนจบ แบบประเมินตนเองและเพื่อน (Self & Peer Assessment) ส่งเสริมการสะท้อนคิดและพัฒนาตนเอง แบบประเมินการนำเสนอผลงาน (Presentation Evaluation Form) ประเมินการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และความเป็นทีม

6. เครื่องมือด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน แบบสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน/ผู้ประกอบการ OTOP

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน เวทีนำเสนอผลงาน (Exhibition / ตลาดนัดโรงเรียน) เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ชุมชน (Local Learning Resources)

🌱 สรุป เครื่องมือสำคัญในการพัฒนา PBL โครงงานสินค้า OTOP จากต้นหม่อน ครอบคลุม

👉 เครื่องมือวางแผน

👉 เครื่องมือปฏิบัติและสร้างนวัตกรรม

👉 เครื่องมือเทคโนโลยีและผู้ประกอบการ

👉 เครื่องมือวัดและประเมินผล

👉 เครื่องมือเชื่อมโยงชุมชน

ส่งผลให้ผู้เรียนเกิด ทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ชุมชน

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การสอน Active Learning ในการจัดการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 รูปแบบการสอน : Project Based Learning: (การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน)

การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ และทักษะผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้า และการใช้ความรู้ผ่านกิจกรรม สามารถตั้งต้นได้จากปัญหา สถานการณ์ คำถาม เงื่อนไข หรือข้อจำกัดความต้องการต่าง ๆ แล้วสร้างเป็นนวัตกรรม หรือชิ้นงาน เพื่อแก้ปัญหา หรือตอบคำถามในเรื่องนั้น ๆ จะใช้รูปแบบการสอนนี้เมื่อเป้าหมายตามตัวชี้วัด คือ ต้องการให้เด็กออกแบบสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ หลักการสำคัญ มี 6 ขั้นตอน ...

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม เพื่อให้เด็กเข้าใจเป้าหมายของการทำ
ขั้นตอนที่ 2 การกำหนด และเลือกหัวข้อ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละหัวข้อที่จะทำโครงงาน
ขั้นตอนที่ 3 การเขียนเค้าโครงของโครงงาน เป็นการสร้างผังมโนทัศน์ (Conceptual Map) หรือแผนที่ความคิด (Mind Map) ที่แสดงถึงภาพรวมทั้งหมดของโครงงานตั้งแต่ต้นจนจบ
ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติงานโครงงาน เป็นขั้นตอนนำวิธีการตามเค้าโครงของโครงงานมาลงมือทำ
ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอผลงาน จัดทำรายงาน และการนำเสนอผลการปฏิบัติโครงงาน
ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโครงงาน เป็นการประเมินอย่าง ต่อเนื่องด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ทั้งความรู้ กระบวนการ พฤติกรรมของเด็ก ๆ ผลงาน และสิ่งที่พบเจอในขณะทำโครงงาน

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยรูปแบบการสอน : Project Based Learning: การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การสอนแบบ Active Learning ในศตวรรษที่ 21 ด้วยรูปแบบ Project-Based Learning (PBL)

1. แนวคิดของ Active Learning เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ผ่านการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และลงมือปฏิบัติจริง แทนการรับฟังข้อมูลจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว การเรียนรู้เชิงรุกนี้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่สำคัญ เช่น การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking), การแก้ปัญหา (Problem Solving), การสื่อสาร (Communication), และการทำงานเป็นทีม (Collaboration)

2. Project-Based Learning (PBL) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นรูปแบบหนึ่งของ Active Learning ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการทำโครงงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในโลกจริง โครงงานนี้ต้องใช้ทักษะการวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีม

3. หลักการสำคัญของ PBL

1. เริ่มต้นจากปัญหาหรือคำถามสำคัญ – ต้องเป็นหัวข้อที่เชื่อมโยงกับโลกจริง และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
2. เรียนรู้ผ่านกระบวนการสืบค้นและการแก้ปัญหา – ผู้เรียนต้องค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางแก้ไข
3. ทำงานเป็นทีม – การร่วมมือกันพัฒนาโครงงานเป็นหัวใจสำคัญ
4. สร้างผลงานหรือผลิตภัณฑ์ – ผลงานที่จับต้องได้ เช่น รายงาน แอปพลิเคชัน โมเดล หรือแผนธุรกิจ
5. การสะท้อนคิด (Reflection) – ให้ผู้เรียนสะท้อนประสบการณ์การเรียนรู้ และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ PBL

1. กำหนดปัญหาหรือโจทย์ – ครูเสนอประเด็นหรือปล่อยให้ผู้เรียนเลือกปัญหาที่สนใจ
2. วางแผนและกำหนดเป้าหมาย – นักเรียนกำหนดแผนงาน แนวทางแก้ปัญหา และแบ่งหน้าที่
3. สืบค้นข้อมูลและลงมือทำโครงงาน – ค้นคว้า ทดลอง สร้างแบบจำลอง หรือออกแบบแนวทางแก้ปัญหา
4. พัฒนาและปรับปรุงโครงงาน – วิเคราะห์ผลลัพธ์และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
5. นำเสนอผลงาน – แสดงผลงานต่อครู เพื่อน หรือชุมชน
6. สะท้อนคิดและประเมินผล – นักเรียนและครูประเมินผลการเรียนรู้ทั้งกระบวนการ

การสอน Project-Based Learning (PBL) เป็นแนวทางการสอนแบบ Active Learning ที่ตอบโจทย์การศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะสำคัญผ่านการทำโครงงานที่มีความหมาย และเชื่อมโยงกับปัญหาในชีวิตจริง การจัดการเรียนรู้แบบนี้ไม่เพียงแต่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เชิงลึก แต่ยังช่วยปลูกฝังทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการทำงานในอนาคต แนวคิดการเรียนรู้การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

แนวคิดนี้เชื่อว่าผู้เรียนจะสร้างความรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ การสอนโครงงานจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ของตนเองผ่านกิจกรรมที่ออกแบบมาอย่างเหมาะสม

1. **การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่:**โลกในศตวรรษที่ 21 มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกันกลายเป็นสิ่งจำเป็นมากกว่าความรู้เชิงท่องจำ
2. **การเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง:**การสอนแบบโครงงานช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจว่าเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียนมีความสำคัญอย่างไรในชีวิตประจำวัน และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในระดับชุมชนหรือสังคม
3. **การตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล (Personalized Learning):**ผู้เรียนแต่ละคนมีความสนใจ ความสามารถ และวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การสอนโครงงานเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการเรียนรู้ของตนเอง
4. **สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning):**การสอนโครงงานเน้นการปลูกฝังทักษะที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ตลอดชีวิต เช่น การค้นคว้าข้อมูล การวางแผน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การสอนโครงงาน จึงไม่ได้เป็นเพียงวิธีการเรียนรู้ แต่ยังเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถรับมือกับความท้าทายและปัญหาในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีและความรู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning : PBL) เรื่อง “นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม (Preparation)

เป้าหมาย: สร้างความเข้าใจและวางรากฐานการใช้นวัตกรรม
กิจกรรมสำคัญ

- ศึกษาหลักสูตร ตัวชี้วัด และออกแบบหน่วยการเรียนรู้
- วิเคราะห์บริบทโรงเรียนและชุมชนเกี่ยวกับต้นหม่อน
- เตรียมสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้
- ประชุมชี้แจงผู้เรียน ผู้ปกครอง และเครือข่ายชุมชน

👉 ผลลัพธ์: ได้แผนการจัดการเรียนรู้และความร่วมมือจากทุกฝ่าย

ขั้นที่ 2 การสร้างแรงบันดาลใจและตั้งโจทย์ (Inspiration & Driving Question)

เป้าหมาย: กระตุ้นความสนใจและกำหนดโจทย์โครงงาน
กิจกรรมสำคัญ

- นำเสนอปัญหา/โอกาสของต้นหม่อนในชุมชน
- สำรวจข้อมูลและสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ระดมความคิดผลิตภัณฑ์และตั้งคำถามหลักของโครงงาน
- แบ่งกลุ่มและกำหนดบทบาทหน้าที่

👉 ผลลัพธ์: ได้หัวข้อโครงงานและแนวคิดผลิตภัณฑ์

ขั้นที่ 3 การออกแบบและวางแผนโครงงาน (Project Design)

เป้าหมาย: วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
กิจกรรมสำคัญ

- เขียนเค้าโครงโครงงานและแผนปฏิบัติงาน
- ออกแบบผลิตภัณฑ์ สูตร และบรรจุภัณฑ์
- วางแผนการใช้วัสดุ งบประมาณ และระยะเวลา
- กำหนดเกณฑ์ความสำเร็จและวิธีประเมิน

👉 ผลลัพธ์: ได้แผนโครงงานที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้

ขั้นที่ 4 การลงมือปฏิบัติและพัฒนานวัตกรรม (Implementation)

เป้าหมาย: สร้างผลงานจริงและพัฒนาทักษะผู้เรียน

กิจกรรมสำคัญ

- ทดลองผลิตสินค้า เช่น ชาใบหม่อน ขนม หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- ปรับปรุงสูตรและรูปแบบจากผลการทดลอง
- ออกแบบโลโก้ บรรจุภัณฑ์ และเรื่องราวสินค้า (Soft Power)
- บันทึกข้อมูล ต้นทุน และปัญหาที่พบ

👉 ผลลัพธ์: ได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์และประสบการณ์จริง

ขั้นที่ 5 การนำเสนอและเผยแพร่ (Presentation & Sharing)

เป้าหมาย: ถ่ายทอดผลงานและสร้างคุณค่าแก่ชุมชน

กิจกรรมสำคัญ

- จัดนิทรรศการหรือตลาดนัดโรงเรียน
- นำเสนอผลงานต่อครู ผู้ปกครอง และชุมชน
- ทดลองจำหน่ายและเก็บข้อมูลความพึงพอใจ
- เผยแพร่ผ่านสื่อดิจิทัลหรือเพจโรงเรียน

👉 ผลลัพธ์: ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและได้รับข้อเสนอแนะจริง

ขั้นที่ 6 การประเมินผลและสะท้อนคิด (Evaluation & Reflection)

เป้าหมาย: พัฒนาการเรียนรู้และต่อยอดนวัตกรรม

กิจกรรมสำคัญ

- ประเมินกระบวนการและผลงานด้วย Rubric
- ให้ผู้เรียนประเมินตนเองและเพื่อน
- สะท้อนคิดสิ่งที่ได้เรียนรู้ ปัญหา และแนวทางปรับปรุง
- สรุปองค์ความรู้ที่เกิดกับตนเอง

👉 ผลลัพธ์: เกิดการเรียนรู้เชิงลึกและแนวทางพัฒนาต่อ

ขั้นที่ 7 การต่อยอดและสร้างความยั่งยืน (Sustainability)

เป้าหมาย: ขยายผลนวัตกรรมให้เกิดประโยชน์ต่อเนื่อง

กิจกรรมสำคัญ

- ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่รุ่นน้อง
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หรือปรับปรุงคุณภาพ
- สร้างเครือข่ายชุมชนและหน่วยงานสนับสนุน
- บูรณาการในหลักสูตรและกิจกรรมโรงเรียน

👉 ผลลัพธ์: นวัตกรรมกลายเป็นอัตลักษณ์การเรียนรู้ของโรงเรียน

🌟 สรุปภาพรวม กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้มี 7 ขั้นสำคัญ

1. เตรียมความพร้อม
2. สร้างแรงบันดาลใจ
3. ออกแบบโครงงาน
4. ลงมือปฏิบัติ
5. นำเสนอผลงาน
6. ประเมินและสะท้อนคิด

7. ต่อความยั่งยืน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิด ทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ Soft Power ชุมชน และอัตลักษณ์ท้องถิ่น

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

11.1 ผลการทดสอบก่อน – หลังการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning : PBL) เรื่อง “นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	แปลผล
1	เด็กชายธีรภัทร จันเขียว	6	18	ดีมาก
2	เด็กชายธนากร จันเขียว	9	13	ดี
3	เด็กชายอวิรุทธิ์ โชคสุพัฒน์	7	19	ดีมาก
4	เด็กชายอิทธิพล ถาวรณ์พงษ์	6	14	ดี
5	เด็กชายณัฐภูมิ จันเขียว	10	18	ดีมาก
6	เด็กชายปุณณกันต์ เหมโคตร	3	15	ดีมาก
7	เด็กชายนพดล จันทา	5	17	ดีมาก
8	เด็กชายธนาธิป แสงประกาย	8	16	ดีมาก
9	เด็กชายอภิชัย วิริยะภาพ	7	14	ดี
10	เด็กชายวิรัช ทิมา	5	17	ดี
11	เด็กหญิงสุปรียา บัวจันทร์	6	18	ดีมาก
12	เด็กหญิงนิรัชพร เทศรัตน์	7	17	ดีมาก
13	เด็กหญิงอนิศรา ศรไชย	8	18	ดีมาก
14	เด็กหญิงชญาภา เค้าเคน	5	17	ดีมาก
15	เด็กหญิงนิภาพร แสงประสาร	6	16	ดีมาก
16	เด็กหญิงรุจิภัทร ทองสุข	8	18	ดีมาก
17	เด็กหญิงปภาดา บุริสุทธิ์	8	20	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย	**6.70**	**16.76**	**ดีมาก**

เกณฑ์การประเมิน

15 – 20	หมายถึง	ดีมาก
10 – 14	หมายถึง	ดี
5 – 9	หมายถึง	ปานกลาง
0 – 4	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ ประสพพร บวชไธสง ผู้ประเมิน

(นางประสพพร บวชไธสง)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

11.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม เพื่อให้เด็กเข้าใจเป้าหมายของการทำ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนด และเลือกหัวข้อ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละหัวข้อที่จะทำโครงงาน

ขั้นตอนที่ 3 การเขียนเค้าโครงของโครงงาน เป็นการสร้างผังมโนทัศน์ (Conceptual Map) หรือแผนที่ความคิด (Mind Map) ที่แสดงถึงภาพรวมทั้งหมดของโครงงานตั้งแต่ต้นจนจบ

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติงานโครงงาน เป็นขั้นตอนนำวิธีการตามเค้าโครงของโครงงานมาลงมือทำ

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอผลงาน จัดทำรายงาน และการนำเสนอผลการปฏิบัติโครงงาน

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโครงงาน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การเตรียมความพร้อม	การเขียนเค้าโครงของโครงงาน	การปฏิบัติงานโครงงานขั้นตอน/กระบวนการทำงาน	การคำนวณต้นทุน/ราคาขาย	การประเมินโครงงาน	
1	เด็กชายธีรภัทร จันเขียว	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายธนากร จันเขียว	3	3	3	3	3	15
3	เด็กชายอวิรุทธิ์ โชคสุพัฒน์	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายอิทธิพล ถาวรพงษ์	3	3	2	3	3	14
5	เด็กชายณัฐภูมิ จันเขียว	3	3	2	3	2	13
6	เด็กชายปุณณกันต์ เหมโครต	3	3	2	3	2	13
7	เด็กชายนพดล จันทา	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายธนาธิป แสงประกาย	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายอภิชัย วิริยะภาพ	3	3	3	3	3	15
10	เด็กชายวิรัช ทิมา	3	3	2	3	2	13
11	เด็กหญิงสุปรียา บัวจันทร์	3	3	3	3	2	14
12	เด็กหญิงนิรัชพร เทศรัตน์	3	3	3	3	3	15
13	เด็กหญิงอนิศรา ศรไชย	3	3	3	3	3	15
14	เด็กหญิงชญาภา เค้าแคน	3	3	3	3	3	15
15	เด็กหญิงนิภาพร แสงประสาร	3	3	3	3	3	15
16	เด็กหญิงรุจิภัทร ทองสุข	3	3	3	3	3	15
17	เด็กหญิงปภดา บุริสุทธิ์	3	3	3	3	2	14

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15	หมายถึง	ดี
8 – 11	หมายถึง	พอใช้
ต่ำกว่า 8	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ ประสพพร บวชไธสง ผู้ประเมิน
(นางประสพพร บวชไธสง)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

11.3 ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง	มีความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ	พูดชัดเจนสบตาผู้ฟัง	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม	การตรงต่อเวลา	
1	เด็กชายธีรภัทร จันเขียว	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายธนากร จันเขียว	2	3	3	3	3	14
3	เด็กชายอวิรุทธิ์ โชคสุพัฒน์	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายอิทธิพล ถาวรพงษ์	2	3	2	3	3	13
5	เด็กชายณัฐภูมิ จันเขียว	2	3	2	3	2	12
6	เด็กชายปุณณกันต์ เหมโครต	2	3	2	3	2	12
7	เด็กชายนพดล จันทา	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายธนาธิป แสงประกาย	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายอภิชัย วิริยะภาพ	3	3	3	3	3	15
10	เด็กชายวิรัช ทิมา	2	3	2	3	2	12
11	เด็กหญิงสุปรียา บัวจันทร์	3	3	3	3	2	14
12	เด็กหญิงนิรัชพร เทศรัตน์	3	3	3	3	3	15
13	เด็กหญิงอนิศรา ศรไชย	3	3	3	3	3	15
14	เด็กหญิงชญาภา เค้าแคน	3	3	3	3	3	15
15	เด็กหญิงนิภาพร แสงประสาร	3	3	3	3	3	15
16	เด็กหญิงรุจิภัทร ทองสุข	3	3	3	3	3	15
17	เด็กหญิงปภดา บุริสุทธิ์	3	3	3	3	3	15

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15 หมายถึง ดี

8 – 11 หมายถึง พอใช้

ต่ำกว่า 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ ประสพพร บวชไธสง ผู้ประเมิน

(นางประสพพร บวชไธสง)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

11.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่								คะแนนรวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	เด็กชายธีรภัทร จันเขียว	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2	เด็กชายธนากร จันเขียว	3	3	2	2	3	3	3	3	3
3	เด็กชายอวิรุทธิ์ โชคสุพัฒน์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	เด็กชายอิทธิพล ถาวรพงษ์	3	3	2	2	3	3	3	3	3
5	เด็กชายณัฐภูมิ จันเขียว	3	3	2	2	3	3	3	3	3
6	เด็กชายปุณณกันต์ เหมโครต	3	3	2	2	3	3	3	3	3
7	เด็กชายนพดล จันทา	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	เด็กชายธนาธิป แสงประกาย	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9	เด็กชายอภิชัย วิริยะภาพ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
10	เด็กชายวิรัช ทิมา	3	3	2	2	3	3	3	3	3
11	เด็กหญิงสุปรียา บัวจันทร์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12	เด็กหญิงนิรัชพร เทศรัตน์	3	3	3	3	3	3	3	3	3
13	เด็กหญิงอนิศรา ศรไชย	3	3	3	3	3	3	3	3	3
14	เด็กหญิงชญาภา เค้าแคน	3	3	3	3	3	3	3	3	3
15	เด็กหญิงนิภาพร แสงประสาร	3	3	3	3	3	3	3	3	3
16	เด็กหญิงรุจิภัทร ทองสุข	3	3	3	3	3	3	3	3	3
17	เด็กหญิงปภดา บุริสุทธิ์	3	3	2	2	3	3	3	3	3
	รวม									**3**

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ ประสพพร บวชไธสง ผู้ประเมิน

(นางประสพพร บวชไธสง)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

12. บทเรียนที่ได้รับ ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้/โครงงานผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา

ขั้นตอนการทำ “ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ(ผสมใบเตย)” สโลแกน: *“หอมใบเตย กลมกล่อมใบหม่อน จากสวนสู่ถ้วยชา”* เป็นเครื่องดื่มสมุนไพรหอม ดื่มง่าย ช่วยเพิ่มมูลค่าผลผลิตจากต้นหม่อน เหมาะทำเป็นสินค้าแปรรูปหรือของฝากของโรงเรียน

✅ วัตถุดิบ

- ใบหม่อนสด (เลือกใบอ่อน–กลาง) 500 กรัม
- ใบเตยสด 5–10 ใบ
- น้ำสะอาดสำหรับล้าง

🌿 ขั้นตอนการทำ

1. คัดเลือกและเตรียมใบ

- เลือกใบหม่อนที่ไม่แก่หรืออ่อนเกินไป
- เลือกใบเตยสีเขียวสด ไม่ช้ำ
- ล้างทั้งสองอย่างให้สะอาด แล้วพักให้สะเด็ดน้ำ

2. หั่นและผสม

- หั่นใบหม่อนเป็นชิ้นเล็ก ๆ
- หั่นใบเตยเป็นท่อนประมาณ 1–2 นิ้ว
- คลุกผสมให้กระจายทั่ว

3. นึ่งลดกลิ่นเขียว (สำคัญ)

- นำใบหม่อนและใบเตยไปนึ่งประมาณ 3–5 นาที

  👉 ช่วยหยุดเอนไซม์ ลดกลิ่นเขียว และคงสีสวย

4. ทำให้แห้ง เลือกได้ 2 วิธี

☀️ ตากแดด 1–2 วัน (แดดจัด)

🔥 อบลมร้อนหรือนึ่ง อุณหภูมิ 60–70°C ประมาณ 3–4 ชั่วโมง จนใบแห้งกรอบ

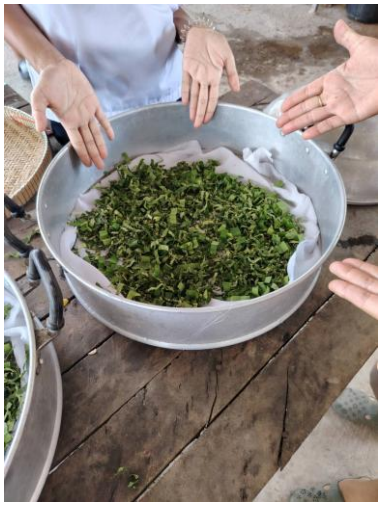

5. คั่วเพิ่มกลิ่นหอม

- คั่วในกระทะไฟอ่อน 5–10 นาที
- คนตลอดจนมีกลิ่นหอม (คล้ายชาข้าวคั่ว) ผสมใบเตยอัตราส่วน ใบหม่อน 3 ต่อ ใบเตย 1 ส่วน

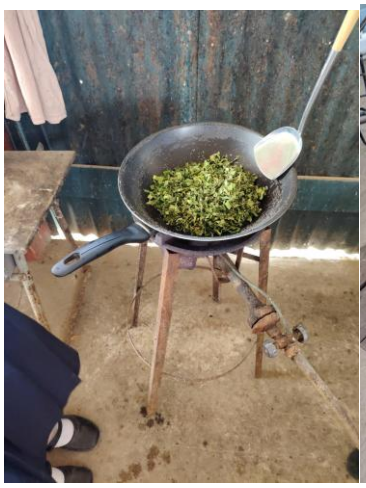

6. บรรจุ

- พักให้เย็น
- บรรจุในถุงซิปล็อก / ซองชา / ขวดปิดสนิท

  👉 เก็บในที่แห้งและพ้นแสง

วิธีชงดื่ม

- ใช้ชา 1 ช้อนชา ต่อน้ำร้อน 150–200 มล.
- แช่ 3–5 นาที
- ดื่มร้อน หรือเติมน้ำผึ้ง/มะนาวได้

จุดเด่นผลิตภัณฑ์

- หอมใบเตย ดื่มง่าย
- ใบหม่อนช่วยควบคุมน้ำตาลและมีสารต้านอนุมูลอิสระ
- เหมาะต่อยอดเป็นสินค้า OTOP / Soft Power ชุมชน

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning : PBL) เรื่อง “นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

1. ด้านผู้เรียน มีแรงจูงใจและความสนใจจริง ผู้เรียนเห็นคุณค่าของต้นหม่อนและความเชื่อมโยงกับชีวิตชุมชน ทำให้เกิดความภูมิใจในท้องถิ่น ลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) ได้ปลูกหม่อน แปรรูป ทดลองผลิต และแก้ปัญหาหน้างาน ทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบ แบ่งบทบาท เช่น ฝ่ายผลิต ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายการตลาด ฝ่ายบัญชี พัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 คิดสร้างสรรค์ สื่อสาร ทำงานร่วมกัน และคิดวิเคราะห์

2. ด้านครูผู้สอน ทำหน้าที่ผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ชี้แนะ กระตุ้นคำถาม มากกว่าบอกความรู้สำเร็จรูป ออกแบบกิจกรรมเชื่อมโยงบริบทจริง บูรณาการการงานอาชีพ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภาษา และคณิตศาสตร์ มีเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย เช่น Rubric, การประเมินผลงานจริง และการสะท้อนคิด พัฒนาตนเองด้าน PBL และ OTOP ศึกษาแนวทางนวัตกรรมชุมชนและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ (PBL) มีโจทย์โครงงานที่ท้าทายและมีความหมาย เช่น การสร้างผลิตภัณฑ์จากหม่อนที่ขายได้จริง กระบวนการเรียนรู้เป็นขั้นตอนชัดเจน สำรวจบริบทต้นหม่อนในชุมชน คิดไอเดียผลิตภัณฑ์ ทดลองผลิตและปรับปรุง ออกแบบบรรจุภัณฑ์/สร้างแบรนด์ นำเสนอและจำหน่าย มีการสะท้อนคิด (Reflection) ให้ผู้เรียนวิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ ปัญหา และแนวทางพัฒนา เน้นผลงานจริง (Product & Performance) เช่น ชาใบหม่อน แยม ขนม เส้นไหม หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ

4. ด้านทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ มีต้นหม่อนหรือฐานเรียนรู้จริง เช่น แปลงเกษตร โรงเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ชุมชน สนับสนุนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่ม OTOP หรือผู้ประกอบการ มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ อุปกรณ์แปรรูป บรรจุภัณฑ์ และสื่อดิจิทัล ใช้เทคโนโลยีช่วยสร้าง Soft Power เช่น การทำคลิปโปรโมต การขายออนไลน์ การออกแบบโลโก้

5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย ความร่วมมือโรงเรียน-ชุมชน ชุมชนเป็นแหล่งความรู้และตลาดทดลอง ผู้ปกครองสนับสนุนการเรียนรู้ช่วยให้คำแนะนำและร่วมผลิต หน่วยงานภายนอกหนุนเสริม เช่น อบต. กลุ่ม OTOP หรือเกษตรอำเภอ ต่อยอดสู่การสร้างอัตลักษณ์ชุมชน ทำให้ผลิตภัณฑ์มีเรื่องราว (Storytelling)

6. ด้านการบริหารจัดการและความยั่งยืน ผู้บริหารสนับสนุนเชิงนโยบายและงบประมาณ บูรณาการในหลักสูตรสถานศึกษา ให้โครงงานเป็นส่วนหนึ่งของแผนการเรียนรู้ มีระบบต่อยอดรุ่นสู่รุ่น รุ่นพี่ถ่ายทอดความรู้ให้รุ่นน้อง เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ นิทรรศการ ตลาดนัดโรงเรียน หรือสื่อออนไลน์

🌱 สรุปภาพรวม เงื่อนไขสู่ความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนผ่าน PBL นวัตกรรมสินค้า OTOP จากต้นหม่อน เกิดจาก

👉 ผู้เรียนลงมือจริง

👉 ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก

👉 กระบวนการ PBL ชัดเจน

👉 มีทรัพยากรและภูมิปัญญาชุมชน

👉 เครือข่ายมีส่วนร่วม

👉 การบริหารจัดการต่อเนื่องและยั่งยืน

ส่งผลให้ผู้เรียนเกิด ทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และ Soft Power ชุมชน

14. ภาคผนวก

คำอธิบาย
การงานอาชีพ

รายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

อภิปรายแนวทางในการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน มีการแก้ไขปรับปรุงผลงาน การดูแลรักษาสมบัติภายในบ้าน บ้านที่น่าอยู่ นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”ชาใบหม่อน การแปรรูปอาหารปลาเค็มหรรษา การน้อมนำหลักการเรียนรู้ตามเศรษฐกิจพอเพียง โครงงานไม้กวาดทางมะพร้าว ฝึกทักษะการจัดการในการทำงาน และ มีทักษะการทำงานร่วมกัน เช่น การเตรียม ประกอบ จัดอาหารให้สมาชิกในครอบครัว การติดตั้ง ประกอบ ของใช้ในบ้าน การประดิษฐ์ของใช้ ของตกแต่งให้สมาชิกในครอบครัว หรือเพื่อนในโอกาสต่าง ๆ ฝึกปฏิบัติ มารยาทในการทำงานกับสมาชิกในครอบครัวและผู้อื่น สำรวจตนเพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพตามความสนใจ ความสามารถ และทักษะ มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยัน อดทน และความ ความรับผิดชอบ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการในการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มี คุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการ ดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง ๑.๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ง ๑.๑ ป.๖/๑ อภิปรายแนวทางในการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน

ง ๑.๑ ป.๖/๓ ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการทำงาน ทำงานร่วมกัน กับครอบครัวและผู้อื่น

ตัวชี้วัดปลายทาง

ง ๑.๑ ป.๖/๒ ใช้ทักษะการจัดการ ในการทำงานและมีทักษะการทำงานร่วมกัน

สาระที่ ๒ การอาชีพ

มาตรฐาน ง ๒.๑ เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ง ๒.๑ ป.๖/๑ สำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพ

ตัวชี้วัดปลายทาง

ง ๒.๑ ป.๖/๒ ระบุความรู้ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ

รหัสตัวชี้วัด (รายปี) ง ๑.๑ ป.๖/๑ , ป.๖/๒, ป.๖/๓ ง ๒.๑ ป.๖/๑ , ป.๖/๒

รวมทั้งสิ้น ๒ มาตรฐาน ๕ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ป.6 ปีการศึกษา 2568

การพัฒนาผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) “นวัตกรรมการผลิตสินค้า OTOP Soft Power จากต้นหม่อนเพื่อสร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

1.โครงงาน**ผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ** “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา” จำนวน 8 ชั่วโมงเวลา

หน่วยการเรียนรู้	เรื่องที่สอน	ตัวชี้วัด	หมายเหตุ
หน่วย การเรียนรู้ที่ 3 งานเกษตร **(หน่วยการเรียนรู้การน้อมนำหลักการเรียนรู้ตามเศรษฐกิจพอเพียงพืชเศรษฐกิจบ้านหนองบ่อ)** **1.**โครงงาน **ผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ** “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา” เวลา 8 ชั่วโมงเวลา	การเกษตร คือ การที่มนุษย์ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทั้งสัตว์น้ำสัตว์บกเพื่อไว้ เป็นอาหาร เป็นของใช้เป็น ยารักษาโรค และเป็นที่อยู่ อาศัย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น พื้นฐานของมนุษย์ หรือ เรียกว่าเป็นปัจจัยสี่ การทำ การเกษตรต้องมีความรู้ใน การคัดเลือกขยายพันธุ์ การดูแลรักษา การเก็บ ผลผลิต ตลอดจนการ นำไปใช้ประโยชน์ให้ถูกต้องและคุ้มค่ามากที่สุด	**สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว** ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ง 1.1 ป.6/2 ใช้ทักษะการจัดการใน การทำงาน และมีทักษะ การทำงานร่วมกัน **มฐ ง 2.1** เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ **ตัวชี้วัดระหว่างทาง** ง 2.1 ป.6/1 สำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพ **ตัวชี้วัดปลายทาง** ง 2.1 ป.6/2 ระบุความรู้ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ	

หน่วยการเรียนรู้

โครงงานผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ “Soft Powerวิถีชุมชนในถ้วยชา” จำนวน 8 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
โครงงาน **ผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ** “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา”	**ชั่วโมงที่ 1: สร้างความเข้าใจ** ความรู้เรื่องใบหม่อนจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของคนไทย นอกจากใช้เลี้ยงไหมแล้ว คนไทยยังนำใบหม่อนมาใช้ประโยชน์ด้านสมุนไพรและโภชนาการ เช่น ต้มดื่มเป็นชาเพื่อช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือด บำรุงสายตา และเสริมสร้างสุขภาพ	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตราษฎร์สามัคคี) ปัจจุบันได้นำใบหม่อนถูกนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ **“นวัตกรรมผลิตภัณฑ์สินค้า โอทอป Soft power จากต้นหม่อน สร้างอัตลักษณ์วิถีชุมชน”** เช่น ชาใบหม่อน แยมลูกหม่อน น้ำสมุนไพร และผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้กับนักเรียน/ชุมชน ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า	1
	ชั่วโมงที่ 2-3 : วางแผนโครงงาน ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมเพื่อให้เด็กเข้าใจเป้าหมายของการทำ ขั้นตอนที่ 2 การกำหนด และเลือกหัวข้อ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละหัวข้อที่จะทำโครงงาน ขั้นตอนที่ 3 การเขียนเค้าโครงของโครงงาน เป็นการสร้างผังมโนทัศน์ (Conceptual Map) หรือแผนที่ความคิด (Mind Map) ที่แสดงถึงภาพรวมทั้งหมดของโครงงานตั้งแต่ต้นจนจบ ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติงานโครงงาน เป็นขั้นตอนนำวิธีการตามเค้าโครงของโครงงานมาลงมือ	การเขียนโครงงานตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ **ใบความรู้เรื่อง** วิธีเขียนโครงงาน จุดประสงค์ นักเรียนรู้จักวิธีเขียนโครงงาน สาระสำคัญ วิธีเขียนโครงงาน เมื่อได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ และตัดสินใจเลือกปฏิบัติงานโครงงานแล้วจะต้องเขียนโครงงาน ซึ่งรูปแบบการเขียนโครงงานมีหลายรูปแบบควรเลือกให้เหมาะสม แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ 1. ชื่อโครงงาน เขียนชื่อโครงงานที่สื่อความหมายว่าทำอะไร 2. หลักการและเหตุผล/ความเป็นมา เขียนอธิบายว่าสาเหตุที่ทำโครงงานนี้มาจากอะไร ดีอย่างไร ทำไมจึงทำ มีหลักทฤษฎีในการสนับสนุนอย่างไร	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
	ทำ ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอผลงาน จัดทำรายงาน และการนำเสนอผลการปฏิบัติโครงงาน ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโครงงาน เป็นการประเมินอย่าง ต่อเนื่องด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ทั้งความรู้ กระบวนการ พฤติกรรมของเด็ก ๆ ผลงาน และสิ่งที่พบเจอในขณะทำโครงงาน	3. วัตถุประสงค์ ระบุว่าเมื่อทำโครงงานนี้แล้วจะได้อะไรบ้าง 4. ขอบเขตโครงงาน 5. ขั้นตอนการดำเนินงาน ระบุวิธีการในการทำงานเรียงตามล าดับการทำงาน 6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ประโยชน์จากโครงงาน ระบุสิ่งที่คาดว่าจะได้รับหลังจากทำโครงงานนี้แล้ว	
	ชั่วโมงที่ 4-5: ลงมือปฏิบัติ (3 ชั่วโมง) โครงงานผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา”	ขั้นตอนโครงงาน**ผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ** “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา” 👩‍🍳 **วิธีทำชาใบหม่อน**โดยใช้การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านฐานการเรียนรู้ เน้นการสอนโดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ (Project-Based Learning:) 6 ขั้นตอน เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์แปรรูปจากใบหม่อนอ่อน–กลาง นำมาทำแห้งหรือคั่ว ชงดื่มเป็นชาเพื่อสุขภาพ มีกลิ่นหอมอ่อน ดื่มง่าย และเป็นสินค้ายอดนิยมในกลุ่ม OTOP และสายสุขภาพ **แนวพัฒนาเป็นนวัตกรรม OTOP Soft Power**	4
	ชั่วโมงที่ 6: นำเสนอและสรุปผล สรุปข้อดีโครงงาน**ผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ** “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา”	การคำนวณต้นทุน/ราคาขายในการจำหน่ายสินค้าปลาเค็มสามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างรายได้เสริมใน	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
	การคำนวณต้นทุน/ราคาขาย	ครอบครัว ช่วยส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการแปรรูปอาหารจนนักเรียนสามารถเรียนรู้กระบวนการแปรรูปอาหารแบบดั้งเดิมผ่านการสร้างผลิตภัณฑ์แปรรูปจากใบหม่อนได้อย่างครบถ้วน และสามารถนำไปใช้เป็นอาชีพเสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	

7.2 แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

7.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.4 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นวัตกรรมแผนการจัดการเรียนรู้การสอน Active Learning

รูปแบบการสอน : Project Based Learning: นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 โครงงานผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 6 เวลา: 8 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ และทักษะผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้า และการใช้ความรู้ผ่านกิจกรรม สามารถตั้งต้นได้จากปัญหา สถานการณ์ คำถาม เงื่อนไข หรือข้อจำกัด ความต้องการต่าง ๆ แล้วสร้างเป็นนวัตกรรม หรือชิ้นงาน เพื่อแก้ปัญหา หรือตอบคำถามในเรื่องนั้น ๆ จะใช้รูปแบบการสอนนี้เมื่อเป้าหมายตามตัวชี้วัด คือ ต้องการให้เด็กออกแบบสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ หลักการสำคัญของโครงงาน

โครงงานเรื่อง “โครงงานผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ “Soft Power วิถีชุมชน ในถ้วยชา” เป็นโครงงานที่เหมาะสำหรับนักเรียนหรือนักศึกษาที่สนใจด้านสมุนไพรและสุขภาพ โดยใช้ใบหม่อนซึ่งเป็นสมุนไพรไทยที่มีคุณค่าทางยาในการดูแลสุขภาพมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชาเพื่อการบริโภค คือ ภูมิปัญญาอีกอย่างหนึ่งของบ้านหนองบ่อ หมู่ที่ 1 ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากมีบ้านหนองบ่อมีการปลูกต้นหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าไหม เป็นพืชเศรษฐกิจของบ้านหนองบ่อ การนำเอาวัสดุธรรมชาติ สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัวและชุมชนในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันเริ่มจากการปลูกใบหม่อนในโรงเรียน สร้าง**ผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ** และชาใบหม่อนมีคุณค่าทางโภชนาการและสรรพคุณทางยาอย่างหลากหลาย ซึ่งเป็นเหตุผลที่ได้รับความนิยมในการบริโภคเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ง 2.1 ป.6/1 สำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพ

ตัวชี้วัดปลายทาง

ง 2.1 ป.6/2 ระบุความรู้ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนเศึกษาวิธีการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนและกระบวนการแปรรูปใบหม่อนเป็นชาได้ (K)
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้(p)
4. เพื่อให้นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติทำการแปรรูปใบหม่อนเป็นชาด้วยตนเอง(p)
5. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาบ้านท้องถิ่นบ้านหนองบ่อ (A)
6. เพื่อให้นักเรียนจำหน่ายสินค้าการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา คำนวนกำไร ต้นทุน ได้(p)
7. เพื่อศึกษาคุณประโยชน์ของใบหม่อนต่อสุขภาพ(A)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1: สร้างความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม เพื่อให้เด็กเข้าใจเป้าหมายของการทำ

1. **ครู/นักเรียนอภิปรายสร้างความเข้าใจร่วมกัน ในหัวข้อต่อไปนี้**
    - วัสดุที่มีมากที่สุดในบ้านหนองบ่อได้แก่การปลูกต้นหม่อน เราสามารถนำไปทำอะไรได้บ้าง อภิปรายสรุป ได้แก่การแปรรูปใบหม่อนเป็นชา
    - ความสำคัญของการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา
    - วัสดุอุปกรณ์และประโยชน์ของการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา
2. **นักเรียนดูวีดิทัศน์**

    1. กระบวนการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา
3. **อภิปรายกลุ่ม:**

    1. ให้ผู้เรียนเสนอไอเดียหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา

4. **ชั่วโมงที่ 2-3 : วางแผนโครงงาน**

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนด และเลือกหัวข้อ เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละหัวข้อที่จะทำโครงงาน

1. นักเรียนเลือกการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา

ขั้นตอนที่ 3 การเขียนเค้าโครงของโครงงาน เป็นการสร้างผังมโนทัศน์ (Conceptual Map) หรือแผนที่ความคิด (Mind Map) ที่แสดงถึงภาพรวมทั้งหมดของโครงงานตั้งแต่ต้นจนจบ

1. แบ่งกลุ่มนักเรียน (3-5 คนต่อกลุ่ม)
2. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนและเขียนโครงร่างโครงงานตามหัวข้อที่กำหนดให้

ใบความรู้เรื่อง วิธีเขียนโครงงาน จุดประสงค์ นักเรียนรู้จักวิธีเขียนโครงงาน สาระสำคัญ วิธีเขียนโครงงาน เมื่อได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ และตัดสินใจเลือกปฏิบัติงานโครงงานแล้วจะต้องเขียนโครงงาน ซึ่งรูปแบบการเขียนโครงงานมีหลายรูปแบบควรเลือกให้เหมาะสม แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อโครงงาน เขียนชื่อโครงงานที่สื่อความหมายว่าทำอะไร

2. หลักการและเหตุผล/ความเป็นมา เขียนอธิบายว่าสาเหตุที่ทำโครงงานนี้มาจากอะไร ดีอย่างไร ทำไมจึงทำ มีหลักทฤษฎีในการสนับสนุนอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ ระบุว่าเมื่อทำโครงงานนี้แล้วจะได้อะไรบ้าง

4. ขอบเขตโครงงาน

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน ระบุวิธีการในการทำงานเรียงตามล าดับการทำงาน

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ประโยชน์จากโครงงาน ระบุสิ่งที่คาดว่าจะได้รับหลังจากทำโครงงานนี้แล้ว

- ครู/นักเรียน ทบทวนสรุปขอบเขตเนื้อหาร่วมกัน เป็นโครงงานของห้องเรียน จำนวน 1 เล่ม ครูตรวจการเขียนโครงงานเสนอแนะ ให้คำแนะนำ

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติงานโครงงาน เป็นขั้นตอนนำวิธีการตามเค้าโครงของโครงงานมาลงมือทำ

ชั่วโมงที่ 4-5: ลงมือปฏิบัติ (4 ชั่วโมง)

ขั้นตอนการทำ “ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ(ผสมใบเตย)” สโลแกน: *“หอมใบเตย กลมกล่อมใบหม่อน จากสวนสู่ถ้วยชา”* เป็นเครื่องดื่มสมุนไพรหอม ดื่มง่าย ช่วยเพิ่มมูลค่าผลผลิตจากต้นหม่อน เหมาะทำเป็นสินค้าแปรรูปหรือของฝากของโรงเรียน

✅ วัตถุดิบ

- ใบหม่อนสด (เลือกใบอ่อน–กลาง) 500 กรัม

- ใบเตยสด 5–10 ใบ
- น้ำสะอาดสำหรับล้าง

🌿 ขั้นตอนการทำ

1. คัดเลือกและเตรียมใบ

- เลือกใบหม่อนที่ไม่แก่หรืออ่อนเกินไป
- เลือกใบเตยสีเขียวสด ไม่ช้ำ
- ล้างทั้งสองอย่างให้สะอาด แล้วพักให้สะเด็ดน้ำ

2. หั่นและผสม

- หั่นใบหม่อนเป็นชิ้นเล็ก ๆ
- หั่นใบเตยเป็นท่อนประมาณ 1–2 นิ้ว
- คลุกผสมให้กระจายทั่ว

3. นึ่งลดกลิ่นเขียว (สำคัญ)

- นำใบหม่อนและใบเตยไปนึ่งประมาณ 3–5 นาที

  👉 ช่วยหยุดเอนไซม์ ลดกลิ่นเขียว และคงสีสวย

4. ทำให้แห้ง เลือกได้ 2 วิธี

☀️ ตากแดด 1–2 วัน (แดดจัด)

🔥 อบลมร้อนหรือคั่ว อุณหภูมิ 60–70°C ประมาณ 3–4 ชั่วโมง จนใบแห้งกรอบ

5. คั่วเพิ่มกลิ่นหอม

- คั่วในกระทะไฟอ่อน 5–10 นาที
- คนตลอดจนมีกลิ่นหอม (คล้ายชาข้าวคั่ว) ผสมใบเตยอัตราส่วน ใบหม่อน 3 ต่อ ใบเตย 1 ส่วน

6. บรรจุ

- พักให้เย็น

- บรรจุในถุงซิปล็อก / ซองชา / ขวดปิดสนิท

👉 เก็บในที่แห้งและพ้นแสง

☕ วิธีชงดื่ม

- ใช้ชา 1 ช้อนชา ต่อน้ำร้อน 150–200 มล.
- แช่ 3–5 นาที
- ดื่มร้อน หรือเติมน้ำผึ้ง/มะนาวได้

⭐ จุดเด่นผลิตภัณฑ์

- หอมใบเตย ดื่มง่าย
- ใบหม่อนช่วยควบคุมน้ำตาลและมีสารต้านอนุมูลอิสระ
- เหมาะต่อยอดเป็นสินค้า OTOP / Soft Power ชุมชน

ชั่วโมงที่ 6: นำเสนอและสรุปผล

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอผลงาน จัดทำรายงาน และการนำเสนอผลการปฏิบัติโครงงาน

นักเรียนนำเสนอโครงงานตามหัวข้อที่กำหนดให้ รายกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 6 การประเมินโครงงาน เป็นการประเมินอย่าง ต่อเนื่องด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ทั้งความรู้ กระบวนการ พฤติกรรมของนักเรียนในขณะทำโครงงาน

ชั่วโมงที่ 6: นำเสนอและสรุปผล

1. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและเล่าประสบการณ์การแปรรูปใบหม่อนเป็นชา
2. ครูช่วยสรุปข้อดีของการการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา
3. จำหน่ายสินค้า คำนวนกำไร ต้นทุน
4. วางแผนจำหน่าย
5. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
6. การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สื่อการเรียนการสอน

ตัวอย่างการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา

- วีดิทัศน์/ภาพถ่ายการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา
- กระบวนการแปรรูปใบหม่อนเป็นชา จากชุมชน/ปราชญ์หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

การประเมินผล

1. นักเรียนนำใบหม่อนที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาการแปรรูปใบหม่อนเป็นชาได้
2. นักเรียนอธิบายขั้นตอนและกระบวนผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพได้
3. นักเรียนวางแผนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. นักเรียนลงมือปฏิบัติทำผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพด้วยตนเอง
5. นักเรียนเข้าใจและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. นักเรียนจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชาใบหม่อนเพื่อสุขภาพ คำนวนกำไร ต้นทุน ได้

****

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ปีการศึกษา 2568

นางกนกวรรณ สีสันต์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

ในปีการศึกษา 2567 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพที่เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้การสอนทฤษฎี Communicative Language Teaching - CLT จึงจัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียน ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ข้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นางกนกวรรณ สีสันต์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษา	1
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	1
5. วัตถุประสงค์	2
6. กลุ่มเป้าหมาย	2
7. เครื่องมือที่ใช้	2
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	8
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	9
12. บทเรียนที่ได้รับ	21
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	21
14. ภาพกิจกรรม	23
ภาคผนวก	
- แผนการจัดการเรียนรู้	27
- สื่อการจัดการเรียนรู้	42

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ปีการศึกษา 2568
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

1. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้การสอนทฤษฎี Communicative Language Teaching - CLT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

2. ผู้จัดทำ

นางกนกวรรณ สีสันต์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ปีการศึกษา 2568 (ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม 2568 – 30 มีนาคม 2569)

4. ที่มาและความสำคัญ

ปัจจุบันภาษาอังกฤษนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่คนทั่วทุกมุมโลกใช้ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล การค้าขาย การศึกษา การท่องเที่ยว เทคโนโลยี รวมไปถึงการทำธุรกิจระหว่างประเทศ การเรียนภาษาอังกฤษช่วยให้ผู้เรียนสามารถติดต่อกับชาวต่างชาติได้อย่างถูกต้องและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ด้วยเหตุนี้ภาษาอังกฤษจึงถูกบรรจุลงให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขึ้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และถูกกำหนดให้เป็นภาษาต่างประเทศที่เรียนตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 190) เมื่อผู้เรียนมีการเรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องจากระดับประถมศึกษาสู่ระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะเกิดความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นและสามารถใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching : CLT) จัดเป็นแนวการสอน (Approach) มากกว่าทฤษฎีสอน เพราะหมายถึงหลักการที่หลากหลาย ที่สะท้อนมุมมองในการสื่อสารและการเรียนภาษาซึ่งสามารถใช้สนับสนุนความหลากหลายของกระบวนการในชั้นเรียนได้ (Richards and Rodgers(1999) ซึ่งเป้าหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหรือวิธีการสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นั้นคือการทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารในภาษาที่เรียนได้ โดยการจะทำเช่นนี้ได้จะต้องมีความรู้เรื่องของโครงสร้างทางภาษา ความรู้เรื่องความหมาย และความเข้าใจเรื่องของหน้าที่ของภาษาที่ใช้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเลือกรูปแบบของภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร บริบท ตลอดจนบทบาททางสังคมของผู้ร่วมสนทนา Larsen-Freeman (2000 : 128-132) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารยังเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติ กล่าวคือ ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาให้มากที่สุด การให้ผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกันโดยให้เลือกใช้ภาษาตามต้องการและให้ประเมินการสื่อสารด้วยตนเองเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารจริง วิธีดังกล่าวนี้ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจที่จะใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้

จากการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาสำคัญในเรื่อง "คำศัพท์ (Vocabulary)" โดยเฉพาะในบทเรียนเรื่อง My Body นักเรียนไม่สามารถจดจำคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ในระยะยาว มักจำสับสนระหว่างคำที่มีความใกล้เคียงกัน และนักเรียนขาดความมั่นใจในการออกเสียง ทำให้ไม่กล้าสื่อสาร ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้จัดทำจึงได้พัฒนานวัตกรรมเรื่องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้การสอนทฤษฎี Communicative Language Teaching – CLT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 เรื่อง My Body

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

2. เพื่อศึกษาผลของการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้การสอนทฤษฎี Communicative Language Teaching – CLT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ปีการศึกษา 2568

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

7.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
Self	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ***My body(1)***	การพูดขอและให้ข้อมูลคำศัพท์เกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ที่ถูกต้องชัดเจน ทำให้ผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง ช่วยให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ***My body(2)***	การพูดขอและให้ข้อมูลคำศัพท์เกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ที่ถูกต้องชัดเจน ทำให้ผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง ช่วยให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ***Monster's body***	การเรียนรู้เกี่ยวกับการพูดและเขียนบรรยายลักษณะหรือรูปร่างของบุคคลจะทำให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่สามารถนำไปใช้สื่อสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลรอบข้างที่เกี่ยวข้องกับตนเองในชีวิตประจำวัน	1

7.2 แบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนรู้

7.3 แบบประเมินใบกิจกรรม

7.4 แบบประเมินการพูด

7.5 แบบประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

7.6 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.7 แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

8.1 ขั้นเตรียมการ(Plan)

8.1.1 ศึกษาสภาพปัญหา

8.1.2 กำหนดเป้าหมาย และขอบเขตการเรียนรู้

8.1.3 วางแผนการทำงาน ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่สำคัญ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการทำงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์

8.1.4 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

8.2 ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน(Do)

8.2.1 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการสอน

ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อ/นวัตกรรมการสอน ในรายวิชาภาษาอังกฤษสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบ Communicative Language Teaching (CLT) 5 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm Up)
2. ขั้นให้ความรู้/การนำเสนอให้กับผู้เรียน (Presentation)
3. ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice)
4. ขั้นการนำไปใช้ (Production)
5. ขั้นสรุป (Wrap Up)

8.2.2 จัดการเรียนการสอน

ครูจัดการเรียนการสอน โดยนำสื่อ/นวัตกรรมมาประกอบการเรียนการสอน และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดทำ

8.3 ขั้นการตรวจสอบและประเมินผล(Check)

8.3.1 สนับสนุนและส่งเสริม

ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน ให้กำลังใจ และเสริมแรง เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้ดีขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

8.3.2 ติดตามและประเมินผล

- ประเมินก่อน-หลังการเรียนรู้
- ประเมินใบกิจกรรม
- ประเมินผลพฤติกรรมการพูด
- ประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

8.4 ขั้นการนำผลการประเมินมาปรับปรุง(Action)

ปรับปรุงแก้ไข

ครูนำผลวิเคราะห์มาปรับปรุงกิจกรรมและสื่อการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของห้องเรียนยิ่งขึ้น เช่น ออกแบบกิจกรรมให้ครอบคลุมทั้งคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนา พัฒนาสื่อเพิ่มกิจกรรมให้หลากหลาย รวมถึงการกำหนดระยะเวลาในการทำกิจกรรมและเล่นเกมอย่างเหมาะสม เป็นต้น

แผนภาพกระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้การสอนทฤษฎี Communicative Language Teaching – CLT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน: เน้นการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยการใช้กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะต่างๆ ที่เชื่อมโยงกัน ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)
2. กิจกรรมขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation)
3. กิจกรรมขั้นฝึก (Practice)
4. กิจกรรมขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)
5. กิจกรรมขั้นสรุป (Wrap up)

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT)

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้พัฒนาครั้งแรกในชวง ป ค.ศ. 1970 ในแถบยุโรปและอเมริกาเหนือ ซึ่งเปนผลมาจากมีผู้อพยพเข่าไปอาศัยในยุโรปเปนจำนวนมากจึงจำเปนต่องมีการพัฒนาหลักสูตรการสอนภาษาที่สองแบบเนนหนาที่และสื่อความหมาย (Functional national syllabus design) เพื่อชวยใหผูอพยพสามารถใช่ภาษาที่สองในการสื่อสารได่ สวนในอเมริกาเหนือมีการใชคำที่ตางออกไปคือ “ความสามารถในการใช่ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicativecompetence)”(Hymes, 1972)หมายความวา ความสามารถในการปฏิสัมพันธทางด่านสังคม (Social interaction) โดยถือวาความสามารถในการพูดที่สื่อความหมายได เหมาะสมตามบริบท หรือเข่าใจคำพูดที่ผิดไวยากรณแตสื่อความหมายได่นั้น มีความสำคัญมากที่สุดในการสื่อสาร (Savignon, 1991)

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อยูภายใต่แนวคิดที่เชื่อมโยงระหวางความรูทางภาษา (Linguistic knowledge)ทักษะทางภาษา (Language skill) และความสามารถในการสื่อสาร (Communicative ability) แตไมอาจปฏิเสธได่วาความรูด่านโครงสร่างทางภาษามีบทบาทหรือมีความสำคัญในบริบทการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อใหผูเรียนสามารถเรียนรูโครงสรางภาษาเพื่อใชสำหรับการสื่อสารนั้น Canale& Swain (1980) และ Savignon (1982) ไดแยกองคประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว 4 องคประกอบ ดังนี้

1) ความสามารถทางด่านไวยากรณหรือโครงสร่าง (Grammatical competence) คือความรูทางด่านภาษา ไดแก ความรูเกี่ยวกับคำศัพท การสะกด การออกเสียงโครงสรางของคำและประโยค

2) ความสามารถด่านภาษาศาสตรสังคม (Sociolinguistic competence) คือการใช่คำ และโครงสร่างประโยคได่เหมาะสมตามบริบทของสังคม เชน การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข่อมูลตางๆ และการใชประโยคคำสั่ง เปนตน

3) ความสามารถในการใชโครงสร่างภาษาเพื่อสื่อความหมายด่านการพูด และเขียน (Discourse competence) คือความสามารถในการเชื่อมระหวางโครงสร่างภาษา (Grammatical form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบ และสถานการณที่แตกตางกัน

4) ความสามารถในการใช่กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic competence) คือการใช่เทคนิคเพื่อใหการติดตอสื่อสารประสบความสำเร็จโดยเฉพาะการสื่อสารดานการพูด เพื่อไมใหการสื่อสารหยุดชะงักลง โดยมีภาษาทาทาง (Body language) ประกอบการสนทนา หรือการเลือกใช่คำศัพทอื่นแทนคำศัพทที่ลืมหรือไมสามารถนึกได่ในขณะนั้น

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นไมได่ละเลยหรือลดบทบาทโครงสร่างทางไวยากรณแตอยางใด แตจะต่องสอนโครงสร่างทางไวยากรณอยางมีความหมาย ดังนั้นเมื่อสอนแล่วจะต่องสามารถนำไปใชในบริบทได่อยางถูกต่องเหมาะสม(Canaleand Swain, 1980) ดังนั้นจะเห็นได่วา ความคลองแคลวในการใช่ภาษา (Fluency) และความถูกต่องในการใช่ภาษา (Accuracy) จึงมีความสำคัญเทากัน ด่านบทบาทของผูเรียนผู่สอน และสื่อการสอนนั้นก็มีสวนสำคัญตอการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร บทบาทของผูเรียน (Learner roles) นั้นจะเน่นใหผูเรียนเปนผูปรึกษา การเรียนรูเกิดจากการปรึกษาหารือในกลุมผูเรียน ทำงานรวมกันเปนกลุมเล็กๆ ชวยเหลือซึ่งกันในกลุม (Richards and Rodgers, 1995) สวนบทบาทของผูสอน (Teacher roles) ผูสอนตามแนวการสอนแบบ CLT เปนผูสอนที่เปนศูนยกลางนอยที่สุด (Less teacher

centered) กลาวคือผูสอนมีหนาที่ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารและในชวงที่ผูเรียนทำกิจกรรมผูสอนจะกระตุนใหกำลังใจชวยเหลือใหผูเรียนสามารถใชภาษาเพื่อการสื่อสารใหไดความหมายและถูกตองตามหลักไวยากรณ อันเปนการเชื่อมชองวางระหวางความสามารถทางไวยากรณ (Grammar competence) และความสามารถทางดานสื่อสาร(Communicative competence) ดังนั้นจึงสามารถแบงบทบาทที่สำคัญของผูสอนออกไดเปน 3 บทบาท คือ (1) ผูอำนวยความสะดวก (Facilitator) เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรม (2) ผูแนะนำหรือแนะแนว (Guide) ขั้นตอนและกิจกรรมตางๆ และ (3) เปนผูวิจัยและผูเรียน (Researcher and learner) เรียนรูพฤติกรรมการเรียนของผูเรียนแตละคน นอกจากนั้นผูสอนอาจมีบทบาทอื่น ๆ เชน ผูใหคำปรึกษา (Counselor) ผูจัดการกระบวนการกลุม (Group process manager)

ดานบทบาทของสื่อการเรียนการสอน (Role of instructional materials) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นจำเปนที่ตองใชสื่อที่หลากหลาย เพราะสื่อมีความสำคัญตอการเรียนแบบปฏิสัมพันธหรือการเรียนแบบมีสวนรวมและการฝกใชภาษาเพื่อการสื่อสาร สื่อที่สำคัญ 3 อยางที่ใชสำหรับการสอนตามแนว CLT ไดแก เนื้อหา (Text-based material) ภาระงาน/กิจกรรม (Task-based material) และของจริง (Realia) ในปจจุบันมีตำราเรียนจำนวนมากมายที่สอดคลองกับการเรียน/สอนตามแนว CLT ซึ่งการออกแบบตำราเรียนกิจกรรมและเนื้อหาแตกตางจากตำราที่แตงขึ้นมาเพื่อสอนไวยากรณ ยกตัวอยางเชน แบบเรียน CLT จะไมมีแบบฝกหัด (Drill) หรือโครงสรางประโยคสวนมากแบบเรียนที่เนน CLT จะประกอบไปดวยขอมูลในรูปแบบตางๆ เชน การจัดสถานการณที่ใหผูเรียนแสดงบทบาทสมมุติหรือกิจกรรมคู หรืออาจกำหนดเรื่อง(Theme) ที่จะเรียน แลวมีกิจกรรมที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อชวยใหผูเรียนเขาใจเรื่องนั้นๆ เนนการปฏิบัติงาน/กิจกรรม (Taskbased material) เกมตางๆ บทบาทสมมุติ การเลียนแบบ และกิจกรรมอื่น ๆ เชน กิจกรรมการสอบถามแลกเปลี่ยน ขอมูล (Gap conversation) กิจกรรม Jigsaw ที่เนนใหผูเรียนไดมีปฏิสัมพันธทำงานเปนกลุมรวมมือกัน สวนสื่อของจริงนั้น CLT เนนการใชสื่อที่เปนของจริง (Authentic material) เชน รูปภาพ แผนพับ ปายประกาศโฆษณา หนังสือพิมพ แผนที่ เปนตน

การสอนแบบ Communicative Language Teaching (CLT) หรือ **การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร** เป็นแนวทางการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง แทนการเน้นการเรียนรู้โครงสร้างภาษาและไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในการสื่อสารกับผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและในบริบททางสังคมที่หลากหลาย

หลักการสำคัญของ การสอนแบบ Communicative Language Teaching (CLT):

1. **การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication)**
    - CLT เน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาในสถานการณ์จริงเพื่อสื่อสาร ความสามารถในการพูด ฟัง อ่าน และเขียนอย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติและมีการโต้ตอบจริงระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
    - การเรียนการสอนจะมุ่งเน้นที่การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เช่น การสนทนา การถามตอบ การแสดงความคิดเห็น และการแก้ปัญหาผ่านภาษา

2. **การพัฒนาทักษะทั้งสี่ด้าน (Four Skills)**
    - ทักษะการฟัง (Listening)
    - ทักษะการพูด (Speaking)
    - ทักษะการอ่าน (Reading)
    - ทักษะการเขียน (Writing)
    - CLT มุ่งพัฒนาทักษะทั้งหมดนี้โดยเน้นที่การใช้ภาษาในการสื่อสารจริง การสร้างสถานการณ์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะต่างๆ อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกัน
3. **การเรียนรู้ผ่านการทำ (Learning by Doing)**
    - ผู้เรียนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เน้นการสื่อสาร เช่น การเล่นบทบาทสมมติ (Role Play), การอภิปราย, การทำงานกลุ่ม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติและหลากหลาย
    - การเรียนรู้แบบนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในทางปฏิบัติ ไม่ใช่แค่การเรียนรู้จากตำรา
4. **การเน้นความหมายมากกว่ารูปแบบภาษา**
    - CLT ให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่มีความหมายมากกว่าการเน้นการใช้โครงสร้างภาษาอย่างถูกต้องโดยสมบูรณ์ แม้จะมีข้อผิดพลาดในด้านไวยากรณ์บ้าง การสื่อสารที่สามารถเข้าใจกันได้ยังคงมีความสำคัญกว่า
    - สิ่งสำคัญคือผู้เรียนต้องสามารถสื่อสารความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการท่องจำหรือการใช้ภาษาแบบถูกต้องเป๊ะ
5. **การให้ความสำคัญกับความสามารถในการปรับตัวตามบริบท**
    - ผู้เรียนต้องสามารถปรับวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับบริบทต่างๆ เช่น การพูดในที่สาธารณะ การพูดในที่ประชุม หรือการสนทนาส่วนตัวกับเพื่อน การเรียนการสอน CLT จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและใช้ภาษาในบริบทที่หลากหลาย
6. **การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์**
    - CLT มองว่าภาษาไม่ใช่แค่เครื่องมือในการถ่ายทอดข้อมูล แต่ยังเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน การสอนจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในสถานการณ์ทางสังคมที่สามารถสร้างการมีปฏิสัมพันธ์และความเข้าใจร่วมกัน

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

หน่วยการเรียนรู้ : Self **รายวิชา** : ภาษาอังกฤษ **รหัสวิชา** : อ13101 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 **เวลา** : 3 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 **ผู้สอน** : นางกนกวรรณ สีสันต์ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สังกัด สพป.อุบลราชธานี เขต 1

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	ภาระงาน	การวัดและประเมินผล	เวลา (ชั่วโมง)
Self - My body(1) - My body(2) - Monster's body	**ตัวชี้วัดระหว่างทาง** - ต.1.1 ป.3/3 - ต.2.2 ป.3/1 **ตัวชี้วัดปลายทาง** - ต.1.1 ป.3/2 - ต.1.1 ป.3/4	1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย (K) 2. นักเรียนสามารถพูดออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ (P) 3. นักเรียนสามารถพูดสื่อสารเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ (P) 4. ใฝ่เรียนรู้ (A) 5 มุ่งมั่นในการทำงาน (A)	**1) สมรรถนะที่ 1** ความสามารถในการสื่อสาร **2) สมรรถนะที่ 2** ความสามารถในการคิด	การพูดขอและให้ข้อมูลคำศัพท์เกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ที่ถูกต้องชัดเจน ทำให้ผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง ช่วยให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การเรียนรู้เกี่ยวกับการพูดและเขียนบรรยายลักษณะหรือรูปร่างของบุคคลจะทำให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่สามารถนำไปใช้สื่อสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล รอบข้างที่เกี่ยวข้องกับตนเองในชีวิตประจำวัน	- ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง My body(1) -ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง My body(2) - ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง My monster	1. แบบประเมินพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียน 2. แบบประเมินการพูด 3. แบบประเมินใบกิจกรรม 4. แบบประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ 5. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	3

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

11.1 ผลการประเมินพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ : Self รายวิชา : ภาษาอังกฤษ รหัสวิชา : อ13101

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 เวลา : 3 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

เลขที่	ชื่อ – สกุล นักเรียน	คะแนนแบบทดสอบ		ร้อยละ (หลังเรียน)	คะแนนพัฒนาการ (หลัง-ก่อน)	สรุปผลการประเมิน	หมายเหตุ
		ก่อนเรียน (10)	หลังเรียน (10)				
1	เด็กชายจตุรภัทร นามบุญ	3	9	90	6	ผ่าน	
2	เด็กชายทีปกร นุรินรัมย์	3	10	100	7	ผ่าน	
3	เด็กชายปริญ ชาวโพธิ์สระ	4	10	100	6	ผ่าน	
4	เด็กชายพชรดนัย จันตรี	3	10	100	7	ผ่าน	
5	เด็กชายภาสกร ธรรมโคตร์	3	9	90	6	ผ่าน	
6	เด็กชายสัมฤทธิ์ มูลมั่ง	2	8	80	6	ผ่าน	
7	เด็กชายสุทธิวรนันท์ ส่งเสริม	3	8	80	6	ผ่าน	
8	เด็กหญิงกัญญาณัฐ มะสีโย	4	10	100	6	ผ่าน	
9	เด็กหญิงชนัญญา ทิมา	3	10	100	7	ผ่าน	
10	เด็กหญิงณัฐนิชา อินทะนา	3	9	90	6	ผ่าน	
11	เด็กหญิงแพรไหม สำอาง	4	10	100	6	ผ่าน	
12	เด็กหญิงวรัญญา สอนดี	2	10	100	8	ผ่าน	
เฉลี่ย		**3.08**	**9.41**	**94.16**	**6.41**	**ผ่าน**	

เกณฑ์การผ่าน : มีคะแนนหลังเรียนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

ผู้ประเมิน

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.2 ผลการประเมินใบกิจกรรม

เลขที่	ชื่อ – สกุล	คะแนน ใบกิจกรรมที่ 1 (14 คะแนน)	ร้อยละ	สรุปผลการประเมิน	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เด็กชายจตุรภัทร นามบุญ	14	100	✓	-
2	เด็กชายทีปกร นุรินรัมย์	14	100	✓	-
3	เด็กชายปริญ ชาวโพธิ์สระ	14	100	✓	-
4	เด็กชายพชรดนัย จันตรี	14	100	✓	-
5	เด็กชายภาสกร ธรรมโคตร์	14	100	✓	-
6	เด็กชายสัมฤทธิ์ มูลมั่ง	10	71.42	✓	-
7	เด็กชายสุทธิวรนันท์ ส่งเสริม	10	71.42	✓	-
8	เด็กหญิงกัญญาณัฐ มะสีโย	14	100	✓	-
9	เด็กหญิงชนัญญา ทิมา	14	100	✓	-
10	เด็กหญิงณัฐนิชา อินทะนา	12	85.71	✓	-
11	เด็กหญิงแพรไหม สำอาง	14	100	✓	-
12	เด็กหญิงวรัญญา สอนดี	13	92.86	✓	-
เฉลี่ย		**13.7**	**97.86**	✓	**-**

เกณฑ์การผ่าน : คะแนนที่ได้ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

ผู้ประเมิน

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.3 ผลการประเมินใบกิจกรรม

เลขที่	ชื่อ – สกุล	คะแนน ใบกิจกรรมที่ 2 (8 คะแนน)	ร้อยละ	สรุปผลการประเมิน	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เด็กชายจตุรภัทร นามบุญ	8	100	✓	-
2	เด็กชายทีปกร นุรินรัมย์	8	100	✓	-
3	เด็กชายปริญ ชาวโพธิ์สระ	8	100	✓	-
4	เด็กชายพชรดนัย จันตรี	8	100	✓	-
5	เด็กชายภาสกร ธรรมโคตร์	6	75	✓	-
6	เด็กชายสัมฤทธิ์ มูลมั่ง	6	75	✓	-
7	เด็กชายสุทธิวรนันท์ ส่งเสริม	6	75	✓	-
8	เด็กหญิงกัญญาณัฐ มะสีโย	8	100	✓	-
9	เด็กหญิงชนัญญา ทิมา	8	100	✓	-
10	เด็กหญิงณัฐนิชา อินทะนา	8	100	✓	-
11	เด็กหญิงแพรไหม สำอาง	8	100	✓	-
12	เด็กหญิงวรัญญา สอนดี	8	100	✓	-
เฉลี่ย		**7.50**	**93.75**	✓	**-**

เกณฑ์การผ่าน : คะแนนที่ได้ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

ผู้ประเมิน

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.4 ผลการประเมินใบกิจกรรม

เลขที่	ชื่อ – สกุล	คะแนน ใบกิจกรรมที่ 3 (10 คะแนน)	ร้อยละ	สรุปผลการประเมิน	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เด็กชายจตุรภัทร นามบุญ	9	90	✓	-
2	เด็กชายทีปกร นุรินรัมย์	9	90	✓	-
3	เด็กชายปริญ ชาวโพธิ์สระ	9	90	✓	-
4	เด็กชายพชรดนัย จันตรี	10	100	✓	-
5	เด็กชายภาสกร ธรรมโคตร์	9	90	✓	-
6	เด็กชายสัมฤทธิ์ มูลมั่ง	10	100	✓	-
7	เด็กชายสุทธิวรนันท์ ส่งเสริม	9	90	✓	-
8	เด็กหญิงกัญญาณัฐ มะสีโย	9	90	✓	-
9	เด็กหญิงชนัญญา ทิมา	10	100	✓	-
10	เด็กหญิงณัฐนิชา อินทะนา	9	90	✓	-
11	เด็กหญิงแพรไหม สำอาง	10	100	✓	-
12	เด็กหญิงวรัญญา สอนดี	9	90	✓	-
เฉลี่ย		**9.33**	**93.33**	✓	**-**

เกณฑ์การผ่าน : คะแนนที่ได้ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

ผู้ประเมิน

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.5 ผลการประเมินการพูด

ที่	ชื่อ-สกุล	การออกเสียงและทำนองเสียง	คำศัพท์	โครงสร้างไวยากรณ์	ความคล่องแคล่ว	ความพยายามในการสื่อสาร	คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ	สรุปผล
		5	5	5	5	5	25		
1	เด็กชายจตุรภัทร นามบุญ	3	4	4	4	4	19	ดีมาก	**ผ่าน**
2	เด็กชายทีปกร นุรินรัมย์	3	4	4	4	4	19	ดีมาก	**ผ่าน**
3	เด็กชายปริญ ชาวโพธิ์สระ	4	5	5	5	5	24	ดีเยี่ยม	**ผ่าน**
4	เด็กชายพชรดนัย จันตรี	4	4	4	3	4	19	ดีมาก	**ผ่าน**
5	เด็กชายภาสกร ธรรมโคตร์	3	3	3	3	4	16	ดีมาก	**ผ่าน**
6	เด็กชายสัมฤทธิ์ มูลมั่ง	3	3	3	3	4	16	ดีมาก	**ผ่าน**
7	เด็กชายสุทธิวรนันท์ ส่งเสริม	3	3	3	3	4	16	ดีมาก	**ผ่าน**
8	เด็กหญิงกัญญาณัฐ มะสีโย	4	5	5	5	5	24	ดีเยี่ยม	**ผ่าน**
9	เด็กหญิงชนัญญา ทิมา	3	5	5	4	5	22	ดีเยี่ยม	**ผ่าน**
10	เด็กหญิงณัฐนิชา อินทะนา	3	4	4	4	4	19	ดีมาก	**ผ่าน**
11	เด็กหญิงแพรไหม สำอาง	4	5	5	5	5	24	ดีเยี่ยม	**ผ่าน**
12	เด็กหญิงวรัญญา สอนดี	4	4	4	3	5	20	ดีมาก	**ผ่าน**
เฉลี่ย		**3.42**	**4.08**	**4.08**	**3.83**	**4.42**	**19.83**	**ดีมาก**	**ผ่าน**

เกณฑ์การผ่าน : ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

ผู้ประเมิน

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

วันที่ 18 เดือนธันวาคม พ.ศ.2568

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด

รายการการประเมิน	ระดับคะแนน				
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน	5 คะแนน
1. การออกเสียงและทำนองเสียง (Pronunciation and intonation)	ออกเสียงได้แต่ก็ยากแก่การทำความเข้าใจ	มีการออกเสียงที่ผิดอยู่มาก	พูดโดยมีสำเนียงภาษาแม่ปะปนอยู่บ้างแต่ก็ยังพอเข้าใจ	สามารถออกเสียงให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างชัดเจน	สามารถออกเสียงถูกต้องชัดเจนใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับ เจ้าของภาษา
2. คำศัพท์ (Vocabulary)	มีความสามารถในการใช้คำศัพท์ค่อนข้างจำกัดมีคำศัพท์พื้นฐานสะสมอยู่เพียงประมาณ 100 คำ	มีความสามารถในการใช้คำศัพท์ค่อนข้างจำกัดมีคำศัพท์พื้นฐานสะสมอยู่เพียงประมาณ 200 คำ	มีความสามารถในการใช้คำศัพท์อยู่ในระดับพอใช้	มีความสามารถในการใช้คำศัพท์ได้อย่างเหมาะสม	มีความสามารถในการใช้คำศัพท์ในการสนทนาได้อย่างเหมาะสมอีกทั้งรู้จักใช้สำนวนในการสนทนาด้วย
3. โครงสร้างวยากรณ์ (Grammatical structure)	มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์อยู่มากแม้แต่ในประโยคสนทนาง่าย ๆ	สามารถใช้ไวยากรณ์ในวงจำกัด สามารถสนทนาได้โดยการใช้ประโยคง่าย ๆ สั้นๆ	ใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดอยู่บ้างแต่ผู้ฟังก็สามารถฟังเข้าใจได้	มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย แต่มิได้ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไป	ใช้ไวยากรณ์ถูกต้อง สื่อความหมายของประโยคได้ชัดเจน
4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)	มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดบ่อยมาก แม้แต่ในประโยคสนทนาสั้น ๆ	มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดบ้าง แต่ผู้ฟังสามารถเข้าใจสิ่งที่พูดได้	สามารถพูดต่อเนื่องได้พอใช้แต่ยังมีการหยุดเว้นช่วงบ้างเล็กน้อย	สามารถพูดได้คล่องแคล่วแต่ยังไม่เป็นธรรมชาติ	สามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วพูดสนทนาได้เป็นธรรมชาติ
5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to communicate)	ใช้ความพยายามในการสื่อสารน้อย และไม่สนใจว่าผู้ฟังจะเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดหรือไม่	ใช้ความพยายามในการพูดบ้างแต่ไม่พยายามมากนักในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ	ใช้ความพยายามที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยพยายามพูดเสริมเติมประโยคบ้าง และใช้ภาษาท่าทางเข้าช่วยบ้างในการทำความเข้าใจ	มีความพยายามอย่างจริงจังที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ ใช้ความพยายามอย่างมากที่จะพูดเสริมเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้นและมีการใช้ภาษาท่าทางประกอบการพูด	ใช้ความพยายามมากเป็นพิเศษที่จะพูดให้ผู้ฟัง เข้าใจสามารถสดงออกถึงความพยายามอย่างสูง ทั้งน้ำเสียง คำพูดกิริยาท่าทางเพื่อช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดโดยเสริมเพิ่มเติมรายละเอียด

<u>เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ</u>

21-25 คะแนน = ดีเยี่ยม, 16-20 คะแนน = ดีมาก, 11-15 คะแนน = ดี, 6-10 คะแนน = พอใช้, ต่ำกว่า 5 คะแนน = ปรับปรุง

11.6 ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

ที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมิน / ระดับคะแนน			รวม (10)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล
		การมีส่วนร่วมในการตอบคำศัพท์หรือคำถาม	กล้าแสดงออก/แสดงความคิดเห็น	ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน			
		4	3	3			
1	เด็กชายจตุรภัทร นามบุญ	4	3	2	9	ดีมาก	ผ่าน
2	เด็กชายทีปกร นุรินรัมย์	4	3	2	9	ดีมาก	ผ่าน
3	เด็กชายปริญ ชาวโพธิ์สระ	4	3	3	10	ดีมาก	ผ่าน
4	เด็กชายพชรดนัย จันตรี	4	3	2	9	ดีมาก	ผ่าน
5	เด็กชายภาสกร ธรรมโคตร์	3	3	2	8	ดี	ผ่าน
6	เด็กชายสัมฤทธิ์ มูลมั่ง	3	3	2	8	ดี	ผ่าน
7	เด็กชายสุทธิวรนันท์ ส่งเสริม	4	3	2	9	ดีมาก	ผ่าน
8	เด็กหญิงกัญญาณัฐ มะสีโย	4	3	3	10	ดีมาก	ผ่าน
9	เด็กหญิงชนัญญา ทิมา	4	3	3	10	ดีมาก	ผ่าน
10	เด็กหญิงณัฐนิชา อินทะนา	3	3	2	8	ดี	ผ่าน
11	เด็กหญิงแพรไหม สำอาง	4	3	3	10	ดีมาก	ผ่าน
12	เด็กหญิงวรัญญา สอนดี	3	2	3	8	ดี	ผ่าน
เฉลี่ย		**3.66**	**2.92**	**2.42**	**9.0**	**ดีมาก**	**ผ่าน**

เกณฑ์การผ่าน : ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

ผู้ประเมิน

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

เกณฑ์การให้คะแนนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

ระดับคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก/ความสำคัญ	คะแนนรวม
	4	3	2	1		
การมีส่วนร่วมในการตอบคำศัพท์ /คำถาม	มีส่วนร่วมในการตอบคำศัพท์หรือคำถามตลอดเวลา ตอบได้ถูกต้องและมั่นใจ	มีส่วนร่วมในการตอบคำศัพท์หรือคำถามเป็นส่วนใหญ่ ตอบได้ถูกต้องในบางครั้ง	มีส่วนร่วมบ้างแต่ตอบคำศัพท์หรือคำถามไม่ถูกต้องในหลายครั้ง	ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการตอบคำศัพท์หรือคำถามหรือไม่ตอบเลย	2	4
กล้าแสดงออก/แสดงความคิดเห็น		กล้าแสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และมีความมั่นใจ	แสดงความสามารถหรือแสดงความคิดเห็นบ้างแต่ยังไม่มั่นใจมากนัก	ไม่กล้าแสดงความสามารถหรือแสดงความคิดเห็นหรือแสดงออกน้อยมาก	2	3
เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน		เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่	เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนานเป็นบางครั้ง มีความกระตือรือร้นในระดับหนึ่ง	เข้าร่วมกิจกรรมด้วยความไม่สนใจหรือไม่มีความสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรม	1	3
รวม					5	10

<u>เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ</u>

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9 – 10	ดีมาก
7 – 8	ดี
5 – 6	พอใช้
3 – 4	ปรับปรุง

11.7 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมิน / ระดับคะแนน			รวม (12)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล
		มีวินัย	ใฝ่เรียนรู้	มุ่งมั่นในการทำงาน			
		4	4	4			
1	เด็กชายจตุรภัทร นามบุญ	4	4	3	11	ดีมาก	ผ่าน
2	เด็กชายทีปกร นุรินรัมย์	4	4	3	11	ดีมาก	ผ่าน
3	เด็กชายปริญ ชาวโพธิ์สระ	4	4	4	12	ดีมาก	ผ่าน
4	เด็กชายพชรดนัย จันตรี	3	3	3	9	ดีมาก	ผ่าน
5	เด็กชายภาสกร ธรรมโคตร์	3	3	3	9	ดีมาก	ผ่าน
6	เด็กชายสัมฤทธิ์ มูลมั่ง	3	3	3	9	ดีมาก	ผ่าน
7	เด็กชายสุทธิวรนันท์ ส่งเสริม	4	3	4	11	ดีมาก	ผ่าน
8	เด็กหญิงกัญญาณัฐ มะสีโย	4	4	4	12	ดีมาก	ผ่าน
9	เด็กหญิงชนัญญา ทิมา	4	4	4	12	ดีมาก	ผ่าน
10	เด็กหญิงณัฐนิชา อินทะนา	3	3	3	9	ดีมาก	ผ่าน
11	เด็กหญิงแพรไหม สำอาง	4	4	4	12	ดีมาก	ผ่าน
12	เด็กหญิงวรัญญา สอนดี	4	3	4	11	ดีมาก	ผ่าน
เฉลี่ย		**3.66**	**3.50**	**3.50**	**10.66**	**ดีมาก**	**ผ่าน**

เกณฑ์การผ่าน : ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

ผู้ประเมิน

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
มีวินัย	ปฏิบัติตามข้อตกลงของกฎระเบียบข้อบังคับและรับผิดชอบการทำงานด้วยตนเองทุกครั้ง	ปฏิบัติตามข้อตกลงของกฎระเบียบข้อบังคับ และรับผิดชอบการทำงานด้วยตนเองบ่อยครั้ง	ปฏิบัติตามข้อตกลงของกฎระเบียบข้อบังคับ และรับผิดชอบการทำงานด้วยตนเองบางครั้ง	ปฏิบัติตามข้อตกลงของกฎระเบียบข้อบังคับ และรับผิดชอบการทำงานด้วยตนเองน้อยครั้ง
ใฝ่เรียนรู้	เข้าเรียนตรงเวลาตั้งใจเรียน เอาใจใส่มีความขยัน- หมั่นเพียรและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ มีความขยัน- หมั่นเพียรและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้บ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลาตั้งใจเรียน เอาใจใส่ มีความขยันหมั่นเพียรและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้บางครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลาตั้งใจเรียน เอาใจใส่ มีความขยันหมั่นเพียรและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้น้อยครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	ตั้งใจทำงานด้วยความมุ่งมั่น พยายามอดทน งานเสร็จตามเป้าหมายเป็นแบบอย่างได้ทุกครั้ง	ตั้งใจทำงานด้วยความมุ่งมั่น พยายาม อดทน งานเสร็จตามเป้าหมายเป็นแบบอย่างได้บ่อยครั้ง	ตั้งใจทำงานด้วยความมุ่งมั่น พยายามอดทน งานเสร็จตามเป้าหมายเป็นแบบอย่างได้บางครั้ง	ตั้งใจทำงานด้วยความมุ่งมั่น พยายามอดทน งานเสร็จตามเป้าหมายเป็นแบบอย่างได้น้อยครั้ง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9 – 12	ดีมาก
7 – 8	ดี
5 – 6	พอใช้
3 – 4	ปรับปรุง

11.8 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	รายการประเมิน / ระดับคะแนน				รวม (12)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล
		ความสามารถในการคิด		ความสามารถในการสื่อสาร				
		3(ข้อ1)	3(ข้อ2)	3(ข้อ1)	3(ข้อ2)			
1	เด็กชายจตุรภัทร นามบุญ	2	2	3	2	9	ดีมาก	**ผ่าน**
2	เด็กชายทีปกร นุรินรัมย์	2	2	3	2	9	ดีมาก	**ผ่าน**
3	เด็กชายปริญ ชาวโพธิ์สระ	3	3	3	3	12	ดีมาก	**ผ่าน**
4	เด็กชายพชรดนัย จันตรี	2	2	3	2	9	ดีมาก	**ผ่าน**
5	เด็กชายภาสกร ธรรมโคตร์	2	2	3	2	9	ดีมาก	**ผ่าน**
6	เด็กชายสัมฤทธิ์ มูลมั่ง	2	1	2	2	7	ดี	**ผ่าน**
7	เด็กชายสุทธิวรนันท์ ส่งเสริม	2	1	2	2	7	ดี	**ผ่าน**
8	เด็กหญิงกัญญาณัฐ มะสีโย	3	3	3	3	12	ดีมาก	**ผ่าน**
9	เด็กหญิงชนัญญา ทิมา	3	3	3	3	12	ดีมาก	**ผ่าน**
10	เด็กหญิงณัฐนิชา อินทะนา	3	2	3	2	10	ดีมาก	**ผ่าน**
11	เด็กหญิงแพรไหม สำอาง	3	3	3	3	12	ดีมาก	**ผ่าน**
12	เด็กหญิงวรัญญา สอนดี	3	2	3	2	10	ดีมาก	**ผ่าน**
เฉลี่ย		**2.50**	**2.16**	**2.83**	**2.33**	**9.83**	**ดีมาก**	**ผ่าน**

เกณฑ์การผ่าน : ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

ผู้ประเมิน

(นางกนกวรรณ สีสันต์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
ความสามารถในการคิด (ข้อ1)	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้อย่างอย่างคล่องแคล่วชัดเจน	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้อย่างอย่างชัดเจน	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้บ้าง	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้น้อยมากหรือไม่ได้เลย
ความสามารถในการคิด (ข้อ2)	มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์ดีมาก	มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์ดี	มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์บ้างเป็นครั้งคราว	มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์น้อยมากหรือไม่มีเลย
ความสามารถในการสื่อสาร (ข้อ1)	มีความสามารถในการรับ-ส่งสารได้อย่างคล่องแคล่วชัดเจน	มีความสามารถในการรับ-ส่งสารได้อย่างชัดเจน	มีความสามารถในการรับ-ส่งสารได้บ้าง	มีความสามารถในการรับ-ส่งสารได้น้อยมากหรือไม่ได้เลย
ความสามารถในการสื่อสาร (ข้อ2)	มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาได้อย่างอย่างคล่องแคล่วชัดเจน	มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาได้อย่างชัดเจน	มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาได้บ้าง	มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาได้น้อยมากหรือไม่ได้เลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9 – 12	ดีมาก
7 – 8	ดี
5 – 6	พอใช้
3 – 4	ปรับปรุง

12. บทเรียนที่ได้รับ

การดำเนินการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้การสอนทฤษฎี Communicative Language Teaching – CLT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 Self เรื่อง My body ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรม ทำใบกิจกรรมได้ และร่วมกิจกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) และเน้นการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning เช่น กิจกรรมการร้องเพลง กิจกรรมการโยนบอล ถาม-ตอบ กิจกรรมจับคู่ ถาม-ตอบ กิจกรรมวงล้อหรรษา กิจกรรมกลุ่ม Matching game และกิจกรรม My monster ทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม โดยครูคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ได้พัฒนาทักษะทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน นักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.41 ซึ่งสูงกว่าการทดสอบก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 แสดงว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้มีความกล้าแสดงออก กล้า แสดงความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียนด้วยกันและเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน การทำกิจกรรม และส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

13.1 ด้านผู้เรียน

คุณครูได้มีการริเริ่มพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) ควบคู่กับการจัดกิจกรรมแบบ 2W3P ส่งผลทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะต่างๆ จากกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 Self เรื่อง My body โดยได้ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยจัดกิจกรรมดังนี้ 1)การใช้เพลง 2)กิจกรรมโยนบอลถาม-ตอบ 3)กิจกรรมจับคู่ถาม-ตอบ 4)กิจกรรมวงล้อหรรษา 5)กิจกรรมกลุ่ม Matching game 6)การทำใบกิจกรรม 7)กิจกรรมกลุ่ม My monster โดยผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ทักษะที่ได้รับการพัฒนาในชั้นเรียนได้ถูกต้องเหมาะสม

13.2 ด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ความรู้เพิ่มเติม เพราะครอบครัวคือสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักของสังคม เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนและสังคม โดยทำหน้าที่ หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วยการอบรมเลี้ยงดู พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกครอบครัว เพราะความร่วมมือจากท่านผู้ปกครองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

13.3 ด้านชุมชน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วัด ชุมชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็นหนึ่งในเงื่อนไขความสำเร็จที่จะขาดไม่ได้ เพราะเปรียบเสมือนพลัง (บวร) บ้าน วัด โรงเรียน ที่เป็นฟันเฟืองช่วยกัน ในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้กับลูกหลานในชุมชน ได้ร่วมสืบสาน ให้ความรู้เพิ่มเติมและสนับสนุนทรัพยากรให้กับนักเรียน

13.4 ด้านโรงเรียน

โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนั้นได้ทำนวัตกรรมทางการศึกษา ส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรมอยู่เสมอ และสนับสนุนงบประมาณในการจัดการชั้นเรียนและพัฒนาสื่อนวัตกรรม

14. ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 1 เรื่อง My body(1)

การจัดการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 2 เรื่อง My body(2)

การจัดการเรียนรู้ ชั่วโมงที่ 3 เรื่อง My favorite food

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	**รหัสวิชา อ13101**
วิชา ภาษาอังกฤษ	**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2**
หน่วยการเรียนชรู้ที่ 5 Self	**จำนวน 3 ชั่วโมง**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 My body(1)	**เวลา 1 ชั่วโมง**
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)	**ครูผู้สอน นางกนกวรรณ สีสันต์**

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อบอกข้อมูลเกี่ยวกับอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายเป็นภาษาอังกฤษ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย และสามารถอ่านออกเสียง สะกดคำ บอกความหมายและสามารถพูดประโยคคำสั่ง เข้าใจคำสั่งนั้น พร้อมปฏิบัติตามได้

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐาน

มาตรฐาน ต.1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ต.1.1 ป.3/3 เลือก/ระบุภาพหรือสัญลักษณ์ตรงตาม ความหมายของกลุ่มคำและประโยคที่ฟัง

ต.2.2 ป.3/1 บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

ตัวชี้วัดปลายทาง

ต.1.1 ป.3/2 อ่านออกเสียงคำ สะกดคำ อ่านกลุ่มคำ ประโยค และบทพูดเข้าจังหวะ (chant) ง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

ต.1.1 ป.3/4 ตอบคำถามจาก การฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่ายๆ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1) ความรู้ (Knowledge : K)

1) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย

3.2) ทักษะ/กระบวนการ (Process : P)

1) นักเรียนสามารถพูดออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้

2) นักเรียนสามารถใช้ประโยค What is this? It is a/an..... พูดสื่อสารเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้

3.3) ด้านคุณลักษณะ (Attribute: A)

1) นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 คำศัพท์

head (ศีรษะ), shoulder (ไหล่), eye (ตา), ear (หู), nose (จมูก), mouth (ปาก), chin (คาง), arm (แขน), hand (มือ), finger (นิ้วมือ), leg (ขา), knee (เข่า), foot (เท้า) toe (นิ้วเท้า)

4.2 โครงสร้างประโยค

Question : What is this?

Answer : It is a mouth.

Imperative sentence Touch your **head/shoulder/eye/ear/nose/mouth/chin/ arm/hand/finger/leg/knee/foot/toe.**

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการคิด

5.2 ความสามารถในการสื่อสาร

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 มีวินัย

6.2 ใฝ่เรียนรู้

6.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้ (การจัดการเรียนรู้แบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching (CLT))

ขั้นการจัดการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	บทบาทของครู/นักเรียน	กระบวนการจัดการเรียนรู้
1.ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) -กิจกรรมร้องเพลงพร้อมทำท่าประกอบ -กิจกรรมถามตอบ -กิจกรรมทดสอบก่อนเรียน	10 นาที	ครู-นักเรียน	1. คุณครูนำเข้าสู่บทเรียนและเชื่อมโยงความรู้เดิมด้วยเพลง One little finger พร้อมทำท่าทางประกอบ ดังนี้ One little finger, one little finger One little finger, tap-tap-tap Point your finger up, point your finger down Put it on your head, head One little finger, one little finger One little finger, tap-tap-tap Point your finger up, point your finger down Put it on your nose, nose One little finger, one little finger One little finger, tap-tap-tap Point your finger up, point your finger down Put it on your chin, chin One little finger, one little finger One little finger, tap-tap-tap Point your finger up, point your finger down Put it on your arm, arm One little finger, one little finger One little finger, tap-tap-tap Point your finger up, point your finger down Put it on your leg, leg One little finger, one little finger One little finger, tap-tap-tap Point your finger up, point your finger down Put it on your foot, foot Put it on your leg, leg Put it on your arm, arm Put it on your chin, chin Put it on your nose, nose Put it on your head, head
		ครู-นักเรียน นักเรียน	2. คุณครูถามนักเรียนว่าได้ยินคำศัพท์อะไรบ้างจากเพลง 3. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง My body เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเดิมก่อนเรียน

ขั้นการจัดการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	บทบาทของครู/นักเรียน	กระบวนการจัดการเรียนรู้
2. ขั้นนำเสนอ (Presentation)	10 นาที	ครู-นักเรียน ครู-นักเรียน ครู-นักเรียน ครู-นักเรียน	4. คุณครูนำเสนอคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย ผ่านโปรแกรม Power point และให้นักเรียนอ่านออกเสียง สะกดคำและบอกความหมายของคำ 5. คุณครูทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย โดยใช้บัตรคำ และให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ 6. คุณครูทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายอีกครั้ง โดยชี้ไปที่ส่วนต่างๆของร่างกาย เช่น ตา นักเรียนตอบ eye, ปาก นักเรียน mouth 7. ครูนำเสนอประโยคถาม-ตอบ ภาษาอังกฤษผ่านโปรแกรม Power point Q: What is this? A: It is a/an **head/shoulder/eye/ear/nose/ mouth/chin/arm/hand/finger/leg/knee/foot/toe**.
3. ขั้นฝึก (Practice) กิจกรรม ถาม-ตอบ กิจกรรมวงล้อหรรษา	15 นาที	ครู-นักเรียน นักเรียน-ครู นักเรียน-ครู	8. นักเรียนยืนขึ้น คุณครูโยนลูกบอลให้นักเรียน และชี้ไปที่ส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น จมูก และถามนักเรียน What is this? นักเรียนตอบ It is a mouth. นักเรียนคนไหนตอบถูกจึงนั่งลง 9. คุณครูให้นักเรียนจับคู่ พร้อมแจกบัตรคำศัพท์ให้นักเรียนฝึกสนทนา ถาม-ตอบ ตามบัตรคำศัพท์ที่ได้ โดยใช้ประโยค A : What is this? B : It is a mouth. โดยสลับกันถาม- ตอบ ทีละคู่ คุณครูเดินสังเกต การสนทนาถาม-ตอบของนักเรียน พร้อมให้การเสริมแรงกับนักเรียนที่ถาม-ตอบได้ถูกต้องและให้คำแนะนำกับนักเรียนที่ยังสนทนาไม่คล่อง 10. คุณครูขออาสาสมัครนักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียน เพื่อมาหมุนวงล้อหรรษา ถ้าวงล้อหรรษาหยุดตรงกับภาพใดให้สั่งเพื่อนทั้งห้องโดยใช้ประโยค Touch your ..... แล้วให้เพื่อนจับส่วนต่างๆ ของร่างกายตามคำสั่งคนหมุนวงล้อหรรษา คุณครูคอยสังเกตและให้คำแนะนำกับนักเรียนที่ยังปฏิบัติตามคำสั่งไม่ได้
4. ขั้นการใช้ภาษา (Production) กิจกรรม Matching Game ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง My body	15 นาที	นักเรียน-ครู	11. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อเล่นเกม Matching game โดยให้แต่ละกลุ่มหยิบบัตรคำที่คุณครูเตรียมไว้ไปติดให้ตรงกับภาพส่วนต่างๆ ของร่างกาย ด้านหน้ากระดานของแต่ละกลุ่ม กลุ่มใดติดคำศัพท์ได้ถูกต้องและได้คะแนนมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ คุณครูให้การเสริมแรงโดยให้เพื่อนในชั้นเรียนปรบมือให้กับกลุ่มที่ชนะ และให้กำลังใจกับกลุ่มที่ไม่ชนะ

ขั้นการจัดการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	บทบาทของครู/นักเรียน	กระบวนการจัดการเรียนรู้
		นักเรียน-ครู	12. นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง My body โดยเขียนคำศัพท์ลงให้ตรงกับภาพให้ถูกต้อง คุณครูสังเกตและให้คำแนะนำกับนักเรียน
5. ขั้นสรุป (Wrap up)	10 นาที	ครู-นักเรียน นักเรียน นักเรียน-ครู	13. คุณครูทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายให้นักเรียน โดยการกระตุ้นด้วยคำถาม 14. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง My body 15. คุณครูให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย ด้วยเพลง One little finger พร้อมทำท่าทางประกอบ

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

8.1 แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน เรื่อง My body

8.2 สื่อ Power point เรื่อง my body

8.3 บัตรคำศัพท์ เรื่อง my body

8.4 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง my body

8.5 วงล้อหรรษา

8.6 สื่อ Matching Game

8.7 ลูกบอล

แหล่งเรียนรู้

8.8 You Tube : https://www.youtube.com/watch?v=eBVqcTEC3zQ

9. ชิ้นงานหรือภาระงาน

9.1 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง My Body

9.2 แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

9.3 เกม

9.4 เพลง

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ (K) 1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย	- ตรวจใบกิจกรรม - ตรวจทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน - สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินใบกิจกรรม - แบบประเมินพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียน - แบบประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	- ได้คะแนนการทำใบกิจกรรม ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ - ได้คะแนนการทดสอบหลังเรียน ร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์ - ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) 1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงสะกดคำ และบอกความหมายเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ 2. นักเรียนสามารถใช้ประโยค What is this? It is a/an..... พูดสื่อสารเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินการพูด	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) 1. มีวินัย 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) 1. ความสามารถในการคิด 2. ความสามารถในการสื่อสาร	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	**รหัสวิชา อ13101**
วิชา ภาษาอังกฤษ	**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2**
หน่วยการเรียนชรู้ที่ 5 Self	**จำนวน 3 ชั่วโมง**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 My body(2)	**เวลา 1 ชั่วโมง**
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)	**ครูผู้สอน นางกนกวรรณ สีสันต์**

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อบอกข้อมูลเกี่ยวกับอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายเป็นภาษาอังกฤษ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย และสามารถอ่านออกเสียง สะกดคำ บอกความหมายและสามารถพูดประโยคคำสั่ง เข้าใจคำสั่งนั้น พร้อมปฏิบัติตามได้

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐาน

มาตรฐาน ต.1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ต.1.1 ป.3/3 เลือก/ระบุภาพหรือสัญลักษณ์ตรงตาม ความหมายของกลุ่มคำและประโยคที่ฟัง

ต.2.2 ป.3/1 บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

ตัวชี้วัดปลายทาง

ต.1.1 ป.3/2 อ่านออกเสียงคำ สะกดคำ อ่านกลุ่มคำ ประโยค และบทพูดเข้าจังหวะ (chant) ง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

ต.1.1 ป.3/4 ตอบคำถามจาก การฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่ายๆ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1) ความรู้ (Knowledge : K)

1) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย

3.2) ทักษะ/กระบวนการ (Process : P)

1) นักเรียนสามารถพูดออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้

2) นักเรียนสามารถใช้ประโยค What are these? These are_____. พูดสื่อสารเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้

3.3) ด้านคุณลักษณะ (Attribute: A)

1) นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 คำศัพท์

tooth(teeth), shoulder(s), finger(s), knee(s), body, eyebrow(s), foot(feet), toe(s)

4.2 โครงสร้างประโยค

Question : What is these?

Answer : These are.....

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการคิด

5.2 ความสามารถในการสื่อสาร

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 มีวินัย

6.2 ใฝ่เรียนรู้

6.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้ (การจัดการเรียนรู้แบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching (CLT))

ขั้นการจัดการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	บทบาทของครู/นักเรียน	กระบวนการจัดการเรียนรู้
1.ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)	10 นาที	ครู-นักเรียน	1. คุณครูนำเข้าสู่บทเรียนและเชื่อมโยงความรู้เดิมด้วยเพลง Head Shoulders Knees And Toes พร้อมทำท่าทางประกอบดังนี้ Head, shoulders, knees and toes, knees and toes. Head, shoulders, knees and toes, knees and toes. And eyes and ears and mouth and nose. Head, shoulders, knees and toes, knees and toes.
		ครู-นักเรียน	2. คุณครูถามนักเรียนว่าได้ยินคำศัพท์อะไรบ้างจากเพลง
2. ขั้นนำเสนอ (Presentation)	10 นาที	ครู-นักเรียน	3. นักเรียนทบทวนคำศัพท์ที่เรียนมา โดยให้ปฏิบัติกิจกรรม “How quickly can you read and spell the words?” โดยครูหยิบบัตรคำทีละใบจากกองให้นักเรียนดูแบบ flash หรือ flip ให้นักเรียนอ่านออกเสียงและบอกตัวสะกดอย่างรวดเร็ว
		ครู-นักเรียน	4. ครูให้นักเรียนเล่นเกมตอบคำถามโดยครูแสดงรูปภาพบนกระดานให้นักเรียนแข่งกันตอบในระหว่างเล่นเกมครูให้นักเรียนนำมือไปแตะส่วนต่างๆ ของร่างกายให้สัมพันธ์กับภาพและประโยคต่อไปนี้ T: What’s this? Ss: It’s a/an _____. (shoulder, finger, knee, foot, toe) T: What are these? Ss: These are_____. (eyes, shoulders, arms, legs)
		ครู-นักเรียน	5. ครูทบทวนเกี่ยวกับการเติม s ท้ายคำนามพหูพจน์(เน้นการออกเสียง s เมื่อตอบคำถาม) ในคำนามที่รูปพหูพจน์ที่เปลี่ยนรูปไป เช่น foot-feet, tooth-teeth อีกครั้ง
		นักเรียน-นักเรียน	6. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนและสลับกันชี้ส่วนต่างๆ ของร่างกายโดยใช้ประโยคที่เรียนไปข้างต้น
3. ขั้นฝึก (Practice)	15 นาที	นักเรียน-นักเรียน	7. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมคู่ถาม-ตอบ ตามโครงสร้างที่เรียนมาให้คนถามชี้ที่อวัยวะตัวเอง 1 อย่าง คนถามต้องใช้โครงสร้างตามสิ่งที่ชี้และคนตอบต้องตอบตามที่เห็นโดยใช้รูปประโยคคำถามที่เรียน
		ครู-นักเรียน	8. ครูให้นักเรียน 1 คู่ออกมา สาธิตให้ชัดเจนหน้าห้องและครูตรวจสอบความเข้าใจก่อนให้ลงมือทำกิจกรรม

ขั้นการจัดการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	บทบาทของครู/นักเรียน	กระบวนการจัดการเรียนรู้
4. ขั้นการใช้ภาษา (Production)	15 นาที	นักเรียน ครู-นักเรียน	9. ครูให้นักเรียนทำใบงานกิจกรรมที่ 2 เรื่อง My Body เติมคำลงประโยคให้สมบูรณ์ โดยครูอธิบายตัวอย่างให้นักเรียนดู นักเรียนฝึกคิดและอ่านประโยคตาม จากนั้นครูมอบหมายให้นักเรียนลงมือทำใบงาน 10. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงาน โดยขออาสาสมัครนักเรียนออกมานำเสนอใบงานหน้าชั้นเรียน
5. ขั้นสรุป (Wrap up)	10 นาที	ครู-นักเรียน ครู-นักเรียน	11. ครูทบทวนคำศัพท์อีกครั้งโดยครูให้คำศัพท์รูป Singular nouns ให้นักเรียนช่วยกันตอบเป็นรูป Plural nouns จากนั้นทบทวนรูปประโยคถาม-ตอบอีกครั้ง T: What's this? Ss: It's a/an _____. (shoulder, tooth, finger, knee, foot, toe, eyebrow) T: What are these? Ss: These are_____. (eyes, teeth, shoulders, arms, legs, knees, feet) 12. ครูร่วมกับนักเรียนอภิปรายสรุปประโยชน์ของการเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับอวัยวะต่าง ๆ เช่น เตือนเขาให้ระวังศีรษะเวลาเดินผ่านประตู "Mind your head." หรือ "Be careful with your head."

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

8.1 สื่อ Power point เรื่อง my body

8.2 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง my body

8.3 You Tube : https://www.youtube.com/watch?v=h4eueDYPTIg

9. ชิ้นงานหรือภาระงาน

9.1 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง My Body

9.2 แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

9.3 เกม

9.4 เพลง

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ (K) 1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย	- ตรวจใบกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินใบกิจกรรม - แบบประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	- ได้คะแนนการทำใบกิจกรรม ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ - ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) 1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงสะกดคำ และบอกความหมายเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ 2. นักเรียนสามารถใช้ประโยค What are these? These are_____. พูดสื่อสารเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินการพูด	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) 1. มีวินัย 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) 1. ความสามารถในการคิด 2. ความสามารถในการสื่อสาร	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	**รหัสวิชา อ13101**
วิชา ภาษาอังกฤษ	**ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2**
หน่วยการเรียนชรู้ที่ 5 Self	**จำนวน 3 ชั่วโมง**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 My monster	**เวลา 1 ชั่วโมง**
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)	**ครูผู้สอน นางกนกวรรณ สีสันต์**

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การฝึกใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อบอกข้อมูลเกี่ยวกับอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายเป็นภาษาอังกฤษ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย และสามารถอ่านออกเสียง สะกดคำ บอกความหมายและสามารถพูดประโยคคำสั่ง เข้าใจคำสั่งนั้น พร้อมปฏิบัติตามได้

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐาน

มาตรฐาน ต.1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ต.1.1 ป.3/3 เลือก/ระบุภาพหรือสัญลักษณ์ตรงตาม ความหมายของกลุ่มคำและประโยคที่ฟัง

ต.2.2 ป.3/1 บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

ตัวชี้วัดปลายทาง

ต.1.1 ป.3/2 อ่านออกเสียงคำ สะกดคำ อ่านกลุ่มคำ ประโยค และบทพูดเข้าจังหวะ (chant) ง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

ต.1.1 ป.3/4 ตอบคำถามจาก การฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่ายๆ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1) ความรู้ (Knowledge : K)

1) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย

3.2) ทักษะ/กระบวนการ (Process : P)

1) นักเรียนสามารถพูดออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้

2) นักเรียนสามารถใช้ประโยค The monster has (number) + body parts. It has (number) + body parts. พูดสื่อสารเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้

3.3) ด้านคุณลักษณะ (Attribute: A)

1) นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 คำศัพท์

hand(s), ear(s), head, arm(s), leg(s), eye(s), mouth, nose, finger(s), foot(feet), toe(s), colors, numbers 1-20

4.2 โครงสร้างประโยค

The monster has (number) + body parts.

It has (number) + body parts.

It is (color).

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการคิด

5.2 ความสามารถในการสื่อสาร

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 มีวินัย

6.2 ใฝ่เรียนรู้

6.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้ (การจัดการเรียนรู้แบบสื่อสาร (Communicative Language Teaching (CLT))

ขั้นการจัดการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	บทบาทของครู/นักเรียน	กระบวนการจัดการเรียนรู้
1.ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)	10 นาที	ครู-นักเรียน ครู-นักเรียน	1. ครูทักทายนักเรียน 2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบคำศัพท์เกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย โดยครูชี้ที่อวัยวะใดให้นักเรียนร่วมกันบอกคำศัพท์ของอวัยวะ hand(s), ear(s),head, arm(s), leg(s), eye(s), mouth, nose, finger(s), foot(feet), toe(s) และบอกว่าจะเรียนการบรรยายลักษณะ
2. ขั้นนำเสนอ (Presentation)	10 นาที	ครู-นักเรียน ครู-นักเรียน ครู-นักเรียน	3. ครูทบทวนเรื่องตัวเลขโดยนักเรียนอ่านออกเสียงตามใบความรู้ 4. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ monster หลายๆ รูป และครูถามกับนักเรียนเพื่อเป็นการทบทวนคำศัพท์ การบรรยายลักษณะของบุคคล T: What does the monster look like? T: Is it ugly? Is it beautiful? T: Is it green? Is it red? 5. ครูและนักเรียนดูรูปภาพ monster และเริ่มบรรยายภาพโดยใช้ประโยค This is my monster. It has (one head, two eyes and three legs) __. It is __(ugly)___. ครูให้นักเรียนช่วยบรรยายสัตว์ประหลาดของครูตามที่ได้ยินเป็นภาษาไทย (เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ) จากนั้น ให้นักเรียนอ่าน พูดบรรยายออกเสียงตามครู ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู
3. ขั้นฝึก (Practice)	15 นาที	นักเรียน-นักเรียน ครู-นักเรียน	6. ครูให้บัตรรูปภาพ Monsters ให้นักเรียนทำกิจกรรมคู่ถาม-ตอบ ตามโครงสร้างที่เรียนมา A: What does the monster look like? B: The monster has (number) + (body parts). 7. ครูให้นักเรียน 1 คู่ออกมา สาธิตให้ชัดเจนหน้าห้องและครูตรวจสอบความเข้าใจก่อนให้ลงมือทำกิจกรรม
4. ขั้นการใช้ภาษา (Production)	15 นาที	นักเรียน	8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม ทำใบงานกิจกรรมที่ 3 เรื่อง My monster โดยออกแบบสัตว์ประหลาด และเขียนบรรยายลักษณะ
5. ขั้นสรุป (Wrap up)	10 นาที	ครู-นักเรียน นักเรียน	9. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานและบรรยายจากใบงานและวาดภาพ monster ตนเองหน้าชั้นเรียน 10. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

8.1 สื่อ Power point เรื่อง My monster

8.2 ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง My monster

8.3 บัตรภาพ Monster

9. ชิ้นงานหรือภาระงาน

9.1 ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง My monster

9.2 แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ (K) 1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย	- ตรวจใบกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินใบกิจกรรม - แบบประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	- ได้คะแนนการทำใบกิจกรรม ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ - ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) 1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงสะกดคำ และบอกความหมายเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ 2. นักเรียนสามารถใช้ประโยค The monster has (number) + body parts. It has (number) + body parts. พูดสื่อสารเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกายได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินการพูด	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) 1. มีวินัย 2. ใฝ่เรียนรู้ 3. มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) 1. ความสามารถในการคิด 2. ความสามารถในการสื่อสาร	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะทำกิจกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ได้ผลการประเมินระดับคุณภาพดีขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง My body

Direction: Look at the pictures and choose the correct word that match.

คำชี้แจง: ให้นักเรียนดูรูปภาพและเลือกคำศัพท์ที่ตรงกับภาพ

1

- ○ nose
- ○ arm

2

- ○ chin
- ○ toe

3

- ○ ear
- ○ eye

4

- ○ nose
- ○ hand

5

- ○ finger
- ○ eye

6

- ○ shoulder
- ○ head

7

- ○ mouth
- ○ knee

8

- ○ leg
- ○ chin

9

- ○ mouth
- ○ head

10

- ○ knee
- ○ foot

ชื่อ-นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง My body

Direction: Look at the pictures and choose the correct word that match.

คำชี้แจง: ให้นักเรียนดูรูปภาพและเลือกคำศัพท์ที่ตรงกับภาพ

1.
   - ○ nose
   - ✓ arm
2.
   - ✓ chin
   - ○ toe
3.
   - ✓ ear
   - ○ eye
4.
   - ✓ nose
   - ○ hand
5.
   - ○ finger
   - ✓ eye
6.
   - ✓ shoulder
   - ○ head
7.
   - ○ mouth
   - ✓ knee
8.
   - ✓ leg
   - ○ chin
9.
   - ✓ mouth
   - ○ head
10.
    - ○ knee
    - ✓ foot

ชื่อ-นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง My body

Direction: Look at the pictures and choose the correct word that match.

คำชี้แจง: ให้นักเรียนดูรูปภาพและเลือกคำศัพท์ที่ตรงกับภาพ

1.
   - ○ nose
   - ○ arm
2.
   - ○ mouth
   - ○ leg
3.
   - ○ ear
   - ○ eye
4.
   - ○ foot
   - ○ hand
5.
   - ○ finger
   - ○ ear
6.
   - ○ shoulder
   - ○ mouth
7.
   - ○ arm
   - ○ head
8.
   - ○ toe
   - ○ chin
9.
   - ○ nose
   - ○ shoulder
10.
    - ○ knee
    - ○ foot

ชื่อ-นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง My body

Direction: Look at the pictures and choose the correct word that match.

คำชี้แจง: ให้นักเรียนดูรูปภาพและเลือกคำศัพท์ที่ตรงกับภาพ

1

- [x] nose
- [ ] arm

2

- [ ] mouth
- [x] leg

3

- [ ] ear
- [x] eye

4

- [x] foot
- [ ] hand

5

- [ ] finger
- [x] ear

6

- [ ] shoulder
- [x] mouth

7

- [x] arm
- [ ] head

8

- [ ] toe
- [x] chin

9

- [ ] nose
- [x] shoulder

10

- [x] knee
- [ ] foot

ชื่อ-นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

สื่อ เพลง One little finger

One little finger, one little finger
One little finger, tap-tap-tap
Point your finger up, point your finger down
Put it on your head, head
One little finger, one little finger
One little finger, tap-tap-tap
Point your finger up, point your finger down
Put it on your nose, nose
One little finger, one little finger
One little finger, tap-tap-tap
Point your finger up, point your finger down
Put it on your chin, chin
One little finger, one little finger
One little finger, tap-tap-tap
Point your finger up, point your finger down
Put it on your arm, arm
One little finger, one little finger
One little finger, tap-tap-tap
Point your finger up, point your finger down
Put it on your leg, leg
One little finger, one little finger
One little finger, tap-tap-tap
Point your finger up, point your finger down
Put it on your foot, foot
Put it on your leg, leg
Put it on your arm, arm
Put it on your chin, chin
Put it on your nose, nose
Put it on your head, head

สื่อ Power point เรื่อง My body

Let's learn about...

My body

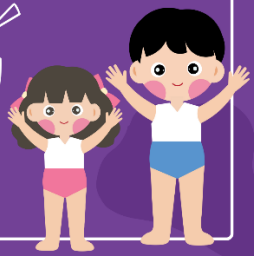

Let's practice:

head

Let's practice:

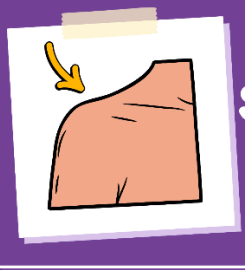

shoulder

Let's practice:

eye

Let's practice:

ear

Let's practice:

nose

Let's practice:

mouth

Let's practice:

chin

Let's practice:

arm

Let's practice:

hand

สื่อ Power point เรื่อง My body

Let's practice:

finger

Let's practice:

leg

Let's practice:

knee

Let's practice:

foot

Let's practice:

toe

Let's practice:

What is this?

It is a/an_____ .

Let's practice:

What is this?

It is a head .

Let's practice:

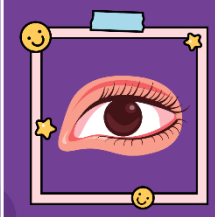

What is this?

It is an eye .

Let's practice:

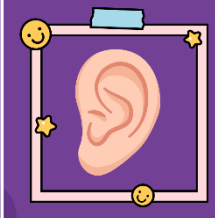

What is this?

It is an ear .

Let's practice:

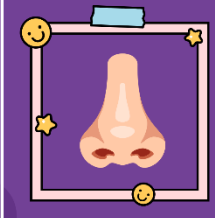

What is this?

It is a nose .

สื่อ Power point เรื่อง My body

Let's practice:

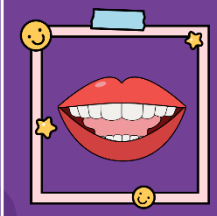

What is this?

It is a mouth .

Let's practice:

What is this?

It is a chin .

Let's practice:

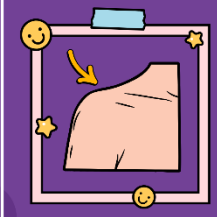

What is this?

It is a shoulder .

Let's practice:

What is this?

It is an arm .

Let's practice:

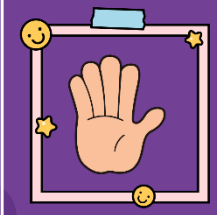

What is this?

It is a hand .

Let's practice:

finger

Let's practice:

What is this?

It is a leg .

Let's practice:

What is this?

It is a knee .

Let's practice:

What is this?

It is a foot .

Let's practice:

What is this?

It is a toe .

สื่อ บัตรภาพและบัตรคำศัพท์

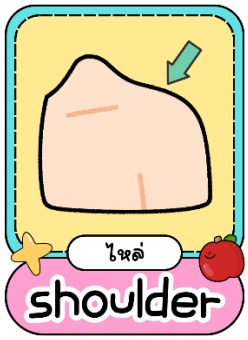

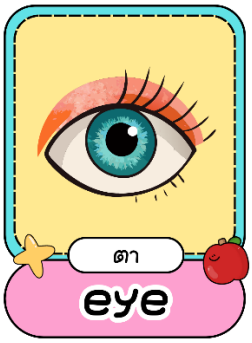

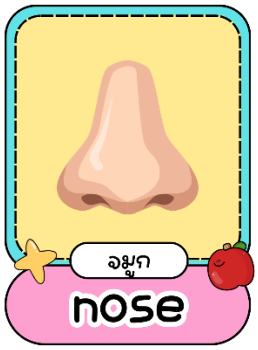

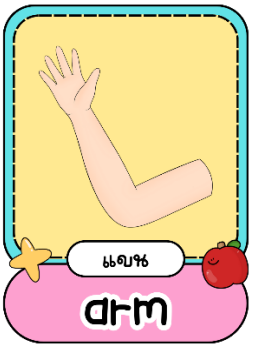

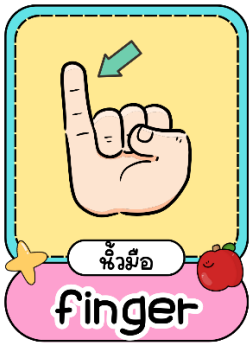

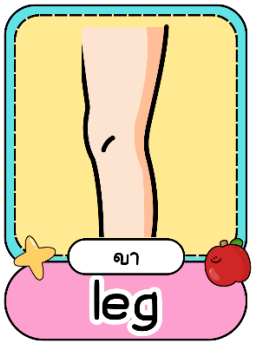

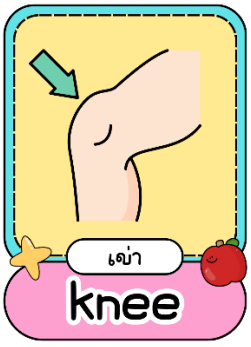

สื่อ วงล้อหรรษา

Touch your_____ .

สื่อ Matching Game

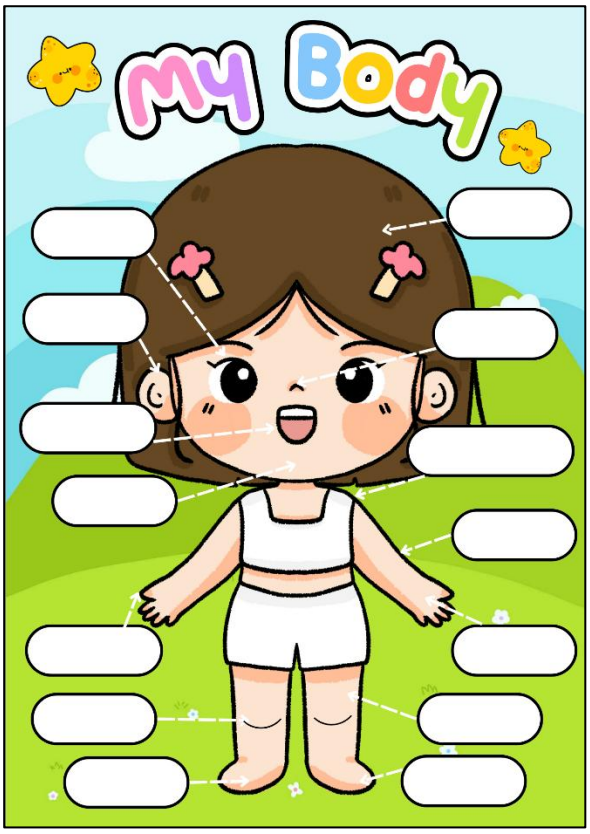

chin
leg
ear
shoulder
head
arm
eye
hand
nose
knee
mouth
foot
finger
toe

สื่อ ใบกิจกรรมที่ 1

ใบกิจกรรมที่ 1

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง My body

Direction: Look at the pictures and write the names of the parts of the body.
คำชี้แจง: ให้นักเรียนดูรูปภาพและเขียนคำศัพท์ส่วนต่างๆของร่างกายที่ตรงกับภาพ

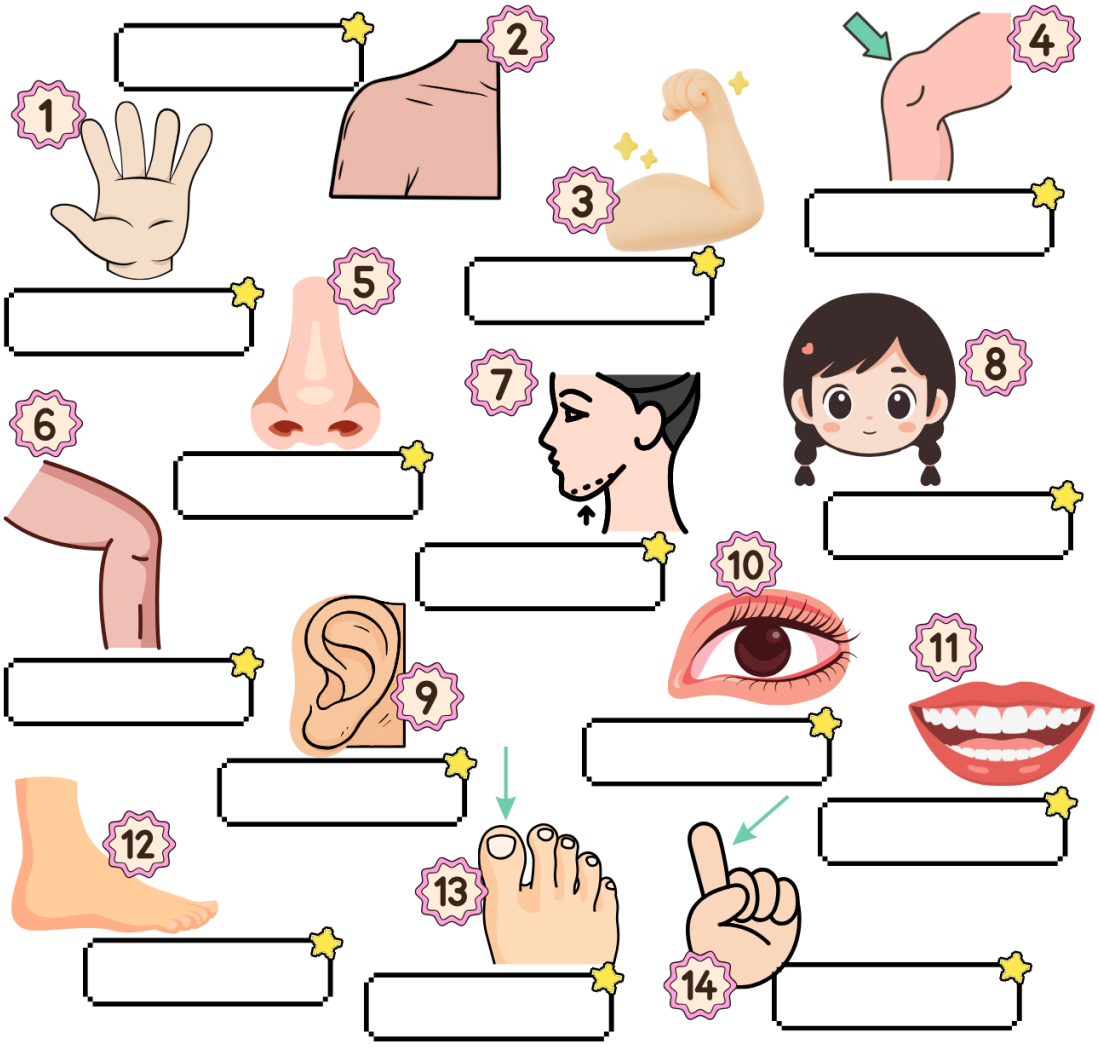

head	shoulder	eye	chin	ear	mouth	toe
nose	arm	leg	hand	knee	foot	finger

ชื่อ-นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

สื่อ เฉลยใบกิจกรรมที่ 1

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง My body

Direction: Look at the pictures and write the names of the parts of the body.
คำชี้แจง: ให้นักเรียนดูรูปภาพและเขียนคำศัพท์ส่วนต่างๆของร่างกายที่ตรงกับภาพ

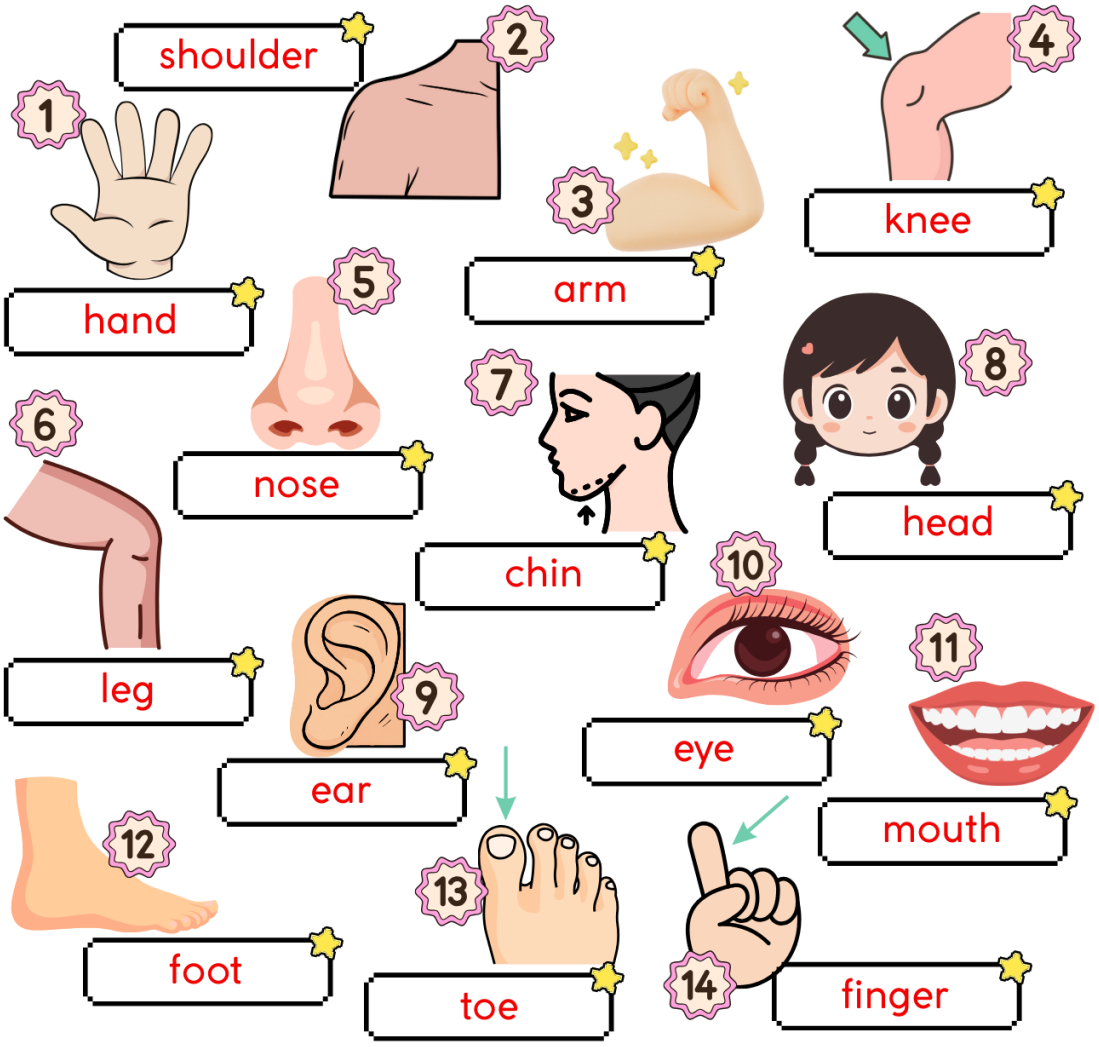

head	shoulder	eye	chin	ear	mouth	toe
nose	arm	leg	hand	knee	foot	finger

ชื่อ-นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

สื่อ เพลง head shoulder knees and toes

Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes
Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes
And eyes, and ears, and mouth, and nose
Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes
March, march, march
Let's all march
March, march, march
Get your body charged
Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes
Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes
And eyes, and ears, and mouth, and nose
Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes
Jump, jump, jump
Let's all jump
Jump, jump, jump
Make your muscle pump
Punch, punch, punch
Let's all punch
Punch, punch, punch
Have a hearty munch
Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes
Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes
And eyes, and ears, and mouth, and nose
Head, shoulders, knees and toes
Knees and toes

สื่อ Power point เรื่อง My body(2)

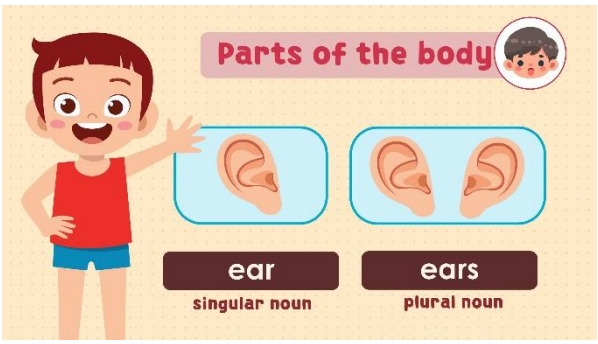

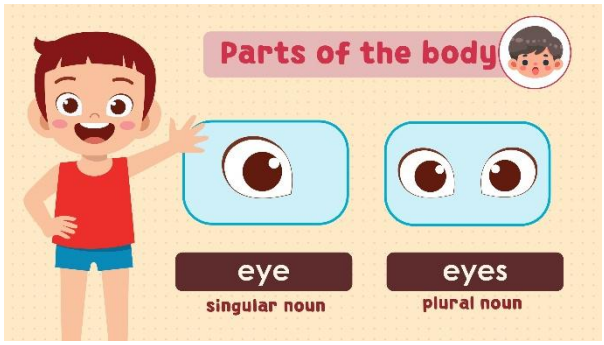

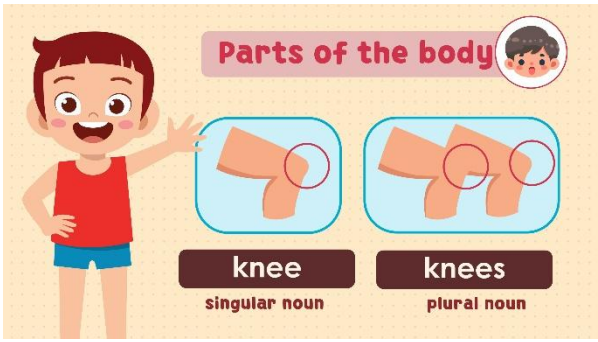

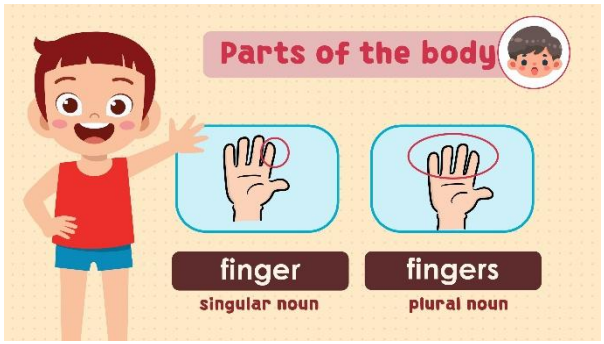

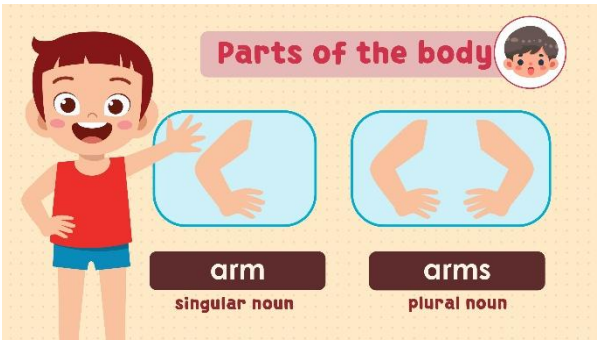

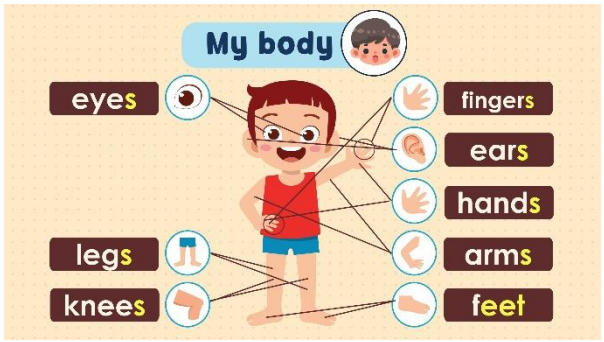

สื่อ ใบกิจกรรมที่ 2

ใบกิจกรรมที่ 2

Intructions : Write the sentences following the picture.

Example These are ears.

1

These are .....

2

These are .....

3

These are .....

4 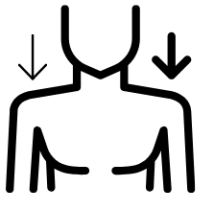

These are .....

5

These ....

6 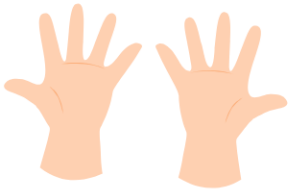

These ....

7

These ....

8

These ....

Name.....Class.....No.....

สื่อ เฉลยใบกิจกรรมที่ 2

ใบกิจกรรมที่ 2

Intructions : Write the sentences following the picture.

Example These are ears.

1

These are legs.

2

These are arms.

3

These are eyes.

4 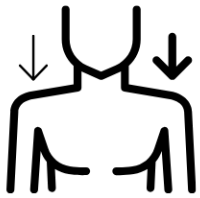

These are shoulders.

5

These are feet.

6 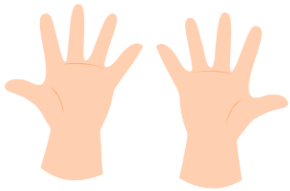

These are hands.

7

These are fingers.

8

These are toes.

Name.....Class.....No.....

สื่อ ใบกิจกรรมที่ 3

MY MONSTER